

ZPŮSOB INFORMOVÁNÍ O MIGRAČNÍ KRIZI NA PROGRAMECH ČT1 A ČT24

24. 8. 2015 – 13. 9. 2015

Usnesení přijaté dne 5. dubna 2016

– Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou informování o migrační krizi ve zpravodajských a publicistických pořadech na programech ČT1 a ČT24 provozovatele ČESKÁ TELEVIZE v období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015.

OBSAH

ÚVOD	3
ZADÁNÍ CÍLŮ MONITORINGU.....	3
METODIKA VÝZKUMU	5
ANALYTICKÁ ČÁST.....	7
HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÁ RELACE UDÁLOSTI.....	8
PUBLICISTIKA ČESKÉ TELEVIZE	51
HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ANALÝZY	104
PŘÍLOHA	108

ÚVOD

Současná evropská migrační krize, označovaná též jako uprchlická nebo migrantská¹, je již několik měsíců jednoznačně dominantním mediálním tématem. Není pochyb o tom, že média o současných událostech nejen informují a komentují je, ale současně je i ovlivňují. Většina české společnosti totiž nemá s migranty bezprostřední, každodenní zkušenost, její představy o tom, kdo jsou migranti a jaké dopady může mít jejich příchod do Evropy, potažmo České republiky, tak média významným způsobem formují.

Z toho důvodu Rada na svém 16. zasedání rozhodla o tom, že Úřad Rady zpracuje rozsáhlý monitoring televizního a rozhlasového vysílání v souvislosti s migrační krizí. Konkrétně Rada stanovila, že monitoringu budou podrobeny celoplošně vysílané programy (ČT1 a ČT24, Nova, Prima, Televize Barrandov, Český rozhlas Radiožurnál, Rádio Impuls a Frekvence 1), a to v náhodně vybraném období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015.

Tématem tohoto dokumentu je analýza vybraných pořadů vysílaných na programech ČT1 a ČT24.

ZADÁNÍ CÍLŮ MONITORINGU

Základním cílem monitoringu je zjistit, zda v průběhu informování o migrační krizi nedošlo ze strany médií k porušení zákona o vysílání, a to jak na úrovni jednotlivých mediálních obsahů (příspěvek, reportáž, diskusní pořad apod.), tak na úrovni širšího úseku vysílání jako informačního celku.

Pozornost je zaměřena zejména na možná pochybení proti těmto zákonným ustanovením:

- **§ 31 odst. 3 – porušení zásad objektivit a vyváženosti**

V rámci vyhodnocování naplnění § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb. se soustředíme na to, jakým způsobem média shromažďují, zpracovávají, třídí a šíří informace a jak se to projevuje ve finální podobě mediálních obsahů. V analýze budeme primárně vycházet z takového pojetí žurnalistické objektivit, které akcentuje jak poskytování dostatečně širokého spektra názorů na mediovanou problematiku, tak poskytování rovnocenného prostoru zastáncům jednotlivých názorových proudů.

Objektivitu v tomto kontextu interpretujeme jako rutinní novinářskou praxi, která umožňuje odrážet skutečnost zveřejňováním všech relevantních, fakticky správných a nezkreslených (tj. úplných) informací, jež musí být komunikovány tak, aby byla jasně oddělena fakta od názorů (komentářů).

Vycházíme z toho, že podmínkou objektivního referování o sociálních jevech je dodržení faktičnosti (pravdivosti, informativnosti, relevance) a nestrannosti, která je sycena kategoriemi vyváženosti a neutrality.

- **§ 32 odst. 1 písm. c) – podněcování k nenávisti z důvodu rasy, barvy pleti, víry a náboženství či příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině**
- **§ 32 odst. 1 písm. i) – utvrzování stereotypních předpokladů týkajících se etnických, náboženských nebo rasových menšin**

¹ Jelikož si jsme vědomi rozdílů pojmů migrant, uprchlík, imigrant, azylant, ve snaze o co největší míru neutralit užívat (v souladu např. s <http://bbc.in/1UoQakv>) v celém dokumentu pojmenování „migrační krize“, „migrační tematika“, „migrant“.

- § 32 odst. 1 písm. b) – povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepropagovaly válku nebo neličily krutá nebo jinak nelidská jednání takovým způsobem, který je jejich zlehčováním, omlouváním nebo schvalováním.
- § 32 odst. 1 písm. f) – povinnost bezdůvodně nezobrazovat osoby umírající nebo vystavené těžkému tělesnému nebo duševnímu utrpení způsobem snižujícím lidskou důstojnost.

Druhým úkolem monitoringu je zjistit, jaký **mediální obraz** událostí spojených s migrační krizí jednotlivá média vytvářejí. Přičemž je logické, že tento analytický úkol se do značné míry překrývá s vyhodnocováním objektivitu a vyváženosti dle požadavků § 31 odst. 3 zákona o vysílání. Analýza bude zkoumat, jak média tematizované události rámuje. Mediální rámce vytvářejí podmínky a determinují formy interpretace obsahu příjemci obsahu. Jinými slovy, prostřednictvím mediálních rámců mohou média předkládat divákům a posluchačům již předdefinované závěry. Příjemce je směřován k určitému konkrétnímu chápání a hodnocení sdělované informace. Volbou rámce je možné stejné události a skutečnosti reprezentovat zcela odlišným způsobem. Záleží na médiu, jaká fakta, postoje, souvislosti či hodnoty zvýznamní, zamlčí, nebo znehodnotí a tím dosáhne určitého, zamýšleného vyznění.

Monitoring by měl odhalit, jakým způsobem česká televizní a rozhlasová média s tématem pracují a zda v určitých ohledech neselhávají. Měl by zjistit, zda média k tématu přistupují koncepčně se snahou poskytovat komplexní informační a analytický servis, či zda je jejich přístup při informování spíše nahodilý, neuvědomělý, reflektující jen momentální závažnost (či mediální atraktivitu) aktuálních událostí. Analytické výstupy by měly rovněž zhodnotit, zda při informování o migrační krizi nelze vysledovat určité manipulativní aspekty či rysy předpojatosti.

Monitoring by měl konkrétně zodpovědět následující otázky:

- a) Jaký prostor v rámci zpravodajství a publicistiky sledovaná média v daném období věnovala otázkám migrační krize?
- b) Nakolik proaktivní byl přístup média pro získávání materiálu a pro zajištění pestrosti a relevance zdrojů? Měla média své reportéry v terénu? (Míněno zejména v Řecku, v Maďarsku, v Německu a také v záchytných pobytových místech pro migranty v rámci ČR?) Poskytovala média vyjádření široké škály relevantních názorů expertů na různé problematiky, které s migrační krizí souvisejí? (politologové; experti na problematiku zemí, odkud migranti přicházejí; sociologové; demografové; experti na náboženskou problematiku; historikové) Poskytovala média názory politiků z celého politického spektra v ČR? Poskytovala média vyjádření evropských (i mimoevropských) politiků? Poskytovala média vyjádření lidskoprávních organizací a organizací zabývajících se na různé úrovni migrací? Poskytovala média vyjádření církví? Poskytovala média vyjádření veřejnosti? Poskytovala média vyjádření samotných migrantů? Byla práce se zdroji transparentní? Byly informace adekvátně ověřovány?
- c) Jaká témata byla nastolována v jednotlivých sledovaných pořadech? Nejsou některá témata, která přímo či nepřímo s tématem souvisejí, přehlížena nebo marginalizována? Nejsou naopak určitá relevantní fakta či postoje médií upřednostňovány? Dostávají diváci a posluchači dostatek informací nejen o aktuálních událostech, ale rovněž o jejich příčinách a souvislostech? Jsou problémy spojené s migrační krizí nahlíženy rovněž z hlediska budoucího vývoje a jeho důsledků politických, ekonomických, demografických, sociálních ale třeba i zdravotních? Jsou analýzám podrobována zjištění o společenských náladách, ať již proti či pro-migrantských? Zkoumají média příčiny v ČR převažujících odmítavých postojů vůči migrantům? Zkoumají média příčiny a souvislosti odlišných postojů v rámci evropských zemí (západní Evropa x postkomunistická Evropa; problémy multikulturních společností x konzervatismus etnický a národnostně

homogenních společností; soucit s trpícími a ochota pomáhat x odůvodněné obavy z masového a nevládnutelného přílivu migrantů).

- d) Jaké specifické prostředky média při informování užívají? Jak pracují se symboly? Věnují pozornost i konkrétním lidským příběhům migrantů jako kontrast k masovému charakteru migrace? Nemají tendenci přenášet informování od věcné roviny do emocionální?

METODIKA VÝZKUMU

Předmětem analýzy programu ČT1 a ČT24 byly následující pořady odvysílané v období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015.

- zpravodajství
Události (ČT1, ČT24)

- publicistické a publicisticko-zpravodajské pořady
168 hodin (ČT1, ČT24)
Události, komentáře (ČT24)
Studio ČT24 (ČT24)
Horizont ČT24 (ČT24)
Newsroom ČT24 (ČT24)
Ekonomika ČT24 (ČT24)
Týden v politice (ČT24)

- diskuzní pořady
Otázky Václava Moravce (ČT1, ČT24)
Interview ČT24 (ČT24)
Hyde park ČT24 (ČT24)
Politické spektrum (ČT24)

Do analýzy tak byla zahrnuta většina zpravodajských a publicistických pořadů provozovatele Česká televize. Analyzován nebyl publicistický pořad Reportéři ČT a pořad Máte slovo. Důvodem bylo, že v těchto pořadech nebyl nalezen žádný příspěvek týkající se migrační krize. Dále nebyly do analýzy zahrnuty pořady Studio 6 a zpravodajství vysílané na programu ČT24 (případně ČT1) v celou hodinu a v půl (např. Zprávy ve 12, Zprávy ve 13 apod.).

Základní soubor výzkumu tvořily všechny zpravodajské a publicistické příspěvky týkající se jakýmkoli způsobem migrační agendy, včetně navazující agendy jako např. dění v Sýrii, činnost tzv. Islámského státu, které byly odvysílány ve sledovaných pořadech v období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015.

K dosažení cílů výzkumu a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme aplikovali kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní textuální analýzy.

Jako základní analytickou jednotku jsme zvolili příspěvek, který tematizoval migrační tematiku, případně navazující agendu. Příspěvek jsme vymezili jako stopu, která je oddělena zvukově i vizuálně od předcházejícího a následujícího příspěvku.

V první fázi výzkumu jsme příspěvky kvantifikovali pomocí obsahové analýzy. Výše uvedené otázky jsme operacionalizovali tak, aby zvolené indikátory umožnily „měřit“ objektivitu a vyváženost příspěvků. Na úrovni jednoho příspěvku jsme sledovali jeho důležitost v rámci relace, témata a rámce příspěvku, zmínky vztahující se k migrační tematice, informační zdroje či způsob reprezentace migrantů. V další fázi analýzy jsme data podrobili kvalitativnímu posouzení. Podrobnější popis metodiky analýzy uvádíme v samotném textu.

ANALYTICKÁ ČÁST

Analytickou část začneme shrnutím celkového monitorovaného a analyzovaného materiálu.

Analýze bylo podrobena celkem **dvanáct pořadů** České televize, z toho **jeden** čistě **zpravodajský** pořad (Události), **sedm zpravodajsko-publicistických** či publicistických relací (168 hodin, Události, komentáře, Studio ČT24, Horizont ČT24, Newsroom ČT24, Ekonomika ČT24, Týden v politice ČT24), a **čtyři diskuzní** pořady (Interview ČT24, Hyde park ČT24, Otázky Václava Moravce, Politické spektrum).

Jak ukazuje tabulka 1, v průběhu třech týdnů bylo odvysíláno celkem **113 dílů pořadů**, o celkové délce vysílání **157 hodin 25 minut**. Všechny tyto pořady byly podrobeny monitoringu, k samotné analýze bylo podle výše zmíněných kritérií vybráno celkem **95 pořadů**. Stopáž analyzovaných pořadů činila **53 hodin 41 minut**.

Již z tohoto obecného přehledu je zřejmé, že Česká televize věnovala migrační tematice ve sledovaném období tři týdnů prostřednictvím zpravodajství a publicistiky enormní množství prostoru. Vyjma specificky zaměřených pořadů jako Newsroom ČT24, Ekonomika ČT24 a Týden v politice, ve kterých bylo téma migrační krize spíše tématem okrajovým, dominovala migrační tematika v obsahu většiny analyzovaných pořadů. Migrační krize tak byla jednoznačně tématem číslo jedna daného období.

Tab. 1: Přehled zmonitorovaného/zanalyzovaného materiálu/24.8.–13.9.

název pořadu	počet dílů pořadů		stopáž pořadů/příspěvků	
	monitorovaných	analyzovaných	monitorovaných	analyzovaných
Události	21	21	16:26:38	4:17:51
168 hodin	3	3	1:31:34	0:26:22
Události, komentáře	15	15	14:33:31	7:14:31
Studio ČT24	15	15	88:30:00	25:51:00
Interview ČT24	15	12	6:06:32	3:44:04
Hyde park ČT24	8	5	7:13:56	4:06:24
Horizont ČT24	14	14	7:21:58	4:41:19
Otázky Václava Moravce	3	3	6:09:57	1:14:33
Newsroom ČT24	2	2	0:50:01	0:14:00
Ekonomika ČT24	13	1	5:56:22	0:06:01
Týden v politice	2	2	1:53:01	0:54:11
Politické spektrum	2	2	0:51:39	0:51:39
celkem	113	95	157:25:09	53:41:55

HLAVNÍ ZPRAVODAJSKÁ RELACE UDÁLOSTI

Pořad Události je hlavní zpravodajskou relací programu České televize, vysílanou na programech ČT1 a ČT24 denně v čase od 19:00 hodin.

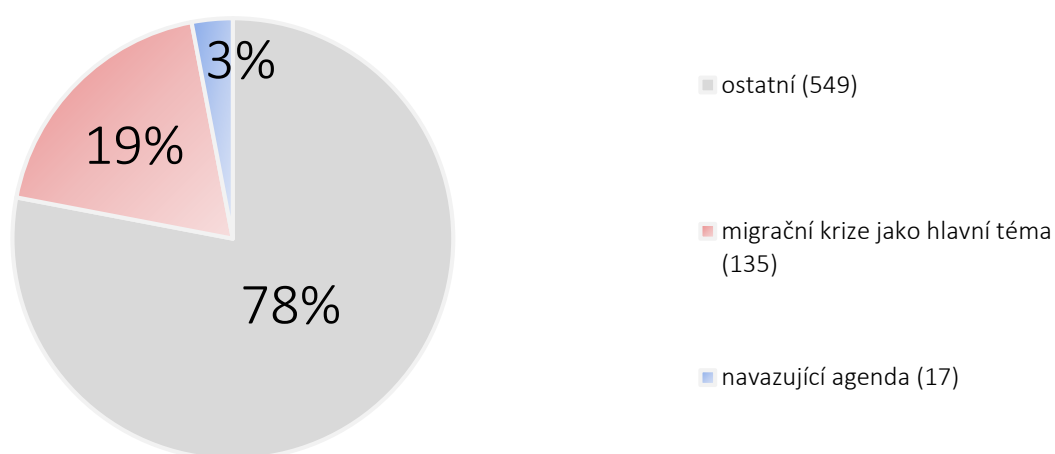
V analyzovaném období, od 24. srpna 2015 do 13. září 2015, bylo odvysíláno celkem **21 vydání** o celkové délce **16 hodin 26 minut**. Průměrná délka jednoho vydání činila **47 minut**. V průběhu těchto 21 dílů bylo odvysíláno celkem **701 zpravodajských příspěvků**. Všechny tyto příspěvky byly podrobeny monitoringu.

Analyzovány byly pouze ty příspěvky, které se týkaly migrační tematiky, neohledně na to, do jaké míry pojednávaly o tomto tématu. Do analýzy byly zařazeny rovněž příspěvky navazující agendy, tzn. takové, které explicitně netematizovaly migrační krizi, ale bezprostředně se tématu migrace týkaly (např. stabilizace východních zemí, boj proti tzv. Islámskému státu, radikální islamismus apod.).

Tématu migrační krize patřil v relaci ve sledovaném období významný prostor. Celkem bylo do analýzy zařazeno **152 příspěvků**, které splňovaly daná kritéria. Přehled všech příspěvků je zařazen v příloze tohoto dokumentu².

Jak ukazuje graf č. 1, podíl příspěvků, týkajících se migrační krize, činil **22 %** z celku všech vysílaných příspěvků ve sledovaném období, z toho **19 %** příspěvků informovalo o migrační krizi explicitně, **3 %** příspěvků tematizovalo navazující agendu.

Graf č. 1: Podíl příspěvků migrační tematiky

Celková stopáž monitorovaných 21 dílů představovala **16 hodin 26 minut**. Z toho ve **4 hodinách 17 minutách** bylo hovořeno o migrační krizi, včetně navazující agendy (tab. 2). Analyzované příspěvky týkající se migrační tematiky tak pojímaly celkem **26 %** celkového času vysílání relace ve sledovaném období.

² Viz Příloha 1.

Tab. 2: Stopáž analyzovaných příspěvků relace Události

	stopáž	podíl
stopáž zpravodajských příspěvků s migrační tematikou, resp. s navazující agendou / podíl z celku	4:17:51	26 %
stopáž ostatních zpravodajských příspěvků / podíl z celku	12:08:47	74 %
stopáž všech zpravodajských příspěvků celkem / celek	16:26:38	100 %

Podíváme-li se na časový prostor, který relace Události věnovala migrační tematice spolu s navazující agendou v jednotlivých dnech, vidíme, že v **osmi dnech** přesahovala stopáž analyzovaných příspěvků **30 %** z celkové stopáže relace. Dne **4. 9.** relace věnovala tomuto tématu dokonce **více než polovinu** svého vysílacího času. Naopak pouze ve dvou dnech to bylo méně než 10 %.

Tab. 3 : Stopáž vysílání příspěvků migrační tematiky vzhledem k celku vysílání relace Události

datum	celková stopáž relace Události	příspěvky migrační tematiky	podíl příspěvků migrační tematiky/navazující agendy z celku vysílání relace
24.8.	0:47:43	0:13:35 ³	28 %
25.8.	0:48:13	0:04:01 ⁴	8 %
26.8.	0:48:12	0:08:35	18 %
27.8.	0:47:32	0:05:55	12 %
28.8.	0:48:05	0:10:38	22 %
29.8.	0:43:42	0:02:53	7 %
30.8.	0:44:37	0:06:29	15 %
31.8.	0:48:10	0:11:56	25 %
1.9.	0:47:26	0:18:06 ⁵	38 %
2.9.	0:48:52	0:19:28	40 %
3.9.	0:47:43	0:16:32 ⁶	35 %
4.9.	0:47:16	0:24:37 ⁷	52 %
5.9.	0:44:54	0:14:04	31 %
6.9.	0:44:34	0:12:17 ⁸	28 %
7.9.	0:48:39	0:13:45	28 %
8.9.	0:48:40	0:09:35 ⁹	20 %
9.9.	0:48:02	0:16:42 ¹⁰	35 %
10.9.	0:47:57	0:06:25 ¹¹	14 %
11.9.	0:48:26	0:19:33 ¹²	40 %
12.9.	0:44:17	0:06:45	15 %
13.9.	0:43:38	0:16:00 ¹³	37 %

³ Z toho 0:04:14 patřilo navazující agendě.

⁴ Z toho 0:00:41 patřilo navazující agendě.

⁵ Z toho 0:01:59 patřilo navazující agendě.

⁶ Z toho 0:02:15 patřilo navazující agendě.

⁷ Z toho 0:02:44 patřilo navazující agendě.

⁸ Z toho 0:02:21 patřilo navazující agendě.

⁹ Z toho 0:01:55 patřilo navazující agendě.

¹⁰ Z toho 0:03:39 patřilo navazující agendě.

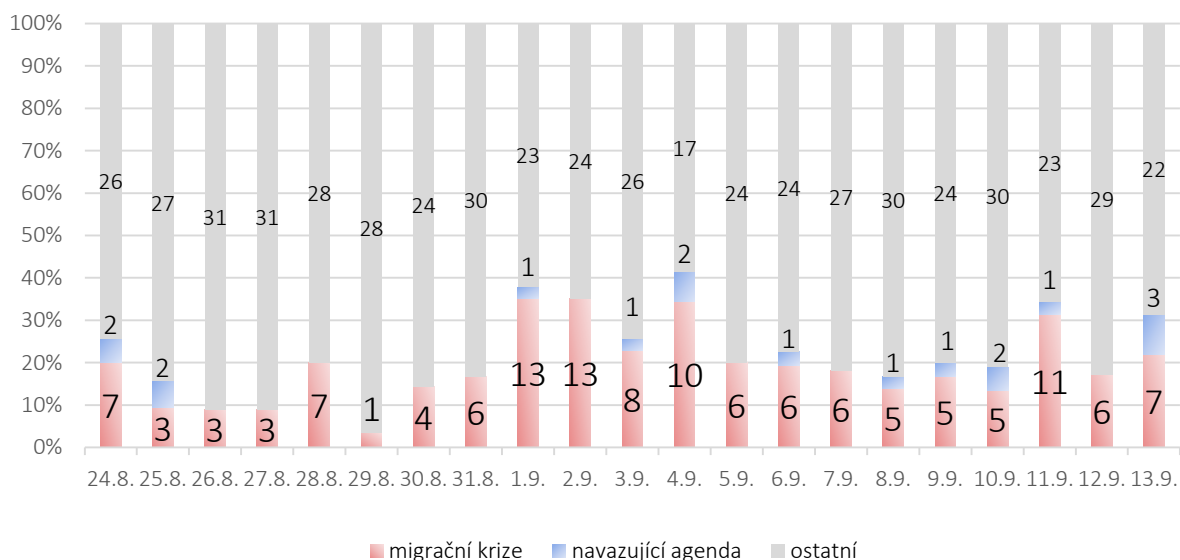
¹¹ Z toho 0:00:34 patřilo navazující agendě.

¹² Z toho 0:01:54 patřilo navazující agendě.

¹³ Z toho 0:03:34 patřilo navazující agendě.

Relace se věnovala sledovanému tématu kontinuálně po celé sledované období. Již data z tab. 3 ukazují na to, že medializace migrační krize byla ve sledovaném období nejsilnější v období od 1. do 4. září. Graf č. 2, zobrazující časový vývoj informování o migrační tematice z hlediska počtu příspěvků odvysílaných v relaci v jednotlivých dnech, to jen potvrzuje. Nárůst většího množství příspěvků odstartoval nálezn mrtvých migrantů v nákladním voze v Rakousku dne 27. 8. 2015. Velký počet příspěvků v tomto období pak souvisel s událostmi, které se následně odehrávaly v Evropě i České republice, především se jednalo o enormní množství migrantů směřujících do Evropy tzv. balkánskou trasou, aktuální dle médií dramatická a nezvládnutá či nezvladatelná situace v Budapešti na nádraží Keleti a z toho plynoucí mezinárodní politické jednání o migrační krizi, a vzrůstající rozjitřené emoce jak v politických kruzích, tak v části české i zahraniční veřejnosti. Po 6. 9. se míra medializace snížila na oněch průměrných sedm příspěvků denně. Opětovný nárůst byl zaznamenán až koncem období, 11. 9. a 13. 9. V tomto období se mediální zájem stácel více k výhradně domácím tématům (viz kapitola Tematická agenda příspěvků).

Graf č. 2: Časový vývoj informování o migrační tematice

Migrační tematika tak byla ve sledovaném období v relaci Události mimořádně silným tématem, jenž zaujímal podstatnou část hlavního zpravodajství.

S tím souvisí i další základní proměnné analyzovaných příspěvků. Při průměrném počtu 33 příspěvků na jednu relaci byl příspěvek týkající se migrační krize zařazován nejčastěji jako **druhá až pátá zpráva** relace (tab. 4). **V patnácti z 21 dnů** bylo téma migrační krize tzv. **otvírákem relace**, jenž je tradičně považován za nejdůležitější zprávu dne. Tento fakt byl potvrzen v roce 1987 Iyengarem a Kinderem (2010), kteří v řadě experimentálních výzkumů mediálních účinků televizních zpráv potvrdili, že zprávy, kterým je věnována největší pozornost, především těmito otvíráky, jsou zároveň diváky považovány za nejdůležitější veřejné problémy. **82 %** analyzovaných příspěvků pak byly umístěny do **první desítky zpráv**. Nutno podotknout, že analyzované příspěvky umístěné do relace jako **dvacátá až třicátá zpráva** byly nejčastěji příspěvky speciální sekce či pravidelné rubriky relace Události nazvané **Naše téma**. Rubrika Naše téma je stálým formátem relace, ve které je podrobně v rámci několika navazujících příspěvků informováno o vybraném tématu. Ve sledovaném období bylo téma migrační krize celkem **třikrát** (dne 1. 9., 2. 9. a 11. 9.) zařazeno jak do úvodního bloku zpráv relace, tak do sekce Naše téma. Dne 26. 8. se příspěvky týkající se migrační tematiky objevily pouze v rubrice Naše téma.

Tab. 4: Pořadí analyzovaných příspěvků relace Události

pořadí příspěvků	migrační tematika		navazující agenda	
	počet	zastoupení	počet	zastoupení
1.	15	11 %	0	0 %
2.–5.	63	47 %	1	6 %
6.–10.	32	24 %	2	12 %
11.–15.	3	2 %	6	35 %
16.–20.	0	0 %	1	6 %
21.–25.	14	10 %	5	29 %
26.–31.	8	6 %	2	12 %
celkem příspěvků	135	100 %	17	100 %

Intenzitu tématu v daném období potvrzují i data ukazující na umístování událostí migrační tematiky do **headlinu** relace, tedy krátkého přehledu (obvykle tří) zpráv zařazeného v úvodu relace, který informuje o vybraných, dle relace patrně nejdůležitějších, událostech dne, čímž současně láká diváka na sledování dané relace a přispívá ke zvýšení významu daných informací. Analýza ukázala, že **v každém ze sledovaných dnů** byla zpráva poutající na příspěvky tématu migrační krize zařazena již v **headlinu**. Dne **4. 9.** se téma migrační krize objevilo dokonce ve **dvou ze tří zpráv headlinu**. **V 15 z 21 dnů** pak byla zpráva migrační tematiky vůbec **první zprávou** zařazenou i v rámci headlinu, tedy první zprávou z celkových tří.

Nelze přesně kvantifikovat počet příspěvků migrační krize, na které poutaly již zprávy v headlinu. Obsah headlinových upoutávek byl povětšinou obecný, což znamenalo, že poutal obvykle na téma migrační krize obecně, případně na určitá subtemata migrační krize, o kterých pak bylo informováno napříč vícero příspěvků. Jako příklad uvedme znění několika headlinů: „*Přes 200 migrantů zadrženo v Břeclavi, zavřené nádraží v Budapešti, uprchlická vlna sílí*“¹⁴, „*Uprchlická krize v Budapešti. Stovky lidí dál čekají, stovky se vydaly do Vídně pěšky*“¹⁵, „*Střety mezi policií a uprchlíky na ostrově Lesbos, Evropa dál jedná o kvótách*“¹⁶, „*Německo čeká do zítřka až 40 000 uprchlíků, Maďarsko k hranicím posílá vojáky*“¹⁷.

Zatímco na příspěvky migrační tematiky poutaly headliny v každém ze sledovaných dnů, příspěvky navazující agendy neměly ve sledovaném období v headlinu zastoupení.

Poslední proměnnou, kterou jsme sledovali v části týkající se základního přehledu příspěvků, byla jejich žánrová forma, ačkoli ta nemá na nastolování agendy až tak významný vliv. Nejčastěji užívanou formou jak v případě příspěvků migrační tematiky, tak v případě navazující agendy byla reportáž. Příspěvky této formy tvořily více než polovinu času (59 %) věnovaného sledovanému tématu. Četné zastoupení měla i krátká forma čtené zprávy, případně její modifikace – čtená zpráva se synchronem, tedy uvedením výpovědi osloveného respondenta. Příspěvky migrační krize ale většinou splývaly do jednoho bloku, což znamenalo, že o jednom tématu bylo informováno prostřednictvím různých žánrových forem.

¹⁴ Události, 1. 9. 2015.

¹⁵ Události, 4. 9. 2015.

¹⁶ Události, 8. 9. 2015.

¹⁷ Události, 12. 9. 2015.

Tab. 5: Žánrová forma analyzovaných příspěvků relace Události

pořadí příspěvků	migrační tematika		navazující agenda	
	počet	zastoupení	počet	zastoupení
čtená zpráva	22	16 %	6	35 %
čtená zpráva se synchronem	14	10 %	0	0 %
reportáž	56	42 %	10	59 %
reportáž s živým vstupem	6	4 %	1	6 %
upoutávka	10	8 %	0	0 %
živý vstup	27	20 %	0	0 %
celkem příspěvků	135	100 %	17	100 %

Všechny sledované proměnné popisující základní charakteristiky analyzovaných příspěvků ukázaly na významnost tématu migrační krize v relaci Události ve sledovaném období. Přitom není až tak překvapivé, že hlavní zpravodajská relace věnovala tomuto tématu ve sledovaném období tak výrazný prostor. Událost má větší šanci stát se součástí zpravodajství, pokud odpovídá organizačním a kulturním kritériím dané společnosti, probíhá v aktuálním a spíše kratším časovém intervalu, je jasná, jednoznačná, tedy pro autora dobře uchopitelná, na druhou stranu pro publikum snadno pochopitelná, současně pokud je intenzivní, neobvyklá, nečekaná, má kulturně blízko k divákům, k prostředí, ve kterém žijí a k hodnotám, které sami považují za základní a pro existenci společnosti za důležité (Osvaldová, 2011). Mluvíme zde o zpravodajských hodnotách, které, jsou-li součástí nějaké události, mají potenciál stát se zprávou. Události migrační tematiky, jež se v daném období odehrávaly, byly z hlediska mediální přitažlivosti velmi exkluzivní, jelikož nabývaly hned několik významných zpravodajských hodnot současně. Na přelomu srpna a září 2015 byla migrační krize mimořádně silným mediálním tématem, nejen zpravodajství České televize. Příčinou byl nepochybně prostý fakt, že daná situace nabrala ohromných rozměrů, zároveň poměrně rychlý spád, současně to byla situace pro Evropu nová, přičemž se jí bytostně dotýkala. Do vysoké míry medializace migrační krize v tomto období se nepochybně promítlo i konání významných evropských událostí, jež toto období pokrývá. Jmenujme např. smrt migrantů v kamionu nalezeném v Rakousku (28. 8.), publikaci fotografie těla tříletého Aylana Kurdího (2. 9.), summit Visegradské skupiny týkající se společného postupu řešení organizace migrace (4. 9.), den, kdy Německo zavedlo kontroly na hranicích (13. 9.) a v neposledním řadě tedy v té době nesmírné množství lidí přicházejících do Evropy nejen jižní cestou přes Středozemní moře, ale i tzv. balkánskou trasou (Makedonie, Srbsko, Maďarsko), což byla pro tehdejší Evropu skutečnost do té doby nevídaná.

TEMATICKÁ AGENDA ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ

Přestože se tato analýza zabývá v podstatě homogenním tématem, na úrovni jednotlivých zpravodajských příspěvků bylo možné identifikovat několik subtémat týkajících se tématu hlavního, tedy migrační krize.

Jednotlivá subtémata, respektive proměnné, jež je tvořily, současně naplňovaly i základní interpretační rámce. Mediální rámce jsme krátce vysvětlili v úvodní části analýzy. Připomeňme, že rámce jsou jakýmsi vodítky pro diváky, říkající jim, jak daný obsah interpretovat, resp. vedou je k preferovanému čtení významu. V analýze jsme se zaměřili na to, v jakých rámcích byli prezentováni migranti. Než ale přejdeme k popisu použitých interpretačních rámců, musíme nejdřív popsat hlavní tematické okruhy migrační agendy.

V části tematické analýzy jsme nejprve separovali příspěvky migrační tematiky obecně (celkem 135) od příspěvků navazující agendy (celkem 17). Jelikož významnější jsou pro účel této analýzy samotné

příspěvky migrační tematiky, nejprve se zaměříme na analýzu těchto příspěvků, závěrem analýzy zpravodajské relace se budeme věnovat příspěvkům navazující agendy.

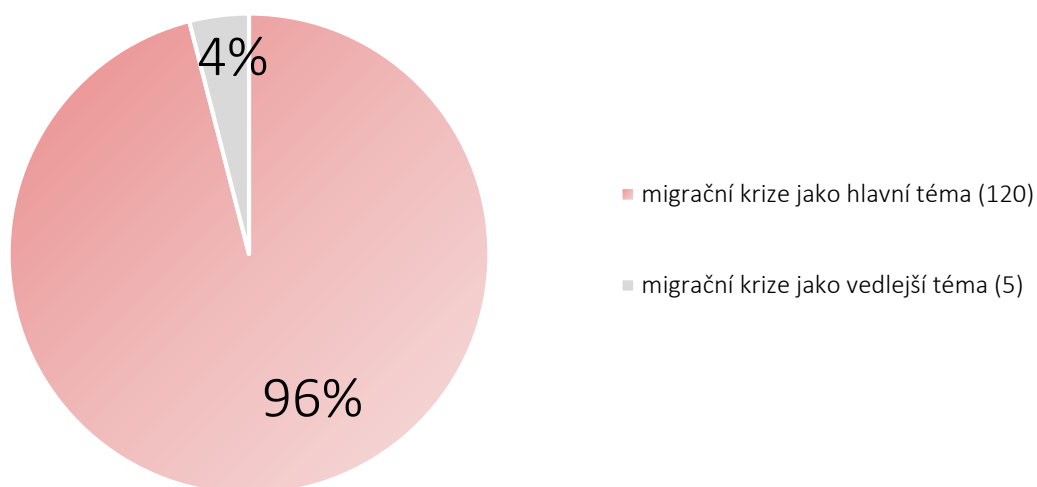
Jak jsme v předchozí kapitole uvedli, v relaci bylo v daném období odvysíláno celkem **135 příspěvků migrační tematiky**. Celkem **10 z nich** však představovaly pouhé **upoutávky** na další vysílání či diskuzní a publicistické pořady. Hlavním tématem těchto příspěvků bylo samotné poutání na dané pořady České televize, jejichž tématem byla migrační krize. S těmito příspěvky jsme v analýze tematické agendy nepracovali. **Základní soubor, který níže analyzujeme, tak tvořilo 125 příspěvků.**

Dříve než přejdeme k tématům a rámcům příspěvků, popíšme konkrétněji metodiku analýzy.

Jak jsme popsali v úvodní části dokumentu, **základní analytickou jednotkou** byl **příspěvek**, který tematizoval migrační krizi. Příspěvek jsme vymezili jako stopu, která je oddělena zvukově i vizuálně od předcházejícího a následujícího příspěvku. Na úrovni jednotlivých příspěvků jsme pracovali ještě se specifičtější typem analytické jednotky – s **výpovědí**, přičemž jsme analyzovali každou pronesenou výpověď všech příspěvků migrační tematiky. Výpověď jsme operacionalizovali jako část zpravodajského příspěvku, ve které je hovořeno o nějakém **subjektu**, v souvislosti s určitým **tématem**, v nějakém **kontextu**, s určitým **vyzněním**, a tuto výpověď pronášela určitá **osoba** (tedy autor výpovědi, moderátor ČT, redaktor ČT, případně oslovené osoby jako zdroje zprávy). Kontext a vyznění výpovědi mohly nabývat čtyř hodnot – **neutrální, negativní, pozitivní** a **ambivalentní**. Zatímco kontext vypovídal o tom, v jakých souvislostech se o daném subjektu hovořilo, vyznění výpovědi o způsobu, v jakém o něm bylo vypovídáno pomocí různých vrstev výrazových prostředků. Změna kteréhokoli z těchto parametrů, tedy subjektu zprávy, tématu, kontextu, vyznění či autora výpovědi, signalizovala zápis výpovědi nové. Je třeba zdůraznit, že všechny sledované proměnné jednotlivých výpovědí (téma, kontext, vyznění) se vztahovaly vždy k subjektu, o kterém bylo hovořeno. U jednotlivých výpovědí jsme nadto sledovali, nehledě na aktéra výpovědi, **vyznění výpovědi směrem k migrantům**. Toto vyznění pak mohlo být **neutrální**, pokud se jednalo o neutrální zprostředkování faktických, věcných informací, **negativní**, např. výpovědi popisující migranty v souvislosti s nebezpečím, násilím, terorismem, výpovědi vyjadřující antipatie k migrantům, výpovědi týkající se ekonomických migrantů, či informace zdůrazňující kvantitu migrantů, a nakonec **pozitivní**, což byly výpovědi zdůrazňující lidský rozměr situace, vyjadřující sympatie k migrantům, pochopení jejich situace apod.

Přejdeme nyní k tematické agendě příspěvků. V rámci analýzy jsme nejprve příspěvky kategorizovali na ty, ve kterých bylo téma **migrační krize dominantním tématem** příspěvků, a na ty, kde nikoli. Jak ukazuje graf č. 3, v drtivé většině příspěvků bylo téma migrační krize hlavním tématem. Pouze v pěti zprávách bylo hlavní téma jiné.

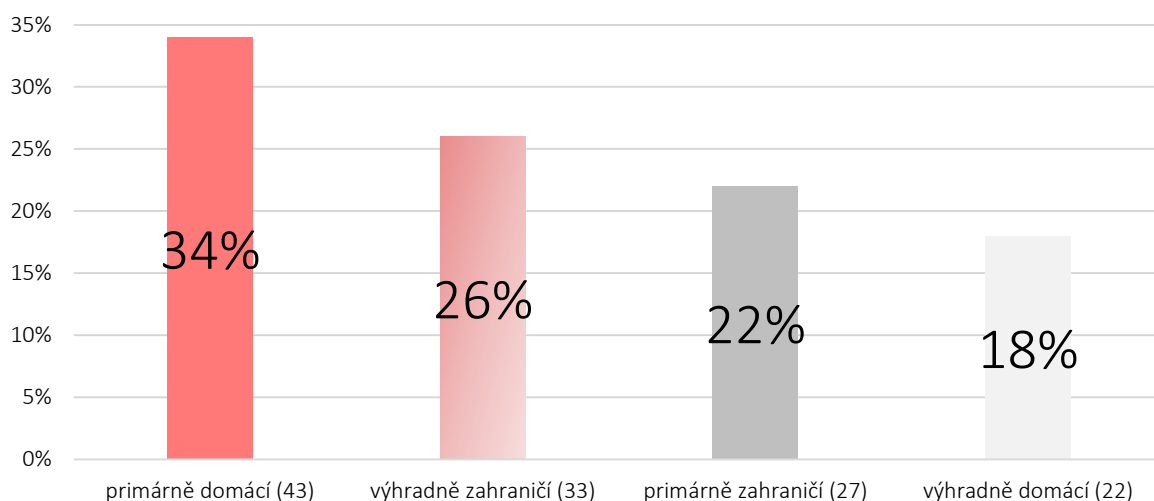
Graf č. 3: Podíl příspěvků tematizujících migrační krizi jako hlavní a vedlejší téma

Dále jsme příspěvky kategorizovali dle toho, zda **informovaly o domácí či zahraniční agendě**. Takto jsme příspěvky rozdělili do čtyř kategorií.

Jak ukazuje graf č. 4, největší počet příspěvků spadal do kategorie „**primárně domácích**“. Jednalo se o zprávy, které sice obsahovaly odkazy na zahraničí, ale samotný příspěvek, resp. jeho převažující textová část, se týkala primárně České republiky, jejich politických reprezentantů či občanů. Příspěvky této kategorie převážně informovaly o politických aspektech migrační krize, či organizaci migrace v České republice (49 %).

Graf č. 4: Geografie zpráv

Druhou nejpočetnější skupinu příspěvků pak tvořily příspěvky kategorie „**výhradně zahraničních**“. V těchto příspěvcích se naopak nevyskytovala jediná reference k České republice. V této kategorii příspěvků dominovaly informace o obecném popisu počtu migrantů v Evropských zemích, či o jejich

cestě a migrační strategii (36 %). Relativně významnou skupinou byly i zprávy informující o situaci v Budapešti (33 %).

Naproti tomu příspěvků kategorie „výhradně domácích“, tedy těch, které informovaly výlučně o České republice, bylo ve sledovaném období nejméně (18 %). Pokud se objevily, tematizovaly nejčastěji organizační aspekty migrace v ČR (41 %) či situaci v zařízeních pro migranty v ČR (18 %).

Za zmínku stojí, že v kategorii „geografie zpráv“ byl v průběhu sledovaného období znatelný posun směřující od informování o zahraničních aspektech migrační krize k většímu zaměření se na Českou republiku. Tato skutečnost jistě souvisela s vývojem situace v daném období, tedy jak se samotným přesunem migrantů z Maďarska přes Českou republiku do Německa, tak s vývojem situace na politické scéně. Právě čeští politici vyvíjeli ve sledovaném období ve věci migrace značnou aktivitu spočívající zejména v účasti na domácích i zahraničních politických jednáních.

Nyní již přejdeme ke konkrétním **tématům analyzovaných příspěvků**.

Na úrovni **125 příspěvků migrační tematiky** jsme identifikovali celkem **22 dominantních tematických okruhů** (tab. 6). Zde připomeňme, že jsme analyzovali jak každou výpověď jednotlivých příspěvků, tak dané příspěvky ve svém celku. Toto rozdělení je důležité pro pochopení toho, jakým způsobem jsme určovali hlavní a vedlejší témata příspěvků. **Témata** jsme identifikovali nejprve na úrovni jednotlivých **výpovědí**. Ke každé výpovědi jsme přiřazovali jedno z témat uvedených v tabulce 6. Jelikož se ale jednalo spíše o obecné tematické okruhy, jež v sobě zahrnovaly různá subtémata, na úrovni výpovědi jsme nadto analyzovali i **témata konkrétní**. To nám nakonec umožnilo analyzovat každý příspěvek detailněji. Na základě počtu výpovědí těch kterých témat jsme potom stanovovali **jedno hlavní téma celého příspěvku**, a dále **vedlejší témata**, kterých bylo tolik, kolik se jich objevilo v jednotlivých výpovědích daných příspěvků.

Jak ukazuje tab. 6, příspěvkům dominovaly zejména tři tematické okruhy.

První z nich se zaměřoval na **politické aspekty migrační krize**, druhý spíše na **samotnou migraci či migranty**, přičemž primárním motivem tohoto tématu byla kvantita migrantů a jejich pohyb po Evropě, třetí okruh tematizoval **organizaci migrace v Evropě** (ČR i zahraniční).

Tab. 6: Četnost hlavních a vedlejších témat příspěvků migrační krize

dominantní tematické okruhy	JAKO HLAVNÍ TÉMA		JAKO VEDLEJŠÍ TÉMATA		CELKEM	
	počet příspěvků	podíl na celku	počet příspěvků	podíl na celku ¹⁸	počet příspěvků	podíl na celku ¹⁹
politické jednání/postoje/návrhy řešení	34	27 %	27	21 %	61	49 %
popis počtu/cesty/strategie migrantů	23	18 %	58	46 %	81	65 %
organizace migrace - ČR	17	14 %	22	18 %	39	31 %
pomoc migrantům	12	10 %	24	19 %	36	29 %
postoje veřejnosti	11	9 %	21	17 %	32	26 %
organizace migrace - Maďarsko	7	6 %	22	18 %	29	23 %
smrt migrantů	6	5 %	11	9 %	17	14 %
zařízení pro migranty v ČR	5	4 %	9	7 %	14	11 %
organizace migrace - Německo	4	3 %	17	14 %	21	17 %

¹⁸ Počítáno z celku 125 příspěvků.

¹⁹ Počítáno z celku 125 příspěvků.

zařízení pro migranty v zahraničí	2	1 %	16	13 %	18	14 %
lidský rozměr (příběhy migrantů)	2	1 %	32	26 %	34	27 %
boj proti převaděčům	1	1 %	13	10 %	14	11 %
organizace migrace - Srbsko	1	1 %	1	1 %	2	2 %
příčiny migrace	-	-	28	22 %	28	22 %
organizace migrace - Rakousko	-	-	8	6 %	8	6 %
organizace migrace - Řecko	-	-	5	4 %	5	4 %
organizace migrace - Dánsko	-	-	2	2 %	2	2 %
organizace migrace - Švédsko	-	-	2	2 %	2	2 %
organizace migrace - Slovensko	-	-	2	2 %	2	2 %
organizace migrace - Makedonie	-	-	1	1 %	1	1 %
organizace migrace - Itálie	-	-	1	1 %	1	1 %
chování médií	-	-	1	1 %	1	1 %

Zatímco téma nazvané „**politické jednání, postoje, návrhy řešení**“ bylo nejčtenějším **hlavním tématem** příspěvků, téma popisující „**počet, cestu či strategie migrantů**“ bylo nejčastějším **vedlejší tématem** příspěvků a v celku hlavních i vedlejších témat pak toto téma příspěvkům dominovalo.

Při pohledu na sloupec tab. 6, zobrazující hlavní témata, si můžeme všimnout, že těchto bylo méně, než témat vedlejších. Třetím nejčtenějším hlavním tématem příspěvků bylo téma **organizace migrace v České republice**, potažmo v zahraničí. Dominantním subtématem této tematické kategorie pak byla práce české či zahraniční policie (viz níže). Téma „**organizace migrace ČR**“ se frekventovaně objevovalo i jako vedlejší téma sledovaných příspěvků. Ve výsledku pak bylo třetím nejčtenějším tématem vůbec. Podobně téma organizace migrace v zahraničí²⁰, zejména pak v **Maďarsku a Německu**, ale i jiných zemích (tab. 6).

Vedle těchto okruhů příspěvky tematizovaly dva podobné aspekty migrační krize – téma **pomoci migrantů** a téma **postojů veřejnosti** k migrantům. Tato témata však byla o poznání výraznější jako vedlejší témata příspěvků.

Zajímavé zjištění přináší četnost tématu, jež se věnovalo jednotlivým migrantům, jejich konkrétním příběhům, charakteristikám, životům. Toto téma jsme nazvali jako „**lidský rozměr (příběhy migrantů)**“. V rámci všech 125 příspěvků se vyskytly pouze dva, ve kterých bylo dané téma tématem hlavním. Zároveň však analýza zaznamenala 32 příspěvků, ve kterých byl lidský rozměr tématem vedlejší.

Žádný z příspěvků se jako hlavnímu tématu nevěnoval **příčinám migrace**. Nemůžeme ale říci, že by se tomuto tématu nedostalo žádné publicity. Celkem 28 příspěvků (22 % z celku) v sobě toto téma zahrnovalo jako své vedlejší téma.

Nyní se zaměříme na detailní analýzu jednotlivých tematických okruhů. Vyjma subtémat daných tematických okruhů, popíšeme současně i subjekty, o kterých bylo v souvislosti s daným tématem hovořeno, a mluvčí, již měli možnost se k tématu vyjádřit. V rámci každého tematického okruhu rovněž naznačíme, jaký rámec byl v relaci užit k vytváření celkového obrazu migrantů.

²⁰ Tabulka 6 zobrazuje konkrétní země, o kterých bylo hovořeno.

POLITICKÉ JEDNÁNÍ/POSTOJE/NÁVRHY ŘEŠENÍ

Příspěvky, jejichž hlavním tématem byly politické aspekty migrační krize, byly v rámci všech příspěvků nejčetnější. Téma „politické jednání/postoje/návrhy řešení“ bylo hlavním tématem celkem **34 příspěvků** (27 %). Krom toho se pak jako vedlejší téma objevilo v dalších **27 příspěvcích**. Celkem tak bylo tématem **61 příspěvků** (49 %), které byly v rámci sledovaného období vysílány rovnoměrně, resp. v každém z analyzovaných dnů byl zaznamenán minimálně jeden příspěvek tohoto tématu. Nejvíce „politických“ zpráv bylo odvysíláno ve dnech 24. 8., 28. 8., 31. 8., 4. 9., 9. 9. a 13. 9., což byla data různých českých i mezinárodních politických jednání. Na úrovni výpovědí analýza identifikovala celkem **502 výpovědí** (22 %) vztahujících se k tomuto tématu.

V rámci tématu se nejčastěji hovořilo o politických jednáních, postojích, výrocích politiků či návrzích řešení migrační krize.

Hlavním subtématem v rámci těchto příspěvků bylo jednoznačně téma povinných **kvót** na rozdělování migrantů. Otázka ne/přijetí kvót se objevila ve 34 příspěvcích z celkových 61 (56 %). Téma kvót pak bylo nejčastěji reprezentováno jako předmět politických sporů, resp. sporu mezi Českem, potažmo zeměmi Visegrádské skupiny a Německem, respektive západními zeměmi, či dokonce Evropskou unií.

Z toho důvodu jsme v rámci výpovědí rozlišovali, zda daná výpověď, resp. její aktér (subjekt výpovědi) je vůči kvótám čistě neutrální, nebo se staví na stranu kvót (pozitivní) či naopak kvóty odmítá (negativní).

Největší počet výpovědí (celkem 73 v 23 příspěvcích) vztahujících se ke kvótám byl zaznamenán v souvislosti s odmítavými postoji (téma **kvóty ne**). Jednoznačnou příčinou tohoto byl negativní postoj české vlády vůči kvótám. Nejčastějšími zmiňovanými aktéry v souvislosti s odmítavým postojem byla obecně Česká republika či země Visegrádské čtyřky. Konkrétní politici byli zmiňováni méně často (prezident Zeman 3x, premiér Sobotka 2x, ministr vnitra Chovanec 2x, ministr zahraničí Zaorálek 1x).

Nejčastějším mediálně prezentovaným argumentem českých politiků ve věci odmítání kvót byla jejich nefunkčnost v případě jejich přijetí, resp. nemožnost „násilně donutit migranty zůstat na českém území“, pokud tady sami nechtějí být. Příkladem může být výpověď ministra vnitra Milana Chovance: *„Oni (migranti) prostě v České republice být nechtějí. Oni chtějí do Spolkové republiky Německo, do Švédska, dalších zemí. A my neznáme ten model, jak bychom je na území České republiky drželi. To znamená, povinné kvóty pro nás nejsou řešením.“*²¹

Na tomto místě malinko odbočme. Německo jakožto „vysněná země migrantů“, či cíl jejich cesty, bylo v daném období v rámci sledovaných příspěvků prezentováno s relativně velkou četností. Důvody, proč migranti míří právě tam, však byly tematizovány velmi zřídka. Příčinám, proč nežádají či nechtějí žádat o azyl např. v České republice, se pak explicitně nevěnoval žádný příspěvek. Motivace migrantů k žádosti o azyl v Německu tak byly tematizovány spíše pouze implicitně, nejčastěji z úst samotných migrantů, kteří o Německu hovořili jako o „zemi, kde je čeká lepší život“ („*Doufám, že se se svojí rodinou sejdu v Německu a čeká nás tam šťastný život.*“²², „*V Německu bude lepší práce, dům, peníze*“²³). Takovéto výpovědi však implikovaly zejména faktor výhodných hospodářských podmínek Německa (výše sociálních dávek, šance získat zaměstnání). Ve výběru země však nepochybně hraje faktorů více. Skutečnost, že migranti v daném období mířili do Německa, mohla být ovlivněna tím, že Německo prostřednictvím úst svých politických představitelů vyjadřovalo pozitivní postoje směrem k migrantům („*pozvánka Angely Merkel*“), dále fakt, že v Německu už mohou mít nějaký kontakt, tedy míří tam pod vlivem osobního doporučení, nepochybně roli sehrává i náboženská tolerance a svoboda dané země,

²¹ Události, 2. 9., Rozhovor s ministrem vnitra Milanem Chovancem.

²² Události, 24. 8., Vlna migrantů dorazila do Srbska.

²³ Události, 5. 9., Přival uprchlíků v Rakousku.

stejně jako nízká míra proklamovaného rasismu a xenofobie. Nedostatečná prezentace faktorů výběru cílové země však mohla motivace migrantů značně zkruslovat.

Proto mohl být zkruslen i argument českých politiků ohledně neefektivnosti kvót, protože „oni“ do České republiky nechťejí, poněvadž chťejí do Německa. Nebylo-li však řečeno proč, mohli diváci neznalí celé problematiky na základě relace vysílané v daném období nabýt dojmu, že migranti směřují do Německa primárně z důvodu jeho lepší hospodářské situace (a eventuálně si neváží nabídnuté pomoci ze strany Česka).

Ačkoli byli čeští politici v příspěvcích prezentováni jako ti, kteří nekompromisně odmítají rozdělování migrantů na základě povinných kvót, současně bylo tematizováno, že nejsou proti přijímání migrantů, avšak jejich přerozdělování musí být na dobrovolné bázi státu.

„Bohuslav Sobotka potvrdil koaliční stanovisko, že o počtu lidí, kteří získají azyl, bude stát rozhodovat sám.“²⁴, „Praha chce přijímat běžence pouze na principu dobrovolnosti.“²⁵, „S přijímáním uprchlíků vláda problém nemá. Většina politiků ale prosazuje dobrovolnou pomoc, unijní kvóty odmítají.“²⁶

Okrajově byl tematizován i počet migrantů (1500), který česká vláda stanovila, že je schopna přijmout. Ve sledovaném období však již nebyl tento počet nikterak komentován, ačkoli v tomto případě mohlo téma dostat větší prostor, jelikož v části politické i expertní veřejnosti byla slyšet kritika navrhovaného počtu. Vláda však navrhovaný počet schválila již v červenci 2015, je tedy možné, že takovéto příspěvky byly odvysílány již v dřívějším období.

Výpovědi vyznívající pro přijetí kvót (**téma kvóty ano**) zaznívaly v příspěvcích méně často, jejich prostor v rámci relace však nelze označit za zanedbatelný. Vstřícný postoj ke kvótám byl tematizován v 17 zprávách v celkem 46 výpovědích. K těmto výpovědím můžeme připočítat i ty, ve kterých povětšinou němečtí, francouzští či rakouští politici vyzývali k solidaritě v otázce řešení migrační krize (celkem 17 výpovědí v 10 příspěvcích), případně k jednotné azylové politice zemí EU, resp. podílení se na řešení migrační krize rovnoměrně (20 výpovědí v 15 příspěvcích). Tato dvě témata jednoznačně více či méně implicitně podporovala téma přijetí kvót. Obecně proto můžeme říct, že relace poskytovala relativně vyvážený prostor jak zastáncům kvót, tak jejich „odpůrcům“.

Spojování tématu kvót s otázkou solidarity jednotlivých zemí však do jisté míry konstruovalo význam, že země, jež odmítají povinný systém rozdělování migrantů na základě stanovených kvót, nejsou dostatečně solidární, ačkoli vazba mezi solidaritou státu a souhlasným postojem vůči kvótám je přinejmenším zpochybnitelná.

„Evropskou osmadvacítku si představují tak, že jsou všichni solidární. Že všechny země převezmou určitý počet žadatelů o azyl.“²⁷, „Manuel Valls mluvil o celé problematice i šíři a neopomněl si tak trochu rýpnout do zemí bývalého východního bloku, které podle něj nejsou dostatečně solidární.“²⁸, „Německo a Francie znovu volají po solidaritě všech zemí při rozdělování uprchlíků.“²⁹, „Německý ministr zahraničí žádal solidarit. O nutnosti povinného rozdělování běženců ale kolegy z Česka, Slovenska, Polska a Maďarska nepřesvědčil. Kvóty dál odmítají.“³⁰

Aktérem výpovědí týkajících se pozitivního postoje ke kvótám byla nejčastěji obecně Evropská unie, případně Evropská komise, dále pak Německo a Francie. Z konkrétních politiků byla s největší frekvencí

²⁴ Události, 30. 8., Prezident o uprchlících.

²⁵ Události, 9. 9., Rozdělování uprchlíků.

²⁶ Události, 9. 9., České reakce na kvóty.

²⁷ Události, 2. 9., Vývoj kolem migrační krize.

²⁸ Události, 31. 8., Evropští politici k uprchlické krizi.

²⁹ Události, 31. 8., Evropští politici k uprchlické krizi.

³⁰ Události, 11. 9., Uprchlická krize.

zmiňována Angela Merkelová, dále Frank Walter Steinmeier, Jean-Claude Juncker a také Robert Pelikán, v té době jediný zástupce české vlády, který nehlasoval pro odmítnutí kvót.

Odmítavý postoj české vlády vůči kvótám byl reálným faktem. V daném období (4. 9.) byl navíc pořádán v Praze summit Visegrádské skupiny, který byl svolán premiérem Sobotkou. Na tomto summitu si premiéři visegrádské čtyřky potvrdili společný postoj vůči kvótám. Přesto je zřejmé, že relace věnovala kvótám oproti jiným politickým tématům, které nepochybně ve veřejném i politickém prostoru rezonovaly, enormně velké množství prostoru. Na druhou stranu, není tato skutečnost překvapivá. Téma kvót je poměrně lehce mediálně uchopitelné téma, současně pro diváka snadno srozumitelné. Uvážíme-li, že se dá navíc zjednodušit, či prezentovat jako spor dvou stran (ČR a země V4 vs. Německo, potažmo západní země), obsahuje i mediálně přitažlivou a můžeme říct typickou zpravodajskou hodnotu negativity. A právě takto Česká televize téma kvót uchopila – jako předmět sporu dvou stran. Na straně jedné Česká republika, případně země Visegrádské skupiny, na straně druhé západní země v čele s Německem. Česká republika pak byla prezentována jako hlavní „odpůrce“ kvót, jakoby stála v čele visegrádské čtyřky a byla jejím mluvčím. Příčinou toho ale mohl být pouze fakt, že Česká republika v té době předsedala zemím Visegrádské skupiny.

„To, že pozice kritiků povinných kvót není jako skála, ukázalo Slovinsko, i když malá země, obrátila a opustila tábory vedený Českem.“³¹

Některé výpovědi byly zformulovány, jakoby Česko vedlo s Německem v otázce kvót boj:

„Podle ministra zahraničí Lubomíra Zaorálka bude muset Česko odmítavý názor na kvóty hájit na všech jednáních, která unijní ministry čekají.“³²

„Nakolik je reálné, že nás nakonec většina států osmadvacítky donutí určité množství uprchlíků přijmout?“³³

Téma kvót tak bylo v konečném výsledku prezentováno jako téma, které zásadně rozděluje Evropskou unii.

„...stále velkým a Evropskou unii rozdělejícím tématem jsou kvóty.“³⁴, „... když ale ani vláda není jednotná, jak přimět k jednotnosti celou osmadvacítku?“³⁵, „...v této otázce (kvóty) zůstává osmadvacítka zásadně rozdělená.“³⁶, „Evropská unie zůstává rozdělená ohledně návrhu přijmout 160 tisíc běženců.“³⁷, „Jak může ten rozpor mezi Českem a Německem ovlivnit vzájemné vztahy?“³⁸

Skutečná situace však byla taková, že z 28 zemí se proti kvótám vymezovalo Česko, Slovensko, Maďarsko a Polsko. Ostatní země byly v této otázce více méně jednotné. Jelikož však relace reprezentovala téma kvót optikou sporu, výsledný mediální obraz Evropské unie byl spíše negativním obrazem názorově rozštěpené skupiny politiků jednotlivých zemí. Téma migrace pak bylo nástrojem kritiky české a zahraniční (unijní) politiky navzájem.

To, že situace nebyla tak dramatická, jak ji relace prezentovala, přitom potvrzovali svými výroky i např. tři politici, kteří v přímém přenosu odpovídali na otázky kladené moderátorem či redaktorem. Ve všech

³¹ Události, 4. 9., Uprchlícké kvóty rozdělují EU.

³² Události, 11. 9., Rozhovor s ministrem zahraničí Zaorálkem.

³³ Události, 11. 9., Rozhovor s ministrem zahraničí Zaorálkem.

³⁴ Události, 4. 9., Rozhovor s premiérem Bohuslavem Sobotkou.

³⁵ Události, 9. 9., Přijímání uprchlíků v ČR.

³⁶ Události, 4. 9., Uprchlícké kvóty rozdělují EU.

³⁷ Události, 5. 9., Jednání ministrů zahraničí o uprchlících.

³⁸ Události, 11. 9., Rozhovor s ministrem zahraničí Zaorálkem.

třech případech moderátor (redaktor) nastoloval téma rozštěpené Evropské unie, přestože politici zcela jasně hovořili o tom, že rozpory nejsou nijak mimořádné.

„Evropskou unii to (rozpor kvůli kvótám) určitě neohrožuje z hlediska její existence. Evropská unie to vydrží a přestojí stejně, jako přestála řeckou krizi, finanční krizi, dluhovou krizi, všechny další velké problémy.“³⁹ (Bohuslav Sobotka)

„Já Vás absolutně ujišťuju, že to, že se kolem nás dějí složité věci, nebo že nejsou jednoduché názory, to vůbec neovlivňuje atmosféru toho setkání (s německým ministrem zahraničí Frankem- Walterem Steinmeierem).“⁴⁰

„No mě se právě jeví, že ta Evropa je do značné míry jednotná, že proti tomu stojí ostrůvek visegrádských zemí.“⁴¹

Abychom určili, zda relace v rámci politických témat zdůrazňovala spíše pozitivní fakta jako spolupráci ať už českých, tak zahraničních politiků na řešení krize, nebo naopak dávala přednost politickým sporům týkajícím se řešení migrační otázky, posuzovali jsme u každé výpovědi její vyznění vzhledem ke spolupráci jednotlivých politiků/zemí (pozitivní či negativní).

Z 502 výpovědí byla **většina (49 %) čistě neutrálních**, tedy takových, které neutrálně informovaly např. o konání různých politických jednání, přítomnosti politiků na těchto jednáních, případně o jejich výrocích a postojích, které nerefletovaly nikterak politickou spolupráci či rozpory.

Poměrně velké množství výpovědí politických témat, konkrétně **44 %**, ale mělo sklon k **negativitě**, tedy vypichování kritických politických výroků a zdůrazňování politických neshod, zejména pak v otázce kvót (rozporu ČR + V4 a „starých členských zemí“). V obsahu několika příspěvků však byly tematizovány i **rozpory na české politické scéně**. Ve dvou příspěvcích se vymezovala opozice proti postupu či jednání české vlády:

„Jediné, co vládě vytýkáme, je malá aktivita na půdě Evropské unie, protože tam se rozhoduje.“⁴² (M. Ženíšek, TOP 09), „Dodneška nedorazily do České republiky ty nemocné děti. To, že my necháváme jako Evropané vlastně v oblasti Sýrie ty nejzranitelnější, to si myslím, že je i naše selhání.“⁴³

Tři příspěvky pak byly na rozporech na české politické scéně primárně postavené. Příspěvek s názvem *Koaliční spory o uprchlíky* (26. 8.) tematizoval výrok Andreje Babiše, dle kterého by měla „Evropa okamžitě uzavřít hranice“. Moderátorka uvedla příspěvek slovy: „*Emotivní debata se nevyhnula ani české politické scéně.*“. Výrok ministra financí byl následně zkritizován jak českým premiérem Sobotkou, tak vicepremiérem Bělobrádkem. Premiér označil výrok za populistický a neracionální, přičemž apeloval na vyvarování se podobných výroků v době, „*kdy dochází k fašizaci naší společnosti*“. Pavel Bělobrádek pak svou výpovědí potvrdil, že „*tendence k fašizaci tady samozřejmě jsou*“.

Dva příspěvky (31. 8., 1. 9.) tematizovaly výrok Daniela Kalendy (KDU-ČSL) o mrtvých migrantech nalezených v Rakousku, od kterého se nejprve strana KDU-ČSL distancovala, následně Kalendu ze strany vyloučila.

Pouhých **7 % výpovědí** byly **pozitivního** rázu, tedy refletovaly uzavření spolupráce na řešení migrační situace, či názorové politické shody. Takovýmto pozitivním případem může být např. příspěvek informující o návštěvě premiéra Sobotky Srbska.

³⁹ Události, 4. 9., Rozhovor s premiérem Bohuslavem Sobotkou.

⁴⁰ Události, 11. 9., Rozhovor s ministrem zahraničí Zorálkem.

⁴¹ Události, 9. 9., Přijímání uprchlíků v ČR.

⁴² Události, 24. 8., Diplomaté k imigrační krizi.

⁴³ Události, 11. 9., Uprchlíká krize.

„Český premiér Sobotka vyjádřil srbskému premiérovi podporu. Česká vláda dokonce nabídla okamžitou pomoc deset milionů korun srbské vládě.“⁴⁴

Přestože téma kvót (a sporů) dominovalo příspěvkům „politického“ tematického okruhu, na úrovních jednotlivých výpovědí byly prezentovány i jiné návrhy na řešení krize, než kvóty. Nutno podotknout, že ty byly ale povětšinou zmiňovány jako alternativa ke kvótám.

Vyjma informací o různých zahraničních i českých politických jednáních, se s poměrně velkou četností hovořilo o **ochraně hranic Evropské unie**, Schengenského prostoru, České republiky, či nasazení armády na hranicích, zavedení kontrol a zrušení Schengenu. Celkem bylo toto téma přítomné v **31 příspěvcích**. Ochrana hranic či znovuzavedení kontrol na hranicích bylo opakovaně prezentováno opět i v souvislosti s kvótami, a to v tom kontextu, že nedojde-li Evropská unie shody v otázce povinných kvót, volný pohyb Evropou je ohrožen. Možné uzavření Schengenu tak bylo prezentováno jako jakási výhražka ze strany Německa a západních zemí směřovaná zemím odmítajícím kvóty.

„Ministr vnitra Milan Chovanec kancléři Faymannovi vzkázal, že Česko na kvóty nepřistoupí, protože podle něj nepředstavují žádné řešení. Vyzval ale k debatě o razantní společné obraně unijních hranic.“⁴⁵

„Spolkový vicekancléř Sigmar Gabriel ale mluví o ohrožení Schengenu, pokud se břímě nerozdělí mezi všechny státy osmadvacítky.“⁴⁶

Jeden příspěvek rovněž reflektoval vyjádření ministra financí Andreje Babiše ohledně toho, že do řešení situace by se měla zapojit Severoatlantická aliance.

V souvislosti s nalezením mrtvých migrantů v odstaveném voze v Rakousku začalo nabývat na síle téma **boje proti převaděčům**. Toto téma bylo v souvislosti s politikou zmiňováno ve chvíli, kdy čeští nebo zahraniční politici vyzývali ke společnému boji proti převaděčům.

„Ministryně se paradoxně jela k maďarským hranicím přesvědčit, že migranti mají v Rakousku odpovídající životní podmínky. Chvilí poté, co projela kolem nákladního vozu s mrtvými, vyhlásila válku převaděčům.“⁴⁷

Nutno podotknout, že téma převaděčství a boje proti převaděčům lidí se pak objevovalo i v příspěvcích týkajících se organizace migrace v různých zemích, jelikož tento boj spadl povětšinou do kompetence policie (viz níže).

Okrajově bylo rovněž hovořeno o nutnosti řešit migrační krizi v zemích původů, odkud migranti utíkají. Téma **„stabilizace situace na Blízkém východě“** bylo vedlejším tématem 17 výpovědí v celkem 10 příspěvcích.

„Podle Lubomíra Zaoralka by měl Teherán po uzavření dohody o jaderném programu dostat větší slovo při řešení příčin migrace, tedy války v Sýrii a expanze Islámského státu.“⁴⁸

Stabilizace situace pak byla prezentována některými politiky jako návrh pomoci daným zemím prostřednictvím vojenského zásahu, jiní zmiňovali finanční pomoc.

„Podobný názor, že bez vojenského zásahu se situace v Sýrii neuklidní, má i vicepremiér Andrej Babiš.“⁴⁹

⁴⁴ Události, 1. 9., Srbský postoj k uprchlíkům.

⁴⁵ Události, 25. 8., Kvóty pro uprchlíky.

⁴⁶ Události, 8. 9., Napětí na řeckém Lesbu.

⁴⁷ Události, 27. 8., Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě.

⁴⁸ Události, 7. 9., jednání českého ministra zahraničí s prezidentem Íránu.

⁴⁹ Události, 13. 9., České ne kvótám.

„Brusel chce také, aby vznikl fond za téměř dvě miliardy eur rozvojové pomoci právě do těch krizových oblastí, aby odsud běženci neměli důvod utíkat.“⁵⁰

Téma finanční pomoci, resp. **finančních výdajů na řešení migrační krize** však bylo opět spíše okrajovým tématem (13 výpovědí ve 4 příspěvcích).

„Evropská unie se ústy těch dvou činitelů zavázala, že dá Francii pět milionů eur na výstavbu nového humanitárního tábora.“⁵¹

„Jeho hlavní téma (politického setkání) je ale jiné – peníze, kdo, jak zaplatí náklady na uprchlíky, je jasné, že půjde o velkou částku.“⁵²

Za zmínku jistě stojí, že pouze jediná zmínka se týkala návrhu vybudovat legální cesty pro migranty do Evropy. Tuto zmínku pronášela v příspěvku, který se týkal boje proti převaděčům, rakouská ministryně vnitra Johanna Miklová-Leitnerová:

„Nejlepší bude vybudování legálních cest do Evropy. Pomocí nich můžeme uprchlíky chránit a zločince (převaděče) připravíme o byznys.“⁵³

Přítom toto téma není zanedbatelné a napříč různými médii se o možnosti vybudování legálních cest, alternativních k nebezpečnému překonávání moře, hovořilo.

Závěrem shrňme, že v rámci politicky zaměřených příspěvků byli **migranti** nejčastěji prezentováni jako pouhý **předmět politického jednání** či předmět politických **sporů**.

POPIS POČTU/ CESTY/ STRATEGIE MIGRANTŮ

Druhým dominantním tematickým okruhem příspěvků bylo téma, které reflektovalo migraci Evropou obecně.

Téma „popis počtu/cesty/strategie migrantů“ bylo hlavním tématem celkem **23 příspěvků** (18 %). Krom toho se pak jako vedlejší téma objevilo v dalších **58 příspěvcích** (46 %). Celkem tak bylo tématem **81 příspěvků** (65 %), čímž se stalo vůbec nejdominantnějším tématem příspěvků migrační krize ve sledovaném období. V jediném dni, dne 29. 8., analýza nezaznamenala žádný příspěvek tohoto tématu. Naopak největší počet v rámci jednoho dne, 10 příspěvků, bylo odvíšeno dne 1. 9. Na úrovni výpovědí analýza identifikovala celkem **407 výpovědí** (18 %) vztahujících se k danému tématu.

Nejčastěji pak výpovědi informovaly o **počtu migrantů v jednotlivých zemích Evropy**, dále pak o průběhu či strategii jejich cesty. Právě informace o množství migrantů byly vůbec ty nejčastější, které relace v daném období v souvislosti s migranty opakovaně sdělovala. Analýza zaznamenala celkem **219 výpovědí** týkajících se počtu migrantů v **67 příspěvcích** ze 125 příspěvků (54 %). Téma reflektující kvantitu migrantů bylo častěji vedlejším tématem příspěvků. Relace však ve sledovaném období zařadila do svého vysílání devět krátkých čtených zpráv, které informovaly výhradně o počtech migrantů buď v jednotlivých zemích, či v České republice. Jako ukázkou uvedme úryvek z takovéto zprávy:

„Že uprchlíků přibývá opravdu výrazně, dokazují poslední čísla Eurostatu. Nejvíce jich je momentálně v Německu. Za celý loňský rok tam přišlo přes 200 tisíc lidí, letos jen do května 170 tisíc. Jako konečné číslo Berlín tento rok čeká 800 tisíc lidí...“⁵⁴

⁵⁰ Události, 9. 9., Šéf Evropské komise k uprchlické vlně.

⁵¹ Události, 31. 8., Evropští politici k uprchlické krizi.

⁵² Události, 6. 9., Situace v Evropě.

⁵³ Události, 28. 8., Problémy s pašováním uprchlíků.

⁵⁴ Události, 30. 8., Počty uprchlíků.

Zmínky týkající se počtu příchozích či zadržených migrantů byly vysílány opakovaně v každém ze sledovaných dnů. V souvislosti s informováním o množství příchozích migrantů pak moderátoři a redaktoři opakovaně používali výrazy jako „vlna“, „přiliv“, „proud“, nebo „nápor“, což celé situaci přidávalo na dramatickosti a z migrantů vytvářelo homogenní masu lidí. Uvedme několik typických příkladů:

„Vlna několika tisíc imigrantů, která se vytvořila koncem minulého týdne před makedonským pomezím, dorazila do Srbska.“⁵⁵

„Obrovská mnohatisícová masa migrantů ... teď velmi rychle postupuje Balkánem směrem na sever.“⁵⁶

„Dvacet tisíc během jediného víkendu a další tisíce na cestě. Na mnichovské nádraží přijelo ještě více uprchlíků, než se čekalo.“⁵⁷

„Nápor na trasu přes Dánsko může narůstat.“⁵⁸

Není překvapivé, že relace nastolovala téma týkající se počtu migrantů tak často. Tyto údaje jsou ve své podstatě faktickými, snadno dostupnými a věrohodnými informacemi. Výroky o počtech migrantů „valících se“ na Evropu však přidávaly situaci dramatictější rozměr. Současně lze konstatovat, že redaktoři užívali v rámci stejných příspěvků naprosto identické informace týkající se počtu, čímž bylo zdůrazňováno, že se jedná o „ohromná“ čísla. Výrazy jako „vlna“, „přiliv“, „proud“ pak byly na většině míst zcela nadbytečné.

„S vlnou uprchlíků pomáhají řadoví policisté.“⁵⁹

„Stovky lidí stále okupují nádraží v Budapešti, tisíce se jich vydaly na cestu do Rakouska.“⁶⁰

Ačkoli se patrně v tomto případě nejedná o záměr tvůrců zpráv danou situaci zdramatizovat, dané výrazy redaktoři používali spíše pro zpestření užitých vyjadřovacích prostředků, diváci nemající bezprostřední zkušenost s migranty, museli na základě takových informací nabývat dojmu, že do Evropy přichází jakýsi nekontrolovatelný dav, masa lidí pohybující se od jednoho hraničního přechodu k druhému. Informace o počtu byly napříč všemi příspěvky umocňovány obrazovým materiálem příspěvků – záběry tisíců lidí kdesi na cestě. Spolu s těmito informacemi bylo s největší četností informováno o výše zmíněných rozporech napříč Evropskou unií a nezvládnuté organizaci migrace v Maďarsku (viz níže). Tato dominantní témata tak živila rámec posilující pocit ohrožení, v rámci kterého bylo o migrační krizi a migračních napříč příspěvky informováno.

Současně je nutné uvést, že informace o počtech migrantů působily mnohem dramatictější, jelikož se v příspěvcích hovořilo pouze o stovkách, tisících, či statisících přicházejících do Evropy, ale už ne o tom, kolik lidí vyhnala z domovů situace v Sýrii či Eritrei, kolik lidí je v současnosti v uprchlických táborech v Turecku, Jordánsku či Libanonu. Pouze ve dvou příspěvcích byl zmíněn i počet migrantů v těchto zemích. Prvně prostřednictvím výpovědi Federicy Mogheriniové, šéfky diplomacie EU:

„Mojí nadějí je, že se shodneme nejen na číslech, kolik lidí ubytujeme. Přitom budeme mít na paměti, že Turecko má dva miliony, Jordánsko 900 000 uprchlíků. My jsme ta bohatá Evropa.“⁶¹

Podruhé v souvislosti s uvedením počtu migrantů, kteří prošli uprchlickým táborem v Zátarí:

⁵⁵ Události, 24. 8., Vlna migrantů dorazila do Srbska.

⁵⁶ Události, 24. 8., Postřehy zpravodaje Davida Miřejovského.

⁵⁷ Události, 7. 9., Běženci v Evropě.

⁵⁸ Události, 10. 9., Uprchlíká krize v Maďarsku.

⁵⁹ Události, 12. 9., Jazyková bariéra mezi policií a uprchlíky.

⁶⁰ Události, 4. 9., Summit V4 v Praze.

⁶¹ Události, 5. 9., Jednání ministrů zahraničí o uprchlících.

„Uprchlickou metropolí uprostřed pouště prošlo už 430 000 Syřanů. Čtvrtina se jich vrátila domů, polovina odešla někam jinam. Několik tisíc z nich se pokusilo o riskantní cestu do Evropy.“⁶²

Přitom například jen Syřanů ze země odešly více než čtyři miliony. Za celý rok 2015 členské státy EU přijaly dle údajů Eurostatu celkem 1 256 000 žádostí o azyl. V kontextu těchto čísel je zřejmé, že většina migrantů zůstává stále mimo Evropu a celá situace nabírá jiný rozměr, resp. mnohem více odkazuje na příčiny migrace, o kterých se však ve sledovaném období hovořilo spíše okrajově (viz níže).

Jak již bylo řečeno, vyjma počtu migrantů, bylo v rámci tohoto tematického okruhu hovořeno také o cestě a migrační strategii lidí. Opakovaně pak bylo v rámci těchto příspěvků zdůrazňováno, že cílem většiny migrantů je Německo. Prezentace Německa jako „vysněné země“ migrantů se objevila v celkem 38 příspěvcích ze 125 (30 %). Nejčastěji pak slovy redaktorů, kteří o Německu hovořili jako o „vytouženém cíli velké části uprchlíků.“⁶³, i ústy samotných migrantů, kteří povětšinou heslovitě potvrzovali cíl své cesty („Potřebujeme Německo, Německo potřebujeme.“⁶⁴). Opakované informace o cílové zemi migrantů zařazené současně s výpověďmi týkajícími se počtu, pak působily dojmem, jakoby právě fakt, že „všichni směřují do Německa“ měl české diváky uklidnit.

„Většina uprchlíků míří, jak víme, do Německa.“⁶⁵

„Cíl mají jasný. V Maďarsku zůstat nechtějí. Asi tři stovky migrantů si v centru Budapešti před nádražím Keleti nahlas připomněly, kam míří.“⁶⁶

„Odhadem tam bylo odpoledne tak dvě stě lidí ... a všichni, drtivá většina z nich mají namířeno dál ... a cílovou zemí, co všichni říkali, je Německo.“⁶⁷

„Vidíte, že přicházejí další a další migranti... přichází stále víc lidí. Každou chvíli se tu strhne pokřik „Německo, Německo“. Lidé chtějí odjet do Německa. Nechtějí zůstat v Maďarsku.“⁶⁸

Jak jsme již uvedli výše, faktory výběru dané země byly v rámci příspěvků prezentovány pouze omezeně, často pak redukovány na informaci, že dle migrantů je tam „čeká lepší život“⁶⁹. Nedostatečně medializované důvody výběru Německa ale měly potenciál utvrzovat argument českých politiků, proč nepřijmout kvóty – všichni migranti chtějí do Německa, o azyl v jiných zemích či „naší“ pomoc příliš nestojí.

Nakonec lze konstatovat, že v rámci tohoto tematického okruhu byli **migranti** primárně prezentováni jako **masa**, která se nekontrolovatelně pohybuje Evropou.

⁶² Události, 9. 9., Bída v jordánském táboře pro běžence.

⁶³ Události, 26. 8., Koaliční spory s uprchlíky.

⁶⁴ Události, 27. 8., Desítky mrtvých v odstaveném kamionu.

⁶⁵ Události, 1. 9., Uprchlíci v Evropě.

⁶⁶ Události, 30. 8., Vyšetřování úmrtí běženců.

⁶⁷ Události, 1. 9., Srbský postoj k uprchlíkům.

⁶⁸ Události, 1. 9., Aktuální situace v Budapešti.

⁶⁹ Události, 1. 9., Aktuální situace v Budapešti.

ORGANIZACE MIGRACE

Třetím dominantním tematickým okruhem analyzovaných příspěvků byl okruh, který jsme nazvali „organizace migrace“, přičemž jsme rozlišovali, v souvislosti s kterými zeměmi se o organizaci migrace hovoří. S největší četností, v rámci tohoto tematického okruhu, byly v daném období vysílány příspěvky informující o organizaci **migrace v České republice**. Toto téma bylo hlavním tématem celkem **17 příspěvků** (14 %). Krom toho se pak jako vedlejší téma objevilo v dalších **22 příspěvcích** (18 %). Dohromady tak bylo tématem **35 příspěvků** (28 %).

Na úrovni výpovědí analýza identifikovala celkem **252 výpovědí** (11 %) vztahujících se k tomuto tématu. V daném období byl patrný nárůst počtu příspěvků informujících o organizaci migrace v ČR ve druhém ze tří sledovaných týdnů. Příčinou byl přesun migrantů z Balkánu přes Českou republiku do Německa.

Největší důraz byl v rámci tohoto tématu přitom kladen na policejní témata jako policejní kontroly, zadržení/propouštění migrantů, či bezpečnostní opatření v ČR. I na tak krátkém časovém úseku, jakým je období tří týdnů, však byl zaznamenán zřetelný vývoj v informování o migrační krizi na území České republiky.

V prvním sledovaném týdnu, tedy v období 24.–30.8. bylo nejčastěji hovořeno o policejních kontrolách vlaků a aut, případně o zadržených migrantech. V druhém týdnu, od 31. 8. do 6. 9., se situace změnila. V tomto období totiž Česká republika rozhodla, že již nebude migranty ze Sýrie na území České republiky zadržovat, resp. po jejich identifikaci jim umožní odjet do Německa, kam míří. Z toho důvodu se nejčastěji hovořilo o propouštění migrantů a nezadržování Syřanů, tedy umožnění jejich volného „přechodu“ Českou republikou. Třetí sledovaný týden, 7.–12.9., byl opět odlišný od dvou předchozích. Většina zmínek tematizovala problematiku integrace migrantů, dále pak poskytnutí azylu, ale i zvýšenou pracovní zátěž ať už policistů, zdravotníků nebo tlumočnicků. Nutno podotknout, že v rámci tématu integrace migrantů bylo hovořeno pouze o pozitivní či úspěšné integraci cizinců přicházejících do České republiky. Téma integrace pak bylo tématem rubriky *Naše téma* vysílané dne 11. 9. Příspěvek nazvaný *Integrace cizinců v Česku* informoval o možnosti pracovního uplatnění migrantů v ČR, příspěvek s názvem *Cizinci jako podnikatelé* pak o konkrétních lidech, kteří v minulosti přišli do ČR ze zahraničí, úspěšně se integrovali do společnosti a začali zdařile podnikat. V rámci těchto příspěvků byli migranti prezentováni jako potenciální přínos pro českou společnost.

Nejčastějšími aktéry výpovědí v průběhu celého období byli jak samotní migranti (39 % zmínek), tak zástupci policie ČR (25 %).

Výsledný obraz České republiky v otázce zvládnutí organizace migrace byl spíše pozitivní. Kritika, jakým způsobem Česká republika organizuje migraci (kontroly, zadržování migrantů, umisťování migrantů v azylových zařízeních atd.), se v příspěvcích objevovala jen velmi zřídka. Např. zahraničními médii kritizované číslování migrantů českou policií mající sloužit k identifikaci jednotlivců se v rámci všech příspěvků vyskytlo pouze v jediné výpovědi, navíc v příspěvku, který informoval o publicitě fotografie mrtvého syrského chlapce („... *jedním z momentů krize pro něj je číslování běženců českou policií. Už zrušenou praktiku označuje za údajnou připomínku holocaustu.*“⁷⁰). Naopak opakovaně bylo informováno o tom, že Česká republika organizaci migrace zvládá.

„Policie podle Chovance zatím situaci zvládá a o pomoc žádat nemusí.“⁷¹

„Stát podle ministra vnitra situaci prý zvládá.“⁷²

⁷⁰ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

⁷¹ Události, 28. 8., Mimořádná opatření kvůli uprchlíkům nebudou.

⁷² Události, 1. 9., Propouštění syrských uprchlíků.

„Česko podle ministra vnitra situaci zvládá.“⁷³

V souvislosti se zahraničím se nejčastěji hovořilo o **organizaci migrace v Maďarsku a Německu**, přičemž informování o tom, jakým způsobem zvládají tyto státy migraci organizovat, bylo zcela odlišné.

Častěji se v daném období hovořilo o situaci v **Maďarsku**. Analýza zaznamenala celkem **29 příspěvků** pojednávajících o maďarské organizaci migrace, z toho v sedmi příspěvcích bylo toto téma hlavním tématem. Příspěvky tematizující situaci v Maďarsku primárně informovaly o tamním aktuálním dění.

V prvním sledovaném týdnu (24.–30.8) se nejčastěji hovořilo o enormním počtu migrantů přicházejících do Maďarska, řešení situace prostřednictvím maďarské policie (přesuny migrantů, umístění v zařízeních pro migranty), napjaté situaci, nasazení armády na hranicích Maďarska, boji proti převaděčům lidí i o stavbě maďarského plotu. Výstavba plotu byla prezentována jako maďarské řešení migrační krize, současně o ní však bylo hovořeno spíše v negativních kontextech (neefektivní nic neřešící řešení). Už v tomto období pak byla situace v Budapešti prezentovaná jako nezvládnutá (či nezvladatelná).

„Budapešť rozhodla o posílení příhraničních kontrol. Současnou situaci zvládá jen velmi těžko.“⁷⁴

„Někteří tu zůstávají jen deset hodin. Jídlo a pití dostávají jen od humanitárních organizací. Podle jejich představitelů vládnoucí maďarští politici situaci vůbec nezvládají.“⁷⁵

V druhém týdnu (31. 8.–6. 9.) věnovala relace situaci v Maďarsku největší pozornost. Ve dnech 1. a 2. 9. zařadila do svého vysílání příspěvky, které se lišily spíše svou žánrovou formou než obsahem (živý vstup/reportáž/čtená zpráva), informace sdělované v těchto příspěvcích byly redundantní, čímž ale na druhou stranu nabývaly na důležitosti. Nejčastěji bylo v tomto období informováno o situaci na budapeštském nádraží Keleti. Maďarsko v té době toto nádraží uzavřelo (1. 9.) a vyzvalo migranty, kteří se chtěli dostat do spojů vypravovaných do západoevropských zemí, aby budovu i nástupiště opustili. Proti tomu migranti demonstrovali. O dva dny později (3. 9.) Maďarsko nádraží otevřelo, nechalo migranty nastoupit do vlaků v domnění, že vlaky pojedou do Německa. Ty však nakonec migranty odvezly do obce Bicske, kde je „uprchlický tábor“. O všech těchto událostech relace podrobně informovala, přičemž tamní situace byla prezentována jako **dramatická, chaotická, neúnosná a nezvládnutá**.

„Mnohem dramatičtější rozměr má aktuální uprchlická situace v Budapešti.“⁷⁶

„U východního nádraží se situace zhoršuje každou hodinu ... Ta situace tady se zhoršuje každým dnem.“⁷⁷

„Ta situace se skutečně každou chvílí velmi zhoršuje.“⁷⁸

„Zatímco politici jednájí, situace v Maďarsku se nelepší ... stav začíná být neudržitelný i v uprchlických táborech ... Davide, přijalo Maďarsko nějaká opatření, aby celkově ten chaos zmírnilo?“⁷⁹

„Tady (Maďarsko) je ta situace naopak velmi dramatická.“⁸⁰

Nutno podotknout, že situaci relace prezentovala jak očima Maďarska, tak i očima samotných migrantů. Hovořila tak o jejich problémech a potížích, případně vysvětlovala demonstrace a protesty migrantů proti maďarskému přístupu jejich zoufalou situací.

⁷³ Události, 3. 9., Propouštění syrských utečenců.

⁷⁴ Události, 25. 8., Maďarská opatření proti přílivu uprchlíků.

⁷⁵ Události, 25. 8., Maďarská opatření proti přílivu uprchlíků.

⁷⁶ Události, 1. 9., Drama na budapeštském nádraží.

⁷⁷ Události, 1. 9., Aktuální situace v Budapešti.

⁷⁸ Události, 2. 9., situace u budapeštského nádraží.

⁷⁹ Události, 4. 9., Uprchlická krize v Maďarsku.

⁸⁰ Události, 7. 9., Migrační vlna v Evropě.

„Většina lidí se ale bouří. Koupili si jízdenky za více než tři tisíce korun a teď nesmí do vlaku nastoupit. Mnozí zde čekají na vlak tři i více dní ... teď mají pocit, že je Maďarsko okradlo.“⁸¹

„Uprchlíci se neustále ptají, co mají dělat. V Maďarsku zůstat nechtějí, ale dostat se pryč legálně nemohou.“⁸²

„Situace uprchlíků v Budapešti je stále napjatá. Legálně zemi opustit nemůžou, i přestože si koupili jízdenky na vlak do Mnichova.“⁸³

„Několik mužů ve vlaku drží hladovku. Novinářům, kteří k nim nesmí blíže než na deset metrů, ukazují zranění, která si většinou už přinesli ze Sýrie.“⁸⁴

„Tyhle lidi žene proti policii nahromaděná frustrace. Někteří tady na poli s minimální pomocí čekají už třetí den.“⁸⁵

V posledním týdnu (7.–13.9.) se počet příspěvků informujících o situaci v Maďarsku oproti druhému týdnu zmenšil. Největší počet zmínek opět tematizoval nevládnutou situaci v Maďarsku.

„Budapešť zvažuje, že 15. září vyhlásí krizový stav kvůli masové migraci.“⁸⁶

„Situace je kritická i v táboře Röszke na jihu Maďarska. Policie nedokáže zorganizovat přiděly jídla, balíčky hází mezi uprchlíky. Tyhle záběry popudily humanitární organizace. Obvinily úřady, že běžence drží v nelidských podmínkách zavřené jako dobytek.“⁸⁷

Koncem období pak bylo informováno zejména o transferu migrantů z Maďarska do Rakouska. Prezentováno bylo též nové maďarské právní nařízení, kterým byl trest (vězení či vyhoštění ze země) za porušení infrastruktury hranice a nelegálního vstupu do Maďarska.

V celém sledovaném období tak byl, vyjma zmínek prezentujících práci maďarské policie, zaznamenán největší počet zmínek prezentujících nevládnutou situaci v Maďarsku. V některých případech ale rovněž zaznívalo, že daná situace je nevladatelná sama o sobě, tedy „vina“ neleží na Maďarsku.

„Nejsme připraveni na tak velkou masu lidí ... neexistuje zde žádná struktura ani systém, který by to dokázal.“⁸⁸ (výpověď obyvatele Budapešti)

„Neoficiální stanoviště nedaleko srbské hranice, udržet tady na tom místě před odvozem do tábora stovky lidí, to je pro policii nadlidský výkon.“⁸⁹

Přesto bylo Maďarsko v námi sledovaném období zobrazováno v relaci jako země, která na jedné straně nevládá řešit vzniklou situaci, na straně druhé zastává k migrantům negativní postoj a snaží se nastavit taková opatření, která by přicházející migranty zastavila.

Úplně odlišné pak bylo informování o zvládnutí situace v **Německu**. O organizaci migrace v této zemi se hovořilo celkem ve **21 příspěvcích** (17 %), avšak pouze ve **4** zprávách bylo toto téma tématem hlavním.

V souvislosti s Německem pak bylo nejčastěji informováno o **přijímání migrantů, vstřícném přístupu k migrantům a zvládnutí celé situace**.

⁸¹ Události, 1. 9., Drama na budapešťském nádraží.

⁸² Události, 1. 9., Drama na budapešťském nádraží.

⁸³ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

⁸⁴ Události, 4. 9., Uprchlíká krize v Maďarsku.

⁸⁵ Události, 7. 9., Migrační vlna v Evropě

⁸⁶ Události, 9. 9., Uprchlíká krize v Maďarsku.

⁸⁷ Události, 11. 9., Uprchlíká krize.

⁸⁸ Události, 1. 9., Drama na budapešťském nádraží.

⁸⁹ Události, 8. 9., Napětí na Řeckém Lesbu.

„Berlínské nádraží. Migranti tu zatím přespávají jen po jednotlivcích a chaos tu nevládne ... nekonečné fronty úředníci zvládají jen díky nekonečným přesčasům.“⁹⁰

„Bavorská vláda dopředu oznámila, že nepřipustí opakování scén z Budapešti. Její hlavní priorita, aby se mohli uprchlíci co nejrychleji najít a odpočinout si.“⁹¹

„Je půl jedenácté v noci a na mnichovské nádraží přijíždějí další a další vlaky s uprchlíky. V jednom z nich bylo na 900 lidí. Přesto se úřadům daří naprosto plynule je odbavovat a autobusy odesílat do ubytoven ... Mnichov má za sebou velké vypětí. Na tenhle víkend se ale ohlíží s hrdostí.“⁹²

Až poslední den analyzovaného období (13. 9.) se objevily dva příspěvky, které naznačovaly, že i Německo přestává situaci zvládat. V prvním příspěvku bylo informováno o tom, že „Německo potřebuje dostat nápor běženců pod kontrolu“, a proto zavádí nové opatření – kontroly na hraničních přechodech. Nevládání situace zde bylo jednoznačně prezentováno ne jako selhání Německa, ale jako logický důsledek masy lidí, který se do Německa přesunul z Budapešti a Rakouska.

„Těch dvanáct tisíc uprchlíků, kteří dorazili do Mnichova jen během soboty, skutečně překročily kapacity, které má Bavorsko k dispozici. Přes veškeré úsilí museli někteří uprchlíci spát přímo na podlaze mnichovského hlavního nádraží.“⁹³

Nezvládání situace a znovuzavedení kontrol pak bylo usouvztažněno s faktem, že ostatní evropské země odmítají převzít část migrantů:

„Je to (znovuzavedení kontrol) něco, co má zbytku Evropy říct: Německo je sice ochotno nést velký díl této, tohoto břemene, ale nevládne celou situaci samo. A proto bude i v následujících dnech co nejrazantněji usilovat o zavedení závazných kvót...“⁹⁴

Druhý příspěvek toho dne se nezvládání situace v Německu dotkl jen letmo: „Do německého Mnichova včera dorazilo už zmíněných dvanáct tisíc dvě stě běženců. Město se ocitlo podle tamních úřadů na pokraji svých možností.“⁹⁵

Na rozdíl od Maďarska tak bylo Německo v námi sledovaném období v relaci zobrazováno jako silná a solidární země, která je svým organizovaným přístupem a vstřícností schopná zvládnout „enormní příliv lidí“.

Co se týče rámcování **migrantů**, ti byli v rámci tohoto tematického okruhu nejčastěji reprezentováni jako **zátěž** způsobující evropským zemím značné problémy zejména administrativního, případně ekonomického či bezpečnostního charakteru.

POMOC MIGRANTŮM

Nemalý prostor měl ve sledovaném období tematický okruh pomoc migrantům. Téma pomoci bylo **hlavním** tématem **12 příspěvků** (10 %), v dalších **24 příspěvcích** se objevilo jako téma **vedlejší**. Celkem tak zpravodajství prezentovalo pomoc migrantům v **36 příspěvcích** (29 %) prostřednictvím 194 zmínek.

⁹⁰ Události, 3. 9., Přijímání utečenců v Německu.

⁹¹ Události, 5. 9., Přívál uprchlíků v Rakousku.

⁹² Události, 6. 9., Cesta uprchlíků z Maďarska do Německa.

⁹³ Události, 13. 9., Kontroly na hraničních přechodech.

⁹⁴ Události, 13. 9., Kontroly na hraničních přechodech.

⁹⁵ Události, 13. 9., Uprchlíci v Evropě.

V souvislosti s tématem pomoci byli nejčastěji zmiňováni samotní migranti (24 %), dále pak zástupci veřejnosti (23 %, z toho zahraniční 12 %, česká 11 %), neziskových organizací (15 %), dobrovolníků (14 %), církve (13 %).

V prvním sledovaném týdnu (24.–30. 8.) se toto téma vyskytovalo výhradně pouze jako okrajové téma příspěvků. Pomoc migrantům tak byla v těchto příspěvcích tematizována, avšak pouze na úrovni jednotlivých výpovědí. Celkem bylo v tomto období zaznamenáno pouze **9 zmínek** (výpovědí). Nejčastěji se hovořilo o pomoci migrantům ze strany politických subjektů (3 zmínky) a neziskových a charitativních organizací (rovněž 3 zmínky).

Situace se změnila v druhém sledovaném týdnu (31.8.–6.9.), ve kterém přibyl počet pozitivních zmínek o migrantech. Příčinou mohly být minimálně dvě události – jednak úmrtí migrantů v nákladním voze, jednak zveřejněná fotografie utonulého syrského chlapce. Podobná zjištění přinesl např. i výzkum *Evropské observatoře žurnalistiky*, který konstatoval, že „v novinách vycházejících v západní Evropě se objevily výrazně větší sympatie s uprchlíky v návaznosti na publikaci fotografií utopeného tureckého chlapce na pláži, které proběhly médii na začátku září.“⁹⁶ V tomto období bylo odvysíláno celkem **14 příspěvků**, ve kterých se téma objevilo, přičemž u **poloviny** bylo jejich **hlavním** tématem. V daném období byl zaznamenán rovněž největší počet zmínek reflektujících pomoc migrantům (99).

Největší počet příspěvků tohoto tématu byl odvysílán dne 2. 9., kdy relace zařadila téma pomoci jako hlavní téma rubriky *Naše téma*, ve které odvysílala čtyři příspěvky výhradně informující o tématu pomoci. Nutno podotknout, že tento den předcházela zveřejnění výše zmíněné fotografie syrského chlapce. Je možné se tedy domnívat, že ta neměla na zařazení tématu pomoci do rubriky *Naše téma* vliv. V tomto období se pak nejvíce (66 % zmínek) hovořilo o konkrétní pomoci migrantům ze strany dobrovolníků a české veřejnosti (organizace sbírek, bezprostřední pomoc v Budapešti).

„Během jediného dne místnost zaplněná dary. I v Česku lidi pomáhají uprchlíkům – zapojují se jednotlivci, neziskové organizace i charitativní organizace.“⁹⁷

V menším množství byla tematizována i pomoc ze strany neziskových organizací (21 % zmínek) a politických subjektů (8 % zmínek).

„O migranty různých národností se stará v rámci Organizace pro pomoc uprchlíkům.“⁹⁸

„I vedení Prahy chystá plán na pomoc uprchlíkům. Hlavní město by se mohlo postarat o sto padesát až dvě stě rodin s dětmi. Na konkrétním návrhu bude teprve pracovat.“⁹⁹

Koncem období, dne 6. 9., bylo informováno i o výzvě papeže Františka, jenž vybídl evropské kláštery a farnosti, aby každá ubytovala alespoň jednu rodinu migrantů.

Pomoc ze strany církví pak byla prezentována s největší četností ve třetím sledovaném týdnu (43 % zmínek). Neprodleně druhý den po výzvě papeže (7. 9.) byl odvysílán příspěvek *Církevní pomoc při integraci běženců*, který informoval o počtu farností v ČR, které by mohly „pomoci se zapojením migrantů do zdejší společnosti“, i o tom, jak by konkrétně mohla pomoc vypadat. O tři dny později, 10. 9., byl odvysílán příspěvek informující o jednání pražského arcibiskupa Dominika Duky s vedením arcidiecézní charity o pomoci migrantům.

⁹⁶ Viz <http://bit.ly/1pgHBzC>.

⁹⁷ Události, 2. 9., Sbírký a pomoc pro uprchlíky.

⁹⁸ Události, 2. 9., Jak vypadá pomoc uprchlíkům.

⁹⁹ Události, 2. 9., Pomoc Prahy uprchlíkům.

S poměrně velkou četností (32 % zmínek) bylo stále také informováno o pomoci migrantům ze strany veřejnosti (převážně české) a dobrovolníků. Na úrovni zmínek (16 % zmínek) jednotlivých příspěvků byla prezentována i pomoc ze strany neziskových organizací.

„Životní situace uprchlíků vyvolala v Česku vlnu solidarity.“¹⁰⁰

„Teď je na provizorním seřadišti klid. Sjeli se sem dobrovolníci z celé Evropy. V tomhle stanu slouží slovenské sestřičky.“¹⁰¹

„Do pomoci migrantům se už nyní zapojují neziskové organizace.“¹⁰²

Na základě vzešlých dat lze konstatovat, že téma pomoci migrantům mělo v relaci v daném období významné místo. Pomoc migrantům ať už ze strany veřejnosti, dobrovolníků, neziskových organizací či církve byla povětšinou prezentována čistě neutrálně, tedy jako faktická informace, kterou zpravodajové ČT nikterak nehodnotili. Vyskytly se však případy, a to zejména v souvislosti s informacemi o pomoci ze strany dobrovolníků a veřejnosti, ve kterých byla ona pomoc rámována do mantinelů solidarity a porozumění s migranty. Pomoc migrantům byla v těchto případech prezentována jako něco naprosto přirozeného či legitimního. Na druhou stranu nelze říci, že by byly příspěvky záměrně zpracovány tak, aby útočily na emocionální stránku diváků. V tomto případě si zachovávaly výrazný odstup. V celku všech příspěvků se pak jednoznačně s větší četností hovořilo o tom, že česká veřejnost je s migranty solidární, tzn., nabízí pomoc, než naopak.

Migranti tak byli v těchto příspěvcích prezentováni jako **příjemci pomoci** či jako lidi, kterým je potřeba (se musí) pomoci, současně také lidi, kteří jsou za poskytnutou pomoc **vděční**.

„Uprchlíci jsou vděční Maďarům i cizincům, kteří jim nosí jídlo, vodu a deky.“¹⁰³

„Týdenní práce dobrovolníků Diecézní charity Brno, na jejímž konci je vděk uprchlíků.“¹⁰⁴

POSTOJE VEŘEJNOSTI

Ve sledovaném období se relace Události zaměřila v souvislosti s migrační krizí rovněž na postoje české i zahraniční veřejnosti. Postoje veřejnosti byly tematizovány v **32 příspěvcích** (26 %) prostřednictvím 138 zmínek, z toho v 11 příspěvcích (9 %) byly hlavním tématem. Prvně se podívejme právě na tyto.

Z kraje sledovaného období se hovořilo nejčastěji o situaci v německém Heidenau, kde docházelo ke střetům mezi odpůrci a příznivci uprchlíků, a především k útokům na uprchlické ubytovny (24. 8. *Potyčky v německém uprchlickém táboře*, 26. 8. *Protesty proti uprchlíkům*, 28. 8. *Odpor proti přistěhovalcům v Německu*). Odpůrci migrantů byli v příspěvcích označováni jako „příslušníci krajní pravice“, „neonacisté“ či „anarchisté“, a tamní dění bylo v celku prezentováno spíše jako výtržnosti a násilí páchané na migrantech zapříčiněné výpady extremistických skupin, než postoji části německé veřejnosti. Současně bylo v těchto příspěvcích takovéto chování odsouzeno, zejména německými politickými představiteli.

„...u centra pro uprchlíky se střetli krajně pravicoví demonstranti s levicovými.“¹⁰⁵

¹⁰⁰ Události, 8. 9., Češi pomáhají uprchlíkům.

¹⁰¹ Události, 9. 9., Šéf evropské komise k uprchlické krizi.

¹⁰² Události, 11. 9., Uprchlická krize.

¹⁰³ Události, 2. 9., Uprchlická krize v Budapešti.

¹⁰⁴ Události, 8. 9., Češi pomáhají uprchlíkům.

¹⁰⁵ Události, 24. 8., Potyčky v německém uprchlickém táboře.

„Temná strana národa, říká o nich Joachim Gauck.“¹⁰⁶

„Saské Heidanau zažilo pouliční nepokoje i střety pravicových radikálů s anarchisty.“¹⁰⁷

Vyjma těchto příspěvků relace tematizovala protesty a demonstrace německé veřejnosti v příspěvku z 6. 9. nazvaném *Situace v Evropě*. I v tomto byli demonstřující označeni jako „pravicoví radikálové“.

„Na demonstraci proti příjezdu imigrantů se sešlo jenom pět osob, ale třeba v Dortmundu už byla situace dramatičtější ... tam ... demonstrovalo okolo třicítky pravicových radikálů a jejich střety s protidemonstranty musela policie rozhánět slzným plynem.“¹⁰⁸

Další informace o demonstracích veřejnosti přinesla relace až na samém konci sledovaného období, dne 12. 9., kdy odvysílala dva příspěvky. První z nich se týkal českého prostředí, když informoval o tom, že „v Praze na Václavském náměstí demonstrovali odpůrci migrace i zastánci solidarity s uprchlíky.“¹⁰⁹ Formou krátké čtené zprávy bylo velmi stručně informováno o místě demonstrace, přibližném počtu demonstřujících, i o tom, co mluvčí jednotlivých stran komunikovali. K těmto informacím pak byla zařazena jak výpověď organizátora demonstrace za solidaritu s migranty, tak výpověď účastníka demonstrace proti migrantům, poslance Tomia Okamury.

Druhý příspěvek, rovněž krátká čtená zpráva, pak informovala o zahraničním dění, konkrétně, že „v centru Londýna demonstrovaly tisíce lidí na podporu imigrantů.“¹¹⁰

Postoje veřejnosti byly rovněž hlavním tématem příspěvku, který informoval o vyjádření Daniela Kalendy mírně řečeno zlehčujícího smrt migrantů v nákladním voze, přičemž tímto vyjadřoval i svůj osobní negativní postoj k migrantům¹¹¹. V souvislosti s touto kauzou byl odvysílán i příspěvek nazvaný „Tresty za výroky na internetu“. Primárně příspěvek informoval o tom, že bývalý člen KSČM Michal Kesudis dostal roční podmínku za schvalování smrti českých vojáků v Afghánistánu. Závěr této reportáže ale tematizoval migrační krizi v souvislosti s tím, že „častým terčem nenávistných příspěvků (na internetu) jsou aktuálně migranti i jejich tragédie.“¹¹² Ukázkou pak byly komentáře z internetových diskuzí schvalující smrt 71 mrtvých migrantů (např. „Škoda, že jich nebyly stovky.“ ... „Díky bože za to, i padesát lepší než žádné mrtve.“¹¹³). Současně však bylo informováno, že takovito diskutéři se dopouštějí trestných činů. Nesnášenlivé výroky o migrantech tak byly jednoznačně odsouzeny, a o médiích, které takovéto příspěvky neodsuzují či neodstraňují, bylo hovořeno negativně v souvislosti s populismem.

Další dva příspěvky, jejichž hlavním tématem byly postoje veřejnosti, byly odvysílány dne 5. 9. Oba tyto příspěvky¹¹⁴ informovaly o výsledcích průzkumu agentury STEM/MARK reflektující (spíše negativní) postoje české veřejnosti k migrantům i k politickým návrhům řešení krize. Okrajově bylo hovořeno rovněž o petici exprezidenta Václava Klause proti migraci.

„Uprchlickou krizi chce veřejnou peticí zastavit bývalý prezident Václav Klaus. Má donutit české politické špičky, aby se proti ní razantně postavily.“¹¹⁵

Petice však byla v příspěvku zavrhnuta premiérem Bohuslavem Sobotkou.

¹⁰⁶ Události, 26. 8., Protesty proti uprchlíkům.

¹⁰⁷ Události, 28. 8., Odpor proti přistěhovalcům v Německu.

¹⁰⁸ Události, 6. 9., Situace v Evropě.

¹⁰⁹ Události, 12. 9., Demonstrace odpůrců migrace i zastánců solidarity s uprchlíky.

¹¹⁰ Události, 12. 9., V Londýně demonstrovaly tisíce lidí na podporu imigrantům.

¹¹¹ 31. 8. Lidovci se distancovali od výroků Daniela Kalendy, 1. 9. Vyloučení D. Kalendy z KDU-ČSL.

¹¹² Události, 31. 8., Tresty za výroky na internetu.

¹¹³ Události, 31. 8., Tresty za výroky na internetu.

¹¹⁴ Příspěvek *Propuštění uprchlíků zčásti, příspěvek Češi a uprchlíci zcela*.

¹¹⁵ Události, 5. 9., Propuštění uprchlíků.

Další příspěvky již tematizovaly postoje veřejnosti pouze na úrovni zmínek. V souvislosti s výstavbou zařízení pro migranty v České republice byly v rámci čtyř příspěvků prezentovány obavy a strach obyvatel obcí, v nichž se daná zařízení nacházela. Nutno podotknout, že obavy a strach české veřejnosti z migrantů nebyly v daných příspěvcích nikterak relativizovány. Tyto obavy byly naopak živeny tím, že redaktoři informovali o strachu místních společně s garancí bezpečnostních opatření daných lokalit, čímž však strach místních do jisté míry legitimizovali.

„Situace je mnohem klidnější stejně jako obyvatelé Vyšních Lhot. Lidé mohou vidět a stále sledují, že ten areál střeží policisté i pracovníci bezpečnostní agentury a že i v noci pořád obcházejí s baterkami a tu situaci monitorují.“¹¹⁶

„Místní občané mají ale z běženců obavy a žádají policii o zvýšení ostrahy ve městě.“¹¹⁷

„Já se budu snažit, pokud tam ti běženci budou umístěni, tak aby ten areál byl naprosto dokonale bezpečnostně střežen.“¹¹⁸ (Pavel Dominik, starosta Břeclavi)

K tomuto tematickému okruhu jsme dále zařadili i zmínku informující o kameramance maďarské televize, která „podrazila jednomu muži s dítětem v náručí nohy. Do dalších kopala.“¹¹⁹ V tomto případě pak bylo chování novinářky nahlíženo skrz výpověď maďarského novináře jako neomluvitelné chování vůči migrantům („Všichni s ní chtějí mluvit a říct jí: jsi blázen, co jsi to udělala?“¹²⁰).

Zmínky prezentující postoje veřejnosti bylo zpravidla možné rozdělit na „pro-migrantské“ a „proti-migrantské“. Většina analyzovaných zmínek (68 %) byla jednoznačně proti-migrantská. Současně však lze konstatovat, že nenávislné proti-migrantské názory nemusely „házet“ na migranty čistě negativní světlo, jelikož zvláště ty nesnášenlivé, paušalizující výroky a útoky na migranty byly současně v příspěvcích alespoň jedním zdrojem svým způsobem odsouzeny. Vezmeme-li pak v potaz zmínky tematizující pomoc migrantům ze strany veřejnosti, dobrovolníků i nestátních subjektů, lze konstatovat, že v celku vysílání převažovaly spíše pozitivně vyznívající postoje směrem k migrantům.

Subjekty (aktéři) zmínek týkajících se postojů veřejnosti byli nejčastěji zástupce zahraniční (29 %) a české (28 %) veřejnosti, dále pak samotní migranti (22 %) či představitelé české politické reprezentace (4 %).

Nakonec uvedme, že v rámci tohoto tématu byli **migranti** nejčastěji prezentováni jako **předmět občanských sporů**. Bylo-li hovořeno o strachu veřejnosti z migrantů, pak rovněž jako **bezpečnostní riziko**.

LIDSKÝ ROZMĚR (PŘÍBĚHY MIGRANTŮ)

V rámci tohoto tematického okruhu byli migranti prezentováni jako živí lidé s jedinečnými životními osudy. Nutno podotknout, že toto téma bylo hlavním tématem pouze dvou příspěvků ze 125. Na úrovni zmínek se však objevilo v dalších 32 příspěvcích (26 %).

Tento tematický rámec byl nejsilnější v druhém sledovaném týdnu (tedy po událostech jako nález mrtvých migrantů v kamionu, či publicitě fotografie mrtvého dítěte). Zatímco v prvním týdnu bylo odvysíláno pouze pět příspěvků obsahujících tento tematický rámec, ve druhém jich bylo třikrát více (16 příspěvků). I v třetím týdnu se osobní příběhy migrantů v příspěvcích vyskytovaly, konkrétně v 12 příspěvcích. Ještě ztelnější je rozdíl v počtu zmínek daného tématu v jednotlivých týdnech (první týden to bylo 15 zmínek, druhý týden 79, třetí týden 37).

¹¹⁶ Události, 24. 8., Detenční tábor ve Vyšních Lhotách se plní.

¹¹⁷ Události, 6. 9., Uprchlíká krize.

¹¹⁸ Události, 2. 9., Nové zařízení pro Uprchlíky v Poštorné.

¹¹⁹ Události, 9. 9., Šéf Evropské komise k uprchlické vlně.

¹²⁰ Události, 9. 9., Šéf Evropské komise k uprchlické vlně.

Jak již bylo řečeno, pouhé dva příspěvky byly rámcovány výhradně tímto tematickým okruhem, přičemž oba příspěvky byly obsahově podobné.

První příspěvek reprezentoval nelehkou situaci migrantů, kteří „uvízli“ na budapeštském nádraží Keleti.

Informováno bylo o tom, že „*přestože si (tito lidé) koupili jízdenky do Mnichova, legálně zemi opustit nemůžou.*“¹²¹ Proto demonstrují „*za volný odjezd z Maďarska*“. Přičemž tato demonstrace migrantů byla prezentována jako něco zcela legitimního. V souvislosti s demonstrací byly rovněž popisovány potíže migrantů spočívajících nejen v tom, že „*přišli o peníze*“, ale také v jejich únavě a vyčerpání. Masa migrantů čekajících na nádraží Keleti byla v tomto příspěvku personifikována. Hovořeno bylo o tom, že „*v podchodu mezi nádražím a metrem se před sluncem už mnoho dní schovávají stovky lidí. Většinou jde o celé rodiny včetně velmi malých dětí.*“¹²².

Slovo v těchto příspěvcích pak dostali výhradně migranti.

První z nich popisoval situaci v Budapešti jako „*hroznou*“, přičemž ji srovnával s válkou v Sýrii. („*Je to hrozná situace, utekli jsme ze Sýrie před válkou. Přežili jsme to v Sýrii, ale proč máme žít v takových podmínkách tady?*“¹²³).

Dalším zdrojem (mluvčím) příspěvků pak byla migrantská rodina – otec a matka tří dětí. Prezentován byl jejich životní příběh včetně důvodů, z jakých odešli ze Sýrie („*... když jejich dům v Damašku zničila raketa.*“¹²⁴). Matka i otec byli popsáni atributy jako „*vysokoškolsky vzdělaní*“ či „*podnikatelé*“. Tematizována byla především jejich nelehká situace. Důvod jejich cesty byl prezentován slovy, že „*to všechno dělají pro své děti.*“¹²⁵. V souvislosti s tímto pak byla zveřejněna i velmi emotivní výpověď matky: „*každý den pláču kvůli dětem. Co udělaly, že musí takhle žít.*“¹²⁶.

V tomto příspěvku, jako jediném odvyšlaném v daném období, pak byl tematizován i jiný cíl cesty než Německo, když redaktor příspěvků sděloval, že „*jasný cíl rodina nemá. V ideálním případě plánuje návrat do rodné země, když v ní skončí válka.*“¹²⁷.

Druhý příspěvek, který byl rovněž prezentován téměř výlučně očima migrantů a tematizoval jejich životní příběh, byl odvyšlán dne 4. 9. Příspěvek nesl název „*S uprchlíky na cestě Českem*“ a jak už název vypovídá, redaktor příspěvků absolvoval cestu s dvěma migranty, kteří byli propuštěni ze zařízení ve Vyšních Lhotách a směřovali do Německa.

Jejich propuštění bylo prezentováno obraty jako „*brána se jim otevřela včera*“, „*jsou volní*“, což dodávalo příspěvku emotivní nádech. Popisován byl i cíl cesty – Německo, přičemž faktory výběru dané země byly prezentovány jak „*očekáváním lepšího života*“, tak tím, že „*Německo migrantům rozumí*“. Podstatná část příspěvku pak stála na osobním příběhu propuštěného migranta jménem Abdulryzak. Prezentovány byly důvody jeho útěku ze Sýrie („*Po cestě vlakem vypráví o válce, o náložích, které vybuchují kolem jejich domu v Sýrii, i tom, že chce svou rodinu dostat co nejdříve do bezpečí.*“¹²⁸). Jeho nelehká životní situace byla spojena jak s válkou, s níž se musel v Sýrii potýkat, tak s těžkou rodinnou situací, jelikož „*v Sýrii nechal ženu a dceru, která šla ve středu poprvé do školy. ... Jedinou vzpomínkou na ni jsou teď fotky v mobilu a dopis manželky.*“¹²⁹). Abdulryzak poté na kameru četl úryvek z manželčina dopisu „*Doufám, že na mě*

¹²¹ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²² Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²³ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²⁴ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²⁵ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²⁶ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²⁷ Události, 2. 9., Uprchlíká krize v Budapešti.

¹²⁸ Události, 4. 9., S uprchlíky na cestě Českem.

¹²⁹ Události, 4. 9., S uprchlíky na cestě Českem.

nezapomeneš, moc tě miluju, protože jsi v mé duši a v mém srdci.“¹³⁰, dopis však kvůli pláči dočítal jen stěží. Celá scéna potažmo příspěvek měl tak velmi emotivní rozměr.

Právě emotivní rozměr byl významným prvkem tohoto tematického okruhu. Ačkoli další příspěvky, které výlučně prezentovaly události optikou migrantů, se v daném období nevyskytly, na úrovních výpovědí byly zaznamenány v dalších 32 příspěvcích, což je poměrně významné množství (26 %). Některé tyto výpovědi byly jen „výkřiky“ či stručnými, věcnými sděleními. Většina výpovědí se ale pohybovala na poli tzv. hlubokých lidských příběhů. Příběhy migrantů byly popisovány jak samotnými redaktory příspěvků, tak i oslovenými migranty.

„Migranti se bojí ukázat obličej do kamery. Mají za to, že pokud budou viděni v médiích, zkomplikují si další cestu do západoevropských zemí.“¹³¹

„Sultan Gonová je na útěku už dva měsíce s bratrem a třemi syny. Osud manžela a jejich otce popisuje význačných gestem.“¹³²

„Několik mužů ve vlaku drží hladovku. Novinářům, kteří k nim nesmí blíže než na deset metrů, ukazují zranění, která si většinou už přinesli ze Sýrie.“¹³³

„Tyhle lidi žene proti policii nahromaděná frustrace. Někteří tady na poli s minimální pomocí čekají už třetí den.“¹³⁴

„Tomuhle ale rozumí každý, válečné jizvy na dětských tělech.“¹³⁵

„... mnoho migrantů má poraněné nohy, děti trpí zaživačnými problémy.“¹³⁶

Migranti pak nejčastěji v krátkých výpovědích sdělovali **cíl své cesty** („Doufám, že se se svojí rodinou sejdu v Německu a čeká nás tam šťastný život.“¹³⁷, „Potřebujeme Německo, Německo potřebujeme.“¹³⁸, „Úřady nám daly dokumenty, takže můžeme odjet do Německa legálně.“¹³⁹, „Tady je to špatné, je tu moc lidí. Promiňte, musím jít. Německo.“¹⁴⁰), dále pak popisovali **trasu své cesty** („Sýrie, Turecko, Makedonie, Srbsko, Maďarsko.“¹⁴¹, „Měsíc. Přes Řecko, Makedonii, Srbsko, Maďarsko. Stálo nás to spoustu problémů se sem dostat.“¹⁴²), **motivaci k cestě** („Moje země je zničená, zabili všechny. Všechny. Zabili děti, ženy.“¹⁴³, „Nemám peníze, takže zkusím cestu přes moře. Mám tři dcery a tady je nedokážu uživit. Denně si tu vydělám maximálně čtyři až pět dolarů.“¹⁴⁴, „V Ghaně není žádná práce.“¹⁴⁵), **obavy a potíže** („Víme, že nemáme ani procento jistoty, že to přežijeme.“¹⁴⁶, „Když si zaplatíme nelegální taxi, tak si vezmou za každého 600 eur, nacpou nás do nákladního auta, zavrou dveře. Můžeme se tam udusit. Já už nevím, co

¹³⁰ Události, 4. 9., S uprchlíky na cestě Českem.

¹³¹ Události, 25. 8., Maďarská opatření proti přílivu uprchlíků.

¹³² Události, 4. 9., Cesta propuštěných syrských uprchlíků.

¹³³ Události, 4. 9., Uprchlíká krize v Maďarsku.

¹³⁴ Události, 7. 9., Migrační vlna v Evropě

¹³⁵ Události, 26. 8., Protesty proti uprchlíkům.

¹³⁶ Události, 1. 9., Drama na budapeštském nádraží.

¹³⁷ Události, 24. 8., Vlna migrantů dorazila do Srbska.

¹³⁸ Události, 27. 8., Desítky mrtvých v odstaveném kamionu.

¹³⁹ Události, 3. 9., Propuštění syrských uprchlíků.

¹⁴⁰ Události, 8. 9., Napětí na Řeckém Lesbu.

¹⁴¹ Události, 28. 8., Mimořádná opatření kvůli uprchlíkům nebudou.

¹⁴² Události, 30. 8., Tranzit uprchlíků přes Česko.

¹⁴³ Události, 1. 9., Cesta uprchlíků přes Evropu.

¹⁴⁴ Události, 11. 9., Uprchlícké tábory v Jordánsku.

¹⁴⁵ Události, 13. 9., Uprchlíci v italských táborech.

¹⁴⁶ Události, 30. 8., Tranzit uprchlíků přes Česko.

dělat.¹⁴⁷, „... přežili jsme to v Sýrii, ale proč máme žít v takových podmínkách tady?“¹⁴⁸), nebo **vděk** („Lidé nám nabízeli vodu, jídlo. Lidé byli milí a my jsme za to velmi vděční.“¹⁴⁹, „Jsou jako moje rodina. Dali mi svobodu.“¹⁵⁰, „Jsme tady velmi šťastní, protože lidé jsou zde velmi dobří.“¹⁵¹). V rámci příspěvků informujících o (nezvládnuté) situaci v Budapešti dostávali migranti také slovo, aby vyjádřili **kritiku Maďarskému přístupu** („Udělal jsem všechno správně, ale výsledek je nula. Jen jsem přišel o peníze.“¹⁵², „Jsme ve vlaku už 24 hodin. Nikdo nic nedělá. Nikdo se neodhodlal k rozhodnutí.“¹⁵³).

Není překvapením, že nejčastějšími aktéry tohoto tematického okruhu byli migranti sami (95 %), přičemž prezentováni byli především jako **lidi s osobním příběhem**, konkrétní lidi mající **potíže**, zároveň zažívající nepředstavitelné **útrapy**, lidi, které vyhnala na cestu **válka**, lidi mající **emoce** i **sny** stejně jako my (Češi, Evropané).

PŘÍČINY MIGRACE

Jak již zaznělo výše, ve sledovaném období bylo odvysíláno i několik příspěvků týkajících se příčin migrace. Příčiny migrace ale nebyly v žádném příspěvku tématem hlavním. O příčinách se tak hovořilo pouze na úrovni zmínek daných příspěvků. Celkem bylo identifikováno **63 zmínek v 28 příspěvcích**. Přičemž převážná většina těchto zmínek (62 %) zazněla v posledním sledovaném týdnu. Naproti tomu v prvním sledovaném týdnu se o příčinách téměř nehovořilo (pouze 5 zmínek). Nejčastěji o příčinách migrace hovořili redaktoři či moderátoři příspěvků (65 %), dále čeští politici (15 %) a migranti (14 %).

V souvislosti s příčinami migrace byla ve většině případů zmiňována situace v Sýrii, což mohlo implikovat, že migranti přicházející do Evropy jsou Syřané. Problémy Eritrejců či Iráčanů byly prezentovány jen velmi okrajově.

Nejčastěji prezentovanou příčinou migrace bylo v daném období „**útěk před válkou, nebezpečím, smrtí**“ (41 %).

„... s bratrem Galipem utíkali ze Syrského Kobani zničeného válkou.“¹⁵⁴

„...Nedaleko mého domu vybuchly bomby a mnoho lidí zemřelo.“¹⁵⁵

„... mého bratra zabili, proto jsme odešli.“¹⁵⁶

Zmiňované důvody odchodu ze zemí původu byly povětšinou implicitně prezentovány jako legitimní, ačkoli válka, před kterou migranti utíkají, nebyla v daných příspěvcích téměř vůbec specifikována. Diváci si tak povětšinou museli utvořit význam sami, a protože v rámci navazující agendy se hovořilo výhradně o činnosti tzv. Islámského státu, mediální obraz relace konstruoval význam, že migranti utíkají právě před tzv. Islámským státem. Nehledě na to, že explicitně se v příspěvcích migrační tematiky hovořilo o tom, že migranti utíkají před tzv. Islámským státem, pouze dvakrát.

¹⁴⁷ Události, 1. 9., Drama na budapeštském nádraží.

¹⁴⁸ Události, 2. 9., Uprchlická krize v Budapešti.

¹⁴⁹ Události, 3. 9., Propuštění syrských uprchlíků

¹⁵⁰ Události, 7. 9., Vlna solidarity v Německu.

¹⁵¹ Události, 11. 9., Uprchlická krize.

¹⁵² Události, 1. 9., Drama na budapeštském nádraží.

¹⁵³ Události, 4. 9., Uprchlická krize v Maďarsku.

¹⁵⁴ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

¹⁵⁵ Události, 3. 9., Propuštění syrských utečenců.

¹⁵⁶ Události, 5. 9., Přívál uprchlíků v Rakousku.

„Potřebujeme přenést to těžiště vně schengenského prostoru, aby lidé, kteří jsou ze svých domovů vyhnáni například Islámským státem, tak aby se nedali vůbec na pochod...“¹⁵⁷ (Pavel Bělobrádek)

„Farzan, tři měsíce utíká před Islámským státem ze syrské Rakky.“¹⁵⁸

Jednou byl jako původce války označen i prezident Sýrie Bašár Asad.

„Každé z těchto dětí poznalo jen život běžence a válku, která trvá už pátý rok. Většina lidí tady v Zátarí je z jihu Sýrie. Neuprchli před Islámským státem, ale před letadly a děly svého prezidenta Bašára Asada.“¹⁵⁹

Jak jsme uvedli výše, i v rámci politických jednání byly letmo zmiňovány příčiny migrace. Analýza zaznamenala celkem 17 takových výpovědí. Avšak i v rámci těchto zmínek se spíše obecně hovořilo o „**stabilizaci situace na Blízkém východě**“ než o konkrétních agresorech války.

„Oba politici nevylučují do budoucna ani možnost vojenské akce v zemích, odkud lidi utíkají.“¹⁶⁰

„Podle premiéra není na pořadu dne ani vojenský zásah v Sýrii. Přitom o tom mluvil tento týden třeba předseda ODS Petr Fiala.“¹⁶¹

V šesti zmínkách se nehovořilo o válce, ale **celkovém úpadku země původu migrantů a nezaměstnanosti** sužující zemi.

„Mladí muži ze subsaharské Afriky. Přiznávají, že je vyhnalo násilí, ale i nezaměstnanost.“¹⁶²

„V Ghaně není žádná práce.“¹⁶³

Dva příspěvky tematizovaly **tristní podmínky v zařízeních pro migranty v Jordánsku**, které více či méně explicitně rovněž poukazyvaly na příčiny migrace. Právě o těchto dvou příspěvcích lze hovořit jako o těch, které se nejvíce tématu přičin věnovaly.

První příspěvek byl odvysílán dne 9. 9. a již jeho název *Bída v jordánském táboře* odkazoval na nuzné podmínky v táboře, o kterém bylo následně hovořeno – o Zátarí, počtu migrantů umístěných v tomto táboře i důvodech, které je tam dohnaly.

„Muhamad utekl se svými dětmi už před rokem a půl, kulka z pušky jen zázrakem nezabila malého Abduliláha.“¹⁶⁴

Příčiny chudobných podmínek tábora byly prezentovány nedostatkem peněz a zahraniční finanční pomoci.

„Zátarí má dnes více obyvatel než Zlín nebo Havířov, bezmála 80 000 ... Přesto do něj jde pouhá třetina zahraniční pomoci, než by tak velký tábor potřeboval.“¹⁶⁵

V souvislosti s finanční pomocí zde byla prezentována v pozitivním světle Česká republika, resp. Ministerstvo vnitra, díky kterému „se podařilo částečně posílit elektrické vedení v táboře a odstranit jednu z největších stížností uprchlíků – výpadky už v tak omezených dodávkách proudu.“¹⁶⁶

¹⁵⁷ Události, 8. 9., Migrační vlna v Evropě.

¹⁵⁸ Události, 9. 9., Bída v jordánském táboře pro běžence.

¹⁵⁹ Události, 9. 9., Bída v jordánském táboře pro běžence.

¹⁶⁰ Události, 12. 9., Český přístup k uprchlíkům.

¹⁶¹ Události, 13. 9., České ne kvótám.

¹⁶² Události, 13. 9., Uprchlíci v italských táborech.

¹⁶³ Události, 13. 9., Uprchlíci v italských táborech.

¹⁶⁴ Události, 13. 9., Uprchlíci v italských táborech.

¹⁶⁵ Události, 9. 9., Bída v jordánském táboře pro běžence.

¹⁶⁶ Události, 9. 9., Bída v jordánském táboře pro běžence.

Vděčnost ČR pak vyjadřoval ředitel tábora Zátarí Hovig Etyemezian.

„Jsme maximálně vděční. Na rozdíl od ostatních evropských zemí, které snižují své dary, ČR je navýšila.“¹⁶⁷

Druhý příspěvek byl odvysílán o dva dny nato, dne 11. 9. a byl pojmenovaný již neutrálnějším spojením *Uprchlíké tábory v Jordánsku*. Tento příspěvek se pak primárně zaměřil na život migrantů v táborech na Blízkém východě i důvody, které je vedou k vydání se na cestu do Evropy.

Příčiny migrace zde byly jednoznačně usouvztažněny s tristními podmínkami v táborech na Blízkém východě.

„Relativní bezpečí, voda, jídlo a elektřina tu jsou. Naděje na návrat domů nebo důstojný život jsou ale v jordánském táboře Zátarí nedostatkové zboží.“¹⁶⁸

„Nemám peníze, takže zkusím cestu přes moře. Mám tři dcery a tady je nedokážu uživit. Denně si tu vydělám maximálně čtyři až pět dolarů.“¹⁶⁹

Evropa pak byla zcela přirozeně prezentována jako „záchrana migrantů“, kvůli které jsou schopni riskovat život a vydat se na vysoce nebezpečnou cestu, což mělo ukázat „hloubku jejich zoufalství“¹⁷⁰.

„... ty, kteří se je rozhodnou následovat, ale nečeká jen například riziko utopení, jedna z cest vede znovu přes syrské bojiště.“¹⁷¹

„Cestu z Jordánska k moři komplikují dvě těžké překážky. Na západě Izrael ..., kde vzniká nový bezpečnostní plot. Na severu leží Sýrie, kde dál zuří válka, která je vyhnala z domů.“¹⁷²

Vyjma popsaných důvodů příčin migrace byly ve sledovaném období zmiňovány i faktory jako „pozvánky“ příbuzných, kteří již v Evropě jsou (3 zmínky), německá sociální politika (1 zmínka) či obecně cesta za lepším životem (5 zmínek).

I v rámci tohoto tematického okruhu byli nejčastějšími aktéry výpovědí (zmínek) samotní migranti (62 %), dále pak zástupci české politické scény (16 %).

Výsledný obraz migrantů konstruovaný v rámci tohoto tématu pak byl **obraz migrantů jako obětí války**, případně **obětí migrace**, v některých případech i jako **lidí s osobním příběhem**.

SMRT MIGRANTŮ

Tematická kategorie nazvaná smrt migrantů informovala o tragických událostech, resp. o smrti uprchlíků v průběhu jejich cesty do cílových zemí. Ve sledovaném období bylo odvysíláno celkem **17 příspěvků** zahrnujících toto téma (14 %), přičemž v **6 příspěvcích** (5 %) bylo téma **hlavním tématem**.

Zpravodajství spíše okrajově referovalo např. o uprchlících, kteří zahynuli ve Středozezemním moři snažíce se dostat do Evropy.

„Ve stejný den ... zemřely skoro dvě stovky uprchlíků na lodi u břehů Libye.“¹⁷³

¹⁶⁷ Události, 9. 9., Bída v jordánském táboře pro běžence.

¹⁶⁸ Události, 13. 9., Uprchlíké tábory v Jordánsku.

¹⁶⁹ Události, 13. 9., Uprchlíké tábory v Jordánsku.

¹⁷⁰ Události, 13. 9., Uprchlíké tábory v Jordánsku.

¹⁷¹ Události, 13. 9., Uprchlíké tábory v Jordánsku.

¹⁷² Události, 13. 9., Uprchlíké tábory v Jordánsku.

¹⁷³ Události, 28. 8., V kamionu se udusilo 71 lidí.

„... ty, kteří se je rozhodnou následovat, ale nečeká jen například riziko utopení ...“¹⁷⁴

„Lodě ve Středozemním moři totiž denně zachraňují další migranty.“¹⁷⁵

„Jen letos nepřežilo cestu přes Středomoří dva tisíce šest set lidí.“¹⁷⁶

„Zdravotníci v centru Budapešti zakrývají mrtvé tělo. Srdce staršího migranta nevydrželo.“¹⁷⁷

Nejintenzivněji se pak relace zaměřila na nález **mrtvých migrantů ve voze na rakouské dálnici**. V celkem **pěti příspěvcích** byla tato událost hlavním tématem. Příspěvky rámcovaly danou událost jako **tragédii**, přičemž dopodrobna sledovaly průběh policejního **vyšetřování**, a tematizovaly problematiku boje proti **převaděčským gangům**.

Smrt 71 migrantů byla primárně rámcována jako tragédie („2 dny po tragédii“¹⁷⁸). Redaktoři se nevyhnuli ani užívání poněkud bulvárnějšího výraziva jako „*temný den pro Rakousko*“¹⁷⁹, „*Děsivá bilance* (počtu mrtvých)“¹⁸⁰, „*Rakve s jejich těly, zakrvácená plachta pod kamionem*“¹⁸¹, „*největší masová vražda v zemi od konce II. sv. války*“¹⁸² „*dívka, které nebyly více než dva roky, tři chlapci ve věku od osmi do deseti let...*“¹⁸³. Takovéto verbální obraty dodávaly situaci tragický, současně emocionální rozměr.

Nutno také zmínit, že smrt migrantů způsobená nedbalým přístupem převaděčů, nebyla v příspěvcích prezentována jako něco, za co primárně mohou převaděči, či snad migranti sami, jelikož využívají nabídek převaděčů, ale jako něco, za co je částečně zodpovědná i Evropa, jelikož nezajišťuje migrantům dostatečnou ochranu a azyl. Příčinou takto vyznívající interpretace bylo informování o smrti migrantů současně s výzvami (především „západních“) politiků po solidaritě, vstřícném přístupu k migrantům a společnému jednotnému řešení krize.

„Ti lidé hledali ochranu a bezpečí...“¹⁸⁴ (Angela Merkelová, německá kancléřka)

„Tento případ opět ukazuje, že migranty musíme chránit a poskytnout jim azyl.“¹⁸⁵ (Werner Faymann, rakouský kancléř)

Událost se tak stala jakoby prostředkem kritizování zemí Visegrádské skupiny (včetně ČR) za jejich přístup k řešení krize a odmítavému postoji ke kvótám, tedy za to „že nevítají migranty“.

„Běžence z válkou zničených zemí musí Evropa vítat, a to podle něho východoevropské státy nedělají.“¹⁸⁶ (Laurent Fabius, francouzský ministr zahraničí)

Současně činnost převaděčů byla v příspěvcích jednoznačně odsuzována. Důvody samotné existence převaděčských skupin však byly prezentovány primárně jako nedostatečné zvládnutí organizace migrace v Evropě a neshody mezi evropskými politiky, potažmo nedostatečná solidarita zemí V4.

¹⁷⁴ Události, 11. 9., Uprchlícké tábory v Jordánsku.

¹⁷⁵ Události, 11. 9., Uprchlíci v italských táborech.

¹⁷⁶ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

¹⁷⁷ Události, 31. 8., Uprchlícká krize v Maďarsku.

¹⁷⁸ Události, 29. 8., Kauza mrtvých uprchlíků.

¹⁷⁹ Události, 27. 8., Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě.

¹⁸⁰ Události, 28. 8., V kamionu se udusilo 71 lidí.

¹⁸¹ Události, 28. 8., V kamionu se udusilo 71 lidí.

¹⁸² Události, 28. 8., V kamionu se udusilo 71 lidí.

¹⁸³ Události, 28. 8., V kamionu se udusilo 71 lidí.

¹⁸⁴ Události, 27. 8., Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě.

¹⁸⁵ Události, 27. 8., Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě.

¹⁸⁶ Události, 30. 8., Vyšetřování úmrtí běženců.

„Běžence z válkou zničených zemí musí Evropa vítat, a to podle něho východoevropské státy nedělají.“¹⁸⁷

Vyjma příspěvků informujících o úmrtí migrantů v nákladním voze, se jedna reportáž věnovala smrti syrského chlapce Aylana Kurdího (viz níže).

V rámci tohoto tematického okruhu byli migranti prezentováni nejčastěji jako **oběti převaděčů** či **oběti migrace**.

ZAŘÍZENÍ PRO MIGRANTY

Poměrně velké množství příspěvků tematizovalo skutečnosti týkající se zařízení pro migranty, přičemž jsme sledovali, zda se hovořilo o zařízeních na území České republiky, či v zahraničí. S největší četností, v rámci tohoto tematického okruhu, byly v daném období vysílány příspěvky informující o **zahraničních zařízeních**. Toto téma bylo hlavním tématem celkem **2 příspěvků** (1 %). Krom toho se ale jako vedlejší téma objevilo v **16 příspěvcích** (13 %). Dohromady tak bylo tématem **18 příspěvků** (14 %).

Zařízení v České republice byla tématem celkem **14 příspěvků** (11 %), z toho v **5 příspěvcích** (4 %) to bylo téma hlavní, v ostatních **9 zprávách** (7 %) vedlejší.

V souvislosti s českým prostředím bylo zpočátku informováno o výstavbě těchto zařízení, poté o kapacitách daných zařízení, resp. o jejich přeplněnosti, i životních podmínkách, které migranti v zařízeních mají. Významným tématem byla rovněž ostraha zařízení, přičemž v českém kontextu bylo zdůrazňováno, že občané bydlící v blízkosti těchto zařízení mají z migrantů strach (viz výše).

V souvislosti se zahraničím pak bylo nejčastěji informováno o zadržení migrantů a jejich následném umístění do zařízení pro migranty, stejně jako o situaci v jednotlivých zařízeních a tamních životních podmínkách.

V rámci tohoto tématu byli migranti rámcováni jednak jako **zátěž**, jednak jako **bezpečnostní hrozba**. Výjimečně se zde vyskytly i osobní příběhy migrantů.

CHOVÁNÍ MÉDIÍ

Vedlejším tematickým okruhem jednoho příspěvku bylo chování médií v souvislosti s informováním o migrační krizi. Tento příspěvek byl odvysílán dne 3. 9. a nesl název *Snímek jako symbol uprchlické krize*. Hlavním tématem byl snímek mrtvého tříletého chlapce Aylana Kurdího, resp. jeho smrt na cestě do Evropy přes Středozemní moře.

Úvodem příspěvku byl prezentován osud malého chlapce, představena byla jeho rodina, tedy i otec, který jako jediný z rodiny cestu přežil. Výpovědi popisující osud dítěte byly formulovány tak, aby v divácích vzbuzovaly emoce.

*„Tříletý Ajlan Kurdí byl syn Abdulláha a Rehan. Ještě s bratrem Galipem utíkali ze Syrského Kobani zničeného válkou ... přežil jen otec. Svou rodinu chtěl dostat za příbuznými do Kanady. V rozbouřeném moři se je marně snažil zachránit. Vlny ho vyplavily v bezvědomí. Teď tvrdí, že se chce vrátit do Kobani a rodinu tam pohřbít.“*¹⁸⁸

Současně byl v příspěvku prezentován snímek mrtvého chlapce (jak verbálně, tak vizuálně), který vyvolal debatu o novinářské etice. Redakce některých listů se rozhodly snímek nezveřejnit, přičemž toto rozhodnutí zdůvodňovaly tím, že je snímek za hranicí novinářské etiky. Mnoho novinářů ale zastávalo

¹⁸⁷ Události, 30. 8., Vyšetřování úmrtí běženců.

¹⁸⁸ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

opačný názor, a sice ten, že fotografii je třeba zveřejnit, aby byla veřejnost informovaná o důsledcích války, migrační krizi i nedostatečně zvládnuté evropské azylové politice.

Příspěvek prezentoval však jen to, že byl snímek silně medializován, která média se jej rozhodla do svého obsahu zařadit a z jakých důvodů.

Snímek byl v reportáži prezentován jako „symbol lidské tragédie“, „fotka, která má přinést změnu“ či „snímek, který má otevřít oči“, přičemž těmito atributy redaktor příspěvku v podstatě vysvětloval, proč se média (včetně ČT) rozhodla snímek zveřejnit. Formulace přitom vyznívaly tak, jakoby relace sama nebyla médiem.

„Fotka, která má přinést změnu. Nejčastější argument novinářů, který ji vynesl na titulní strany po celém světě“¹⁸⁹

„Příběh Ajlana dominoval novinám od Belgie po Španělsko.“

Politický kontext, např. výroky politiků reflektující snímek či navrhovaná opatření, která by měla podobným „tragédiím“ předcházet, příspěvek reflektoval spíše okrajově. I v tomto případě byl politický aspekt vztažen k mediálnímu prostoru, když bylo informováno o tom, že i britský bulvár mluví „spolu s kritikou na adresu lídru Evropy o budíčku pro politiky“. Prostor k vyjádření pak dostal pouze ministr financí Velké Británie George Osborne („Viděl jsem ráno snímek toho ubohého mrtvého dítěte a byl jsem hluboce šokován a rozrušen.“¹⁹⁰). Zmíněný britský bulvár byl však v příspěvku současně v podstatě zkritizován za to, „že v souvislosti s uprchlíky už dřív použil slovo jako hejno a dav, a vyzval k nasazení armády nebo ničení lodí migrantů“¹⁹¹. Opět se zde vyskytl jakoby distanc od toho, že i relace sama je médiem a i ona užívá v souvislosti s migranty různá označení, „dav“ nevyjímaje.

REPREZENTACE A RÁMOVÁNÍ MIGRANTŮ

Na základě výše popsaného můžeme kvantifikovat rámce, v jakých byli v jednotlivých příspěvcích migranti prezentováni.

Jak ukazuje tab. 7, největší počet příspěvků rámcovoval migranty jako **masu lidí** či **přliv** (46 %). Jednoznačnou příčinou bylo opakované až nadbytečné zdůrazňování počtu migrantů v evropských zemích. Na základě tohoto rámce se z migrantů stávala nekontrolovatelná a nezvladatelná masa lidí valící se na Evropu.

43 % příspěvků pak současně prezentovalo migranty jako **zátěž** pro společnost a evropské země, které se chtě nechtě musí s migrací vypořádat, tedy nejen zapojit do ní bezpečnostní složky, zdravotníky, tlumočníky, neziskové organizace, ale i vynaložit nemalé finanční prostředky na řešení krize.

Výrazný počet příspěvků informujících o politických jednáních a sporech o migrační krizi vytvářel z **migrantů** pouhý předmět **politických jednání** (34 % příspěvků) případně **politických sporů** (30 % příspěvků). Tyto příspěvky se více než na migrační krizi jako takovou či na řešení krize soustředily na rozpory mezi jednotlivými státy Evropy, jejich vzájemnou kritiku a názorovou nejednotnost.

Nezanedbatelné množství příspěvků však také rámcovovalo migranty jako **příjemce pomoci**, tedy lidi, kterým se musí pomoci. Přestože mnozí diváci mohou interpretovat tento rámec optikou rámce „zátěže“, častěji zmínky o pomoci vyznívaly jednoznačně pozitivně směrem k migrantům.

¹⁸⁹ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

¹⁹⁰ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

¹⁹¹ Události, 3. 9., Snímek jako symbol uprchlické krize.

Stejně tak nemalé množství příspěvků (27 %) tematizovalo rámec **osobních příběhů migrantů**, který byl příčinou toho, že z oné masy migrantů se stávali živí lidé s jedinečnými životními osudy. Avšak oproti výše předchozím rámcům se tento rámec vyskytoval spíše na úrovni jednotlivých zmínek analyzovaných příspěvků.

Ostatní rámce byly užívány méně často. S velmi podobnou četností byli migranti prezentováni jako **bezpečnostní riziko, předmět sporů veřejnosti, oběti převaděčů** či **oběti války**. Pouze v rámci čtyř příspěvků (3 %) se pak objevil např. rámec migrantů jakožto **přínos pro společnost**.

Tab. 7: Reprezentace migrantů

reprezentace migrantů jako...	HLAVNÍ rámec/ počet příspěvků	VEDLEJŠÍ rámec/ počet příspěvků	celkový počet příspěvků	podíl na celku ¹⁹²
masa, příliv	23	34	57	46 %
zátěž	26	18	44	35 %
předmět politických jednání	31	11	42	34 %
předmět politických sporů	28	10	38	30 %
příjemci pomoci	12	25	37	30 %
lidé s osobním příběhem	3	31	34	27 %
bezpečnostní riziko	5	12	17	14 %
oběti převaděčů	6	9	15	12 %
předmět sporů veřejnosti	5	10	15	12 %
oběti války	3	12	15	12 %
oběti rasistických útoků	3	7	10	8 %
oběti nezvládnuté situace	-	4	4	3 %
přínos pro společnost	3	1	4	3 %
oběti migrace	-	3	3	2 %

Na tomto místě připomeňme, že u jednotlivých výpovědí jsme sledovali obecné vyznění výpovědi směrem k migrantům, které mohlo nabývat třech podob: neutrální (neutrální zprostředkování faktických, věcných informací), negativní (např. výpovědi popisující migranty v souvislosti s nebezpečím, násilím, terorismem, výpovědi vyjadřující antipatie k migrantům, výpovědi týkající se ekonomických migrantů, či informace zdůrazňující enormní počet migrantů), a nakonec pozitivní (zdůrazňující lidský rozměr situace, vyjadřující sympatie k migrantům, pochopení jejich situace apod.). Právě tato sledovaná kategorie přinesla překvapivé výsledky. Většina výpovědí byla vyhodnocena jako čistě neutrálních (68 %). Pozitivních a negativních výpovědí analýza zaznamenala procentuálně stejný počet (16 %). Většina negativních zmínek byla zapříčiněna opakovaným zdůrazňováním vysokého počtu migrantů, zastoupení pozitivních zmínek bylo naopak důsledkem zdůrazňování tématu pomoci migrantům.

Vyjma rámcování migrantů se analýza změřila i na jejich verbální a obrazovou reprezentaci. Snažili jsme se tedy zachytit konkrétní výrazy, které redakce používala ve sledovaných pořadech pro označení migrantů. Samotná volba termínu je v tématu migrační krize významonosná, neboť jednotlivá slova mohou v některých případech zahrnovat určité emocionální zabarvení, či konkrétní asociace.

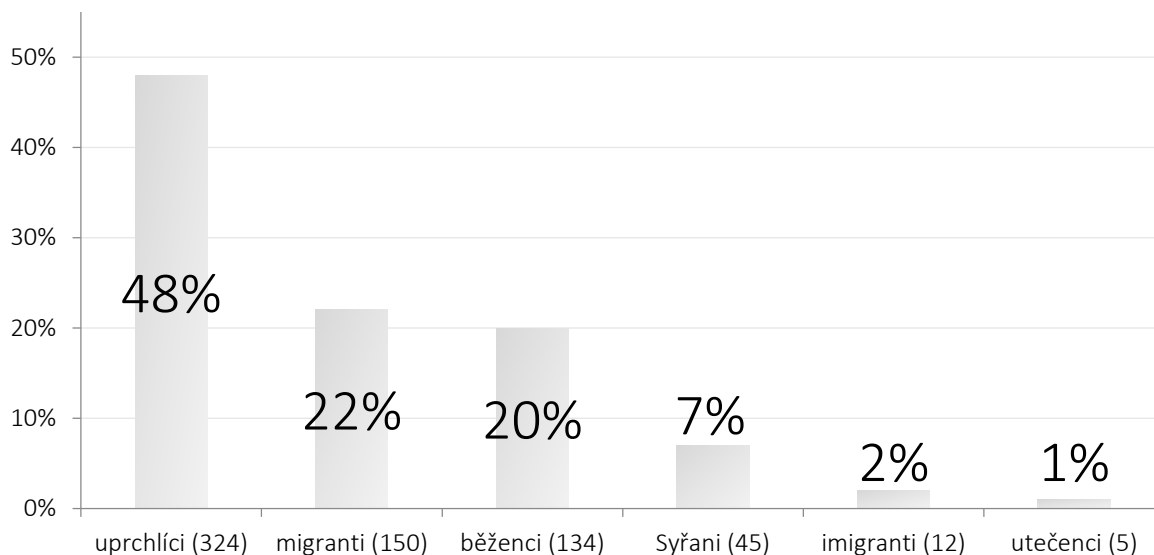
Jak ukazuje graf č. 5, relace ve většině případů hovořila o uprchlících (48 %). Zřejmě z hlediska stylistických, resp. ve snaze vyhnout se opakujícím se výrazům, pak užívala rovněž termíny migranti (22 %) a běženci (20 %). Pořadí oslovení zůstalo obdobné, i po rozdělení příspěvků dle jednotlivých

¹⁹² Celek tvoří 125 zpravodajských příspěvků.

tematických okruhů, přičemž „uprchlíci“ zůstávali vždy na prvním místě. Pouze v případě tématu „pomoc migrantům“ bylo častěji hovořeno o „uprchlících“ či „Syřanech“.

Záměna daných výrazů je zcela běžná a snad i pochopitelná praxe českých médií. Přesto by si ale měla média ohlídat užívání leckdy značně nesourodých výrazů, jakým je např. „ilegální uprchlík“ („*Maďarsko hlásí rekord v počtu zadržených ilegálních uprchlíků*“¹⁹³).

Graf č. 5: reprezentace migrantů - jazyk

V analýze jsme se vyjma reprezentace migrantů na úrovni řeči, zaměřili také na jejich obrazovou reprezentaci. Právě vybrané a odvysílané záběry mohou utvářet podstatnou část mediálního obrazu migrantů. Z tohoto důvodu bylo zjišťováno, zda příspěvky obsahují záběry jednak mladých mužů, jednak žen, dětí, rodin, starých lidí či zraněných a nemohoucích. Jelikož v části veřejnosti byl v té době slyšet názor, že migranti vlastní drahé mobilní telefony a zanechávají po sobě nepořádek, zaměřili jsme se i na případné záběry těchto proměnných. Na úrovni každého analyzovaného příspěvku migrační tematiky jsme sledovali, zda záběry vybraných postav, předmětů a jevů jsou do obsahu příspěvků zařazeny, či nikoli.

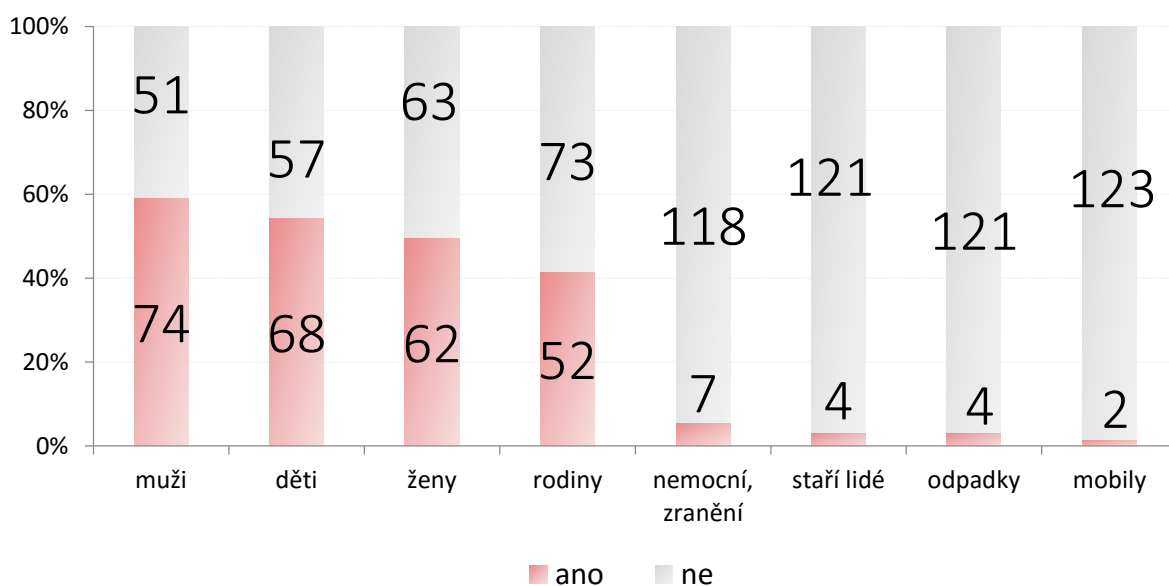
Z hlediska použitých záběrů nebyly vyzorované žádné zjevné tendence, jinými slovy se na jednotlivé výše popsané tematické rámce se neváží konkrétní typy záběrů. V souvislosti s migranty byl nejčastěji zobrazován záběr na početnou skupinu osob mužů, žen i dětí na cestě (graf č. 6).

Naproti tomu mobilní telefony migrantů či nepořádek nebyl v daném období s migranty nikterak zdůrazňován. V souvislosti s tématem nepořádku se vyskytla pouze jediná zmínka v rámci příspěvku informujícím o situaci před nádražím Keleti („*Student Attila přes tlumočnicka vysvětloval migrantům, že musí prostor, který okupují, uklízet, jinak je z něj policie na žádost místních vytlačit*“¹⁹⁴).

¹⁹³ Události, 26. 8., Uprchlíci v Evropě.

¹⁹⁴ Události, 2. 9., Drama na budapeštském nádraží.

Graf č. 6: Obrazová reprezentace migrantů

AKTÉŘI VÝPOVĚDÍ ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ

Ačkoli jsme se již aktérů, resp. těch, o kterých bylo ve výpovědích hovořeno, dotkli v části předchozí, na tomto místě se podíváme na sledovanou proměnou v jejím celku.

Analýza zaznamenala celkem **2288 různých výpovědí** pronesených **ve 125 příspěvcích migrační tematiky**.

Není překvapením, že nejčastěji se hovořilo o samotných **migrantech**. Je to důsledek výběru relevantních příspěvků týkajících se migrační krize. Jak ukazuje tab. 8, přes **40 % výpovědí** se vztahovalo právě k nim. Ostatní subjekty byly zmiňovány s podstatně menší frekvencí.

Na druhém místě tab. 8 je kategorie, která pojímá všechny státy Evropské unie (vyjma ČR), k nimž se výpovědi vztahovaly. Pokud bychom tuto kategorii konkretizovali, zjistili bychom, že nejčastěji se hovořilo o **Maďarsku** (31 %), dále **Německu** (29 %) a **Rakousku** (11 %).¹⁹⁵

Další dvě místa v tabulce zaujímají **reprezentanti české a zahraniční politiky**, přičemž o těch českých se hovořilo nepatrně častěji. V rámci kategorie reprezentanti zahraniční politiky bylo konkrétně hovořeno o **24 různých zahraničních politicích**, nejčastěji zmiňovaným subjektem byla německá kancléřka **Angela Merkelová**.

Z dalších čteně zmiňovaných subjektů byla **zahraniční a česká policie**. Příčinou je výše zmíněné téma organizace migrace ať už v zahraničí, tak v České republice.

Zastoupení v kategorii aktérů výpovědí má i **česká a politická veřejnost, integrovaní migranti, převaděči** či **reprezentanti pomoci migrantům** (dobrovolníci, neziskové organizace, církev). Četnost výpovědí o těchto subjektech je však vzhledem k celku všech výpovědí zanedbatelná, což jen potvrzuje výše popsanou tematickou agendu příspěvků.

¹⁹⁵ Na dalších místech pak Slovensko, Francie, Řecko, Itálie, Dánsko, Srbsko, Švédsko, Polsko, GB, Makedonie, Slovinsko.

Tab. 8: Aktéři zpravodajských příspěvků

aktéři zpravodajských příspěvků	počet	podíl na celku
migranti	973	43 %
státy EU	226	10 %
česká politická reprezentace	154	7 %
zahraniční politická reprezentace	112	5 %
zahraniční policie	100	4 %
česká policie	77	3 %
ČR	68	3 %
veřejnost - zahraničí	68	3 %
veřejnost - česká	63	3 %
EU	67	3 %
integrování imigranti	41	2 %
země V4	40	2 %
převaděči	40	2 %
zařízení pro migranty v ČR	32	1 %
dobrovolníci	29	1 %
neziskové organizace	29	1 %
církev	26	1 %
zařízení pro migranty v zahraničí	19	1 %
jiné	124	5 %
celkem	2288	100 %

Tab. 9 konkretizuje kategorii „**česká politická reprezentace**“, tedy ukazuje na konkrétní zmiňované politiky. Kategorie ostatní pak pojímá všechny obecné subjekty, o nichž bylo hovořeno (vláda, opozice, ministerstva, ministři, vedení Prahy apod.). Vidíme, že v celku všech výpovědí se nejčastěji hovořilo o premiérovi **Sobotkovi**. Druhým nejčastěji zmiňovaným politikem byl ministr vnitra **Milan Chovanec**. S podobnou frekvencí byl zmiňován i prezident ČR **Miloš Zeman**. Na dalších místech tabulky 9 najdeme vesměs vrcholné představitele české vlády (ministr financí, ministr zahraničí, ministr spravedlnosti, ministr obrany), kteří byli ve výpovědích zmiňováni jakožto zástupci resortů, které řídí. Příspěvky však hovořily nejen o představitelích vlády, prostoru se dostalo i **reprezentantům opozičních stran** zastoupených v Poslanecké sněmovně ČR (ODS, TOP 09, KSČM). O těchto se však hovořilo převážně v obecných termínech (opozice, či názvy konkrétních stran), a jsou tedy zařazeny v kategorii ostatní, proto na ně tabulka explicitně neukazuje. Jediným konkrétně zmiňovaným politikem nevládnoucích stran byl **Petr Fiala**, předseda strany ODS, jenž byl i zdrojem (mluvčím) dvou příspěvků, přičemž vždy byl zmiňován v souvislosti s tématem „**politické jednání/postoje/návrhy řešení**“. Ostatně v souvislosti s tímto tématem byla zmiňována **většina** z níže uvedených českých politických aktérů (**64 %**).

Tab. 9: Aktéři zpravodajských příspěvků – česká politická reprezentace

aktéři zpravodajských příspěvků	specifikace aktéra	počet	podíl na celku
Sobotka Bohuslav	premiér /ČSSD/	28	18 %
Chovanec Milan	ministr vnitra /ČSSD/	16	10 %
Zeman Miloš	prezident	15	10 %
Babiš Andrej	ministr financí /ANO/	6	3 %
Kalenda Daniel	ex KDU-ČSL	4	3 %

Zaorálek Lubomír	ministr zahraničí /ČSSD/	4	3 %
Fiala Petr	poslanec /ODS/	3	2 %
Pelikán Robert	ministr spravedlnosti /ANO/	3	2 %
Stropnický Martin	ministr obrany /ANO/	2	1 %
Hamáček Jan	předseda PS PČR /ČSSD/	1	1 %
Telička Pavel	europoslanec /nestr. za ANO/	1	1 %
Bělobrádek Pavel	místopředseda vlády /KDU-ČSL/	1	1 %
ostatní	-	70	45 %
celkem	-	154	100 %

Nejčastěji pak byli politici zmiňováni v souvislosti s tématem **kvót**. V souvislosti s českými politiky a kvótami bylo proneseno celkem **28 zmínek**, přičemž **19** z nich (68 %) bylo konkrétně **proti kvótám**, pouhé **dvě zmínky** (7 %) pro ně. Tyto dvě byly zmíněny v souvislosti s ministrem spravedlnosti **Robertem Pelikánem**, který byl v té době jediným zástupcem vlády, který kvóty otevřeně podporoval.

Dále byli čeští politici zmiňováni v souvislosti s přítomností na určitém **mezinárodním politickém jednání** (20 %), např. porada velvyslanců v Černínském paláci (24. 8.), jednání premiéra Sobotky se srbským předsedou vlády (1. 9.), summit V4 (4. 9.), návštěva tajemníka NATO v Praze (10. 9.), avizované jednání ministrů vnitra v Bruselu (13. 9.), či **jednání na úrovni ČR** (17 %), např. jednání prezidenta s premiérem a ministrem vnitra (31. 8.). Dalším politickým tématem, se kterým byli často zmiňováni, bylo rovněž téma „ochrany hranic“, „nasazení armády“ a „obnova hraničních kontrol“.

Je třeba si uvědomit, že politici byli zmiňováni nejčastěji s těmi tématy, o kterých sami hovořili, resp. byly prezentovány jejich politické postoje, výroky, jednání či návrhy řešení. Nastolovaná mediální agenda tak v tomto případě odráží politický diskurz přítomný ve sledovaném období v ČR.

Vyjma politických témat byli čeští politici rovněž zmiňováni v souvislosti s tématem „organizace migrace v ČR“, nejčastěji pak ministr vnitra **Milan Chovanec**.

O prezidentovi **Zemanovi** se hovořilo v souvislosti s jeho negativním názorem na migrační krizi, resp. migranty, ve kterých v té době spatřoval bezpečnostní riziko.

Vedení hlavního města Prahy, ale i **Ministerstvo vnitra** pak bylo tematizováno v souvislosti se snahou migrantům **pomoci**, byly tedy prezentovány pozitivní postoje politiků k migrantům. Naproti tomu byla medializována i kauza **Daniela Kalendy** a jeho výroku, jenž zlehčoval smrt 71 migrantů.

ZDROJE ANALYZOVANÝCH PŘÍSPĚVKŮ

V analýze jsme dále sledovali, jakým způsobem tvůrci relace pracovali se zdroji, nakolik byl přístup redakce relace proaktivní při získávání materiálů a pro zajištění pestrosti a relevance zdrojů, zda měla relace své reportéry v terénu, zda poskytovala vyjádření široké škály relevantních názorů ať politických, tak expertních, které s migrační krizí souvisely. A nakonec, zda byla práce se zdroji transparentní, tedy zda redakce adekvátně ověřovala sdělované informace.

Škála redaktorů a zpravodajů, kteří se na informování o migrační krizi podíleli, byla velmi pestrá.

Ve sledovaném období moderovali zprávy o migrační krizi střídavě čtyři moderátoři – nejčastěji **Jakub Železný** (34 %) a **Daniela Písařovicová** (32 %), s menší frekvencí Marcela Augustová (23 %) a Aneta Savarová (11 %).

Vyjma těchto čtyř moderátorů analýza zaznamenala celkem **35 redaktorů a zpravodajů**, kteří v různé míře informovali o daném tématu. Redakce měla zastoupení ve všech evropských zemích, ve kterých

byla aktuální migrační situace nejpálčivější. Informace o situaci v Budapešti, Rakousku či Slovensku přinášel zpravodaj **David Miřejovský**. A právě tento byl nejčastějším autorem analyzovaných příspěvků i výpovědí z celkového počtu příspěvků/výpovědí ostatních redaktorů a zpravodajů, moderátory nepočítaje (242 výpovědí v 18 zpravodajských příspěvcích). Druhou příčku obsadil zpravodaj ČT v Německu **Martin Jonáš** (159 výpovědí v 14 zprávách), následovaný **Danou Zlatohlávkovou** (159 výpovědí v 7 zprávách), která byla redaktorkou zejména příspěvků informujících o situaci v Budapešti. Redaktorkou pěti příspěvků o migrační krizi byla Štěpánka Martanová. Ostatní redaktoři se podíleli na informování o migrační krizi s výrazně menší frekvencí, povětšinou byli redaktory jednoho až tří zpráv.

Relace tak prostřednictvím svých redaktorů a zpravodajů přinášela aktuální a nezprostředkované informace, povětšinou také disponovala vlastním obrazovým materiálem.

Nyní již přejdeme k používaným zdrojům zpravodajských příspěvků. V analýze jsme sledovali jak zdroje nepřímé, tedy pouhé odkazy, tak přímé zdroje mající povahu oslovených mluvčích.

Nepřímých zdrojů zaznamenala analýza podstatně méně, než zdrojů přímých (celkem 59). Nejčastěji pak byli zdrojováni **představitelé české** (39 %) a **zahraniční** (31 %) politické reprezentace.

Nepochybně větší moc ovlivnit mediální agendu mají zdroje přímé (tzv. mluvčí zpravodajských příspěvků oslovení formou živého vstupu či komentáře). Výběr zdrojů do zpravodajství je přitom ovlivněn několika faktory. Autorem široce přijímané interpretace výběru zdrojů v masmédiích je Gans (1979), který identifikoval hlavní kritéria pro výběr vhodného zdroje. Bez velkého novinářského úsilí musí zdroj poskytnout co nejvíce informací za co nejkratší dobu, současně být schopen je vhodně formulovat, tedy mluvit spisovně a srozumitelně. Současně musí být spolehlivý a důvěryhodný, což obvykle zajistí společenská vážnost, osobní styky s novinářem či zastupování institucionálních zdrojů. Další velmi důležitou podmínkou je dostupnost a blízkost, a to jak fyzická, tak sociální. Na základě těchto faktorů jsou, vyjma využívání zdrojů z řad přátel a příbuzných, nejčastějšími zdroji veřejní činitelé, či představitelé veřejných institucí, kteří jsou více méně vždy dostupní a navíc jsou pro publikum důvěryhodnými zdroji informací.

Tab. 10 ukazuje na to, kteří mluvčí dostali prostor vyjádřit se v příspěvcích migrační tematiky. Vzhledem k výše popsaným kritériím výběru zdrojů do zpráv, není divu, že nejčastěji oslovovanými byli **zástupci české politické reprezentace**. Na jejich výrazně větší převahu v celku všech mluvčích ukazuje zejména proměnná celkové stopáže výpovědí. Příčina výrazné preference českých politiků tkví do značné míry v tom, že zpravodajství v podstatné části příspěvků rámcovalo migrační krizi jako záležitost státní správy.

Tab. 10: Mluvčí zpravodajských příspěvků – obecně

mluvčí	počet výpovědí	podíl na celku	počet příspěvků	podíl na celku	stopáž výpovědí	podíl na celku
česká politická reprezentace	90	28 %	45	36 %	0:23:57	45 %
migranti	66	21 %	37	30 %	0:07:14	14 %
zahraniční politická reprezentace	42	13 %	34	27 %	0:07:42	14 %
neziskové organizace	17	5 %	12	10 %	0:02:10	4 %
dobrovolníci	15	5 %	8	6 %	0:01:53	4 %
česká policie	14	4 %	10	8 %	0:01:51	4 %
zahraniční policie	9	3 %	8	6 %	0:01:07	2 %
integrování imigranti	8	3 %	5	4 %	0:01:06	2 %
veřejnost - česká	7	2 %	3	2 %	0:00:29	1 %
správci zařízení pro migranty	6	2 %	3	2 %	0:01:02	2 %
veřejnost - zahraniční	5	1 %	3	2 %	0:00:35	1 %

zahraniční média	3	1 %	4	3 %	0:00:22	1 %
zástupci církev	3	1 %	4	3 %	0:00:37	1 %
zdravotníci	3	1 %	2	2 %	0:00:28	1 %
tlumočníci	3	1 %	2	2 %	0:00:26	1 %
zástupci mediální agentury	2	1 %	2	2 %	0:00:16	1 %
sociální pracovníci	2	1 %	1	1 %	0:00:22	1 %
ostatní	22	7 %	-	-	0:02:54	1 %
celkem	317	100 %	-	-	0:54:31	100 %

Poměrně překvapivým zjištěním však je, že druhým nejčastěji využívaným zdrojem byli sami **migranti**. Analýza zaznamenala celkem **66 výpovědí v 37 zpravodajských příspěvcích**. Vysvětlení může spočívat v detailnějším prozkoumání toho, v jakých příspěvcích hovořili. Nejčastěji se jednalo o příspěvky informující o situaci v Maďarsku, kde měla Česká televize své zpravodaje. Migranti rovněž vypovídali v příspěvcích týkajících se České republiky, zde nejčastěji hovořili v souvislosti s jejich propuštěním do Německa. Migranti v těchto oblastech tak byli zřejmě technicky dostupní, zároveň náročnost v jejich vyhledávání a oslovení nebyla velká. Na druhou stranu jejich výpovědi byly povětšinou velmi stručné, zařazené do příspěvků tak, aby spíše dokreslovaly nastíněnou situaci, než by na jejich výpovědích stály celé příspěvky. Výjimkou byly dva příspěvky, *Uprchlíká krize v Budapešti* (2. 9.) a *S uprchlíky na cestě Českem* (4. 9.), jejichž hlavním tématem bylo výše popsané téma „lidský rozměr (příběhy migrantů)“. Díky poskytnutí prostoru migrantům se mohli diváci dozvědět o osobnostních charakteristikách migrantů a jejich motivacích. Právě díky těmto výpovědím se z nediferencované hmoty migrantů stávali lidé se svými osobními příběhy (viz výše). Zajímavým zjištěním pak je, že mezi mluvčími z řad migrantů dominovali muži (60 % výpovědí).

Relativně velký prostor patřil v relaci ve sledovaném období také zástupcům neziskových organizací zainteresovaných v pomoci migrantům, dále pak dobrovolníkům i představitelům veřejnosti. I když spíše okrajově, slovo dostali i imigranti již integrovaní v České republice. Na stranu druhou v relaci v daném období de facto chyběly hlasy jakýchkoli odborníků (sociologů, politologů, expertů na problematiku zemí, odkud migranti přicházejí, expertů na náboženskou problematiku apod.).

Nyní se ještě vraťme k osloveným politikům. Z českých politických představitelů nejčastěji hovořil premiér Bohuslav Sobotka, následovaný ministrem vnitra Milanem Chovancem. Oba tito politici byli osloveni krom komentářů do jednotlivých politických příspěvků také formou živého vstupu. Jinými slovy takovýto příspěvek byl postaven převážně na jejich výpovědích. Stejně tak ministr zahraničí Lubomír Zaorálek, třetí nejčastěji oslovovaný český politik daného období, odpovídal v rámci jednoho příspěvku na otázky redaktora ČT, jen s tou výjimkou, že se jednalo o předtočený rozhovor a ne živý vstup. Na ostatních místech tabulky pak nalezneme povětšinou představitele české vlády, zástupce opozice a starosty obcí, ve kterých jsou umístěna zařízení pro migranty. Ke kategorii českých politiků jsme pak zařadili i velvyslance ČR v Jordánsku Petra Hladíka, který vypovídal v příspěvku tematizujícím situaci v jordánském táboře, a Jiřího Ovčáčka, mluvčího prezidenta Zemana, který v rámci jedné zprávy sděloval postoj prezidenta týkající se kvót.

Tab. 11: Mluvčí zpravodajských příspěvků – česká politická reprezentace

mluvčí – česká politická reprezentace	specifikace mluvčího	počet výpovědí	podíl na celku	stopáž výpovědí	podíl na celku
Sobotka Bohuslav	premiér /ČSSD/	25	29 %	0:06:48	28 %
Chovanec Milan	ministr vnitra /ČSSD/	15	17 %	0:04:29	18 %
Zaorálek Lubomír	ministr zahraničí /ČSSD/	7	8 %	0:02:21	9 %
Babiš Andrej	ministr financí /ANO/	4	5 %	0:00:29	2 %
Pelikán Robert	ministr spravedlnosti /ANO/	4	5 %	0:01:45	7 %
Zeman Miloš	prezident	4	5 %	0:01:53	7 %
Hašek Michal	hejtman JHM kraje /ČSSD/	3	3 %	0:01:05	4 %
Bělobrádek Pavel	místopředseda vlády /KDU-ČSL/	3	3 %	0:01:02	4 %
Fiala Petr	poslanec /ODS/	3	3 %	0:00:35	2 %
Ženíšek Marek	poslanec /TOP 09/	3	3 %	0:00:29	2 %
Filip Vojtěch	poslanec /KSČM/	2	2 %	0:00:14	1 %
Stropnický Martin	ministr obrany /ANO/	2	2 %	0:00:18	1 %
Kalenda Daniel	ex KDU-ČSL	1	1 %	0:00:04	1 %
Dolínek Petr	zastupitel hl. města Prahy /ČSSD/	1	1 %	0:00:13	1 %
Vetchý Radim	starosta Lanškrouna	1	1 %	0:00:12	1 %
Gazdík Petr	poslanec /TOP 09 a STAN/	1	1 %	0:00:06	1 %
Hamáček Jan	předseda PS PČR /ČSSD/	1	1 %	0:00:14	1 %
Dominik Pavel	starosta Břeclavi /Pro region/	1	1 %	0:00:09	1 %
Svoboda J. Kamil	/KDU-ČSL/	1	1 %	0:00:09	1 %
Lomoz Milan	starosta Bělé pod Bezdězem /ČSSD/	1	1 %	0:00:11	1 %
Telička Pavel	europoslanec /nestr. za ANO/	1	1 %	0:00:10	1 %
Nováková Dana	starostka Vyšních Lhot	1	1 %	0:00:08	1 %
Hladík Petr	velvyslanec ČR v Jordánsku	1	1 %	0:00:15	1 %
Okamura Tomio	poslanec /SPD/	1	1 %	0:00:11	1 %
Ovčáček Jiří	mluvčí prezidenta	1	1 %	0:00:05	1 %
Klaus Václav	exprezident	1	1 %	0:00:11	1 %
Langšádlová Helena	poslankyně /TOP 09/	1	1 %	0:00:11	1 %
celkem	-	90	100 %	0:23:57	100 %

Z výroků zahraničních politiků pak převažovaly citace politiků německých, maďarských, rakouských, francouzských a slovenských. Opakovaně zaznívaly výroky německé kancléřky A. Merkelové, ale i maďarského premiéra Viktora Orbána či rakouského kancléře Wernera Faymanna. Politici tzv. starých zemí EU ve svých výpovědích nejčastěji vyzývali k solidaritě zemí EU, apelovali na jednotnou azylovou politiku, resp. spravedlivé rozdělování migrantů na základě povinných kvót. Prostřednictvím těchto výpovědí často zaznívala kritika českého přístupu k přijímání migrantů. Prostor k vyjádření nedostal žádný mimoevropský politik.

Tab. 12: Mluvčí zpravodajských příspěvků – zahraniční politická reprezentace

mluvčí – zahraniční politická reprezentace	specifikace mluvčího	počet výpovědí	podíl na celku	stopáž výpovědí	podíl na celku
Merkel Angela	německá kancléřka	5	12 %	0:00:48	11 %
Orbán Viktor	maďarský premiér	4	10 %	0:00:46	10 %
Faymann Werner	rakouský kancléř	4	10 %	0:00:33	7 %
Fabius Laurent	francouzský ministr zahraničí	2	6 %	0:00:11	2 %
Kurz Sebastian	rakouský ministr zahraničí	2	6 %	0:00:20	4 %
Klebbová Sigrid	berlínská státní tajemnice pro školství	2	6 %	0:00:10	2 %
Fico Robert	slovenský premiér	2	6 %	0:00:22	4 %
Leitnerová M. Johanna	rakouská ministryně vnitra	2	6 %	0:00:24	5 %
Asselborn Jean	lucemburský ministr zahraničí	1	2 %	0:00:07	2 %
de Maiziére Thomas	německý ministr vnitra	1	2 %	0:00:23	5 %
Erjavec Karl	slovenský ministr zahraničí	1	2 %	0:00:11	2 %
Gauck Joachim	německý prezident	1	2 %	0:00:08	2 %
Hollande François	francouzský prezident	1	2 %	0:00:17	4 %
Juncker Jean-Claude	předseda Evropské komise	1	2 %	0:00:25	6 %
Kaliňák Robert	slovenský ministr vnitra	1	2 %	0:00:05	1 %
Kiska Andrej	slovenský prezident	1	2 %	0:00:20	4 %
Mogheriniová Federica	šéfka diplomacie EU	1	2 %	0:00:15	3 %
Müllerová Emilia	bavorská ministryně práce a soc. věcí	1	2 %	0:00:15	3 %
Nevola Alberto	starosta Ponteranicy, Bergamo	1	2 %	0:00:09	2 %
Nissel Hans	guvernér provincie Burgenland	1	2 %	0:00:07	2 %
Osborne George	britský ministr financí	1	2 %	0:00:05	1 %
Pangl Gerald	mluvčí spolkové země Burgenland	1	2 %	0:00:17	4 %
Steinmeier Frank-Walter	německý ministr zahraničí	1	2 %	0:00:08	2 %
Szijjártó Péter	maďarský ministr zahraničí	1	2 %	0:00:20	4 %
Tusk Donald	předseda Evropské rady	1	2 %	0:00:09	2 %
Valls Manuel	francouzský premiér	1	2 %	0:00:18	4 %
Vučić Aleksandar	srbský premiér	1	2 %	0:00:09	2 %
celkem	-	42	100 %	0:07:42	100 %

NAVAZUJÍCÍ AGENDA

Příspěvků navazující agendy nebylo ve sledovaném období mnoho. Celkem jich analýza zaznamenala 17.

Tab. 13: Příspěvky navazující agendy

datum vysílání	název příspěvku
24. 08. 2015	Syrská Palmýra zničená Islamisty
24. 08. 2015	Vyznamenání za odvrácení útoku ve vlaku
25. 08. 2015	Útok ve vlaku prý Maročan plánoval
25. 08. 2015	Fotky z ničení Baal-Šaminova chrámu
01. 09. 2015	Islámský stát zničil chrám
03. 09. 2015	Schůzka Zemana s Putinem

04. 09. 2015	Útok na mírové síly na Sinaji
04. 09. 2015	Rusko proti islamistům
06. 09. 2015	Írán se otevírá světu
08. 09. 2015	Zásah proti britským džihádistům
09. 09. 2015	Jednání generálního tajemníka NATO a premiéra Sobotky
10. 09. 2015	Islámský stát chce výkupné za rukojmí
10. 09. 2015	Nebezpečí Islámského státu
11. 09. 2015	Chemické zbraně v Sýrii
13. 09. 2015	Al-Káida o terorismu
13. 09. 2015	Cvičení NATO
13. 09. 2015	Cvičení aliančních vojsk

Nejčastěji se hovořilo o tzv. Islámském státu. Tematizována byla jak jeho činnost, zejména tedy ničení syrských památek, tak boj proti němu a postoje evropských státníků v otázce řešení výpadů IS. V evropském kontextu pak bylo informováno např. o zmařeném útoku ve francouzském vlaku, jednání evropských politiků, či cvičení vojsk Severoatlantické aliance.

V žádném z příspěvků se nevyskytly ani zmínky, které by odkazovaly na migrační krizi, či migranty. Stejně jako byly povětšinou vysílány v relaci zcela odděleně od příspěvků migrační krize. Pokud by se nevyskytlo několik zmínek o tzv. Islámském státě či situaci v Sýrii v rámci příspěvků migrační krize, obsah vysílaných příspěvků navazující agendy by budil dojem, že tyto skutečnosti spolu nikterak nesouvisejí.

SHRNUTÍ

Zpravodajská relace Události, vysílaná v období od 24. srpna do 13. září 2015 pokrývala celé spektrum témat souvisejících s migrační krizí, které z celkového počtu příspěvků vysílaných v daném období věnovala více než čtvrtinu zpravodajských příspěvků.

Zpravodajství pracovalo s několika odlišnými až protikladnými perspektivami a rámci. Na jedné straně zde byly zaznamenány jednoznačné tendence k vyobrazování migrantů jako nediferencované masy „zahlcující“ Evropu, jako zátěž pro společnost, evropské politiky, Evropu samu či jako bezpečnostní riziko. Na straně druhé byly tyto rámce jakoby vyvažovány příspěvky popisujícími migranty jako lidi s osobním příběhem, osudem stížené nešťastníky, oběti války, migrace, převaděčů, tedy lidi, kterým je třeba pomáhat.

Na úrovni jednotlivých příspěvků vystupovaly jak subjekty stavící se k migrantům vstřícně, tak odmítavě, aniž by ovšem ve vysílání zazněly jakékoli náznaky podněcování k nenávisti, nebo neredigovaných projevů stereotypizace. Rovněž z hlediska zdrojů, přímo i nepřímo citovaných, analyzované příspěvky nevykazovaly žádné zásadní výkyvy. Škála užívaných zdrojů byla poměrně pestrá, přestože v celku mluvčích zcela chyběli zástupci z řad odborníků na danou problematiku.

Na základě analýzy jednotlivých příspěvků relace, i v rámci jejího celku, tak lze konstatovat, že relace Události vysílaná v daném období nevykazovala žádné skutečnosti a výrazné odchylky, které by bylo možné označit za porušení zákona o vysílání.

PUBLICISTIKA ČESKÉ TELEVIZE

V analýze jsme se dále zaměřili na publicistické, publicisticko-zpravodajské a diskuzní pořady České televize.

V segmentu publicistických a publicisticko-zpravodajských pořadů bylo analyzováno těchto sedm pořadů:

- 168 hodin
- Události, komentáře
- Horizont ČT24
- Studio ČT24
- Newsroom ČT24
- Ekonomika ČT24
- Týden v politice

V části diskuzních pořadů pak tyto čtyři:

- Otázky Václava Moravce
- Interview ČT24
- Hyde park ČT24
- Politické spektrum

Jednotkou analýzy byl příspěvek splňující následující kritéria:

- reflektoval migrační agendu
- nebo agendu, která s migrační agendou bezprostředně souvisí, tzn. navazující agendu (dění v Sýrii, činnost tzv. Islámského státu apod.)

V analýze publicistických a diskuzních pořadů jsme se zaměřili opět na sledování dodržování kritérií objektivit a vyváženosti, stejně jako na vyhodnocení, zda pořady neměly potenciál utvrzovat stereotypní předsudky týkající se etnických, náboženských nebo rasových menšin.

Většinu pořadů jsme analyzovali prostřednictvím kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy. Pozornost jsme věnovali zejména sledování:

- prostoru věnovanému migrační tematice
- rozmanitosti diskutovaných témat, postojů a názorových proudů v pořadu
- rozmanitosti struktury zvaných subjektů do pořadu
- výpovědního prostoru jednotlivých hostů v pořadech
- struktury a typů položených dotazů dle míry polemičnosti (neutrální dotaz, ambivalentní dotaz, konfrontační dotaz, vstřícný dotaz)

Největší důraz jsme pak věnovali analyzování toho, kdo a o čem se hovoří. Zaměřili jsme se tak na zdroje a mluvčí jednotlivých publicistických příspěvků a nastolovaná témata.

V kvalitativní části jsme pak posuzovali vystupování moderátorů a redaktorů v pořadu, zvláště pak na:

- přesnost a věcnou správnost informací
- projevy favorizace, přízně či diskreditace určitých témat či názorového proudu
- schopnost moderátora vést a korigovat diskuzi
- kladení sugestivních otázek
- potlačování relevantních názorů
- transparentnost citovaných zdrojů informací

V následující části se nejprve zaměříme na analýzu zpravodajsko-publicistických pořadů a publicistiky, poté na pořady diskuzní. U pořadů, ve kterých bylo v daném období odvysíláno nižší množství příspěvků, nebyla provedena obsahová analýza, tyto příspěvky proto níže pouze popisujeme kvalitativně.

o 168 hodin

Pořad 168 hodin je publicistickým pořadem, který je vysílán na programu ČT1 každou neděli v přibližném čase 21:20– 21:50 hodin. Pořad, nesoucí podtitul „*aktuální publicistika s nadhledem*“, má publicistický formát, přičemž obsahově se zaměřuje na nejrůznější kontroverzní kauzy, sociální témata, lidské příběhy i na zajímavosti ze světového dění, kultury apod. Odlehčeně publicistický styl reportáží leckdy balancuje až na hranici bulváru. Ačkoli se jedná o publicistiku, která se sice řídí jinými formálními pravidly než zpravodajské příspěvky, i zde jsou vyžadována určitá pravidla, dle kterých by se měli redaktori příspěvků řídit, např. poskytovat korektní a vyvážené informace.

V námi sledovaném období byly odvysílány celkem **tři díly pořadu**, konkrétně dne **30. 8., 6. 9. a 13. 9.** Délka jednoho dílu činila průměrně **30 minut**. V každém z těchto dílů se vyskytl minimálně jeden příspěvek, který se týkal migrační tematiky. Celkem jsme takovýchto příspěvků zaznamenali **pět**.

30. srpna 2015

reportáž *Píseň místo kvěru*, vysíláno v čase 0:13:31–0:19:45 od začátku pořadu

Reportáž pojednávala o boji některých mužů a žen z arabských zemí proti tzv. Islámskému státu prostřednictvím písní. V úvodu byla představena tvorba kurdské bojovnice Helly Luv, jejíž píseň, která zahrnuje slova jako „*Povstaňte, my držíme spolu! Společně to přežijeme. Temnota nás nikdy neovládne. Ať žijí všechny národy!*“, se stala hitem YouTube. Klip, který byl v prostřizích zařazen do reportáže, komentovali tři experti. Režisér Jaroslav Brabec zhodnotil klip písně jako profesionálně dokonale zvládnuté dílo. Rapper a umělec Vladimír 518 hovořil o klipu ve spojitosti s uměním jako potřeby umělce angažovat se v politických a sociálních záležitostech. Hudební publicista poukázal na znaky propagandy, jež klip nese. Zdůraznil však, že ač jde o propagandu, tak „*rozhodně ne v tom negativním smyslu slova*“. Redaktor dále hovořil o tom, že interpreti-bojovníci, podobní Helly Luv, „zaplavují“ v současnosti internet s výzvou k národní jednotě a boji proti Islámskému státu. V reportáži bylo však poté již konkrétně hovořeno pouze o jediném – zpěváku Shaabanovi. Zmíněno bylo i to, že hudebníci svými klipy odpovídají na propagandu IS, za což ovšem čelí výhrůžkám smrti ze strany příslušníků této organizace. Další oslovený expert, orientalista Petr Kubálek, přirovnal uměleckou angažovanost arabských umělců k českému Národnímu obrození a potřebu umělců jako jejich „*prvořadý buditelský úkol*“. Redaktor v reportáži s odkazem na kurdskou zpěvačku připomněl, že Kurdky „*nebojují jen zpěvem, ale mnohé se stavějí proti IS i se samopalem v ruce*“. Jako doklad zmínil znovudobytí syrského města Kobani, ve kterém hrály kurdské bojovnice klíčovou roli. V tomto kontextu byly do reportáže zařazeny rovněž výpovědi dvou žen (z roku 2014) bojující proti IS. V průběhu reportáže se redaktor okrajově dotkl i migrační krize, když sděloval, že „*Evropané vnímají válku s Islámským státem v Sýrii a Iráku hlavně skrz záběry uprchlíků, kteří se snaží i s rodinami uprchnout před smrtí do Evropy*“.

Cílem reportáže tak bylo ukázat na různé druhy boje proti tzv. Islámskému státu. Tento boj, jenž je realizován jak přímými válečnými prostředky, tak prostřednictvím propagandy, byl v reportáži prezentován jako něco legitimního, jako „zápas“ dobra proti zlu. Kurdští bojovníci byli prezentováni jako ti, kteří jsou v právu bojovat proti IS.

Tematicky bychom tuto reportáž mohli zařadit jako reportáž snažící se reflektovat důvody migrantů, z jakých opouštějí svou zemi a vypravují se na cestu do Evropy. Explicitně je právě tento význam konstruován redaktorem příspěvku (viz jeho vyjádření výše). Obrazový materiál zařazený do příspěvku sestával jednak z prostřihů videoklipů kurdské zpěvačky, jednak z aktuálních výjevů syrských měst postižených tvrdými boji.

Z hlediska zákona o vysílání byl příspěvek zcela v pořádku.

reportáž *Malostranské korekce*, vysíláno v čase 0:19:45–0:23:14 od začátku pořadu

Reportáž s názvem Malostranské korekce je pravidelnou rubrikou pořadu 168 hodin, v rámci které redaktor Miroslav Korecký shrnuje glosátorským způsobem několik událostí, které se v uplynulém týdnu udály na politické scéně. Forma zpracování událostí však není primárně informační, jde spíše o odlehčené politické informování plné nadsázky, parodie a ironie, se značným autorským vkladem.

Toto vydání se dotklo tématu migrace pouze krátce, když redaktor shrnul, že „*Dominantním tématem léta byl příval uprchlíků. Nad vážným tématem se politici spíše mračili, ale občas byli schopni se i odreagovat*“. Následně byla zařazena výpověď poslance Pavla Bělobrádka, který v dobrém rozpoložení některým ze svých pracovních kolegů (zároveň však před zraky kamer, úhel záběru kamery však spíše napovídal, že se jedná o skrytou kameru) sděloval žert: „*Sedějí v Americe chlapi v hospodě, teďka říkají - ty jo, v tý Evropě ty imigranti, to je hrůza, co, to je problém jak sviňa, ty jo, tam to dopadne kdovíjak. A vedle sedí indián a říká - taky jsme to ze začátku podcenili.*“

Cílem zařazení této výpovědi nebylo evidentně dehonestovat migranty a poukázat na jejich případnou nebezpečnost, jako spíše ukázat, že i vrcholní politici, mající povětšinou vážnou tvář, žertují i na tak vážné téma, jakým je migrační krize, nejsou-li pod přímým dohledem kamer.

6. září 2015

reportáž *Europe Exit*, vysíláno v čase 0:00:37–0:06:42 od začátku pořadu

Reportáž reflektovala migrační krizi s důrazem na počet migrantů směřujících do Evropy a jejich odlišné přijetí lidmi žijícími v západních zemích (Německo, Británie) a Čechů.

Reportáž uvedla moderátorka ve studiu informacemi o vysokém počtu zadržených migrantů od začátku června českými policisty (2500). Zároveň však uvedla, že o azyl v Česku požádala jen nepatrná část z nich. Nakonec nastolila otázku, které se pak reportáž tematicky věnovala – jak vnímají Češi migranty?

Začátkem reportáže redaktor přiblížil osudy několika syrských migrantů, kteří jsou tou dobou zadrženi v detenčním táboře Bělá-Jezová. Současně informoval o tom, že tábor je přeplněn, a v důsledku překročené kapacity vznikají mezi zadrženými napětí a nepokoje. Informace o táboře podal i oslovený senátor Václav Láska (SZ). Ač potvrdil informaci, že je tábor několikanásobně přeplněn, uvedl, že základní potřeby jako strava a hygienické potřeby jsou migrantům k dispozici.

Reportáž poté připomněla dvě tragické události: kamion, ve kterém se udusilo 71 migrantů (konkrétně udušené označuje za „Afghánce“) a utopeného syrského chlapce. Tyto dva případy byly prezentovány jako významné milníky krize, které „*s Evropou pohnuly*“, a to tak, že Německo i Británie po těchto událostech oznámily, že přijmou více migrantů. Situace v Česku však dle redaktora zůstává opačná – lidé zde cítí spíše než solidaritu a soucit, neochotu a nenávisť. To bylo demonstrováno na případu výroku člena KDU-ČSL Daniela Kalendy, který se o mrtvých migrantech vyjádřil slovy „*Já netruchlím. Není mi jich líto. Vůbec! Je to lůza, špína a živel. Sem nepatří.*“. Tento výrok zde byl explicitně odsouzen psychologem Danielem Špokem, který výrok označil za „*obrovské selhání politika strany, která se hlásí*

ke křesťansky-demokratickým hodnotám“, zároveň politika, který má ve své roli moc formovat veřejný názor.

Negativní vnímání migrantů v Česku redaktor deklaroval dále výsledky výzkumu agentury STEM/MARK, dle kterých ochotu pomoci migrantům zastává pouze 8 % Čechů. Výsledky výzkumu zhodnotil ředitel výzkumu Pavel Šimoník slovy, „že by člověk po těch dramatických úmrtí uprchlíků čekal, že se zvýší podíl těch tolerantních občanů, ale více lidí naopak tvrdí, že se jejich postoj k uprchlíkům spíše vyhroutil negativně.“. Redaktor dále uvedl i průzkum agentury Focus, dle kterého by „93 % Čechů vracelo běžence zpět do jejich vlasti a 44 % má za to, že stát by jim neměl poskytovat žádnou pomoc.

Celou situaci následně zhodnotil právník z Organizace pro pomoc uprchlíkům Martin Rozumek, dle kterého nenávislných a nepravdivých příběhů a vyjádření přibývá. Současně upozornil na to, že Češi hodnotí migranty negativně, ačkoli o nich nic nevědí. A varoval před tím v tom smyslu, aby nevznikla politická síla, která toho využije, získá ve volbách potřebný počet hlasů a stane se jedním z rozhodujících stran budoucnosti.

Koncem reportáže byly zařazeny záběry migrantů skandujících jméno cíle své cesty – Německo, a také dva výroky expertů. Prvně sociolog Martin Vávra poukázal na relativně krátkodobou a malou historickou zkušenost Česka s jakýmikoli cizinci, čímž vysvětlil postoj většiny Čechů k migrační krizi. Poslední výpověď patřila Janě Hybáškové, velvyslankyni EU v Nambii, která migranty popsala jako „lidi, který skutečně řešej jednu jedinou věc, jak se vyhnout smrti, ničemu jinému.“

Reportáž se tak zabývala postoji českých občanů k migrantům. Česká veřejnost byla v příspěvku vylíčena jako tak, která se k migrantům staví negativně, zatímco o migrantech bylo hovořeno jako o lidech, kterým je třeba pomáhat, jelikož se jedná o oběti války.

Z hlediska zákona o vysílání jsme příspěvek zhodnotili jako splňující požadavky zákonem kladené na publicistické pořady.

13. září 2015

reportáž *Naši Syřani*, vysíláno v čase 0:07:08–0:14:15 od začátku pořadu

I tato reportáž tematizovala vztah Čechů k migrantům, avšak poněkud z jiného úhlu pohledu. Tentokrát se zaměřila na situaci již integrovaných Syřanů žijících v České republice.

„Zatím jen 60 Syřanů u nás požádalo o azyl. Většina míří z válkou zužované vlasti do Německa. Přesto u nás Syřanů žije odhadem na 2500. Mnozí z nich už desítky let.“

V reportáži byly přestaveny osobnosti jako senátor a lékař Hassan Mezian (ČSSD), podnikatel Mazen Maialeh, plastický chirurg Jamal Karra a zpěvák Sámer Issa. Tito jedinci vylíčili svůj osobní příběh. Hovořili zejména o tom, co je zavedlo do Česka, o zemi svého původu i o tom, jakým způsobem probíhala jejich integrace do české společnosti. Všechny prezentované osobnosti byly v reportáži vylíčeny jako bezproblémoví, úspěšně integrovaní, pracující lidé. Jejich prezentace byla jednoznačně pozitivní, stejně jako prezentace Syřanů obecně. Důraz byl kladen nejen na to, že daní lidé se dokázali úspěšně integrovat či přizpůsobit české společnosti, za což byli Čechy plně přijati, ale také na podobnost v české a syrské kultuře.

„...s Čechy mají (Syřani) společného víc, než byste čekali.“

„Syrská kultura není té naší až tak vzdálená a s integrací do naší společnosti nemívají problém“.

Integrace Syřanů, jako i Syřani sami, zde byli prezentováni jednoznačně pozitivně, přičemž redaktoři používali až přemrštěné a stereotypní výroky typu: „Česky dnes mluví, skoro jakoby se tu narodili, pijí pivo a jedí české knedlíky, za manželky si někteří vzali Češky. V některých případech se vzdali i své víry“.

Je více než zřejmé, že daný příspěvek byl do relace zařazen s cílem ukázat Syřany, tedy i migranty mířící do Evropy ze Sýrie, v dobrém světle. Ukázat je jako lidi, kteří jsou Čechům podobní a mají k nim blízko, lidi, kterých není třeba se obávat. Současně je nasnadě se domnívat, že relace zařadila tento příspěvek v reakci na fenomény, které byly v té době patrné v části české veřejnosti (strach z migrantů, negativní až nenávistné postoje). Příspěvek byl v tomto případě jednoznačně uchopen pouze z jednoho úhlu pohledu. Na druhou stranu vše bylo přijatelné v mezích publicistiky. Z toho důvodu jej lze vyhodnotit v souladu se zákonem o vysílání.

reportáž *Malostranská korekce*, vysíláno v čase 0:07:08–0:14:15 od začátku pořadu

Formát těchto reportáží jsme představili již výše. V rámci tohoto příspěvku bylo informováno o tom, že: „Zemanův předchůdce Václav Klaus zase šokoval své věrné tým, že on, po léta zavilý nepřítel všech petic a petičníků, představil v Lysé nad Labem svou petici proti imigrantům. A i tady se vyplatí poslouchat. Ani 2 roky po odchodu z Hradu se totiž exprezident nezbavil užívání plurálu.“ Poté následovalo vyjádření Václava Klause „My jsme tady udělali velké oznámení o té výzvě občanům.“

Příspěvek tak spíše než migrační krizi, či zmíněnou petici Václava Klause, reflektoval (a popichoval) jednání exprezidenta. Vyjádření o plurálu zjevně naráželo na případ amnestie, kterou exprezident vyhlásil před koncem svého funkčního období. Z hlediska zákona byl příspěvek vyhodnocen jako bezproblémový.

o Události, komentáře

Pořad Události, komentáře je zpravodajsko-publicistickým pořadem programu ČT24, vysílaným od pondělí do pátku v pravidelném čase od 22:00 hodin.

V námi sledovaném období bylo odvysíláno celkem **15 dílů**. Průměrná délka jednoho vydání dosahovala 58 minut. Celková délka všech monitorovaných dílů činila **14 hodin 30 minut**, analyzovaný obsah věnující se migrační krizi zahrnoval téměř polovinu tohoto času (**7 hodin 14 minut**).

Jednotlivá vydání sestávala z reportáží, které byly povětšinou převzaty ze zpravodajské relace Události odvysílané toho dne (v některých případech byly nepatrně obsahově poupraveny, nejčastěji zkráceny). Po těchto reportážích, jež povětšinou uváděly později diskutovaná témata, byl odvysílán rozhovor moderátora s určitým hostem, který odpovídal na dotazy kladené moderátorem. Odpovědi hostů však již zpravidla nebyly zpravodajského charakteru, ale vykazovaly publicistické znaky, resp. jednalo se o komentáře, ve kterých daná osoba hovořila o tématu ze svého úhlu pohledu.

V období sledovaných tří týdnů se v relaci vystřídalo celkem **45 různých osobností**, přičemž některé z nich se v daném pořadu objevily opakovaně. Takovými opakujícími se komentátory byli nejčastěji zpravodajové ČT, konkrétně David Miřejovský, který přinášel informace z tzv. balkánské trasy (Maďarsko, Srbsko, Makedonie) a Martin Jonáš hovořící nejčastěji o situaci v Německu. Tito zpravodajové hovořili celkem ve třech vydáních pořadu. Nutno dodat, že ostatní opakovaně vypovídající hosté, na které ukazuje tab. 14, nebyli pozváni do vícera vydání pořadu, ale v rámci jednoho vydání hovořili ve dvou příspěvcích.

Tab. 14: Struktura hostů v pořadu Události, komentáře

host	specifikace hosta	specifikace hosta obecně	četnost
Miřejovský David	zpravodaj ČT	novinář	3
Jonáš Martin	zpravodaj ČT	novinář	3
Gabal Ivan	poslanec /KDU-ČSL/	politik	2
Kavan Jan	bývalý ministr zahraničí /ČSSD/	politik	2
Ostřanský Bronislav	arabista, islamolog	expert	2
Robejšek Petr	politolog, expert na mezinárodní vztahy	expert	2
Weigl Jiří	ekonom, arabista	expert	2
Aaron David	poradce amerických prezidentů	politik	1
Abdullah Nesrin	velitelka kurdských ženských jednotek, YPJ, Kobani	jiné	1
Benešík Ondřej	poslanec /KDU-ČSL/	politik	1
Bondy Jan	velvyslanec ČR v Řecku	politik	1
Curylo Lukáš	ředitel Charity ČR /KDU-ČSL/	nezisková organizace	1
Dolejší Václav	redaktor Hospodářské noviny	novinář	1
Dominik Pavel	starosta Břeclavi /Pro Region/	politik	1
Drbohlav Dušan	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	expert	1
Ehl Martin	vedoucí zahraniční rubriky, Hospodářské noviny	novinář	1
Gurminder K. Bhambrová	profesorka sociologie, University of Warwick	expert	1
Höschl Cyril	psychiatr	expert	1
Chmiel Juraj	český velvyslanec v Maďarsku	politik	1
Kocáb Michael	bývalý politik	politik	1
Kostolný Matúš	šéfredaktor Denník N	novinář	1
Krátký Ondřej	orientalista	expert	1
Laudát František	poslanec /TOP 09/	politik	1
Mach Petr	europoslanec /Svobodní/	politik	1
Mendel Miloš	arabista, Ústav religionistiky FF MU, Brno	expert	1
Mezian Hassan	senátor /ČSSD/	politik	1
Michl Aleš	ekonom	expert	1
Neff Ondřej	spisovatel	novinář	1
Niedermayer Luděk	europoslanec /nestr. za TOP 09/	politik	1
Polčák Stanislav	europoslanec /TOP 09 a STAN/	politik	1
Pospíšil Jiří	europoslanec /nestr. za TOP 09 a STAN/	politik	1
Pospíšil Petr	Starosta Zastávka u Brna /ČSSD/	politik	1
Povejšil Martin	velvyslanec ČR při EU	politik	1
Prouza Tomáš	státní tajemník pro evropské záležitosti	politik	1
Reizk Daniel	novinář, egyptský novinář	novinář	1
Samková Klára	advokátka	expert	1
Schwarzenberg Karel	poslanec /TOP 09/	politik	1
Stoltenberg Jens	generální tajemník NATO	jiné	1
Šedivý Jiří	bývalý náčelník Generálního štábu AČR	expert	1
Vokřál Petr	primátor města Brna /ANO/	politik	1
Vostal Bohumil	zpravodaj ČT	novinář	1

Votápek Vladimír	analytik mezinárodních vztahů, bývalý diplomat	expert	1
Weilnböck Harald	psycholog	expert	1
Zaorálek Lubomír	ministr zahraničí /ČSSD/	politik	1
Zlatohlávková Dana	zpravodaj ČT	novinář	1

V obecné rovině byly nejčastěji diskutujícími hosty osoby z **politické oblasti**. Z celkového počtu **54 hostů**¹⁹⁶ jich **22**¹⁹⁷ (41 %) reprezentovalo českou či zahraniční politiku (tab. 15). Analýza sledovaného období nezaznamenala tendence média, zvát do pořadu představitele jednoho politického subjektu. Zcela přirozeně však v pořadu hovořili převážně zástupci českých vládních stran, jakožto ti, mající největší kompetence vyjadřovat se k politickým aspektům migrační krize. V rámci oslovených českých europoslanců však zástupci vládních stran překvapivě chyběli.

Tab. 15: Struktura hostů v pořadu Události, komentáře – politici

host	specifikace hosta
Aaron David	poradce amerických prezidentů
Beneš Ondřej	předseda výboru pro evropské záležitosti PS /KDU-ČSL/
Bondy Jan	velvyslanec ČR v Řecku
Dominik Pavel	starosta Břeclavi /Pro Region/
Gabal Ivan	poslanec /KDU-ČSL/
Chmiel Juraj	český velvyslanec v Maďarsku
Kavan Jan	bývalý ministr zahraničí /ČSSD/
Kocáb Michael	bývalý politik
Laudát František	poslanec /TOP 09/
Mach Petr	europoslanec /Svobodní/
Mezian Hassan	senátor /ČSSD/
Niedermayer Luděk	europoslanec /nestr. za TOP 09/
Polčák Stanislav	europoslanec /TOP 09 a STAN/
Pospíšil Jiří	europoslanec /nestr. za TOP 09 a STAN/
Pospíšil Petr	Starosta Zastávka u Brna /ČSSD/
Povejšil Martin	velvyslanec ČR při EU
Prouza Tomáš	státní tajemník pro evropské záležitosti
Schwarzenberg Karel	poslanec /TOP 09/
Vokřál Petr	primátor města Brna /ANO/
Zaorálek Lubomír	ministr zahraničí /ČSSD/

Druhou nejčastější skupinou zastoupenou v pořadu pak byli **experti z různých oborů** (psychologie, ekonomie, sociologie, náboženství, psychiatrie, geografie). Celkem jich bylo v daném období pozváno **16**¹⁹⁸ (30 % z celkové struktury hostů). Jak ukazuje tabulka 16, škála pozvaných odborníků do pořadu byla poměrně pestrá.

¹⁹⁶ V tomto počtu je zahrnut celkový počet hostů v daném období ve svém celku, tedy i ti, kteří v daném období komentovali události opakovaně. Z toho důvodu je počet vyšší než suma ukazující na počet jednotlivých hostů.

¹⁹⁷ Ivan Gabal a Jan Kavan opakovaně.

¹⁹⁸ Bronislav Ostřanský, Jiří Weigl a Petr Robejšek opakovaně (ve dvou příspěvcích).

Tab. 16: Struktura hostů v pořadu Události, komentáře – experti

host	specifikace hosta
Drbohlav Dušan	geograf, Přírodovědecká fakulta UK
Gurminder K. Bhambrová	profesorka sociologie, University of Warwick
Höschl Cyril	psychiatr
Krátký Ondřej	orientalista
Mendel Miloš	arabista, islamolog, Ústav religionistiky FF MU, Brno
Michl Aleš	ekonom
Ostřanský Bronislav	arabista, islamolog
Robejšek Petr	politolog, expert na mezinárodní vztahy
Samková Klára	advokátka
Šedivý Jiří	bývalý náčelník Generálního štábu AČR, generál v záloze
Votápek Vladimír	analytik mezinárodních vztahů, bývalý diplomat
Weigl Jiří	ekonom, arabista
Weilnböck Harald	psycholog

Třetí skupinou zvaných hostů pak byli novináři. Z celkového počtu **54** jich **13** (24 %) reprezentovalo tuto oblast. Nejčastěji se jednalo o zpravodaje České televize.

Tab. 17: Struktura hostů v pořadu Události, komentáře – novináři

host	specifikace hosta
Dolejší Václav	redaktor Hospodářské noviny
Ehl Martin	vedoucí zahraniční rubriky, Hospodářské noviny
Jonáš Martin	zpravodaj ČT
Kostolný Matúš	šéfredaktor Denník N
Miřejevský David	zpravodaj ČT
Neff Ondřej	spisovatel
Reizk Daniel	novinář, egyptský novinář
Vostal Bohumil	zpravodaj ČT
Zlatohlávková Dana	zpravodaj ČT

Ve většině případů byly do pořadu pozvány osobnosti relevantní k diskusi o tématu migrační krize. Jediným případem, o kterém by se dalo z hlediska relevance výběru hostů polemizovat, byla debata odvysílaná dne **25. 8.**, do které byli přizváni jednak advokátka **Klára Samková**, jednak bývalý politik a hudebník **Michael Kocáb**¹⁹⁹. Tedy osobnosti, které bezpochyby není možné označit jakožto lidi soustavně se věnující migrační tematice, což by nemusel být sám o sobě samozřejmě problém. Těmto dvěma osobnostem byl poskytnut prostor, aby se vyjádřili k otázkám týkajícím se migrační krize, jako např. jakým způsobem by se měla Evropa postavit k migrační krizi a migrantům, zda by je měla přijímat, či nikoli, resp. jaké řešení by měla zvolit. Oba hosté tak vyjadřovali spíše své osobní postoje a dojmy, než argumenty založené na faktických znalostech, přičemž oba se stavěli k migrační krizi značně skepticky, resp. vyjadřovali negativní pocity ze vzniklé situace, a shodli se na tom, že by Evropská unie měla snížit či zastavit migraci lidí do Evropy, a bojovat proti tzv. Islámskému státu.

¹⁹⁹ Nutno dodat, že o této debatě se hovořilo v daném období i v jiných médiích, jelikož skupina lidí podala v souvislosti s touto debatou podnět k jejímu prošetření Radě ČT.

„Já mám pocit zničené vlasti, své i těch lidí, takže samozřejmě pocit velmi špatný ... v podstatě dochází k úplnému rozvratu právního řádu Evropské unie.“²⁰⁰ (Klára Samková)

„Evropská unie na to není připravená, my zejména ne. ... myslím, že Evropská unie by měla udělat maximum pro to, aby snížila tu imigraci, ten počet té imigrace. Jak to udělat, to vám neodpovím.“²⁰¹ (Michael Kocáb)

„Ano, odmítat uprchlíky a zároveň velice radikálně, velice radikálně zaútočit na Islámský stát.“²⁰² (Klára Samková)

„Masivní akcí, vojenskou intervencí ... proti Islámskému státu, s tím souhlasím, protože pokud toto neustane to jejich řádění, tak ten exodus taky neustane“²⁰³ (Michael Kocáb)

Zatímco ale Michael Kocáb prezentoval i humanitárnější rozměr celé situace, tedy že migrantům je třeba pomoci, Klára Samková prezentovala zcela negativní, a nadto velmi kontroverzní názory na migranty, migrační krizi i Evropskou unii.

„Na druhou stranu ale jsme postaveni do situace, že s tím stejně něco budeme muset dělat, jo, protože to je opravdu exodus a je to humanitární katastrofa, která od druhé světové války nemá obdoby.“²⁰⁴ (Michael Kocáb)

„Oni utíkají před válkou, před islámským radikalismem, tak ti lidé, který sem přijdou, tak k těm se chovat maximálně, v maximální míře přátelsky podle ženevské konvence, to znamená dát jim ty práva, která patří uprchlíkům.“²⁰⁵ (Michael Kocáb)

„Víme, že Islámský stát vytváří na místě naprosto katastrofální vražednou situaci a ti lidé utíkají, utíkají od, od toho radikalismu.“ (Michael Kocáb)

„Ne, tam (Sýrie, Eritrea) jsou lidé, kteří vypadají jako právě ozbrojená armáda plná mladých muskulaturních mužů, kteří nemají se statusem uprchlíka nic společného.“²⁰⁶ (Klára Samková)

„To je normální uprchlická vlna, která je uměle řízená a která v podstatě demontuje Evropu. Nevím, jestli to víte, ale Muslimské bratrstvo má rok 2015 zakódovaný a určený jako rok dobytí Evropy.“²⁰⁷ (Klára Samková)

„Ne, vstoupili do země, ve které neměli co dělat. Existují tisíce a desetitisíce lidí v uprchlických táborech, kteří řádně žádají o azyl v zemích, ve kterých ještě nejsou. Tito uprchlíci tady nastolují naprosto v podstatě vyděračské tendence.“ (Klára Samková)

„Evropská unie neudělala naprosto nic pro zastavení růstu Islámského státu. ... Ale ta (EU) je rozpadlá.“²⁰⁸ (Klára Samková)

Debata trvala téměř 18 minut. Místo relevantní diskuze ale diváci mohli vidět emotivní, až bulvární podívanou plnou povrchní prezentace názorů, bez jakékoli snahy o hlubší ponor do probíraného tématu spolu s kontroverzními a stereotypizačními výroky, které moderátor leckdy nezvládal korigovat. Zejména styl Kláry Samkové bylo možné označit spíše než debatou bulvárními výlevy plnými emocí bez

²⁰⁰ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰¹ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰² Události, komentáře, 25. 8.

²⁰³ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰⁴ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰⁵ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰⁶ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰⁷ Události, komentáře, 25. 8.

²⁰⁸ Události, komentáře, 25. 8.

faktické protiargumentace, tvrdým prosazováním svých názorů a zjednodušováním celé situace. Zjednodušování i stereotypizace se však dopouštěl i Michael Kocáb. Debata tak měla velmi nízkou úroveň, až čistě bulvární charakter a jako jedinou ve sledovaném období ji bylo možné označit jako ne zcela profesně zvládnutou moderátorem.

Optikou zákona o vysílání je však debatu možné označit za neproblematickou. Ačkoli se ukázalo, že moderátor na některých místech diskuze nezvládal korigovat výstupy svých hostů, nelze říct, že by se o to alespoň nepokoušel. Klára Samková však na jeho výpovědi reagovala doslova „kdy se jí zachtělo“, tedy ve svých výpovědích se nechala přerušit jen zřídkakdy. Jakoby vůbec nerespektovala, že je účastníkem diskuze, která má svá předem nastavená pravidla, kde se od hostů očekává, že se budou chovat dle role, kterou v pořadu zastávají – role hosta, který je veden moderátorem. Na několika místech to vypadalo zcela opačně. Nadvládu nad diskuzí opakovaně přebírala Samková a sama tak určovala, kam bude debata směřována. Moderátor byl očividně zaskočen, a ač se snažil diskutujícím vstupovat do řeči, korigovat jejich výpovědi, případně je konfrontovat i s jinými názory, ve výsledku úspěšný nebyl. Můžeme zde tedy hovořit o možném profesním pochybení, avšak zároveň o pochybení, které by bylo možné hodnotit spíše optikou Kodexu ČT, než zákona o vysílání.

V analýze diskuzí moderátora s hosty jsme sledovali strukturu a typy položených dotazů dle míry polemičnosti (neutrální dotaz, ambivalentní dotaz, konfrontační dotaz, vstřícný dotaz). Výsledná data ukázala, že většina dotazů směřovaných na hosty byla čistě neutrálních (90 %). Zbýlých 5 % výpovědí mělo konfrontační, či 5 % ambivalentní charakter.

Tematicky se relace věnovala spíše aktuálním událostem, zejména pak situaci v Maďarsku a Německu, politickým aspektům migrace, tématu kvót, ale i jiným návrhům řešení krize (uzavření schengenského prostoru, stabilizace Blízkého východu). Frekventovaným tématem v průběhu celého období (v prvním týdnu nejvýrazněji) bylo téma postojů české i zahraniční veřejnosti k migrantům. Oproti relaci Události zde byla podrobněji rozebírána i témata, která v hlavní zpravodajské relaci zcela chyběla (např. ekonomické aspekty migrace, potenciální přínos migrantů pro evropskou společnost, důvody odlišných postojů k migrantům v různých zemích). Z celku všech příspěvků však opět lze konstatovat, že příčinám migrace byl oproti jiným tématům, zejména pak politice a postojům veřejnosti, věnován spíše okrajový prostor.

Na úrovni jednotlivých debat vystupovaly jak subjekty stavící se k migrantům vstřícně, tak odmítavě, přičemž debata s Klárou Samkovou byla, co se týče negativního naladění proti migrantům nejvýraznější. Ostatní debaty již byly více vedeny na věcné úrovni, pozbývající emotivní a výrazně stereotypizační vyjádření. Moderátoři i zpravodajové ČT zaujímali povětšinou neutrální postoj k migrantům, resp. snažili se o neutralistický postoj, tj. vyhýbání se formálním ukazatelům případného zaujetí. Pozitivní či negativní postoje k migrantům tak bylo možné vypozařovat spíše na úrovni výpovědi jednotlivých hostů.

Přesto kvalitativní analýza pořadu odhalila několik menších pochybení, které ale měly jednak ojedinělý charakter, jednak by je bylo možné hodnotit spíše z profesního a etického hlediska, optikou zákona o vysílání se nejednalo o problematická místa ve vysílání, resp. objektivita a vyváženost pořadu nebyla narušena. Jednalo se např. o používání sugestivních otázek, případně vkládání odpovědi do samotné otázky („Víte, já jsem se ptal také proto, že patrně, vyvratíte mi to klidně, by syráská válka netrvala tak dlouho a možná by sunnitská opozice nebyla tak islamizovaná, kdyby Rusko a Írán tolik nepodporovaly Bašára Asada“²⁰⁹), v některých případech o nekorektní interpretace a „sklouzávání“ k expresivnějším vyjádřením, volnějšímu stylu a zjednodušeným závěrům („míříme do Německa, které dnes chtělo ukázat také příznivou tvář vůči uprchlíkům. Bylo kolem toho několik tahanic“²¹⁰, „Zmatky, nejasnosti i

²⁰⁹ Události, komentáře, 7.9.

²¹⁰ Události, komentáře, 28. 8.

demonstrace kvůli přesouvání se uprchlíků Evropou. Tak vypadají dnešní dny a evropské řešení možná i neřešení migrační krize“²¹¹).

Na základě analýzy jednotlivých dílů relace, stejně jako v rámci jejího celku, tak lze konstatovat, že relace *Události, komentáře* vysílaná v daném období nevykazovala znaky ukazující na porušení zákona o vysílání.

Nyní se podíváme na jednotlivé díly pořadu podrobněji. V každém díle stručně popíšeme prostor, který byl věnován migrační krizi, dále kdo o ní hovořil, a na jaké otázky moderátorů odpovídal.

24. srpna 2015

V prvním sledovaném dni činila stopáž pořadu přibližně 57 minut, z toho třetina byla věnovaná migrační tematice (21 minut). Tabulka 18 ukazuje na obsah jednotlivých příspěvků. Jednalo-li se o reportáž, ukazuje tabulka pouze na její stopáž a název, v případě že byl obsahem příspěvku rozhovor s hostem či hosty, popisuje výpovědní stopáž daných hostů i hlavní témata rozhovoru²¹².

Úvodním příspěvkem migrační tematiky byla reportáž zařazená ten den i do relace *Události*, která se týkala politických aspektů migrační krize. Následoval rozhovor s ministrem zahraničí Lubomírem Zaorálkem. Hlavním tématem rozhovoru byla otázka přijímání migrantů, organizace migrace na Balkáně, zvládnutí organizace migrace v balkánských zemích, německá azylová politika, stav Evropské unie, či kvóty.

Druhým hostem tohoto dílu byl ekonom a poradce ministra financí Aleš Michl. Předmětem rozhovoru byly ekonomické aspekty migrace, resp. otázka, zda mohou být migranti ekonomicky prospěšní pro společnost. Migrantů zde byli prezentováni jako „levná pracovní síla“, mající potenciál obsadit pracovní místa, která by jinak zůstala neobsazená, a v konečném výsledku posílit ekonomiku daných zemí.

Poslední příspěvek se týkal navazující agendy, když bylo informováno o zničení Baal-Šaminova chrámu v syrské Palmýře zástupci tzv. Islámského státu, kteří zde byli ironizováni slovy: „*Já tedy nechci všechno redukovat na psychické poruchy, ale řekl bych, že když se někdo cítí ohrožen pradávou sochou Buddhy anebo antickým chrámem, tak to s jeho sebejistotou asi nebude nejlepší*“²¹³.

Tab. 18: *Události, komentáře*/24.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:46	Diplomaté k migrační krizi (<i>Události</i>)
2	Lubomír Zaorálek	ministr zahraničí, ČSSD	0:12:11	politické aspekty migrace
3	Aleš Michl	ekonom	0:03:45	ekonomické aspekty migrace
4	čtená zpráva	-	0:00:49	Chrám v Palmýře zničen IS

²¹¹ *Události, komentáře*, 1.9.

²¹² Totožná struktura je ve všech tabulkách popisujících jednotlivé díly pořadu *Události, komentáře*.

²¹³ *Události, komentáře*, 24. 8.

25. srpna 2015

Vydání tohoto dne se věnovalo migrační krizi v 34 minutách z celkových 59, v rámci kterých byly odvysílány čtyři různé příspěvky. Prvním příspěvkem byla zkrácená reportáž z relace Události vysílané tento den. Reportáž pojednávala o nezvládnuté organizaci migrace v Maďarsku. Téma zvládnutí organizace migrace v Makedonii, Řecku a Srbsku bylo následně hlavní náplní druhého příspěvku, kterým byl telefonický rozhovor se zpravodajem ČT Davidem Miřejovským. Závěrem rozhovoru se moderátor tázal hosta i na informovanost migrantů týkající se jejich cesty, cílů cesty, či toho, jak žádat o azyl.

O nezvládnutí situace v Maďarsku bylo následně hovořeno i s dalším hostem, Jurajem Chmielem, českým velvyslancem v Maďarsku. První otázka moderátora směřovala k tomu, zda má i český velvyslanec pocit, že situace v Maďarsku není dobře zvládnutá. Host se postavil do role obhájce Maďarska, když informoval např. o tom, že „*Maďarsko je první schengenskou zemí na ráně na balkánské trase, která sklízí plody ne příliš šťastné evropskounijní politiky*“. Současně zdůraznil enormní počet migrantů „valících se“ na Maďarsko. Následovala otázka zjišťující, jakým způsobem vnímá tu situaci maďarská veřejnost. Dalším tématem byl výrok Andreje Babiše týkající se uzavření schengenského prostoru. Moderátora zajímalo, zda je tento postup reálný. Závěrem debaty se hovořilo o tom, zda „Brusel“ zvládá situaci a zda má dobře nastavenou azylovou politiku.

Posledními hosty byli advokátka Klára Samková a bývalý politik Michael Kocáb, přičemž této debaty jsme se dotkli již výše, v obecném popisu pořadu.

Tab. 19: Události, komentáře/25.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědi	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:55	Maďarská opatření kvůli přílivu uprchlíků (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:04:42	popis počtu migrantů
3	Juraj Chmiel	velvyslanec ČR v Maďarsku	0:06:04	organizace migrace v Evropě postoje zahraniční veřejnosti politické aspekty migrace
4	Klára Samková	advokátka	0:07:42	organizace migrace v Evropě politické aspekty migrace boj proti převaděčům řešení migrační krize
	Michael Kocáb	bývalý politik	0:07:35	organizace migrace v Evropě politické aspekty migrace boj proti převaděčům řešení migrační krize

26. srpna 2015

V tomto vydání byla migrační krize spíše okrajovým tématem. Z celkových 58 minut vysílání pořadu patřilo migrační tematice pouhých 9 minut. Úvodním příspěvkem toho dne byla opět část reportáže ten den vysílané v Událostech, která krátce informovala o situaci v Srbsku a Maďarsku, větší částí pak o bezpečnostních opatřeních v České republice, resp. zavedení dálničních kontrol hlídajících, zda nejsou přes Českou republiku ilegálně převáženi migranti. Jediným hostem tohoto vydání pak byl Jan Bondy, velvyslanec České republiky v Řecku. Většina otázek se týkala organizace migrace ze strany Řecka, což zahrnovalo subtémata jako schopnost zvládnutí situace, registrace migrantů, finanční pomoc ze strany Evropské unie, vrácení migrantů nemajících nárok na azyl a nakonec zhodnocení rozhodnutí Německa o tom, že nebude syrské migranty vracet do zemí, kde poprvé vstoupili na území Schengenu, tedy dle pravidel Dublinské smlouvy.

Tab. 20: Události, komentáře/26.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědi	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:28	Uprchlíci v Evropě (Události)
2	Jan Bondy	velvyslanec ČR v Řecku	0:04:54	organizace migrace v Řecku

27. srpna 2015

Vydání tohoto dne se věnovalo migrační krizi v necelých 32 minutách z celkových 58 minut, v rámci kterých bylo odvysíláno pět různých příspěvků. První dva příspěvky se tematicky týkaly smrti 71 migrantů v odstaveném chladírenském voze. Prvním příspěvkem byla opět reportáž z Událostí, v druhém příspěvku informoval o nejčerstvějších informacích zpravodaj ČT David Miřejovský (počet obětí, národnost, příčina úmrtí, spojení automobilu se skupinou Agrofert, informace o řidiči vozu, důsledky události na organizaci migrace v Evropě, debata lídrů západobalkánských zemí ve Vídni).

Poté následoval rozhovor se socioložkou z Univerzity ve Warwicku Gurminder Bhambrovou. Hlavním tématem tohoto rozhovoru byly postoje evropské veřejnosti k migrantům, i vysvětlení toho, co ovlivňuje tyto postoje a proč rostou preference radikálnějších politických subjektů. Gurminder Bhambrová mimo jiné upozornila na zásadní roli médií při utváření postojů veřejnosti k migrantům, současně zkritizovala opakované mediální zdůrazňování kvantity přichozích migrantů do Evropy „*ten počet uprchlíků je tady zatím úplně miniaturní, je pod 1 % populace, takže ten jazyk, která, které média používají, jako je vlna, záplava imigrantů, to neodráží realitu té situace*“. Moderátor ji v této věci konfrontoval otázkou, zda na druhou stranu až 200 000 přichozích lidí za rok neodpovídá výrazům jako „*vlna*“ nebo „*přliv*“, což Bhambrová rázně odmítla („*Ne, 86 % migrantské populace žije mimo Evropu, ve třetím světě. Evropa přijímá pouze 5 % veškerých uprchlíků na světě. A přitom jde o nejbohatší kontinent na planetě...*“). Další diskuze se dotýkala otázek, zda by měla Evropa přijímat migranty, původu migrantů, resp. rozlišení těch, kteří „*skutečně utíkají před válkou a lidí, kteří prostě jenom jdou za lepším životem do Evropy*“.

Poslední dva příspěvky se týkaly spíše navazující agendy, a sice „*dunajské jízdy*“, tedy konvoji americké armády, která se mezi 9. a 14. zářím přesouvala z Německa do Maďarska na cvičení Severoatlantické aliance. Úvodním příspěvkem tématu byla reportáž pojednávající o průjezdu americké armády Českem na jaře 2015 a cvičení americké armády spolu se svými evropskými spojenci (Německo, Pobaltí, Polsko). Následoval rozhovor na toto téma s Jiřím Šedivým, někdejším náčelníkem Generálního štábu Armády České republiky a bývalým diplomatem Vladimírem Votápkem. Migrační krize se debata dotkla např. ve chvíli, kdy se moderátor tázal jednoho z hostů na bezpečnosti rizika současnosti, a ten odpověděl, že jednou z hrozeb je „*nejen mezinárodní terorismus*“, ale i „*vlna migrantů*“, která je hrozbou zejména pro evropské sociální a ekonomické systémy.

Tab. 21: Události, komentáře/27.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědi	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:46	Desítky mrtvých v odstaveném kamionu (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:06:13	smrt migrantů (v chladírenském voze)
3	Gurminder K. Bhambrová	profesorka sociologie, University of Warwick	0:06:45	postoj veřejnosti k migrantům
4	reportáž	-	0:02:26	NATO a evropská bezpečnost
5	Jiří Šedivý	bývalý náčelník Generálního	0:05:26	NATO a evropská bezpečnost

		štábu AČR, generál v záloze		
	Vladimír Votápek	analytik mezinárodních vztahů, bývalý diplomat	0:03:04	

28. srpna 2015

V tomto díle byla migrační krize dominantním tématem pořadu. Z celkových 58 minut vysílání se o ní hovořilo v 38 minutách (67 %). Úvodním příspěvkem byla reportáž informující o tragické smrti 71 migrantů.

Druhý příspěvek, kterým byl rozhovor se zpravodajem Martinem Jonášem, však již směřoval k tématu jinému, k protestům a demonstracím proti migrantům v německém Heidenau i k postojům německé veřejnosti k migrantům obecně. Tento den v daném městě proběhly další protesty, které se snažily tamní úřady zakázat, neuspěly však u soudu, a demonstrace se konaly. Demonstranti protestující proti migrantům zde byli explicitně označeni i jako „obyvatelé Heidenau, kteří uprchlíky tady ve městě nechťejí“, současně bylo sděleno, že na místě byli i „skupinky desítek lidí, kteří se netají svými sympatiemi k neonacismu a neonacistickým organizacím.“ Na tomto místě se nabízí zajímavé srovnání těchto informací s informacemi poskytnutými v hlavní zpravodajské relaci Události, ve které byl viditelně větší důraz kladen na to, že demonstrující jsou právě „extremisti“, „neonacisti“ či „zástupci krajní pravice“, o samotných obyvatelích, tedy zástupcích „neextremistické“ veřejnosti se hovořilo méně.

Dalším hostem pořadu byl velvyslanec České republiky při Evropské unii Martin Povejšil. Tento rozhovor se týkal zejména politických aspektů migrace. Moderátor kladl otázky reflektující zejména kritická témata vůči Evropské unii, stejně jako její rozpolcenost a spory týkající se řešení migrační krize („Zaspala Evropská unie při řešení uprchlické krize?“, „Proč se Evropská unie někam neposunula a je tedy jako ta mumie?“, „V čem jsou rozpory, vy jste říkal nuance mezi tou 28, v čem se nemůžete shodnout v té Unii?“, „To znamená, že by neměla třeba existovat Evropská unie, když není schopna to tedy vyřešit“). Na stranu druhou negativní obraz EU nastolovaný moderátorem vyvažoval host, který byl jakožto její představitel jednoznačně v roli „obhájce“ EU („vás chci ujistit, že se skutečně snažíme věci posouvat, jak můžeme a jak umíme, ale mezi 28 členskými státy je 28 nuancí a názorů a najít ten průnik prostě trvá“). Nutno podotknout, že Evropská unie byla moderátorem prezentována jako cizí element, jako instituce vzdálená České republice, jakoby Česká republika nebyla součástí EU. Koncem rozhovoru se diskutovalo rovněž o povinných kvótách na rozdělování migrantů, i finančních výdajích na řešení migrace.

Tématem dalších dvou příspěvků byly nenávistné výroky na internetu o migrantech. Úvodním příspěvkem tohoto tématu byla krátká reportáž, která se rovněž objevila i v relaci Události, avšak až o tři dny později (31. 8.). Primárně příspěvek informoval o tom, že „častým terčem nenávistných příspěvků (na internetu) jsou aktuálně migranti i jejich tragédie.“ Ukázkou pak byly komentáře z internetových diskuzí schvalující smrt 71 mrtvých migrantů (např. „Škoda, že jich nebyly stovky.“ ... „Díky bože za to, i padesát lepší než žádnéj mrtvej.“²¹⁴). Současně však bylo informováno, že takovíto diskutéři se dopouštějí trestných činů. Nesnášenlivé výroky o migrantech tak byly jednoznačně odsouzeny, a o médiích, které takovéto příspěvky neodsuzují či neodstraňují, bylo hovořeno negativně v souvislosti s populismem.

K tématu nenávistných výroků na internetu se poté vyjadřoval Ondřej Neff, spisovatel a vydavatel internetového deníku Neviditelný pes. Řeč byla převážně o nenávistných komentářích objevujících se

²¹⁴ Události, 31. 8., Tresty za výroky na internetu.

v diskuzích internetových deníků a sociálních sítích, přičemž tyto výroky byly hostem jednoznačně odsouzeny. Moderátora také např. zajímalo, zda má být v tomto ohledu svoboda slova absolutní, nebo má být někde omezena, či zda dle hosta mají sociální sítě prostřednictvím těchto debat potenciál vyvolávat i fyzické konflikty.

Posledním příspěvkem reflektujícím migrační krizi byla krátká čtená zpráva, která informovala o plánované schůzce prezidenta Zemana s premiérem Sobotkou, jejíž náplní by měla být migrační krize.

Tab. 22: Události, komentáře/28.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:25	V kamionu se udusilo více než 71 lidí (Události)
2	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:07:07	postoje zahraniční veřejnosti situace v německém Heidenau politické aspekty migrace
3	Martin Povejšil	velvyslanec ČR při EU	0:11:56	politické aspekty migrace
4	reportáž	-	0:01:30	Tresty za výroky na internetu (Události)
5	Ondřej Neff	spisovatel	0:07:43	nenávislné výroky na internetu postoje veřejnosti k migrantům
6	čtená zpráva	-	0:00:10	schůzce prezidenta Zemana s premiérem

31. srpna 2015

V tomto vydání se týkalo migrační krize celkem 8 příspěvků, přesto celková stopáž všech činila pouhých 15 minut. Migrační krize tak byla v daném vydání spíše okrajovým tématem. Podíl stopáže migrační krize činil z celkového podílu stopáže vysílání pořadu 22 %.

Prvním příspěvkem byla krátká reportáž reflektující několik vyjádření prezidenta Zemana týkajících se migrační krize. Druhá reportáž informovala o aktuální situaci v Maďarsku. Následoval rozhovor, jehož hosty byli redaktor hospodářských novin Václav Dolejší a Matúš Kostolný z Denníku N. Hlavními tématy rozhovoru byly jednak postoje české a slovenské veřejnosti k migrační krizi a k migrantům, jednak kritika zemí odmítajících přijetí kvót, tedy i Česka a Slovenska.

Posledními třemi příspěvky byly krátké čtené zprávy, zařazené do rubriky pořadu s názvem *Stalo se*. První informovala o výroku Daniela Kalendy, který se na svém facebookovém profilu vyjádřil nevybíravě k úmrtí 71 migrantů. Výrok Kalendy byl v komentáři moderátorem ironizován a okomentován explicitně negativně („Otázkou je, zda u této úvahy skutečně volil rozum, jak ještě nedávno hlásala jeho strana, nebo zda zvolil k úvazu jinou část těla. Každopádně mu to ve straně vyneslo vyloučení ze strany.“). Druhá zpráva informovala o německých fotbalových fanoušcích, kteří vyjadřovali prostřednictvím transparentů na fotbalových utkáních solidaritu s migranty. Poslední příspěvek pak sděloval, že podle agentury AP někteří syrští migranti využívají cestu přes arktické hranice se sousedním Ruskem.

Tab. 23: Události, komentáře/31.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:33	Otázky migrace
2	reportáž	-	0:02:14	Uprchlíká krize v Maďarsku (Události)
3	Václav Dolejší	redaktor Hospodářské noviny	0:04:04	postoje veřejnosti k migrantům politické aspekty migrace
	Matúš Kostolný	šéfredaktor Deník N	0:03:26	
4	čtená zpráva	-	0:01:01	Daniel Kalenda se na svém facebookovém profilu opřel do migrantů
5	čtená zpráva	-	0:00:16	Transparenty fotbalových fanoušků
6	čtená zpráva	-	0:00:23	Uprchlíci prý využívají arktické hranice

1. září 2015

Vydání tohoto dne věnovalo migrační krizi přibližně polovinu svého vysílacího času (52 %). Prvním příspěvkem byla reportáž o rostoucím počtu zadržených migrantů v České republice. Jedinými hosty tohoto vydání byli primátor města Brna Petr Vokřál, ředitel Charity ČR Lukáš Curylo a starosta obce Zastávka u Brna, ve které bylo zřízeno azylové zařízení pro migranty. Řeč byla o kapacitách, které město Brno, či zařízení v Zastávce může migrantům poskytnout, dále se hovořilo o integraci migrantů, pomoci migrantům, postojích české veřejnosti k migrantům, ale také o zhodnocení zahraničních i českých politických postojů k řešení situace. Další příspěvek tohoto vydání reflektoval cestu premiéra Bohuslava Sobotky do Srbska, kde dle moderátorů „hledal recept na řešení krize“. Poslední příspěvek informoval o dalším zničeném chrámu v Palmýře.

Tab. 24: Události, komentáře/1.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:25	Pohyb migrantů ze Sýrie zesílil (Události)
2	Petr Vokřál	primátor Brna, ANO	0:06:29	organizace migrace v ČR zařízení pro migranty v ČR pomoc migrantům ze strany neziskových organizací
	Lukáš Curylo	ředitel Charity ČR	0:06:40	
	Petr Pospíšil	starosta Zastávka u Brna, ČSSD	0:03:24	
3	reportáž	-	0:01:33	Cesta premiéra do Srbska
4	čtená zpráva	-	0:00:25	Belův chrám v Palmýře zničen

2. září 2015

V tomto vydání byla migrační krize spíše okrajovým tématem. Z celkových 58 minut vysílání pořadu patřilo migrační tematice pouhých 7 minut, v rámci kterých byly odvysílány dva příspěvky. Oba příspěvky se tematicky vztahovaly k tématu organizace migrace v České republice, resp. k zařízením pro migranty v Poštorné u Břeclavi. Prvním příspěvkem byla reportáž, která informovala o výstavbě stanového tábora v Poštorné, jeho základních parametrech (kapacita, vybavení), důvodech jeho výstavby právě v Poštorné, i postojích tamních občanů týkajících se přítomnosti tábora. Bezprostředně po reportáži následoval rozhovor se starostou Břeclavi Pavlem Dominikem, který rovněž odpovídal na otázky týkající se výstavby a ostrahy tábora, postojů veřejnosti i finanční kompenzace plynoucí z přítomnosti tábora v Poštorné.

Tab. 25: Události, komentáře/2.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:57	Nové zařízení pro uprchlíky v Poštorné (Události)
2	Pavel Dominik	starosta Břeclavi	0:03:29	zařízení pro migranty v Poštorné

3. září 2015

Vydání tohoto dne věnovalo migrační krizi celkem 21 minut z celkových 58, v rámci kterých byly odvysílány čtyři různé příspěvky. První příspěvek informoval o tom, že čeští policisté už nebudou číslovat uprchlíky fixou, jako se to stalo v uplynulých dnech, což bylo následně kritizováno nejrůznějšími domácími i zahraničními organizacemi. Moderátor stručně popsal i vyjádření Ministerstva vnitra, které číslování zdůvodnilo neobvyklou situací, tedy velkým počtem zadržených migrantů, které bylo třeba rozvést do jednotlivých zařízení, přičemž číslování mělo sloužit k tomu, aby se nerozdělili děti a rodiče. Druhým příspěvkem byla reportáž informující o tom, že česká policie zrychlila řízení se Syřany, kteří chtějí získat v Německu azyl, resp. Syřani nejsou na území Česka zadržováni, a po jejich identifikaci jsou propuštěni do Německa. V třetím příspěvku byl zpovídán moderátorem zpravodaj ČT David Miřejovský. Tématem rozhovoru byla zejména aktuální situace v Budapešti, resp. organizace migrace v Maďarsku (uzavření nádraží Keleti, stavba plotu na hranicích). Hosty posledního příspěvku relace byli německý psycholog a expert na práci se zradikalizovanými muslimy Harald Weilnböck a poradce amerických prezidentů David Aaron. Hlavní témata rozhovoru tkvěla v diskuzi nad politickými řešeními migrační krize (stavba maďarského plotu, stabilizace situace na Blízkém východě), mírou náboženské tolerance v Německu, postoji politiků Demokratické strany k migraci, bezpečnostními hrozbami spjatými s migranty (radikální islamismus) či integrací imigrantů.

Tab. 26: Události, komentáře/3.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	čtená zpráva	-	0:00:28	Uprchlíky v Česku už policie nebude číslovat fixou
2	reportáž	-	0:03:55	Propouštění syrských uprchlíků (Události)
3	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:02:27	organizace migrace v Maďarsku
4	Harald Weilnböck	psycholog	0:05:18	politické aspekty migrace postoje veřejnosti k migrantům integrace migrantů migranti jako bezpečnostní riziko
	David Aaron	poradce amerických prezidentů	0:02:56	

4. září 2015

V tomto vydání byla migrační krize jednoznačně hlavním tématem. Celková délka vydání činila přibližně 59 minut, z toho v necelých 49 minutách bylo hovořeno o tématech týkajících se migrace (83 %). V prvním příspěvku tohoto dílu byli hosty poslanec strany KDU-ČSL a místopředseda výboru pro obranu Poslanecké sněmovny Ivan Gabal, a místopředseda poslaneckého klubu František Laudát. Toho dne se v Praze konal summit Visegrádské skupiny, na kterém se její představitelé shodli na několika nutných řešeních migrační krize jako ochrana schengenského prostoru a boj proti převaděčům lidí, a současně si potvrdili společné, odmítavé stanovisko k povinným kvótám. Hlavním tématem rozhovoru tak byl proběhlý summit i postoj české politické reprezentace ke kvótám, jakožto i k jiným návrhům řešení migrace. Oba hosté v podstatě zastávali podobné názorové hledisko, vyváženost debaty však zajišťoval moderátor prostřednictvím kladení konfrontačních či ambivalentních dotazů.

Druhým příspěvkem byl komentář moderátora Davida Borka, který se zamýšlel nad důvody, z jakých se země Visegrádské skupiny odlišují v otázce kvót od mnoha zemí západní nebo jižní Evropy, přičemž tyto důvody vztahoval k populačnímu složení obyvatel jednotlivých zemí, kdy Polsko, Česko, Slovensko i Maďarsko jsou na rozdíl od západní Evropy národnostně poměrně homogenní.

Hostem třetího příspěvku byl vedoucí zahraniční redakce Hospodářských novin Martin Ehl, který okomentoval činnost Evropské unie v otázce řešení krize i rozpor týkající se kvót mezi „starými“ a „novými“ zeměmi.

Čtvrtým příspěvkem byla reportáž tematizující propouštění syrských migrantů z České republiky. Na reportáž poté navazoval rozhovor, jehož hostem byl jednak opět poslanec Ivan Gabal. Jeho kolegou v rozhovoru byl senátor syrského původu Hassan Mezian. Hlavním tématem tohoto rozhovoru byly postoje české veřejnosti k migrantům. Zejména se hovořilo o strachu z migrantů a jeho příčinách (lživé zprávy, činnost tzv. Islámského státu, homogenita české společnosti). Koncem diskuze hosté debatovali i o integraci migrantů, přičemž Hassan Mezian popisoval svou osobní (pozitivní) zkušenost s integrací do české společnosti.

Pátým příspěvkem byl rozhovor s orientalistou Ondřejem Krátkým, který popisoval zejména aktuální situaci na Blízkém východě, především v Sýrii. Prostřednictvím jeho výpovědí se mohli diváci dozvědět, jak lidé v Sýrii žijí, zda je vůbec možné v Sýrii žít, zda se jedná o kompletně zničenou zemi, kam míří Syřani, kteří se rozhodnout odejít z domova, i z jakých důvodů utíkají.

O činnosti tzv. Islámského státu, jakožto jedné z příčin migrace, pojednával další příspěvek – rozhovor s velitelkou kurdských ženských jednotek Nesrin Abdullahovou. Moderátor se jí tázal např. na to, co vede kurdské ženy k tomu, aby bojovaly s Islámským státem, co je vůbec Islámský stát, co znamená proti němu bojovat, i kdo či co může Islámský stát porazit.

Posledním příspěvkem tohoto dílu byla krátká čtená zpráva informující o explozi na Sinajském poloostrově.

Tab. 27: Události, komentáře/4.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	Ivan Gabal	poslanec, KDU-ČSL	0:06:48	politické aspekty migrace
	František Laudát	poslanec, TOP 09	0:02:12	
2	komentář	-	0:02:23	Menšiny ve střední Evropě
3	Martin Ehl	vedoucí zahraniční rubriky, Hospodářské noviny	0:04:15	politické aspekty migrace
4	reportáž	-	0:02:39	S uprchlíky na cestě Českem (Události)
5	Hassan Mezian	ČSSD, senátor	0:02:29	postoje veřejnosti k migrantům
	Ivan Gabal	poslanec, KDU-ČSL	0:01:02	
6	Ondřej Krátký	orientalista	0:05:49	situace na Blízkém východě příčiny migrace
7	Abdullah Nesrin	velitelka kurdských ženských jednotek, YPJ, Kobani	0:05:05	navazující agenda - IS

8	čtená zpráva	-	0:00:34	Exploze na Sinajském poloostrově
---	--------------	---	---------	----------------------------------

7. září 2015

Vydání tohoto dne se zaměřilo na téma migrační krize v druhé polovině svého vysílacího času. Konkrétně se o migrační tematice hovořilo v necelých 30 minutách v rámci čtyř příspěvků. Prvním příspěvkem byl rozhovor s ekonomem a arabistou Jiřím Weiglem a arabistou a islamologem Bronislavem Ostřanským. Důvodem výběru těchto hostů do vydání toho dne bylo aktuální vyjádření českého ministra zahraničí o tom, že „*Írán musí být řešením konfliktu na Blízkém východě*“. Moderátora pořadu tak zajímalo, zda se hosté rovněž domnívají, že je Írán opravdu klíčem k řešení konfliktu týkající se např. Islámského státu či migrační krize, nebo je naopak jeho tvůrcem. Během celkových 11 minut byla diskutována nejen problematika spolupráce České republiky, potažmo Evropy s Íránem, ale i situace na Blízkém východě.

Následovala reportáž ten den odvysílaná v hlavní zpravodajské relaci Události, která prezentovala zejména politické aspekty řešení krize, konkrétně pak neshody týkající se otázky přijetí povinných kvót.

V dalším příspěvku byl moderátorem osloven zpravodaj ČT Martin Jonáš. Hlavním tématem rozhovoru byla německá azylová politika, přístup Německa k migrantům a k řešení krize. Moderátora rovněž zajímalo, zda v Německu jakožto městu „*mnoho milionů přistěhovalců*“²¹⁵ vznikají „*imigrantská ghetta se sociálně patologickými jevy, s islámskou radikalizací, s kulturou nároků*“.

Poté následoval opět rozhovor s hosty prvního příspěvku, tedy Jiřím Weiglem a Bronislavem Ostřanským.

V této části rozhovoru hosté reflektovali německou vlídnou imigrační politiku, či tamní zvládnutí integrace cizinců do společnosti. V části rozhovoru též komentovali data vzešlá z výzkumu Pew Research. Dle prvních prezentovaných dat výzkumu by si podstatná část muslimů žijících v zemích jako Afghánistán, Irák, Egypt, Tunisko, přála zavedení práva šaría. Moderátor souvztažil tento výzkum s migranty přicházejícími do Evropy, mezi kterými se dle moderátora tedy nutně musí najít tací, kteří si budou přát zavést právo šaría v Evropě. Bronislav Ostřanský rázně odmítl jakoukoli souvztažnost mezi daty z výzkumu a evropským kontextem, přičemž poukázal zejména na základní otázku výzkumu, která se vztahovala na mimoevropský kontext („*v tom grafu byla otázka, kolik procent muslimů si přeje zavádění práva šaría. Právo šaría je pro všechny věřící muslimy součástí ustanovení Božího řádu. To znamená, když takto položíte otázku, tak muslim vám těžko odmítne, že je proti zavádění ... kdybyste položil otázku tak, zda muslimovi bude stačit, že funguje v prostředí, které mu nikterak nebrání, aby žil plnohodnotně svůj náboženský život...*“). Druhými prezentovanými daty výzkumu byla data vzešlá z otázky, jestli muslimové (muži i ženy) souhlasí s tím, že žena je povinována být poslušná svému manželovi, přičemž v každé ze sledovaných zemí (Írán, Maroko, Tunisko, Malajsie) souhlasilo přes 90 % dotázaných. Na základě výsledků těchto dat tak moderátor demonstroval kulturní odlišnost příchodích migrantů i eventuální potíže, které mohou nastat při jejich integraci do evropské společnosti. I tento argument byl následně konfrontován Bronislavem Ostřanským („*riziko, že se nám tady uchytí nějaký opravdu bigotní džihádista, je sice děsivé, ale pořád menší, než když tady budeme mít společnost, která se tomu vyhne za cenu, že bude semknuta nenávisť, že bude naopak eskalovat pod různými rétorickými výpady těch protiislámských aktivistů, kteří se tedka ožívají stále častěji...*“). Posledním tématem rozhovoru byla petice Václava Klause proti migraci.

²¹⁵ rétorika moderátora.

Tab. 28: Události, komentáře/7.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	Jiří Weigl	ekonom, arabista	0:03:43	zapojení Íránu do řešení krize situace na Blízkém východě stabilizace situace na Blízkém východě
	Bronislav Ostřanský	arabista, islamolog	0:03:50	
2	reportáž	-	0:02:35	Běženci v Evropě (Události)
3	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:03:24	politické aspekty migrace
4	Jiří Weigl	ekonom, arabista	0:02:14	politické aspekty migrace integrace migrantů petice Václava Klause
	Bronislav Ostřanský	arabista, islamolog	0:03:40	

8. září 2015

Vydání tohoto dne se věnovalo migrační tematice ve třetině svého vysílacího času. Migrační tematiku otevírala reportáž věnující se dramatické situaci na řeckém ostrově Lesbos. V druhém příspěvku informovala o situaci na maďarsko-srbské hranici a (ne)zvládnutí organizace migrace v Maďarsku zpravodajka ČT Dana Zlatohlávková. Posledním hostem tohoto vydání, který hovořil k tématu migrační krize, byl odborník na migraci z Přírodovědecké fakulty UK Dušan Drbohlav. Moderátora zajímalo, z jakých důvodů gradovala v dané době migrace, kdo jsou migranti, zda je možné považovat Syřany za legitimní uchazeče o azyl, z jakého důvodu chtějí do Německa, proč se nespokojují s Řeckem nebo Maďarskem, či jaký je z historických či modelových situací poměr přijatých migrantů, kteří se potom vrací zpátky do svých domovů. Závěrem rozhovoru moderátor opět citoval data výzkumu Pew Research, o kterých hovořil již v předešlém díle, a která ukazovala na názory muslimů v jednotlivých historicky muslimských státech, kteří si přejí zavedení práva šaría, přičemž se hosta tázal, jak by se změnila Evropa, pokud by v Evropě vzrostl počet muslimů.

Tab. 29: Události, komentáře/8.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:30	Napětí na řeckém Lesbu (Události)
2	Dana Zlatohlávková	zpravodaj ČT	0:04:12	organizace migrace v Maďarsku
3	Dušan Drbohlav	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	0:09:05	příčiny migrace integrace migrantů

9. září 2015

Tento den byla migrační krize diskutována v 33 minutách pořadu (z celkových 59 minut). Prvním příspěvkem byl rozhovor se zpravodajem ČT Bohumilem Vostalem, který informoval o situaci v Evropské unii týkající se přerozdělení 160 tisíců migrantů podle tehdy aktuálního návrhu předsedy Evropské komise Jeana-Claude Junckera. Řeč byla tedy o kvótách a o těch, kteří je podporují, a kteří zavrhnou.

K tématu povinných kvót se vyjadřovali i další hosté tohoto dílu, kterými byli poslanec Karel Schwarzenberg, europoslanec Petr Mach a poslanec Ondřej Benešík. Všichni tři hosté byli proti povinnému stálému mechanismu na rozdělování migrantů do jednotlivých evropských zemí. Karel Schwarzenberg i Ondřej Benešík hovořili zejména o nefunkčnosti kvót, Petr Mach nadto kritizoval i dle jeho slov uzurpující politiku Bruselu. Navzdory odmítání kvót všemi třemi přítomnými politiky, však jak

Karel Schwarzenberg, tak Ondřej Benešík prezentovali i humanitárnější rozměr řešení migrace, tedy že migrantům je třeba pomoci a Česká republika má kapacity na to, aby část z nich přijala, avšak na dobrovolné bázi. („Říci otevřeně, ano, že zveme uprchlíky z těch zemí, kde jsou na životě ohroženi, jako především Sýrie, ale taky Iráku a tak dále a že je uvítáme, kdo se u nás chce usadit.“)

Petr Mach pak prezentoval vyostřenější názory, přičemž jeho hlavním cílem bylo především podrobit kritice Evropskou unii jako takovou, a prostřednictvím této kritiky prosazovat svoji politiku, resp. politiku strany, jíž předsedá. („... to ať se pan Schwarzenberg raději teda odstěhuje do Damašku nebo do Bagdádu, když takhle mluví ... Česká republika přijala řadu lidí z Ukrajiny, z Vietnamu a skutečně to nezpůsobilo problémy, ale pokud nám někdo chce vnučovat zcela jinou kulturu, tak se podívejme, jak to dopadlo! Jak to dopadlo ve Francii, kde lidi ze zcela jiné kultury mají obrovskou míru nezaměstnanosti, z toho jsou frustrováni, z toho se někteří z nich přiklání k džihádu, z toho je tam velká kriminalita. Takže nenechme si rozhodně vnučovat žádné migranty, zůstaňme u toho, že budeme mít svobodnou migrační politiku svojí a pokud nám vnudí kvóty, tak pro mě to je jasný důvod začít skutečně jednat o vystoupení z Evropské unie, protože to by bylo skutečně pošlapání těch základních našich svrchovaných práv rozhodnout si o tom, koho vpustíme na naše území“)

Po tomto rozhovoru následovala reportáž, která úvodem informovala o kapacitách ve třech zařízeních pro migranty v České republice, poté se již zaměřila na vládní postoj ke kvótám („S přijímáním uprchlíků vláda problém nemá. Většina politiků ale prosazuje dobrovolnou pomoc. Unijní kvóty odmítají“). K tématu kvót se následně vyjadřoval i poslední pozvaný host, kterým byl státní tajemník pro evropské záležitosti Tomáš Prouza.

Tab. 30: Události, komentáře/9.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:04:28	politické aspekty migrace
2	Karel Schwarzenberg	poslanec, TOP 09	0:07:59	politické aspekty migrace
	Ondřej Benešík	poslanec, KDU-ČSL	0:02:47	
	Petr Mach	europoslanec, Svobodní	0:03:23	
3	reportáž	-	0:02:45	České reakce na kvóty (Události)
4	Tomáš Prouza	státní tajemník pro evropské záležitosti	0:03:33	politické aspekty migrace

10. září 2015

V tomto dni byla migrační krize jednoznačně hlavním tématem vydání. Stopáž pořadu činila 58 minut, z toho 49 minut patřilo migrační tematice. Úvodním příspěvkem byla reportáž o situaci v Maďarsku a Rakousku. Následoval rozhovor s dvěma českými europoslanci Stanislavem Polčákem a Jiřím Pospíšilem. Hlavním tématem tohoto rozhovoru bylo opět téma kvót. Dne 9. 9. se totiž v europarlamentu hlasovalo o tom, jak konkrétně a za jakých postupů přerozdělovat migranty. Zatímco Stanislav Polčák rezoluci na podporu kvót podpořil, Jiří Pospíšil hlasoval proti. Oba politici pak vysvětlovali své důvody, které je vedly k daným rozhodnutím o hlasování. Společně s tímto tématem bylo hovořeno rovněž o solidaritě s migranty, o problematice integrace migrantů do společnosti.

Třetím příspěvkem vydání byl rozhovor s Jensem Stoltenbergem, generálním tajemníkem NATO. S tímto hostem moderátor hovořil zejména o Rusku jakožto bezpečnostní hrozbě, o otevření šesti menších velitelství NATO v Bulharsku, Lotyšsku, v Polsku, na východní hranici Aliance, o situaci v Sýrii a vojenském zapojení Ruska v této zemi, o hlavních úkolech a tématech NATO, i o roli české armády.

Poté následovala reportáž reflektující negativní i pozitivní postoje české veřejnosti k migrantům. Na toto téma bylo následně navázáno v rozhovoru s psychiatrem Cyrilem Höschlem. Otázkou bylo např., co je z klinického hlediska xenofobie, jaká jsou pozitiva a negativa společenské diverzity, či rovnost národů obstat v postindustriální společnosti.

Tab. 31: Události, komentáře/10.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:45	Uprchlíká krize v Maďarsku (Události)
2	Stanislav Polčák	europoslanec, TOP 09 a STAN	0:06:50	politické aspekty migrace
	Jiří Pospíšil	europoslanec, nestr. za TOP 09 a STAN	0:07:29	
3	Jens Stoltenberg	generální tajemník NATO	0:08:27	situace na Blízkém východě
4	reportáž	-	0:01:42	Češi a uprchlíci
5	Cyril Höschl	psychiatr	0:10:23	postoje veřejnosti k migrantům

11. září 2015

V posledním sledovaném vydání bylo téma migrace opět dominantním tématem. V prvním příspěvku, který byl z hlediska stopáže nejdelší, vystoupili tři hosté – bývalý ministr zahraničí a bývalý předseda Valného shromáždění OSN Jan Kavan, politolog Petr Robejšek a koncem příspěvku byl k debatě přizván i europoslanec Luděk Niedermayer. Prvním tématem byl osobní postoj hostů k migrantům. Zatímco Jan Kavan byl reprezentantem vstřícného postoje, Petr Robejšek se stavěl k migraci značně skepticky. Dominantním tématem diskuze pak bylo téma povinných kvót.

Druhým příspěvkem byla reportáž informující jak o odmítavém postoji českých politiků ke kvótám, tak např. o novém maďarském právním nařízení týkajícím se poškození infrastruktury chránící hranice, ale i o pomoci migrantům prostřednictvím neziskových organizací.

V následujícím příspěvku bylo navázáno spojení se zpravodajem ČT Martinem Jonášem. První otázka směřovala k aktuální informaci, že o nadcházejícím víkendu bude až čtyři tisíce německých vojáků připraveno zasáhnout v případě nouze vyvolané vysokým počtem příchozích migrantů. Tematizováno tak bylo, že i Německo přestává zvládat danou situaci. Poslední otázka pak směřovala opět ke kvótám, když moderátora zajímalo, jak Němci reagují na odmítavé stanovisko zemí Visegrádské skupiny, a zároveň, z jakých důvodů na kvótách Němci trvají. Po tomto rozhovoru pokračovala opět debata s Petrem Robejškem a Janem Kavanem na téma kvót.

Posledním tématem dvou příspěvků pak byla situace na Blízkém východě. Prvním příspěvkem byla reportáž informující o tom, že Spojené státy mají podle britské BBC první důkazy, že radikálové z tzv. Islámského státu používají v Sýrii a Iráku chemické zbraně. Dané téma bylo následně probíráno s egyptským novinářem Danielem Reizkem a arabistou Milošem Mendelem.

Tab. 32: Události, komentáře/11.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	Petr Robejšek	politolog, expert na mezinárodní vztahy	0:04:26	politické aspekty migrace
	Jan Kavan	bývalý ministr zahraničí, ČSSD	0:05:19	
	Luděk Niedermayer	europoslanec, nestr. za TOP 09	0:04:24	

2	reportáž	-	0:03:02	Uprchlická krize (Události)
3	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:03:30	politické aspekty migrace
4	Petr Robejšek	politolog, expert na mezinárodní vztahy	0:02:02	politické aspekty migrace
	Jan Kavan	bývalý ministr zahraničí, ČSSD	0:02:34	
5	reportáž	-	0:01:32	Soupeření o Blízký východ
6	Daniel Reizk	egyptský novinář	0:04:31	situace na Blízkém východě válka v Sýrii zapojení Ruska do syrského konfliktu
	Miloš Mendel	arabista, islamolog, Ústav religionistky FF MU, Brno	0:04:12	

o Horizont ČT24

Pořad Horizont ČT24 je týdeníkem zahraniční redakce České televize, který byl ve sledovaném období vysílán každý všední den v přibližném čase od 21:30 hodin. Nutno podotknout, že ve sledovaném období byla vysílána rovněž nedělní vydání pořadu, která však pouze shrnovala nejzajímavější momenty uplynulého týdne, resp. příspěvky, které již byly v daném týdnu odvysílány. Z toho důvodu nebyly tyto do analýzy zahrnuty.

Dle webu pořadu se pořad „věnuje dění ve světě a dává nový rozměr celému zpravodajskému kanálu ČT24. Sleduje nejen dění aktuální, ale i důležité nadčasové fenomény. Klade důraz na původní reportáže zpravodajů ČT, ale i na bohaté agenturní zpravodajství. V analytickém pohledu Zdeňka Veliška se zabývá důležitými událostmi v Evropě. V nových formátech a za použití zcela nových grafických prvků nabízí pohled nad, pod i za obzor zahraničních událostí. Horizont ČT24 staví na výrazných moderátorských osobnostech – dlouholetém dramaturgovi a moderátorovi zahraniční redakce Tomáši Šponarovi a bývalé zpravodajce v Německu Haně Scharffové.“

V námi sledovaném období bylo odvysíláno celkem **14 dílů** pořadu. Délka jednoho vydání činila průměrně 30 minut. Celková délka všech monitorovaných dílů přesahovala **7 hodin**. Analyzovaná část příspěvků dosahovala téměř **5 hodin**. Je tedy zřejmé, že migrační tematika byla v relaci ve sledovaném období velmi významným tématem, v některých dílech jediným.

Jednotlivá vydání byla složena z reportáží, které byly ve většině případů převzaty z hlavní zpravodajské relace Události (v některých případech byly nepatrně obsahově poupraveny, nejčastěji zkráceny), živých vstupů zpravodajů České televize informujících o aktuálních situacích v Evropě, či z rozhovorů s různými osobnostmi.

V období sledovaných tří týdnů se v relaci vystřídal celkem **30 různých osob**, přičemž některé z nich se v daném pořadu objevily opakovaně (pokud bychom počítali i opakující se hosty pořadu, celkový počet osob by činil **57**). Opakujícími se hosty nejčastěji zpravodajové ČT, konkrétně David Miřejovský (Maďarsko, balkánská trasa), Martin Jonáš (Německo), dále pak Bohumil Vostal (Brusel), Martin Řezníček (USA), Miroslav Karas (Rusko), Jakub Szántó (Blízký východ), Dana Zlatohlávková a Jan Moláček.

Tab. 33: Struktura hostů v pořadu Horizont ČT24

host	specifikace hosta	specifikace hosta obecně	četnost
Miřejevský David	zpravodaj ČT	novinář	10
Jonáš Martin	zpravodaj ČT	novinář	7
Vostal Bohumil	zpravodaj ČT	novinář	6
Moláček Jan	zpravodaj ČT	novinář	2
Karas Miroslav	zpravodaj ČT	novinář	2
Řezníček Martin	zpravodaj ČT	novinář	2
Zlatohlávková Dana	Zpravodaj ČT	novinář	2
Szántó Jakub	zpravodaj ČT	novinář	2
Drbohlav Dušan	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	expert	2
Honusková Věra	právníčka, odborník na uprchlíky a azylové právo	expert	2
Abú Mussa Marzúk	druhý muž Hamásu	politik	1
Andrlová Kristýna	právníčka české kanceláře UNHC Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky	expert	1
Baar Vladimír	kulturní, politický geograf	expert	1
Bureš Oldřich	politolog, katedra mezinárodních vztahů FSV UK	expert	1
Freunf Eugen	rakouský europoslanec	politik	1
Handl Vladimír	expert na Německo, Ústav mezinárodních vztahů	expert	1
Sládková Lucie	ředitelka, Mezinárodní organizace pro migraci	expert	1
Mathé Lukáš	zpravodaj ČT	novinář	1
Pánek Šimon	ředitel, Člověk v tísni	nezisková organizace	1
Pazderka Josef	zpravodaj ČT	novinář	1
Pospiszyl Tomáš	kritik, pedagog, publicista	expert	1
Prouza Tomáš	státní tajemník pro evropské záležitosti	politik	1
Rozumek Martin	organizace pro pomoc uprchlíkům	nezisková organizace	1
Schuster Robert	redaktor Lidové noviny	novinář	1
Kovanda Lukáš	ekonom	expert	1
Kužvart Jan	arabista	expert	1
Šibík Jan	fotoreportér	novinář	1
Šlosarčík Ivo	právník, politolog	expert	1
Štefec Jaroslav	zbrojní analytik	expert	1
Štys Marek	pracovník, Člověk v tísni	nezisková organizace	1

V obecné rovině byli nejčastějšími hosty pořadu **novináři**. Z celkového počtu 57 hostů²¹⁶ jich 37²¹⁷ (65 %) reprezentovalo tuto oblast (tab. 34). Převážně se jednalo o zpravodaje a redaktory České televize působící v zahraničí (95 %).

²¹⁶ V tomto počtu je zahrnut celkový počet hostů v daném období ve svém celku, tedy i ti, kteří byli v daném období hosty pořadu opakovaně. Z toho důvodu je počet vyšší než počet ukazující na počet jednotlivých hostů.

²¹⁷ David Miřejevský, Martin Jonáš, Bohumil Vostal, Martin Řezníček, Miroslav Karas, Jakub Szántó, Dana Zlatohlávková a Jan Moláček opakovaně.

Tab. 34: Struktura hostů v pořadu Horizont ČT24 - novináři

host	specifikace hosta	četnost
Miřejovský David	zpravodaj ČT	10
Jonáš Martin	zpravodaj ČT	7
Vostal Bohumil	zpravodaj ČT	6
Moláček Jan	zpravodaj ČT	2
Karas Miroslav	zpravodaj ČT	2
Řezníček Martin	zpravodaj ČT	2
Szántó Jakub	zpravodaj ČT	2
Zlatohlávková Dana	zpravodaj ČT	2
Mathé Lukáš	zpravodaj ČT	1
Pazderka Josef	zpravodaj ČT	1
Schuster Robert	redaktor Lidové noviny	1
Šibík Jan	fotoreportér	1

Druhou nejčastější skupinou zastoupenou v pořadu pak byli **experti** z různých oborů (politologie, geografie, právo). Celkem jich bylo v daném období pozváno **14²¹⁸** (25 % z celkové struktury hostů). Jak ukazuje tabulka 35, škála pozvaných odborníků do pořadu nebyla ve srovnání s relací *Události, komentáře* příliš pestrá.

Tab. 35: Struktura hostů v pořadu Struktura hostů v pořadu Horizont ČT24 - experti

host	specifikace hosta	četnost
Drbohlav Dušan	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	2
Honusková Věra	právníčka, odborník na uprchlíky a azylové právo	2
Andrlová Kristýna	právníčka české kanceláře UNHC Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky	1
Baar Vladimír	kulturní, politický geograf	1
Bureš Oldřich	politolog, katedra mezinárodních vztahů FSV UK	1
Handl Vladimír	expert na Německo, Ústav mezinárodních vztahů	1
Kovanda Lukáš	ekonom	1
Kužvart Jan	arabista	1
Pospiszyl Tomáš	kritik, pedagog, publicista	1
Sládková Lucie	ředitelka, Mezinárodní organizace pro migraci	1
Šlosarčík Ivo	právník, politolog	1
Štefec Jaroslav	zbrojní analytik	1

Další hosté reprezentovali buď oblast **politickou** (Marzúk Abú Mussa, Eugen Freunf, Tomáš Prouza), nebo se jednalo o zástupce **neziskových organizací** pomáhajících migrantům (Šimon Pánek, Martin Rozumek, Marek Štys).

Struktura osob vypovídajících v daném období tak byla postavena zejména na redaktorech České televize, což ovšem odpovídá deklarovaným cílům pořadu klást „*důraz na původní reportáže zpravodajů ČT, ale i na bohaté agenturní zpravodajství*“. Přestože druhou nejčastěji zvanou skupinou lidí byli experti relevantní k tématu migrační krize, jejich zastoupení jako celku nebylo ve sledovaném období příliš vysoké.

²¹⁸ Dušan Drbohlav a Věra Honusková opakovaně (resp. ve dvou příspěvcích).

Moderátoři si v rozhovorech povětšinou drželi neutrální odstup od tématu, resp. nedávali najevo žádné znaky, které by ukazovaly na jejich případné zaujetí. To bylo zřejmě zejména z celé struktury pořadu, kdy moderátoři zastávali v rozhovorech různé role, dle toho, kdo byl na straně hosta (např. zda „odpůrce“ či „sympatizant“ migrantů).

Ve struktuře položených dotazů převažovaly dotazy neutrální (97 %), zcela výjimečně se objevily dotazy ambivalentní a negativní (méně než 1 %).

Tematické zarámování realizované prostřednictvím dotazů moderátora akcentovalo v daném období nejčastěji **politické aspekty migrace**, tedy politické postoje, jednání či návrhy řešení krize (25 %). Významným tématem sledovaných dílů bylo v jejich celku i téma týkající se **navazující agendy**, zejména pak situace v Sýrii, reflexe války a možného zapojení Ruska do válečných útoků v Sýrii (15 %). Tyto příspěvky byly povětšinou uváděny v souvislosti s migrační krizí, můžeme tedy konstatovat, že v tomto pořadu dostalo téma „**příčiny migrace**“ z hlediska celku vysílání poměrně významný prostor. Příčinou větší medializace příčin v tomto pořadu může jistě spočívat v jeho samotném zaměření na zahraniční agendu. Opakovaně prezentovaným tématem byla rovněž organizace migrace v různých zemích Evropy, nejčastěji pak aktuální (nezvládnutá) situace v Maďarsku (13 %). S menší četností byly diskutovány např. postoje veřejnosti k migrantům (6 %), úmrtí migrantů (6 %), specifikace pojmů „uprchlík“, „migrant“, „azylant“, azylová politika Evropské unie, vývoj krize, cíl cesty a počet migrantů v Evropě.

Nízké zastoupení jiných hostů než zpravodajů ČT a expertů způsobilo, že v tomto pořadu hovořili hosté o migrantech povětšinou neutrálně, resp. bez viditelnějších jednoznačných a emotivních vyjádřeních pro či proti migrantům.

Optikou zákona o vysílání, tedy ze zhodnocení objektivitu a vyváženosti příspěvků, bylo vysílání této relace v daném období shledáno v souladu se zákonem.

Nyní se podívejme na jednotlivé díly pořadu podrobněji. V každém díle stručně popíšeme prostor, který byl věnován migrační krizi, dále kdo o ní hovořil, a na jaké otázky moderátorů odpovídal.

24. srpna 2015

V prvním sledovaném dni činila stopáž pořadu téměř 28 minut, z toho téměř polovina byla věnována migrační krizi (13 minut). Do pořadu nebyli pozváni žádní speciální hosté. Migrační krize byla prezentována prostřednictvím dvou zpravodajů ČT – Davida Miřejovského, který přinášel informace o situaci na tzv. balkánské trase a Martina Jonáše, který převážně hovořil o situaci v Německu, konkrétně jednak o výroku bavorského ministra vnitra o znovuzavedení hraničních kontrol, jednak o útocích proti migrantům ze strany neonacistů.

Dva příspěvky se pak věnovaly navazující agendě. První informoval o činnosti tzv. Islámského státu, resp. ničení památek v Sýrii, konkrétně tehdy aktuálně zničeném chrámu v Palmýře. Tématem druhého příspěvku byl útok muže ve francouzském vlaku. Úvodem migrační tematiky byla zařazena do obsahu reportáž, která se ten večer objevila v hlavní zpravodajské relaci Události.

Tab. 36: Horizont ČT24/24.8.²¹⁹

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědi hosta	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:01	Vlna migrantů dorazila do Srbska (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:01:51	organizace migrace v Makedonii organizace migrace v Srbsku organizace migrace v Řecku organizace migrace v Maďarsku boj proti pašerákům
3	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:01:45	organizace migrace v Německu politické jednání/postoje/návrhy řešení postoje veřejnosti
4	reportáž	-	0:02:44	IS zničil starověký chrám v Palmýře
5	reportáž	-	0:01:45	Američtí hrdinové z francouzského vlaku

25. srpna 2015

V tomto vydání byla migrační krize spíše okrajovým tématem. Pouze 7 minut, z celkových 27, patřilo migrační tematice. Obsah vyplňovali opět zpravodajové ČT – Martin Jonáš, který informoval o útocích krajně pravicových radikálů na azylový dům pro migranty a David Miřejovský, který popisoval situaci v Maďarsku. Konkrétně se zaměřil na prezentaci počtu migrantů na tzv. balkánské trase a stavbu maďarského plotu, přičemž plot jako takový byl prezentován jako neúčinný, zbytečný, stejně jako bylo hovořeno o tom, že jej kritizují i sousední státy Maďarska. Vystoupení Davida Miřejovského předcházela reportáž, která byla rovněž obdobná reportáži odvyšlané ten den v Událostech, přičemž jejím hlavním tématem byla organizace migrace v Maďarsku.

Tab. 37: Horizont ČT24/25.8.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědi hosta	název příspěvku/hlavní témata
1	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:02:12	organizace migrace v Německu postoje veřejnosti
2	reportáž	-	0:01:55	Vlna migrantů u maďarského plotu
3	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:01:04	organizace migrace v Maďarsku postoje veřejnosti

26. srpna 2015

Vydání tohoto dne se tematicky výrazně zaměřilo na migrační krizi či navazující agendu. Celkem 22 minut z 30 patřilo těmto tématům. Prvním tématem vydání bylo téma útoku ve francouzském rychlovlaku. V souvislosti s tímto tématem byl do studia pozván politolog Oldřich Bureš. Druhým hostem tohoto vydání byl Robert Schuster, redaktor Lidových novin, který se vyjadřoval k tématu postojů německé veřejnosti k migrantům i k tamním útokům neonacistů na ubytovnu pro migranty. Rozhovoru předcházela reportáž (z Událostí), věnující se německým útokům i negativním postojům politiků vyjadřujících se k útočníkům (a naopak pozitivním postojům těchto politiků vůči migrantům).

²¹⁹ Tabulka zobrazuje pouze stopáž jednotlivých reportáží a výpovědí hostů, tzn., není do ní zahrnuta stopáž výpovědi moderátora. Stejně tak v tabulkách níže uvedených.

S Robertem Schusterem byly analyzovány příčiny těchto útoků, stejně jako celkové postoje německé veřejnosti k migrantům.

Následovala reportáž, která reflektovala, že migranti nejsou anonymní masou lidí, ale „každý má konkrétní příběh a motivaci za lepším životem“. V obsahu reportáže pak bylo hovořeno o třech konkrétních migrantech, jejich osudech, cestě i cílech.

Navazující reportáž s názvem *Bezvýchodnost syrské války* se týkala války v Sýrii, spíše implicitně tak tematizovala důvody, z jakých syrští migranti opouštějí svou zemi. Negativně zde byl prezentován tzv. Islámský stát, ale i prezident Bašár Asad, o kterém bylo hovořeno jako o „diktátorovi“ a člověku, který „zabíjí“. („Několik kilometrů od centru Damašku nezabíjí Islámský stát, ale syrský diktátor Bašár Asad. Oblast drží opozice. Asad přesto hovoří o míru a kritizuje protivníky, kteří se snaží vytvořit koalici pro boj s Islámským státem.“). Negativní obraz zde padal i na Írán a Rusko, o kterých bylo hovořeno jako o spojencích Bašára Asada. Přestože tato reportáž vykazovala jisté tendence k jednostrannému uchopení tématu, vzhledem k celkovému kontextu vysílání daného vydání i s přihlédnutím k zařazení výpovědi samotného Bašára Asada do obsahu reportáže, jsme ji vyhodnotili jako v souladu se zákonem o vysílání. Další reportáž informovala o situaci v pásmu Gazy, která byla prezentována jako stále napjatá, a tamní podmínky pro život zcela nevyhovující.

Posledním příspěvkem byla výpověď ředitele Červeného kříže v Gaze, Sowa Mamadoua, který hovořil zejména o tom, jak se v Gaze projevuje kombinace válečných škod a humanitární krize trvající již desetiletí.

Tab. 38: Horizont ČT24/26.8.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědi	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:39	Podrobnosti o útočnickovi z rychlovlaku
2	Oldřich Bureš	politolog, katedra mezinárodních vztahů FSV UK	0:02:43	Podrobnosti o útočnickovi z rychlovlaku
3	reportáž	-	0:02:10	Protesty proti uprchlíkům (Události)
4	Robert Schuster	redaktor Lidové noviny	0:02:39	postoje veřejnosti
5	reportáž	-	0:01:37	Uprchlíká vlna se rozšiřuje na Balkáně
6	reportáž	-	0:01:38	Bezvýchodnost syrské války
7	reportáž	-	0:02:36	Rok od příměří v pásmu Gazy
8	Sowa Mamadou	ředitel Červeného kříže v Gaze	0:02:10	situace v pásmu Gazy

27. srpna 2015

Vydání tohoto dne se věnovalo migrační krizi v převážné většině svého vysílacího času (68 %). Prvním příspěvkem byla reportáž ten den uvedená i v hlavní zpravodajské relaci Události, která se týkala úmrtí 71 migrantů v chladírenském voze. Následoval rozhovor se zpravodaji České televize. David Miřejovský odpovídal na otázky týkající se nejaktuálnějších informací o této události (detaily o řidiči, autu, datu úmrtí migrantů). Martin Jonáš pak zpravoval o události spíše optikou politických vyjádření k této tragédii, když reflektoval vyjádření německého ministra zahraničí Frank-Waltera Steinmeiera o tom, že „pokud budou ze všech evropských zemí jen tři skutečně aktivně řešit problém uprchlíků, pak se celý systém zhroutí.“ Tematizována tak byla kritika západních zemí směřující na východoevropské země, jež nesouhlasí se systémem povinných kvót.

Následujícím hostem byla Lucie Sládková, ředitelka pražské pobočky Mezinárodní organizace pro migraci, která se migrací zabývá již přes 20 let. Tématem rozhovoru byla jednak ona aktuální událost úmrtí 71 migrantů, dále se hovořilo o boji proti převaděčům i o tom, kolik migrantů již přišlo na cestě do Evropy o život.

Poté byla do vysílání zařazena opět reportáž (z Události), která reflektovala politické aspekty nálezů mrtvých migrantů i postoje k řešení krize politických představitelů Srbska, Německa a Rakouska.

Posledním hostem byl politický a kulturní geograf Vladimír Baar. Tématem tohoto rozhovoru bylo zhodnocení přístupu jednotlivých evropských států k migrační krizi po nálezů mrtvých migrantů v chladírenském voze a reflexe původu migrantů, tedy jejich rozdělení na „uprchlíky“ a „ekonomické migranty“.

Tab. 39: Horizont ČT24/27.8.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:05	Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:03:12	smrt migrantů v chladírenském voze politické aspekty migrace
	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:02:12	
3	Lucie Sládková	Mezinárodní organizace pro migraci	0:01:42	smrt migrantů v chladírenském voze organizace migrace - Rakousko boj proti převaděčům
4	reportáž	-	0:01:39	Desítky mrtvých v odstaveném kamionu (Události)
5	Vladimír Baar	kulturní, politický geograf	0:03:27	smrt migrantů v chladírenském voze politické aspekty migrace uprchlíci vs. ekonomičtí migranti

28. srpna 2015

Tento den byla migrační krize spíše vedlejším tématem relace. Z celkových 28 minut patřilo migrační tematice 10 minut. Úvodním příspěvkem toho dne byla opět část reportáže vysílané předchozí den v relaci Události, která krátce informovala o smrti 71 mrtvých migrantů v nákladním autě. Jedinými hosty tohoto vydání, kteří hovořili k migrační tematice, byli zpravodajové České televize David Miřejovský a Martin Jonáš, přičemž v tomto případě se nejednalo o aktuální rozhovory, ale rozhovory převzaté z vysílání předchozího dne.

Tab. 40: Horizont ČT24/28.8.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:24	Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:03:12	smrt migrantů v chladírenském voze politické aspekty migrace
	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:02:12	

31. srpna 2015

Vydání tohoto dne se věnovalo migrační krizi v 18 minutách z celkových 29, v rámci kterých bylo odvysíláno pět různých příspěvků. Prvním příspěvkem byla reportáž tematizující rozpory uvnitř Evropské

unie kvůli povinným kvótám na přerozdělování migrantů („Česko a další země Visegrádské 4 odmítají bruselské návrhy na kvóty imigrantů. Německo a Francie odpovídají tvrdou kritikou. Paříž mluví o skandálním přístupu. Německá kancléřka se zase ptá, jestli v takovém případě má smysl projekt Evropy bez hranic.“).

V souvislosti s aktuální reakcí polské premiérky, jež prohlásila, že „chápe potřebu jiného postoje Varšavy k otázkám imigrace.“, byl k rozhovoru přizván zpravodaj ČT ve Varšavě Josef Pazderka. Moderátora zajímalo, zda lze toto vyjádření interpretovat jako možnou trhlinu v dosud jednotném postoji Visegrádské skupiny. Bezprostředně po jeho výpovědi byl osloven i zpravodaj Bohumil Vostal, který přinášel aktuální informace z Bruselu. Otázky moderátora zdůrazňovaly krizi, v níž se Evropská unie nachází, rozpory mezi „starou a novou Evropou“, i potenciální zrušení schengenského prostoru, pokud země EU nedojdou shody.

Poté následoval příspěvek, zařazený ten den i do relace Události, jenž prezentoval dramatickou situaci na budapeštském nádraží Keleti. K aktuální situaci se vyjadřovali zpravodajové David Miřejovský a Martin Jonáš. První otázka směřovala na Davida Miřejovského, když se moderátor tázal na to „zda Evropě již opravdu tečou nervy“. David Miřejovský stručně shrnul aktuální situaci v Maďarsku, Rakousku, přičemž potvrdil, že „problémy mezi těmi jednotlivými zeměmi se stupňují“ a ohniskem sporů jsou kvóty („ministryně vnitra Rakouska prohlásila, že ty státy Evropské unie, tedy hlavně ty nové státy Evropské unie, pokud nebudou s těmi staršími a bohatšími solidární, nepřijmou kvóty, nebudou přijímat migranty, tak už nemohou počítat s tím, že ty starší státy, tedy například Rakousko, budou solidární s nimi a že jim tedy třeba zastaví eurofondy“). Druhá otázka pak směřovala na Martina Jonáše, který měl zhodnotit slova Angely Merkelové, jež hovořila o ohrožení Schengenu, nebudou-li kvóty přijaty. Třetí otázka pak reflektovala postoje rakouské veřejnosti, v souvislosti s tím, že ve Vídni se ten den večer shromáždilo 20 tisíc lidí, kteří protestovali proti nelidskému zacházení s migranty. Na tuto otázku odpovídal David Miřejovský, který potvrdil převládající vstřícné postoje k migrantům v této zemi. Prezentovány však byly i zcela opačné postoje k migrantům přítomné např. u sympatizantů rakouské politické strany Svobodní, která byla moderátorem současně označena za „radikálnější stranu“, čímž byly implicitně vysvětlovány tyto negativní postoje. Poslední otázka se týkala opět tématu kvót, přičemž moderátora zajímalo, zda jsou kvóty opravdu tím jediným řešením, které prosazují „staré“ země Evropské unie. Martin Jonáš proto informoval i o dalších řešeních, která Německo plánuje („Angela Merkelová ve zkratce chce po Evropě uznat, že Dublin (Dublinská smlouva) je mrtvý a řešit to například velkými uprchlickými centry přímo v Řecku“).

Posledním příspěvkem tohoto dílu týkající se migrace, resp. spíše navazující agendy byl rozhovor s druhým mužem Hamásu týkající se rekonstrukce Gazy, a konfliktu Izraele a Palestiny.

Tab. 41: Horizont ČT24/31.8.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědi	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:54	Uprchlická krize rozděluje EU
2	Josef Pazderka	zpravodaj ČT	0:01:07	politické aspekty migrace
	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:02:41	
3	reportáž	-	0:02:18	Uprchlická krize v Maďarsku (Události)
4	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:02:42	politické aspekty migrace postoje veřejnost
	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:01:13	
5	Abú Mussa Marzúk	druhý muž Hamásu	0:03:18	Rozhovor s druhým mužem Hamásu

1. září 2015

Vydání tohoto dne se věnovalo migrační krizi v 15 minutách z celkových 28 minut, v rámci kterých bylo odvysíláno pět různých příspěvků. Prvním příspěvkem byla zkrácená reportáž z relace Události informující o dramatické situaci na budapeštském nádraží Keleti s důrazem na nelehkou situaci migrantů. Následoval rozhovor s dvěma zpravodaji ČT – David Miřejovský popisoval maďarský pohled na migrační krizi, Martin Jonáš německý pohled. Následujícím příspěvkem pak byla krátká čtená zpráva, ve které bylo odvysíláno vyjádření rakouského europoslance Augena Freunda, který vzhledem k rozporům o kvótách polemizoval nad smyslem Schengenu. Další zprávou byla reportáž informující o tom, že český premiér Bohuslav Sobotka jednal v Bělehradu se srbským předsedou vlády. Posledním hostem byl odborník na evropské právo Ivo Šlosarčík. Úvodem rozhovoru moderátora nejprve zajímaly pojmy jako uprchlík, migrant, běženci. Host proto objasňoval význam těchto slov. Dále moderátor zjišťoval, zda jsou země povinovány poskytnout lidem, kteří přicházejí, pomoc. Poslední dotaz pak reflektoval vyjádření některých politiků o ohrožení Schengenu, resp. jeho zrušení, nedojde-li Evropská unie ke společnému řešení, přičemž moderátora zajímalo, jak je zrušení schengenského prostoru proveditelné z hlediska unijního práva.

Tab. 42: Horizont ČT24/1.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:01	Drama na Budapeštské nádraží (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:01:35	organizace migrace v Maďarsku
	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:01:22	organizace migrace v Německu politické aspekty migrace
3	čtená zpráva s uvedením zdroje: Eugen Freunf	rakouský europoslanec	0:00:46	Budoucnost Schengenu
4	reportáž	-	0:01:10	Premiér Sobotka jednal v Bělehradu
5	Ivo Šlosarčík	právník, politolog	0:05:43	uprchlíci vs. migranti vs. ekonomičtí migranti azylová politika

2. září 2015

Vydání tohoto dne se zaměřilo na migrační tematiku v necelé polovině svého vysílacího času (42 %). Prvním příspěvkem byla reportáž reflektující dramatickou situaci v Budapešti, přičemž situace byla prezentována zejména prostřednictvím samotných migrantů, se zdůrazněním jejich osobních příběhů. Jednalo se o reportáž, která byla ten den odvysílána i v relaci Události, v rámci analýzy této zpravodajské relace jsme ji kategorizovali jako reportáž, ve které byl dominantním tematickým rámcem právě lidský rozměr či příběhy migrantů. V druhém příspěvku popisoval na jedné straně zpravodaj David Miřejovský aktuální situaci na nádraží Keleti, na straně druhé hovořil Bohumil Vostal o aktuální situaci v politické oblasti v souvislosti s výzvou Itálie, Francie a Německa ke změně imigračních pravidel. Poté následovala reportáž, která reflektovala jednak vysoký počet příchozích migrantů do Evropy, jednak příčiny migrace i potíže migrantů. („*Řecké trajekty jsou jen malým dílkem v obří mozaice uprchlických osudů. Letos do Evropy už touto a jinými trasami dorazilo přes tři sta tisíc lidí.*“, „*Za stále větším přílivem uprchlíků je rostoucí nestabilita a zhoršující se válečné konflikty v Africe, Střední Asii a na Blízkém východě*“, „*Někteří uprchlíci tu jsou dehydrovaní, mají puchýře, jsou nachlazení*“). Posledním příspěvkem, který na předchozí reportáž navazoval, byl rozhovor s Kristýnou Andrlovou, právníčkou české kanceláře UNHC Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky. Moderátora v tomto rozhovoru zajímaly tři věci. První otázkou bylo,

z jakého důvodu počet uprchlíků stále stoupá, druhou otázkou, jak velkou roli v tom vzrůstajícím počtu přichozích hraje převaděčský systém, a nakonec třetí, jak obtížné je pro migranty se do Evropy dostat.

Tab. 43: Horizont ČT24/2.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:56	Uprchlická krize v Budapešti (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:02:12	organizace migrace v Maďarsku politické aspekty migrace
	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:01:39	
3	reportáž	-	0:01:53	Do Evropy míří tisíce lidí
4	Kristýna Andrllová	právníčka české kanceláře UNHC Úřadu vysokého komisaře pro uprchlíky	0:02:03	popis počtu/cesty/strategie migrace převaděčství

3. září 2015

V tomto díle byla migrační krize jednoznačně hlavním tématem. Celková délka vydání dosahovala 29 minut, z toho ve 21 minutách bylo hovořeno o sledovaném tématu. Migrační krizi se věnovalo sedm příspěvků. Prvním z nich byla reportáž o situaci v Budapešti, konkrétně pak „Isti Maďarů na migranty“, pomocí které dostali část migrantů z nádraží Keleti do „záchytného tábora“. V druhém příspěvku pak aktuální situaci konkrétněji popisovali zpravodaj David Miřejovský i Bohumil Vostal. Hlavním tématem dalších čtyř příspěvků byl snímek těla mrtvého syrského chlapce. První tři příspěvky byly reportážemi, které se zabývaly nejen aktuálním snímkem chlapce, ale také jinými fotografiemi, které v minulosti měly potenciál „měnit historii“. Posledním příspěvkem byl rozhovor s historikem umění Tomášem Pospiszylem, ve kterém moderátora zajímalo, zda se ona fotografie chlapce zařadí mezi ikonické fotografie minulosti, v čem spočívá „síla“ fotografie, či zda je eticky morální, že média fotografii zveřejňují. V posledním příspěvku pak krátce hovořil opět zpravodaj ČT Bohumil Vostal, když odpovídal na otázku moderátora, zda má fotografie potenciál „sjednotit Evropu k akci“.

Tab. 44: Horizont ČT24/3.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:56	Uprchlická krize - hlavní momenty (Události)
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:01:42	organizace migrace – Maďarsko politické aspekty migrace
	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:03:17	
3	reportáž	-	0:01:44	Snímek jako symbol uprchlické krize
4	čtená zpráva	-	0:00:51	Fotografie, které měnily historii
5	reportáž	-	0:01:57	Ohlas fotografie v evropských médiích
6	Tomáš Pospiszyl	historik umění	0:03:16	chování médií
7	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:01:12	politické aspekty migrace

4. září 2015

Tématem vydání tohoto dne byla výlučně migrační krize. Prvním příspěvkem byla reportáž z relace Události informující opět o situaci v Maďarsku, na kterou navazoval rozhovor s Davidem Miřejovským o nejaktuálnějším maďarském dění. Oba příspěvky zdůrazňovaly zejména nezvládnutou situaci v Maďarsku. O maďarském ne/zvládnutí migrace bylo následně hovořeno i v třetím příspěvku, tentokrát

s Šimonem Pánkem, ředitelem společnosti Člověk v tísni. Krom toho bylo v tomto rozhovoru hovořeno o tom, z jakých důvodů přichází tak vysoký počet migrantů do Evropy právě v tuto chvíli, jak vypadají životní podmínky v tureckých uprchlických táborech a jaké faktory rozhodují o výběru cílové země. Další příspěvek se týkal politických aspektů migrace, konkrétně summitu Visegrádské skupiny, který se ten den uskutečnil v Praze. Po příspěvku opět hovořil David Miřejovský o situaci v Maďarsku. Pátý příspěvek pak reflektoval jednání ministrů zahraničí, které proběhlo ten den v Lucembursku. Hosty tohoto příspěvku byli na jedné straně zpravodaj Bohumil Vostal, na straně druhé expert na Německo Vladimír Handl. Řeč byla o odlišném postoji „starých“ a „nových“ států EU v otázce kvót, postoji německé veřejnosti k přijímání migrantů, a otázka relevance ohrožení Schengenu. Poslední dva příspěvky vydání tematizovaly navazující agendu, konkrétně potenciální zapojení Ruska do bojů v Sýrii. Vyjma reportáže, která se věnovala tomuto tématu, byli osloveni též tři zpravodajové ČT – Miroslav Karas (Rusko), Martin Řezníček (USA) a Jakub Szántó (Blízký východ).

Tab. 45: Horizont ČT24/4.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědi	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-		Uprchlická krize v Maďarsku
2	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:02:30	organizace migrace - Maďarsko
	Šimon Pánek	ředitel, Člověk v tísni	0:03:36	organizace migrace – Maďarsko příčiny migrace popis počtu/cesty/strategie migrantů
3	reportáž	-	0:02:19	O migraci jednala v Praze V4
4	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:01:10	organizace migrace – Maďarsko
5	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:02:24	politické aspekty migrace postoje zahraniční veřejnosti
	Vladimír Handl	expert na Německo, Ústav mezinárodních vztahů	0:01:52	
6	reportáž	-	0:01:29	Putin zvažuje nasazení armády v Sýrii
7	Miroslav Karas	zpravodaj ČT	0:01:03	navazující agenda: zapojení Ruska do bojů v Sýrii
	Martin Řezníček	zpravodaj ČT	0:01:21	
	Jakub Szántó	zpravodaj ČT	0:02:07	

7. září 2015

Tento den byla migrační krize jednoznačně hlavním tématem vydání. Ačkoli zde bylo odvysíláno pouze pět příspěvků dotýkajících se našeho tématu, celková stopáž, ve které se o něm hovořilo, dosahovala 25 minut z celkových 29 vysílání pořadu. Tři příspěvky byly reportážemi. První reportáž se týkala aktuální (nezvládnuté) situace v Maďarsku, druhá původu migrantů a jejich národnostní strukturu, třetí politických jednání o migrační krizi. Struktura hostů v daném pořadu pak stála zejména na výpovědích zpravodajů ČT. Dana Zlatohlávková popisovala aktuální situaci v Maďarsku, David Miřejovský a Martin Jonáš hovořili o postojích maďarské a německé veřejnosti k migrantům a k politickým řešením migrace. Jediným hostem „nereprezentantem“ České televize byl v tomto vydání Martin Rozumek, ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům, který se vyjadřoval jak k politickým otázkám, tak k odlišným postojům k migrantům v rámci různých států Evropské unie.

Tab. 46: Horizont ČT24/7.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:01:18	Migrační vlna v Evropě (Události)
2	reportáž	-	0:01:41	Migrační vlna
3	Dana Zlatohlávková	zpravodaj ČT	0:01:53	organizace migrace - Maďarsko
4	reportáž	-	0:01:23	Běženci v Evropě (Události)
5	David Miřejovský	zpravodaj ČT	0:02:33	postoje zahraniční veřejnosti politické aspekty migrace
	Jonáš Martin	zpravodaj ČT	0:02:03	
6	Martin Rozumek	Organizace pro pomoc uprchlíkům	0:02:48	politické aspekty migrace postoje zahraniční veřejnosti

9. září 2015

Vydání tohoto dne bylo speciálním vydáním k migrační krizi trvajícím nestandardně 58 minut, ve kterých bylo o tématu migrace hovořeno. Vydání sestávalo jak z reportáží, tak z přímých rozhovorů s hosty. Prvním hostem byl Tomáš Prouza, státní tajemník pro evropské záležitosti, který se vyjadřoval k reakci české vlády na kvóty, solidaritě ze strany České republiky i její finanční pomoci na řešení migrace. K tématům kvót krátce hovořil i druhý host pořadu, zpravodaj ČT Bohumil Vostal. Třetím hostem vydání byla Věra Honusková, odbornice na azylové právo. S ní moderátor diskutoval na téma vymezení pojmů „uprchlíci“ a „ekonomičtí migranti“. Téma integrace migrantů do evropské společnosti a jejich eventuální ekonomický přínos pro společnost bylo námětem rozhovoru se zpravodajem ČT Martinem Jonášem, sociálním geografem Dušanem Drbohlavem a ekonomem Lukášem Kovandou. Dušan Drbohlav a Věra Honusková se vyjadřovali též k tématu reflektujícím azylovou politiku Evropské unie. Jakub Szántó hovořil o životních podmínkách v zařízeních pro migranty v zahraničí (resp. Jordánsku). V posledním příspěvku vydání byla poté diskutována situace v Sýrii a možné zapojení Ruska do tamních bojů.

Tab. 47: Horizont ČT24/9.9.

ID	host/reportáž	specifikace hosta	stopáž reportáže/výpovědí hosta	název příspěvku/hlavní témata
1	čtená zpráva se zařazením zdrojů	-	0:06:07	politické aspekty migrace
2	reportáž	-	0:02:26	politické aspekty migrace
3	Tomáš Prouza	státní tajemník pro evropské záležitosti	0:03:05	politické aspekty migrace
4	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:02:14	politické aspekty migrace
5	reportáž	-	0:02:13	Trasy migrantů po Evropě
6	Jan Moláček	redaktor ČT	0:01:50	organizace migrace - Řecko
7	reportáž	-	0:02:18	Příval uprchlíků
8	reportáž	-	0:03:18	Jak se vyvíjela uprchlická krize
9	Věra Honusková	právnička, odborník na uprchlíky a azylové právo	0:03:46	azylová politika
10	reportáž	-	0:01:49	Jak běženci ovlivní země EU
	Martin Jonáš	zpravodaj ČT	0:01:02	integrace migrantů

11	Dušan Drbohlav	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	0:02:59	migranti jako přínos pro společnost ekonomické aspekty migrace
	Lukáš Kovanda	ekonom	0:01:49	
12	reportáž	-	0:02:07	Bída v jordánském táboře pro běžence (Události)
13	Jakub Szántó	zpravodaj ČT	0:01:12	zařízení pro migranty v zahraničí příčiny krize
14	Dušan Drbohlav	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	0:02:03	azylová politika
	Věra Honusková	právníčka, odborník na uprchlíky a azylové právo	0:01:33	
15	reportáž	-	0:01:38	Blízko Evropy se rozpadly dva strategicky důležité státy
16	Miroslav Karas	zpravodaj ČT	0:01:18	navazující agenda: situace v Sýrii zapojení Ruska do bojů v Sýrii
	Martin Řezníček	zpravodaj ČT	0:01:23	
	Jan Kužvart	arabista	0:02:33	

10. září 2015

V tomto vydání se věnovalo migrační krizi 14 minut z celkových 27 vysílání pořadu. Prvním příspěvkem byla reportáž informující o transferu migrantů z Rakouska do Německa. Následoval rozhovor s redaktorem ČT Janem Moláčkem, který popisoval aktuální situaci na řeckém ostrově Lesbos. Moderátora zejména zajímal počet příchozích migrantů na tento ostrov, a zda Řecko danou situaci zvládá. Druhým hostem byl Marek Štys, vedoucí humanitárních programů v organizaci Člověk v tísni. Předmětem tohoto rozhovoru byly především motivace migrantů k cestě a situace v Sýrii. Posledním hostem tohoto dílu byl fotoreportér Jan Šibík, který dostal prostor okomentovat otázky týkající se převaděčství a převaděčského byznysu.

Tab. 48: Horizont ČT24/10.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:02:15	Uprchlíká krize v Maďarsku (Události)
2	Jan Moláček	redaktor	0:02:03	organizace migrace v Řecku
3	Marek Štys	Člověk v tísni	0:02:51	popis počtu/cesty/strategie migrantů příčiny migrace
4	Jan Šibík	fotoreportér	0:02:33	převaděčství

11. září 2015

V posledním sledovaném vydání byly odvysílány k tématu migrační krize celkem čtyři příspěvky o celkové délce necelých 16 minut. Prvním příspěvkem byla reportáž ten den odvysílaná i v relaci Události, která reflektovala jak aktuální politické postoje (pro i proti kvótám), nové právní nařízení v Maďarsku týkající se trestu za porušení plotu na hranicích, i pomoc migrantům ze strany neziskových organizací a církve. Následoval rozhovor se zpravodajem Bohumilem Vostalem o problematice povinných kvót. Poté byly odvysílány dva zpravodajské příspěvky, první reflektoval tristní podmínky v uprchlických táborech v Jordánsku, druhý informoval o obavách z toho, že tzv. Islámského stát používá v Sýrii a Iráku chemické

zbraně. O této obavě pak bylo hovořeno s posledním hostem vydání zbrojním analytikem Jaroslavem Štefcem.

Tab. 49: Horizont ČT24/11.9.

ID	host/zpravodaj	specifikace hosta	stopáž výpovědí	název příspěvku/hlavní témata
1	reportáž	-	0:03:04	Uprchlíká krize (Události)
2	Bohumil Vostal	zpravodaj ČT	0:04:10	Bohumil Vostal
3	reportáž	-	0:01:59	Uprchlíké tábory v Jordánsku (Události)
4	reportáž	-	0:01:35	Má IS chemické zbraně?
5	Jaroslav Štefec	zbrojní analytik	0:01:34	navazující agenda: činnost IS

o Studio ČT24

Pořad s názvem Studio ČT 24 je zpravodajsko-publicistickým pořadem programu ČT24 vysílaným na programu ČT24 každý všední den v čase od 10:30 do 18:00 hodin, s přestávkami, které vždy v celou a v půl vyplňuje zpravodajství. Pořad se profiluje jako „aktuální zpravodajství v politice, ekonomice, kultuře i sportu, komentáře, analýzy, specializované informace o životě lidí v jiných světadílech“.

Námi sledované období pokrývalo celkem **15 dnů**, ve kterých byl pořad Studio ČT24 vysílán. Celková délka vysílání tohoto pořadu dosahovala přibližně **88,5 hodin**. Z tohoto počtu bylo do analýzy zahrnuto téměř **26 hodin** vysílání, ve kterých bylo hovořeno o migrační krizi. Nutno podotknout, že do analýzy nebyly zařazeny zpravodajské příspěvky odvysílané mezi vysíláním jednotlivých bloků pořadu (Zprávy v celou a v půl).

Vzhledem k enormně velkému množství analyzovaného materiálu, týkajícího se migrační tematiky, kterému by bylo možné věnovat samostatnou analýzu, zařazujeme námi analyzované bloky, resp. příspěvky, vysílané v jednotlivých dnech, současně s přehledem hostů a hlavních diskutovaných témat, do přílohy tohoto materiálu²²⁰.

Na tomto místě pouze sumarizujeme základní kvantitativní data, tedy počet příspěvků, strukturu hostů a obecnou tematickou agendu, týkající se analyzovaných příspěvků.

Do analýzy bylo zařazeno celkem **202 příspěvků**, vysílaných v třítydenním období, resp. 15 dnech. Příspěvky nabývaly podobu **zpravodajských reportáží, živých vstupů** se zpravodaji a redaktory České televize, publicistických rozhovorů s různými hosty, a nakonec i **živých přenosů** tiskových konferencí českých, zahraničních i mezinárodních subjektů či jednání české i zahraniční politické reprezentace.

V rámci jednoho příspěvku jsme analyzovali jednak jeho stopáž, jednak jeho obsahové parametry. Pokud se jednalo o reportáž či jiný zpravodajský příspěvek, zaznamenávali jsme pouze jeho stopáž a hlavní téma. V případě zpravodajských i publicistických rozhovorů, živých vstupů či živých přenosů např. politických jednání jsme se zaměřovali na analýzu jednotlivých moderátorských dotazů, na druhé straně odpovědí hostů. Zajímalo nás tedy, kdo v takovém příspěvku hovořil (moderátor, hosté, mluvčí), jak dlouho (stopáž moderátora, hosty, mluvčího), i o čem (témata výpovědí).

V celku všech analyzovaných příspěvků analýza identifikovala **292 hostů**. Někteří hosté se však napříč příspěvky opakovali. Je třeba proto uvést, že z hlediska jednotlivých různých hostů byl zaznamenán počet **138**. Na všechny hosty ukazuje tabulka 50, přičemž zaznamenává i počet příspěvků, ve kterých

²²⁰ Příloha č. 2.

hosté vystoupili. Můžeme si všimnout, že nejfrekventovanějším hostem (či mluvčím) příspěvků byl premiér **Bohuslav Sobotka**. Z českých politiků pak byli poměrně často medializovaný též ministr vnitra **Milan Chovanec** a ministr zahraničí **Lubomír Zaorálek**.

Tab. 50: Struktura hostů analyzovaných příspěvků pořadu Studio ČT24

host	specifikace hosta	specifikace hosta obecně	počet Zp ²²¹
Sobotka Bohuslav	premiér /ČSSD/	politika	19
Miřejovský David	zpravodaj ČT	novinář	14
Chovanec Milan	ministr vnitra /ČSSD/	politika	13
Jonáš Martin	zpravodaj ČT	novinář	9
Szántó Jakub	zpravodaj ČT	novinář	8
Zaorálek Lubomír	ministr zahraničí /ČSSD/	politika	6
Rozumek Martin	organizace pro pomoc uprchlíkům	nezisková organizace	5
Klicperová Lenka	šéfredaktorka, Lidé a země, Sýrie	novinář	5
Antal Juraj	analytik, Slovensko	expert	4
Sodomková Magdalena	novinářka	novinář	4
Szijjártó Péter	maďarský ministr zahraničních věcí a obchodu	politika	4
Zahradil Jan	europoslanec /ODS/	politika	4
Doskozil Peter Hans	policejní ředitel Burgenlandska	policie	4
Sniegoň Tomáš	spolupracovník ČT	novinář	3
Dlouhý Vladimír	ekonom, prezident Hospodářská komora	expert	3
Cagala Michal	redaktor ČT	novinář	3
Vácha Jakub	redaktor ČT	novinář	3
Šonka Jaroslav	redaktor ČT	novinář	3
Hašek Michal	hejtman Jihomoravského kraje	politik	3
Bezděk Jan	redaktor ČT	novinář	3
Špicar Radek	svaz průmyslu a dopravy	expert	3
Steinmeier Frank-Walter	německý ministr zahraničí	politik	3
Holub Tomáš	generální sekretář, Česká biskupská konference	církev	3
Faymann Warner	rakouský kancléř	politik	3
Schneider Jan	bezpečnostní analytik a bývalý zpravodajec	expert	3
Leitnerová Miklová Johanna	rakouská politička	politik	3
Schroth Jan	konzultant Mezinárodní organizace pro migraci	expert	3
Prouza Tomáš	státní tajemník pro evropské záležitosti	politik	3
Asselborn Jean	lucemburský ministr zahraničí	politik	3
Zeman Miloš	prezident	politik	3
Zlatohlávková Dana	redaktor ČT	novinář	3
Novotný Pavel	redaktor ČT	novinář	3
Vondrášek Martin	1. náměstka policejního prezidenta	policie	3
Pospíšil Jiří	europoslanec /nestr. TOP 09 a STAN/	politik	2
Šojdrová Michaela	europoslankyně, /KDU-ČSL/	politik	2
Schwarzenberg Karel	poslanec /TOP 09/	politik	2
Hnízdo Bořivoj	politolog, historik, Metropolitní univerzita Praha	expert	2
Gruber Pavel	ředitel, Lékaři bez hranic	nezisková organizace	2

²²¹ Zpravodajských příspěvků.

Hollande François	francouzský prezident	politik	2
Černušáková Barbora	výzkumnice Amnesty International	nezisková organizace	2
Bělobrádek Pavel	vicepremiér /KDU-ČSL/	politik	2
Babiš Andrej	ministr financí /ANO/	politik	2
Jukl Marek	prezident, Český červený kříž	nezisková organizace	2
Fico Robert	slovenský premiér	politik	2
Jűn Jan	publicista, Londýn, Velká Británie	novinář	2
Poche Miroslav	europoslanec /ČSSD/	politik	2
Juncker Jean-Claude	předseda Evropské komise	politik	2
Pospíšil Petr	starosta Zastávka u Brna	politik	2
Karas Miroslav	zpravodaj ČT	novinář	2
Baar Vladimír	politický a kulturní geograf, OU v Ostravě	expert	2
Kňapová Kateřina	publicistka	novinář	2
Dominik Pavel	starosta Břeclavi	politik	2
Laurent Fabius	francouzský ministr zahraničí	politik	2
Stehlíková Džamila	bývalá ministryně pro lidská práva a menšiny	expert	2
Ábel Ľubomír	viceprezident Policie SR	policie	2
Badal Milan	římskokatolický kněz, dominikán	církev	2
Merkel Angela	německá kancléřka	politik	2
Vostal Bohumil	zpravodaj ČT	novinář	2
Mikoláš Robert	novinář	novinář	2
Mynářová Jana	egyptoložka, Český egyptologický ústav FF UK	expert	2
Palata Luboš	komentátor, MF DNES	novinář	2
Velíšek Zdeněk	redaktor ČT	novinář	1
Faltová Magda	Sdružení pro integraci a migraci	expert	1
Karakeva Sophia	spolupracovník ČT	novinář	1
Kučerová Petra	mluvčí, Ministerstvo vnitra	politik ²²²	1
Telička Pavel	europoslanec /ANO/	politik	1
Kuchyňová-Šmigolová Veronika	velvyslankyně v Egyptě	politik	1
Kopaczová Ewa	polská premiérka	politik	1
Kupka Martin	poslanec /ODS/	politik	1
Stoltenberg Jens	generální tajemník NATO	politik	1
Antošová Šárka	specialistka na migraci, Amnesty International	expert	1
Fiala Petr	předseda strany ODS	politik	1
Cameron David	britský premiér	politik	1
Valachová Kateřina	ministryně školství	politik	1
de Maiziére Thomas	německý ministr vnitra	politik	1
Fiedler Karel	poslanec /ÚSVIT/	politik	1
Drahoňovský Tomáš	redaktor, moderátor ČT	novinář	1
Kalousek Miroslav	poslanec /TOP 09/	politik	1
Ilič Alexandar	bývalý velvyslanec Srbska a Černé Hory v ČR	politik	1
Kašpar Josef	redaktor RAI	novinář	1
Mach Petr	europoslanec /Svobodní/	politik	1

²²² Politická instituce.

Svoboda Pavel	europoslanec /KDU-ČSL/	politik	1
Malý Ivan	Masarykova univerzita	expert	1
Kiska Andrej	slovenský prezident	politik	1
Měchurová Barbora	redaktorka ČT	novinář	1
Štáhlavský Petr	mluvčí České dráhy	jiné	1
Ježek Petr	europoslanec /ANO/	politik	1
Tureček Břetislav	analytik, Metropolitní univerzita Praha	expert	1
Měřička Aleš	editor webu ČT24	novinář	1
Valls Manuel	francouzský premiér	politik	1
Jirkovská Kateřina	novinář	novinář	1
Konečná Kateřina	europoslanec /KSČM/	politik	1
Curylo Lukáš	ředitel Charity ČR	nezisková organizace	1
Grigorij Mesežnikov	politolog, Institut pro veřejné otázky, Bratislava	expert	1
Mogheriniová Federica	vysoká představitelka EU pro zahraniční věci	politik	1
Žitková Barbora	novinář	novinář	1
Bilík Petr	Univerzita Palackého	expert	1
Dohnalová Eva	Konsorciium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR	nezisková organizace	1
Niedermayer Luděk	europoslanec /nestr. za TOP 09/	politik	1
Hladík Petr	velvyslanec v Ammánu	politik	1
Cyril Svoboda	bývalý ministr zahraničí	politik	1
Duka Dominik	kardinál, arcibiskup pražský, metropolita a primas český	církev	1
Orbán Viktor	maďarský premiér	politik	1
Stropnický Martin	ministr obrany /ANO/	politik	1
Orbók Lucie	ředitelka, České centrum v Budapešti	nezisková organizace	1
Eichler Patrik	komentátor	novinář	1
Günter Vladislav	ředitel, Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.	nezisková organizace	1
Šedivý Jiří	bývalý náčelník generálního štábu	expert	1
Pelikán Robert	ministr spravedlnosti /ANO/	politik	1
Achbergerová Petra	ředitelka odboru migrace a integrace	jiné	1
Jourová Věra	evropská komisařka	politik	1
Špínka Radomír	ředitel, ADRA	nezisková organizace	1
Haičman Oldřich	ředitel Diecézní Charita Brno	nezisková organizace	1
Štefec Jaroslav	vojenský analytik	expert	1
Bartovic Vladimír	ředitel, Institut pro evropskou politiku EUROPEUM	expert	1
Topinka Ondřej	redaktor ČT	novinář	1
Hollý Martin	ředitel, psychiatrická nemocnice Bohnice	expert	1
Hrabálek Martin	Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, Mendelova univerzita v Brně	expert	1
Rahimi Fatima	redaktor, Deník Referendum	novinář	1
Valentová Irena	tiskový odbor ministerstva zahraničí	politik	1
Rážová Jarmila	zástupkyně hlavního hygienika ČR	expert	1
Vávra Martin	sociolog	expert	1
Rendlová Kateřina	mluvčí cizinecké policie	policie	1
Vitásek Jan	vydavatel, EurActiv.cz	expert	1

Robejšek Petr	politolog, expert na mezinárodní vztahy	expert	1
Yaser Daniel Reizk	novinář	novinář	1
Daňková Hana	mediální koordinátorka programu Migrace, Člověk v tísni	nezisková organizace	1
Gazdík Jan	redaktor Aktuálně.cz	novinář	1
Ruczaj Maciej	Polský institut	nezisková organizace	1
Zemanová Daniela	prezidentka, Soudcovská unie ČR	expert	1
Schetyna Grzegorz	polský ministr zahraničí	politik	1
Ženíšek Marek	poslanec /TOP 09/	politik	1
Dimitrov Michal	expert	expert	1
Kovanda Karel	bývalý velvyslanec ČR při NATO	politik	1
Kaliňák Robert	slovenský ministr vnitra	politik	1
Lidinský Miroslav	poslanec /Úsvit/	politik	1
Macek Petr	zástupce ředitelky Charity Olomouc	nezisková organizace	1
Macková Emanuela	koordinátorka, Člověk v tísni	nezisková organizace	1

Podíváme-li se na strukturu hostů obecně, zjistíme, že nejčastěji dostávali v analyzovaných příspěvcích prostor **politici** (42 %), dále **novináři** (29 %), **experti různých oborů** (13 %), zástupci **neziskových organizací** (7 %), **policie** (4 %), **církve** (2 %) či představitelé různých **institucí** (3 %).

Již struktura hostů napovídá, který tematický okruh byl v daném pořadu nejčastěji nastolován. Relace se s největší četností věnovala aktuálním **politickým událostem** (37 % analyzovaného obsahu). Na druhém místě pak byl zájem o aktuální dění v **Maďarsku a České republice**. Téma **organizace migrace** obecně bylo diskutováno ve 14 % analyzovaného materiálu. Poměrně významná témata ve struktuře všech témat byla témata **pomoci migrantům** (9 %) a **postoju české a zahraniční veřejnosti k migrantům** (9 %).

Konkrétnější souhrn, o čem se hovořilo a s jakými osobnostmi, poskytuje přehled zařazený do přílohy analýzy. Na tomto místě tak pouze uvedme, že migrační tematika byla v relaci jednoznačně tématem číslo jedna daného období. Moderátoři a redaktoři České televize poskytovali prostor širokému spektru hostů a mluvčích. Téma bylo rozebíráno z různých úhlů pohledů, přičemž z celku vysílání nebylo vysledováno, že by moderátoři pořadu zvýhodňovali některé z nich. Diváci dostávali prostřednictvím této relace informace jak o aktuálních událostech, stejně jako o příčinách a souvislostech týkajících se migrační krize. V celku vysílání nebylo zaznamenáno, že by bylo nějaké téma přehlíženo, přestože je zřejmé, že se relace soustředila zejména na politické aspekty krize. Alespoň okrajově však bylo téma nahlíženo i z hlediska budoucího vývoje a jeho důsledků jak politických, tak ekonomických, demografických, sociálních a kulturních.

Závěrem podotkneme, že ani v přístupu moderátorů nebyla shledána pochybení, o kterých by bylo možné uvažovat jako o možném porušení zákona o vysílání. V jednotlivých příspěvcích přistupovali moderátoři a redaktoři k tématu migrační krize korektně, objektivně a vyváženě.

○ Newsroom ČT24

Pořad Newsroom ČT24 je týdeníkem České televize o nejdůležitějších událostech českých i zahraničních médií. Vysílán je pravidelně na programu ČT24 v neděli v přibližném čase od 22:05 hodin.

V námi sledovaném období byly odvysílány dva díly pořadu (6. a 13. 9.). Délka jednoho vydání činila průměrně **31 minut**. Celková stopáž monitorovaného materiálu dosahovala **jedné hodiny** (01:02:17), z toho **14 minut** se věnovalo nějakým způsobem migrační tematice.

Ve sledovaném období byly odvysílány celkem **čtyři příspěvky** týkající se migrační agendy. Všechny analyzované příspěvky bylo možné označit v souladu se zákonem o vysílání. Vzhledem k nízkému počtu příspěvků jsme je podrobili pouze kvalitativnímu popisu.

6. září 2015

V tomto vydání pořadu byly odvysílány celkem tři příspěvky, které bylo možné zařadit k analyzovanému materiálu, přičemž v prvním z nich byla migrační tematika zcela okrajovým tématem, v dalších dvou tématem hlavním.

Příspěvek *Prezident Zeman a novináři*, vysílaný v 0:00:52 vteřin od začátku pořadu

Tento příspěvek primárně pojednával o tiskové konferenci prezidenta Miloše Zemana a otázkách novinářů, na které prezident odpovídal. Migrační krize se týkal pouze odvysílaný zkrácený výrok prezidenta znějící „*proč uprchlíci začínají přicházet právě teď?*“.

Příspěvek *Ponurý symbol uprchlické krize*, vysílaný v 0:09:38 minut od začátku pořadu

Druhý příspěvek informoval o fotografii těla mrtvého syrského chlapce Ajlana Kurdího. Příspěvek ve svém obsahu refletoval spíše to, jak se se snímkem vypořádala jednotlivá česká i zahraniční média, než by informoval o migrační krizi jako takové. Fotografie byla v příspěvku označena „*symbolem uprchlické krize*“ a bylo o ní hovořeno jako o „*fotce, která obletěla svět*“, či snímek, který ukazuje „*hrůznost uprchlické krize*“. Redaktorka České televize Kateřina Ciborová refletovala, jakým způsobem se k fotografii postavila zahraniční i česká média. Poté bylo odvysíláno vyjádření autorky fotografie, která zdůvodnila pořízení snímku mimo jiné slovy: „*Byl to jediný způsob, jak vyjádřit křik jeho ztichlého těla*“. Snímek nato kritickými slovy zhodnotil fotoreportér Jan Šibík, dle kterého je drastičnost fotografie prvoplánová.

Příspěvek *Příspěvky na sociálních sítích k uprchlické krizi*, vysílaný v 0:11:31 minut od začátku pořadu

Na předchozí příspěvek navazoval tematicky podobný, týkající se internetových diskuzí české veřejnosti o migrantech. Příspěvek se tedy zabýval nenávisťnými výroky zveřejněnými prostřednictvím sociálních sítí, a to jak českou veřejností, tak politiky (kauza Daniela Kalendy). Upozorněno ale bylo současně na to, že za uveřejnění nenávisťných komentářů může být člověk i stíhán. Jako příklad byl uveden trest (roční podmínka), který dostal bývalý člen KSČM Michal Kesudis za schvalování smrti českých vojáků v Afghánistánu. Koncem příspěvku bylo informováno i o tom, že „*občas přestřelí i samotná média*“, přičemž byla zmíněna anketa internetového portálu Týden.cz tázajícího se veřejnosti na to, zda by se současnou migrační krizí případně pomohl Evropě Adolf Hitler. K této anketě, která byla prezentována redaktorkou spíše v negativním kontextu, byla zařazena i reakce šéfredaktora daného plátku Daniela Köppla.

13. září 2015

Příspěvek *Média a uprchlíci*, vysílaný v 0:08:44 minut od začátku pořadu

V tomto vydání se migrační tematiky dotýkal jeden příspěvek, který však bylo možné rozdělit na další tři, jelikož v tomto příspěvku vystupovali tři redaktoři pořadu, kteří nahlíželi na téma migrační krize z různých pohledů.

První příspěvek redaktora Petra Obrovského se týkal zahraničních médií. Prvně bylo hovořeno o německém bulvárním plátku Bild, který vyšel v jednom dni zcela bez fotografie, čímž reagoval na kritiku, že necitlivě použil na své titulní straně snímek utonulého syrského chlapce. V dalším dni pak naopak vydal několik stran v arabštině, aby migranty informoval v jejich mateřském jazyce o krizových centrech

v Berlíně, mapě Berlína, nebo o seznamu základních německých slovíček. Dále redaktor informoval o médiích v Maďarsku, ve kterém „*způsobila pozdvížení kameramanka jedné televize, když podrazila nohu staršímu uprchlíkovi s dítětem v náručí a navíc ještě kopl do dvou dalších dětí*“. V souvislosti s jejím činem pak bylo prostřednictvím zpravodajky Dany Zlatohlávkové hovořeno o tom, že jednání kameramanky „*všichni odsuzují z profesního i lidského hlediska*“. Závěrem bylo informováno, že minulý týden pomoc migrantům jednoznačně podpořilo slovenské veřejnoprávní médium RTVS. Moderátor také sdělil, že podobný postoj pronesla už dříve i německá moderátorka německé veřejnoprávní televize ARD. Obě vyjádření, tedy jak slovenského moderátora, tak německé moderátorky, byla v příspěvku uveřejněna. Moderátor příspěvek ukončil informací, že obě zmíněná média si zasloužila za svůj postoj jak pochvalné, tak kritické komentáře, které poukazovaly zejména na to, že zpravodajci by neměli svůj názor v médiích sdělovat, ale nabízet objektivní informace.

To, jak ke zveřejňování postojů a názorů na migrační krizi přistupují česká média, pak bylo hlavním tématem dalšího příspěvku, redaktory Kateřiny Ciborové. Ta zhodnotila postoj českých médií jako zdrženlivý, resp. se dle ní většina českých médií ještě nepřiklonila ani na jednu stranu. Výjimkou byl označen týdeník Respekt, který je dle redaktorky „*jasně pro pomoc uprchlíkům*“. Do příspěvku byly následně zařazeny výpovědi několika šéfredaktorů českých plátek, kteří se vyjadřovali k přístupům, jaký „*jejich*“ médium v informování o migrační agendě zvolilo.

Následně redaktorka hovořila o migrační krizi na obrazovkách České televize, přičemž shrnula počet hostů, kteří k tomuto tématu od června do začátku září hovořili v diskuzních pořadech (218 hostů), i oblast, kterou daní hosté zastupovali (humanitární organizace, občanských sdružení, nebo novináři z jiných médií). Závěrem bylo informováno o tom, že diskuzemi České televize se daný týden zabývala také Rada České televize, která řešila stížnost narážející na výběr hostů, kteří jsou v některých případech dle stěžovatelů nekompetentními. Verbálně i vizuálně pak bylo v této souvislosti informováno o vyjádření předsedy Rady České televize Jana Bednáře, který se ke stížnosti vyjádřil slovy, že „*by bylo velmi nešťastné, kdyby se vytvářela nějaká černá listina lidí, kteří nesmí hovořit o těchto otázkách na obrazovce*“.

Poslední příspěvek pak reflektoval, jak migrační krize daný týden rezonovala na sociálních sítích. Konkrétně redaktorka Nikola Reindlová informovala o tom, že hlavním tématem uplynulého týdne na sociálních sítích bylo šíření hoaxů, tedy nepravdivých a poplašných zpráv, přičemž několik takových konkrétně popsala.

o **Ekonomika ČT24**

Pořad Ekonomika ČT24 je²²³ pořadem programu ČT24 zaměřeným na ekonomické dění v České republice i ve světě. facebookové stránky pořadu jej popisují slovy: „*denní zpravodajství ze světa peněz. Reportáže, analýzy, debaty, komentáře, rozhovory. Vývoj naší i globální ekonomiky, makroekonomická data, plány politiků i zájmy lobbistů, daně, banky, fungování českých a zahraničních firem, užitečné informace pro ty, kteří nakupují, spoří či si půjčují.*“

V daném období byl pořad vysílán od pondělí do pátku v přibližném čase od **21:05 hodin**. V analyzovaném období bylo odvysíláno celkem **13 dílů** tohoto pořadu. Stopáž monitorovaného materiálu činila **5:56:22 hodin**, přičemž analýze bylo podrobeno pouze jediné vydání pořadu, odvysílané dne **10. září**, které se ve své části věnovalo sledovanému tématu migrace. Délka analyzovaného materiálu však dosahovala pouhých **6 minut**. Vzhledem k jedinému analyzovanému příspěvku jsme jej

²²³ Resp. byl, vysílání pořadu bylo ukončeno a nahrazeno zpravodajským blokem 90' ČT24 (<http://bit.ly/1RoUXqk>).

podrobili pouze kvalitativní analýze, přičemž příspěvek byl vyhodnocen jako v souladu se zákonem o vysílání.

10. září 2015

Příspěvek *Mapa úspěchu: Tomáš Březina, majitel BEST, vysílaný v 0:22:19 minut od začátku pořadu*

Příspěvek byl rozhovorem s podnikatelem a zakladatelem společnosti vyrábějící zámkové dlažby v České republice, firmy Best, Tomášem Březinou. Úvodem moderátor reflektoval skutečnost, že v Česku ubývá nezaměstnaných lidí a naopak roste počet míst. Tázal se proto, jaká je situace ve firmě Best, zda má host problém sehnat zaměstnance. Poté již nastolil téma rozhovoru, kterým byla eventuelní nabídka práce syrským migrantům. Host vyjádřil v této věci značně skeptický pohled:

„Já si neumím představit, že by v této invazivní vlně syrských, kosovských, balkánských, afghánských migrantů zítra u nás někdo zaklepal na dveře a my mu byli schopni nabídnout místo. To si skutečně neumím představit. Dovedu si představit standardní průběh, kdy ten imigrant přijde s velkou pokorou, nikoli nárokově, nebo doprovázen panem Dienstbierem nebo paní Marksovou Tominovou, že je potřeba to udělat, bude umět česky, bude kvalifikován... jestli takoví syrští nebo afghánští migranti přijdou, mají u nás dveře otevřené“

I v následné části rozhovoru týkající se migrační krize se pak stavěl spíše negativně k migrantům, když prezentoval, dle něj, fakt, že migranti přicházejí pouze za lepším životem, výhodnějšími sociálními a ekonomickými podmínkami.

„Já když vidím, a jsem pouze vnějším pozorovatelem těch migračních pochodů, tak já tam tyto vlastnosti nevidím, možná se hluboce pletu, možná je to zkresleno médií, pak se musíte trochu zlepšit vy, ale já tam prostě toto nevidím. Já tam vidím ten nárok, my chceme za lepším životem, tam kde se dávají větší sociální dávky.“

Moderátor se v průběhu rozhovoru snažil korigovat výpovědi hosta a prostřednictvím konfrontačních otázek názorově vyvažovat diskuzi.

o **Týden v politice**

Týden v politice je týdeníkem vysílaným na programu ČT24 každou neděli v přibližném čase od **20:05** hodin. Pořad je zaměřen na politické dění uplynulého týdne, přičemž jeho cílem je *„dostat se hlouběji pod povrch politického dění“*. Moderátory pořadu jsou střídavě Tomáš Drahoňovský a Vladimír Keblůšek.

V námi sledovaném období byla odvysílána **dvě vydání** tohoto pořadu. Stopáž **monitorovaného** materiálu dosahovala téměř **dvou hodin**. Stopáž **analyzovaného** materiálu, tedy příspěvků věnujících se migrační tematice pak celkem **54 minut**.

Ve dvou vydáních pak bylo konkrétně zaznamenáno šest zpravodajských příspěvků a dva publicistické rozhovory. Celkem tak bylo analyzováno osm příspěvků. Z hlediska zákona o vysílání v nich nebyla shledána žádná pochybení.

6. září 2015

Příspěvek *Summit V4 kvůli migrační krizi*, vysílaný v 0:32:48 minut od začátku pořadu (Události)

Příspěvek sumarizoval informace o summitu Visegrádské skupiny, který se ten týden konal v Praze. Nutno podotknout, že tato reportáž byla odvysílána i v relaci Události dne 4. 9. V průběhu reportáže byly prezentovány závěry summitu visegrádských zemí, resp. dohoda na společném řešení krize spočívajícím v posílení hranic Evropské unie, boji proti pašerákům a odmítání povinných kvót na přerozdělování migrantů. Konec příspěvku pak tematizoval postoje „starých“ a „nových“ zemí EU v otázce kvót, i to, že Francie se v počátku migrační krize stavěla proti kvótám, později však „otočila“.

Příspěvek *Rozhovor s Andrejem Babišem*, vysílaný v 0:35:33 minut od začátku pořadu

Tento příspěvek byl rozhovorem (ze záznamu) s ministrem financí. Diskuze trvala téměř 15 minut, z toho ministři financí patřilo přibližně 10,5 minuty. Hlavním tématem rozhovoru byla řešení migrační situace (ochrana hranic, zapojení NATA do řešení krize, nefunkčnost OSN) i postoje české veřejnosti k migrantům (kauza Daniela Kalendy, xenofobie). Závěrem moderátor s ministrem financí diskutoval téma migrantů jako potenciální bezpečnostní hrozbu („migranti jako spící buňky IS“).

Příspěvek *Migrační vlna*, vysílaný v 0:50:23 minut od začátku pořadu (Události)

Poslední příspěvek toho dne tematizoval otázku, zda si migranti zaslouží solidaritu, nebo ne. Informováno bylo o tom, že odpověď na tuto otázku vyvolává debaty jak v politických kruzích, tak ve veřejném prostoru. Nato byly prezentovány dva protichůdné politické postoje. Úvodem byl uveden názor prezidenta Zemana, který se domnívá, že „se vlna uprchlíků bude stupňovat“. Současně apeloval na řešení krize v místech, kde vzniká, přičemž upozorňoval, že příchozí jsou povětšinou ekonomickými migranty. Na to byl zařazen výrok Bohuslava Sobotky, který naopak sděloval, že většina migrantů přichází ze zemí, „kde je nějaká forma občanské války“. Nutno podotknout, že i tento příspěvek byl převzat z relace Události, ve které byl odvysílán již 31. 8.

13. září 2015

Příspěvek *Migrační vlna*, vysílaný v 0:00:50 minut od začátku pořadu

První příspěvek tohoto vydání shrnoval hlavní politická jednání uplynulého týdne. V souvislosti s migrační krizí bylo informováno o jednání Bohuslava Sobotky s Robertem Ficem o kvótách, které společně „důrazně odmítli“, a „zklamali tak rakouského kancléře, který si od osobního setkání sliboval více“. Dalším tématem pak bylo téma politické situace na Ukrajině, návštěva Číny prezidentem Zemanem, a záhada zmizelých Čechů v Libanonu.

Příspěvek *Kritika zahraniční politiky*, vysílaný v 0:03:21 minut od začátku pořadu

Tématem tohoto příspěvku byla kritika zahraniční politiky představiteli opozičních stran. V příspěvku dostal prostor předseda strany ODS Petr Fiala, jakožto reprezentant opozice, který vysvětlil své postoje v otázkách zahraniční politiky, kvót, řešení migrační situace.

Příspěvek *Rozhovor s Lubomírem Zaorálkem*, vysílaný v 0:08:02 minut od začátku pořadu

Tento příspěvek byl rozhovorem (ze záznamu) s ministrem zahraničí Lubomírem Zaorálkem. Diskuze trvala téměř 17 minut, z toho ministři zahraničí patřilo přibližně 9,5 minut. Hlavním tématem první části rozhovoru byly kvóty. Moderátor se tázal, zda Česko nechce přijímat migranty, když odmítá kvóty, dále ho zajímalo, jakým způsobem probíhají jednání o kvótách, nakonec zjišťoval alternativní řešení, nabízená Českou republikou namísto kvót. Druhá část rozhovoru se týkala připravovaného zasedání

velvyslanců ze zemí původu migrantů, zejména z Blízkého východu. V souvislosti s tímto tématem byla probírána i možnost vojenské participace Evropské unie v Sýrii za účelem stabilizace tamní situace.

Příspěvek *Migrační krize*, vysílaný v 0:29:41 minut od začátku pořadu (Události)

Tento příspěvek informoval o jednání vlády, jehož tématem byla migrace. Předmětem jednání byly kvóty. Tematizována byla nejprve situace v zařízeních pro migranty v České republice (kapacita zařízení, ostraha zařízení), i počet zadržovaných migrantů na českém území v uplynulém týdnu. Poté se již hovořilo pouze o kvótách a odmítavém českém postoji k nim. V příspěvku hovořil prvně Miloš Zeman, když apeloval, aby se jednání o kvótách přeneslo na úroveň Evropské rady, tedy na úroveň premiérů, aby nejen Česká republika, ale i další země Visegrádské skupiny, měly možnost dle názoru prezidenta „*nesmyslný návrh*“ blokovat. Poté dostal prostor premiér Bohuslav Sobotka, který ubezpečoval, že Česká republika je připravena pomáhat, ale na základě dobrovolných podmínek, i zástupce opoziční strany TOP 09 Marek Ženíšek, který rovněž potvrdil odmítavá stanoviska ke kvótám a předseda strany KSČM, který vyzýval, aby se situace řešila zejména v místech, kde vzniká. Koncem reportáže bylo informováno jednak o záměru Vladimíra Dlouhého, prezidenta Hospodářské komory ČR, pomoci migrantům zřízením finančního fondu, jednak o konkrétním případě „*exmigranta*“ z Afghánistánu, který před lety přišel do České republiky, a dnes úspěšně podniká.

Na reportáž navazoval příspěvek, který shrnoval projev Jeana-Claude Junckera, předsedy Evropské komise, který se vztahoval ke kvótám, resp. vyzýval země Evropské unie k solidárnosti a společnému, vstřícnému přístupu ke kvótám. Prostor k zhodnocení Junckerova projevu dostalo následně několik europoslanců, jmenovitě Kateřina Konečná (KSČM), Pavel Svoboda (KDU-ČSL), Evžen Tošenovský (ODS), Petr Mach (Svobodní), Petr Ježek (nestr. ANO), Pavel Poc (ČSSD), Luděk Niedermayer (nestr. TOP 09), a evropská komisařka Věra Jourová.

Obě tyto reportáže byly převzatými příspěvky hlavní zpravodajské relace Události.

Příspěvek *Jens Stoltenberg v Praze*, vysílaný v 0:40:43 minut od začátku pořadu

Poslední příspěvek tematizoval návštěvu Česka generálním tajemníkem NATO Jensem Stoltenbergem, ale např. i rozpočet České republiky na armádu. Řeč byla i o tématu migrační situace, o které Stoltenberg jednal s dolní komorou Parlamentu. Zdůrazněno ovšem bylo, že NATO nemá kompetence migrační krizi řešit. To potvrdil i mluvčí příspěvku Jan Hamáček (ČSSD). Uveden byl ale i protichůdný postoj, a sice názor ministra financí Andreje Babiše (ANO), dle kterého by NATO mělo zasáhnout především proti převaděčům migrantů. Závěrem reportáže bylo hovořeno o situaci na Ukrajině, i o dalších plánovaných jednáních Jense Stoltenberga. Po skončení reportáže byl do vysílání zařazen krátký rozhovor s Jensem Stoltenbergem (ze záznamu), který vedl moderátor Tomáš Drahoňovský. Tématem rozhovoru byly bezpečnostní hrozby v Evropě a situace v Sýrii.

o Interview ČT24

Pořad Interview ČT24 je diskuzním pořadem programu ČT24 vysílaným v pravidelném čase každý všední den od 18:30 hodin. Internetové stránky pořadu jej popisují jako „*pravidelný profilový podvečerní rozhovor s osobností, která hýbe událostmi dne.*“

V námi sledovaném období bylo odvysíláno celkem **15 dílů** pořadu o celkové délce **6 hodin**²²⁴. Moderátorkou pořadu byla v prvním a třetím týdnu **Světlana Witowská**, v druhém týdnu **Zuzana Tvarůžková**.

²²⁴ Přesně 6:06:32.

Do jednotlivých vydání byl pozván vždy jeden host. V jednom případě, dne 2. září, byly hosty pořadu dvě osobnosti. Celkem se tak v pořadu objevilo **16 hostů**. Na strukturu hostů v pořadu ukazuje tabulka 51. Pouze ve třech vydáních nebylo hovořeno o tématu migrační krize, v ostatních **12 dílech** se o migrační krizi debatovalo.

Pokud rozdělíme hosty, kteří se vyjadřovali v daném období k migrační problematice do obecných kategorií dle oblasti, kterou reprezentují, zjistíme, že nejčastěji k migrační tematice hovořili **politici** (8x, 62 %), dále **novináři** (2x, 15 %), **experti** (2x, 15 %) a v jednom případě pak i **herec** Miroslav Donutil.

V **deseti vydáních** z celkových 12 věnující se migrační krizi, byla migrační problematika **hlavním tématem pořadu**, ve zbylých **dvou** pouze tématem **vedlejším**.

Konkrétně **vedlejším tématem** byla v rozhovoru s ministrem zahraniční **Svatoplukem Němečkem** (25. 8.), kterého se moderátorka pouze okrajově tázala, zda pro resort zdravotnictví vyplývají ze situace s migrační krizí nějaké úkoly. Dalším rozhovorem, kde byla migrační krize pouze okrajově zmíněna, byl rozhovor s hercem **Miroslavem Donutilem** (28. 8), se kterým bylo krátce hovořeno o výzvě vědců proti strachu a lhostejnosti, dále o postojích české veřejnosti k migrantům i o strachu z migrantů.

Tab. 51: Struktura hostů v pořadu Interview ČT24

datum	host	specifikace hosta	stopáž výpovědi ²²⁵	hlavní témata rozhovoru
24. 8.	Benjamin Kuras	spisovatel, novinář, dramatik	0:16:04	politické aspekty migrace přijímání migrantů pomoc migrantům příčiny migrace
25. 8.	Svatopluk Němeček	ministr zdravotnictví ČSSD	0:00:34	politické aspekty migrace
26. 8.	Petr Gazdík	poslanec TOP 09 a STAN	0:10:36	politické aspekty migrace postoje české veřejnosti přijímání migrantů
27. 8.	Jiří Šedivý	velvyslanec ČR při NATO	0:15:07	politické aspekty migrace zapojení NATA do řešení migrace činnosti IS
28. 8.	Miroslav Donutil	herec	0:02:52	postoje veřejnosti k migrantům
31. 8.	Hynek Kmoníček	ředitel zahraničního odboru Kanceláře prezidenta republiky	0:12:24	reflexe chování /postojů prezidenta Zemana uprchlíci vs. ekonomičtí migranti politické aspekty migrace
01. 9.	Michal Hašek	hejtman JM kraje ČSSD	0:12:03	politické aspekty migrace postoje veřejnosti k migrantům
02. 9.	Magda Faltová	ředitelka Sdružení pro integraci a migraci	0:11:50	azylová politika EU/ČR uprchlíci vs. ekonomičtí migranti integrace migrantů pomoc migrantům příčiny migrace
	Dušan Drbohlav	geograf, Přírodovědecká fakulta UK	0:04:28	
03. 9.	Matěj Stropnický	radní hlavního města Prahy Strana zelených	-	jiné téma rozhovoru
04. 9.	Gilles de Kerchove	protiteroristický koordinátor EU	0:18:52	terorismus bezpečnost EU boj proti IS

²²⁵ Jedná se o výpovědní stopáž hosta, ve kterém hovořil o migrační tematice.

07. 9.	Světlana Sodomková	novinářka	0:17:22	organizace migrace v Maďarsku, Srbsku, Rakousku postoje veřejnosti k migrantům
08. 9.	Patrik Eichler	politolog, Masarykova demokratická akademie	-	jiné téma rozhovoru
09. 9.	Miroslav Kalousek	poslanec, TOP 09	0:10:06	politické aspekty migrace
10. 9.	Martin Stropnický	ministr obrany, ANO	0:14:04	politické aspekty migrace zapojení NATA do řešení migrace situace v Sýrii
11. 9.	Hynek Jiří	redaktor ČT	-	jiné téma rozhovoru

Nyní se podívejme souhrnně na ta vydání, ve kterých byla migrace tématem hlavním.

V dílech, ve kterých se vyjadřovali k migrační krizi politici, což bylo ve většině případů, se hovořilo zejména o politických aspektech migrační krize. Opětovným tématem byla problematika povinných kvót na přerozdělování migrantů, kritika hlavních představitelů Evropské unie, rozpory uvnitř Evropské unie, ale i otázka uzavření schengenského prostoru, ochrany hranic, zapojení NATA do řešení situace a situace v Sýrii. S politiky bylo hovořeno i o „nepolitických“ otázkách, nejčastěji o postojích české veřejnosti k migrantům. V debatách s experty a novináři pak byla nastolována rovněž tematika pomoci migrantům, azylové politiky Evropské unie, integrace migrantů do společnosti, okrajově i příčin migrace.

Moderátorky pořadu si povětšinou držely neutrální odstup od probíraných témat, což bylo zřejmé zejména z celé struktury pořadu, kdy se snažily zastávat v rozhovorech různé role, dle toho, kdo byl na straně hosta, resp. vyvažovat debatu prostřednictvím kritických dotazů a být v debatě v roli kvalifikovaného oponenta. V několika případech, zvláště pak v případě moderace Zuzany Tvarůžkové, byly na některých místech zaznamenány znaky ne příliš profesně zvládnutého moderátorského stylu. Máme teď na mysli zejména kladení sugestivních otázek, i poněkud hrubý styl moderace při zjišťování dotazů, který se však čteněji projevoval na úrovni nonverbální komunikace (mimika, intonace). Tyto projevy by však bylo možné hodnotit spíše optikou Kodexu ČT, než zákona o vysílání.

„jak se vám pozdává, když vidíte, jakým způsobem se registrují tito lidé na území České republiky? Teď mám, namysli konkrétně to číslování fixem? Copak tady neexistují sofistikovanější metody, jak registrovat občany cizí země na území České republiky? Co si o tom myslíte? Mě zajímá váš názor.“²²⁶

„Dobře. Vy jste mi uvedl konkrétní příklad, možná takto by to mohl formulovat prezident republiky právě v tom zahraničním kontextu. Myslíte si, že to dělá dostatečně? Protože z těch posledních projevů to opravdu nevyplývá.“²²⁷

„a vy říkáte, že používá bonmoty (prezident). To si myslíte, že na to je teď prostor a čas a nálada ve společnosti?“²²⁸

Ve struktuře položených dotazů převažovaly dotazy **neutrální** (77 %), objevily se však i dotazy **ambivalentní** (8 %) a **negativní** (15 %). Každá z diskuzí byla jistým způsobem specifická. Její charakter vyplýval jak z typu otázek a míry kritičnosti moderátorky, tak stejnou měrou z charakteru a naladění hosta. Nejvíce **konfrontačních** dotazů zaznělo v debatě s novinářem **Benjaminem Kurasem** (41 %) a

²²⁶ Interview ČT24, 1. 9.

²²⁷ Interview ČT24, 31. 8.

²²⁸ Interview ČT24, 31. 8.

ředitelem zahraničního odboru Kanceláře prezidenta republiky **Hynkem Kmoníčkem** (39 %), oba zmínění vyjadřovali v diskuzi spíše negativní hodnocení migrantů.

Na úrovni jednotlivých debat bylo možné na základě výpovědí hostů vyzorovat **vstřícné i negativní postoje k migrantům**. Největší počet pozitivních zmínek byl zaznamenán v diskuzi s ředitelkou Sdružení pro integraci a migraci Magdou Faltovou a s novinářkou Světlanou Sodomkovou, která informovala o situaci na tzv. balkánské trase, na které jakožto redaktorka ČT strávila několik dnů.

„To určitě ne. Ti lidé jsou v zoufalé situaci, bojí se o život a udělají pro to všechno... zacházení maďarských orgánů s těmi uprchlíky, s těmi lidmi, kteří jsou traumatizovaní bezesporu, je jako, řekla bych, dost tristní ... Ta skupina, se kterou my jsme jeli, to byli extrémně vzdělaní lidé ... Vysvětluji si to (negativní postoje veřejnosti) tím, že ti lidé nejsou, nejsou vzdělaní a bojí se neznámého, protože jinak je to nepochopitelný postoj, jako nelidský postoj, to, že nechcete pomoci někomu, kdo je s dítětem na útěku, třeba ženě, prostě která má novorozence a prošla takovouhle cestu, to je nepochopitelné“²²⁹ (Světлана Sodomková)

Naopak nejvíce negativních zmínek o migrantech bylo zaznamenáno v rozhovoru s novinářem Benjaminem Kurasem, který pronášel často i velmi kontroverzní výroky o migrantech a příčinách migrace.

„Myslel jsem tím, myslel jsem tím, že nás čeká záplava milionů lidí, kteří absolutně nejsou schopni žít podle evropských standardů. V té Itálii bylo jasně vidět, že to jsou lidé, kteří nebudou moct mít nikdy zaměstnání, kteří budou navždy spoléhat na podporu našich daňových poplatníků.“²³⁰ (Benjamin Kuras)

„No, já jsem dospěl k závěru, že je to, že je to organizované Islámským státem, že nejprve vyhnali křesťany, teďka už do těch toků přidávají, jak už ostatně sami přiznali, přidávají své vlastní cvičené džihádisty. V Polsku už jich našli 200. V Německu se odhaduje, že 48 tisíc muslimů má napojení na Islámský stát, to jsou strašidelné číslce. Kolik jich je v Česku, nikdo nemůže odhadnout, protože česká kontrarozvědka na ně ještě nepřišla.“²³¹ (Benjamin Kuras)

Moderátorka jeho výpovědi většinou zvládala redigovat a vyvažovat konfrontačními dotazy. Z toho důvodu byla právě tato debata nejkritičtější co do počtu konfrontačních výroků (viz výše). V debatě se ale přesto objevila místa, ve kterých pronášel host výroky, které nebyly založeny na faktických údajích, a moderátorka nezasáhla:

„... a já nevím jaksí, co s nimi, až dojdou, až dojdou peníze Itálii, která jim, jak jsem se dozvěděl, vyplácí 35 eur na den kapesné kromě zadarmo bydlení a stravy, takže to bude takový nápor na, na kasu daňových poplatníků v celé Evropě, že se to musí ekonomicky zhroutit.“²³² (Benjamin Kuras)

Jejich míra ale nepřekročila hranici, kdy by bylo možné hovořit o neobjektivitě či nevyváženosti diskuze. Z celkového posouzení jednotlivých pořadů i všech diskuzí ve svém celku je proto možné konstatovat, že ve vysílání pořadu Interview ČT24 nebyly zaznamenány žádné skutečnosti svědčící o porušení zákona o vysílání.

²²⁹ Interview ČT24, 7. 9.

²³⁰ Interview ČT24, 24. 8.

²³¹ Interview ČT24, 24. 8.

²³² Interview ČT24, 24. 8.

o Hyde park ČT24

Pořad Hyde park ČT24 je²³³ diskuzním a zároveň interaktivním pořadem České televize, vysílaným na programu ČT24 každý všední den po osmé hodině večer.

V námi sledovaném období bylo odvysíláno celkem **8 dílů** pořadu, a to v období od 31. 8., jelikož v prázdninových měsících pořad vysílán nebyl. Z těchto osmi dílů se jich **pět** věnovalo nějakým způsobem migrační tematice. Zatímco monitorovaná délka vysílání pořadu přesahovala **7 hodin**, analyzovaná stopáž, tedy úsek, ve kterém bylo hovořeno o migraci, činila přibližně **4 hodiny**²³⁴. Moderátorem pořadu byl v daném období **Bohumil Klepetko**.

Do pěti analyzovaných dílů bylo pozváno celkem **šest hostů** (tab. 52). Vyjma Tomáše Prouzy, který reprezentoval spíše politickou oblast, se jednalo o experty z různých oborů. Krom hostů, na které ukazuje tabulka 52, byly součástí některých pořadů i zpravodajské reportáže či rozhovory se zpravodaji České televize.

Tab. 52: Struktura hostů pořadu Hyde park ČT24

datum	host	specifikace hosta	stopáž výpovědi ²³⁵	hlavní témata
1. 9.	Martin Rozumek	ředitel Organizace pro pomoc uprchlíkům	0:37:42	pomoc migrantům, postoje veřejnosti, charakteristiky migrantů (původ, pohlaví, vzdělání), politické aspekty migrace (otázka přijímání migrantů), integrace migrantů (migranti jako přínos pro společnost), situace v zařízeních pro migranty, řešení migrace (řešení příčin krize)
4. 9.	Dušan Drbohlav	sociální geograf, Přírodovědecká fakulta UK	0:24:01	politické aspekty migrace (summit V4, kvóty), příčiny migrace, řešení krize, otázka přijímání migrantů, charakteristiky migrantů (původ, pohlaví, vzdělání), integrace migrantů, postoje veřejnosti k migrantům, přístup Maďarska vs. Německa, hrozba IS
7. 9.	Tomáš Prouza	státní tajemník pro evropské záležitosti	0:30:15	politické aspekty migrace (kvóty, přístup ČR k migrantům, zhodnocení činnosti evropského komisaře, jednání politiků v Bratislavě, stavba maďarského plotu, zapojení NATA do řešení krize), příčiny migrace (vojenský zásah jako řešení příčin krize)
10. 9.	Vladimír Dlouhý	prezident Hospodářské komory ČR	0:22:05	politické aspekty migrace (řešení krize, kvóty), integrace migrantů (migranti jako přínos pro společnost), pomoc migrantům
11. 9.	Břetislav Tureček	analytik, Metropolitní univerzita Praha	0:18:55	navazující agenda: globální terorismus, bezpečnostní hrozby Evropy, činnost tzv. Islámského státu, válka v Sýrii, zapojení Ruska do bojů v Sýrii
	Ondřej Ditrych	analytik, Centrum výzkumu Deutsch Security Square, Fakulta sociálních věd UK	0:17:46	

²³³ Resp. byl, od začátku února nabízí Česká televize nový blok 90' ČT24, který rozšiřuje tradiční pořad Hyde Park.

²³⁴ Přesně 7:13:56 ku 4:06:24.

²³⁵ Jedná se o výpovědní stopáž hosta, ve kterém hovořil o migrační tematice.

Tabulka 52 ukazuje na hlavní témata, o kterých bylo s hosty hovořeno. Z analýzy obecné tematické struktury otázek, jež nastoloval moderátor (případně diváci prostřednictvím sociálních sítí či telefonických dotazů), vyplynulo, že nejčastěji byly kladeny otázky reflektující **politické aspekty migrace** (36 %), resp. otázky tematizující různé návrhy řešení migrační krize (kvóty, ochrana hranic, azylová politika, přijímání/odmítání migrantů, zapojení NATA do řešení krize). Politické aspekty byly diskutovány v podstatě v každém z analyzovaných dílů. Ve struktuře diskutovaných témat měla svá zastoupení i témata jako **pomoc migrantům** a problematika jejich **integrace do společnosti**. Příčinou tohoto byl jednak rozhovor s Martinem Rozumkem, ředitelem Organizace pro pomoc uprchlíkům, jednak debata s Vladimírem Dlouhým, prezidentem Hospodářské komory ČR, který v dané době přišel s návrhem vytvoření finančního fondu pro migranty, současně zdůrazňoval možný ekonomický přínos migrantů pro společnost. S nepatrně větší četností byly oproti jiným sledovaným pořadům v pořadu Hyde park ČT24 tematizovány i **příčiny migrace**, zdůrazňována byla konkrétně zejména problematika řešení příčin migrační krize (válka v Sýrii, špatné podmínky v mimoevropských uprchlických táborech). O příčinách se hovořilo v diskuzi s Martinem Rozumkem, Dušanem Drbohlavem i Břetislavem Turečkem a Ondřejem Ditrichem.

Z hlediska struktury dotazů dle jejich polemičnosti nezaznamenala analýza ve srovnání jednotlivých dílů žádné výrazné výkyvy. Převážná většina dotazů byla čistě neutrálního charakteru (92 % dotazů), což odpovídá charakteristice tohoto interaktivního pořadu, ve kterém mají diskuze povětšinou konsensuální charakter. Moderátor tak ve většině případů kladl neutrální dotazy, které zpřesňovaly výpovědi hostů, posouvaly diskuzi vpřed či rozšiřovaly pole témat, o kterých se diskutovalo.

Nutno podotknout, že na rozdíl od pořadu Interview ČT24 zde nebyly žádné osobnosti, které by se explicitně vyjadřovaly proti migrantům, což ale neznamenalo, že by v rámci tohoto pořady byli migranti prezentováni pouze v pozitivním světle. Prostřednictvím moderátora i dotazů diváků byly nastolovány otázky tematizující migranty např. jako **bezpečnostní hrozbu** („*ti spící bojovníci Islámského státu, ostatně mluvil i tom i jeden z vůdců Bagdádí, že mezi těmi běženci do Evropy budou oni bojovníci Islámského státu*“²³⁶, „*jestli to je dostatečný důvod, tento strach z neznámého, pro jejich odmítání?*“²³⁷), **lidí nevážících si pomoci** („*v médiích byly popisovány případy, kdy někteří běženci to jídlo, které dostanou, demonstrativně schválně zahazovali, i to se tam děje?*“²³⁸), či **lidí utíkajících za blahobytem** („*jestli rozlišovat mezi těmito uprchlíky, jak je popisujete, a těmi, kterým žádné nebezpečí nehrozí a utíkají jenom za blahobytem*“²³⁹).

Hosté však povětšinou ve svých výpovědích vyjadřovali **nutnost solidarity při řešení migrační krize, vstřícného postoje k migrantům a porozumění s migranty**. Na straně druhé ale vyjadřovali i porozumění s jinými názorovými proudy, tedy problém nezjednodušovali jen na určité aspekty tématu, ale snažili se své postoje vyargumentovat. Příkladem může být výpověď Vladimíra Dlouhého vysvětlujícího návrh založení fondu pro migranty:

*„mně vadilo to, jak se v lidech vytváří strach, teď opravdu hrozné nebezpečí, přílivová vlna, armáda, uzavřít hranice, zpochybňování schengenského prostoru uvnitř teda Evropské unie, to všechno jsou věci, které si myslím, jsou proti dlouhodobému zájmu České republiky, ale současně strachu těch lidí rozumím“*²⁴⁰

²³⁶ Hyde park ČT24, 11. 9.

²³⁷ Hyde park ČT24, 7. 9.

²³⁸ Hyde park ČT24, 1. 9.

²³⁹ Hyde park ČT24, 1. 9.

²⁴⁰ Hyde park ČT24, 10. 9.

Závěrem lze konstatovat, že analýza nepřinesla poznatky ukazující v souvislosti s pořadem Hyde park ČT24 na porušení zákona o vysílání.

○ Otázky Václava Moravce

Pořad Otázky Václava Moravce je politickým diskuzním pořadem České televize, který je vysílán v premiéře každou neděli od 12:00 do 13:00 na programech ČT1 a ČT24, v pokračování od 13:05 pouze na programu ČT24. Moderátorem pořadu je **Václav Moravec**.

V námi sledovaném období byly odvysílány celkem **tři díly**, které byly podrobeny monitoringu. Celková stopáž monitorovaných dílů činila přibližně **6 hodin**. V každém analyzovaném díle byl zaznamenán úsek vysílání, ve kterém bylo o migrační krizi hovořeno. V konečném výsledku pak byla do analýzy zařazena **1 hodina a 14 minut** vysílání pořadu, ve kterých byla probírána migrační agenda.

Jelikož se pořad profiluje jakožto politický, není překvapením, že většina hostů zastoupených v pořadu reprezentovala politickou oblast (tab. 53). Stejně tak tematická agenda reflektovala především politická témata. Hlavní subtémata, o kterých bylo hovořeno, ukazuje tabulka 53.

Tab. 53: Struktura hostů pořadu Očima Václava Moravce

datum	host	specifikace hosta	stopáž výpovědi ²⁴¹	hlavní témata
30. 8.	Pavel Telička	europoslanec, nestr. za ANO	0:16:58	politické aspekty migrace (postoj „starých“ vs. „nových“ zemí EU, fungování OSN, kvóty, ochrana hranic, Schengenu, zapojení armády do řešení krize)
	Alexandr Vondra	exministr obrany a zahraničí, ODS	0:14:29	
6. 9.	Aleš Michl	ekonomický expert hnutí ANO, poradce ministra financí	0:01:05	migrační krize vs. ekonomické problémy Evropy
	Miroslav Singer	guvernér České národní banky	0:00:59	
13. 9.	Bohuslav Sobotka	premiér, ČSSD	0:12:54	politické aspekty migrace (kvóty, ochrana hranic EU/ČR, situace v Sýrii, zapojení Ruska do bojů v Sýrii)
	Vojtěch Filip	poslanec, KSČM	0:07:36	

Hostem prvního analyzovaného dílu byl europoslanec Pavel Telička a exministr obrany Alexandr Vondra. Diskuze nad tématem migrační krize trvala v úhrnu téměř 43 minut, přičemž nepatrně větší prostor dostal Pavel Telička. Otázka otevírající tuto diskuzi se týkala kapacity Evropy, resp. počtu lidí, kolik je Evropa schopna pojmout. Dále moderátor reflektoval vyjádření některých západních politiků (A. Merkelová, L. Fabiuse) vyzývající východoevropské země k solidaritě při společném řešení migrační krize. Vyjma tématu povinných kvót na přijímání migrantů, byla diskutována i otázka funkčnosti Organizace spojených národů, která dle obou hostů selhává ve své činnosti. V průběhu debaty byl moderátorem prezentován výrok Andreje Babiše, dle kterého by měla Evropa uzavřít schengenský prostor, i kritika tohoto výroku Pavlem Bělobrádkem. Na základě tohoto bylo následně hovořeno o ochraně hranic Evropské unie, stavbě maďarského plotu, potápění prázdných lodí převaděčů ve Středozemním moři, ale i zapojení armády do ochrany hranic či boji proti převaděčům lidí.

V druhém sledovaném díle byli hosty pořadu ekonomický expert hnutí ANO a poradce ministra financí Aleš Michl a Miroslav Singer, guvernér České národní banky. Hlavním tématem vydání byl kurz české

²⁴¹ Jedná se o výpovědní stopáž hosta, ve kterém hovořil o migrační tematice.

ekonomiky. Migrační krize byla v tomto díle zcela okrajovým tématem. Hovořilo se o ní jen v necelých čtyřech minutách, když moderátora zajímalo, zda v současné době, „*kdy je Evropa zachvácená migranty*“, jdou stranou ekonomické problémy Evropy, především často skloňovaného Řecka.

V posledním sledovaném díle byli hosty pořadu, hovořící o migrační agendě, premiér Bohuslav Sobotka a poslanec Vojtěch Filip. Stopáž diskuze reflektující migrační krizi činila necelých 29 minut. Dominantním tématem diskuze byly kvóty (otázka solidarity zemí V4, počet, který by mělo Česko přijmout). V průběhu debaty se také hovořilo o možném zapojení armády na ochranu českých hranic, řešení krize v zemích, odkud migranti přicházejí (stabilizace situace na Blízkém východě) i o zapojení Ruska do bojů v Sýrii.

Struktura dotazů mířících na hosty byla napříč jednotlivými díly obdobná. Otázky kladené hostům byly povětšinou neutrálního charakteru (89 %). Konfrontaci využíval moderátor jednak tehdy, bylo-li potřeba hostovu výpověď, resp. argumentaci vyvážit protikladnými argumenty, jednak na místech, ve kterých se hosté např. vyhýbali zodpovězení dotazu. Analýza neodhalila, že by moderátor stranil některému prezentovanému názorovému proudu, či upozadoval relevantní témata týkající se migrační krize. Diskuze v jednotlivých vysíláních pořadu byly vedeny korektně, neobjevila se výrazná profesní pochybení moderátora nebo narušení zásad objektivitu a vyváženosti.

Závěrem lze proto shrnout, že ani v těchto analyzovaných dílech pořadu Otázky Václava Moravce nedošlo k porušení zákona o vysílání, jelikož veškeré požadavky jím kladené na publicistické obsahy byly moderátorem dodrženy.

o Politické spektrum

Pořad Politické spektrum je diskuzním pořadem programu ČT24, který se obvykle věnuje menším a mimoparlamentním politickým stranám. Vysílán je v pravidelném sobotním čase od 14:32 hodin.

Pořad se na svých webových stránkách prezentuje slovy: „*Politické spektrum České republiky je širší a barevnější a má větší záběr, než jaký postihují parlamentní strany a co je schopno mapovat denní televizní zpravodajství a aktuální publicistika. Některé náměty nesměmovných stran, hnutí, občanských sdružení a různých iniciativ ožívují náš veřejný prostor, a mnohdy otevírají i problémy, které „velcí“ vědomě i nevědomě pomíjejí. Proto se Česká televize rozhodla vysílat na kanálu ČT24 pravidelný diskusní pořad, který těmto subjektům poskytuje prostor k šíření jejich názorů.*“²⁴²

V námi sledovaném období byly odvysílány pouze dva díly tohoto pořadu, přičemž oba dva se týkaly migrační agendy. Monitorovaná i analyzovaná stopáž proto byla totožná, činila přibližně **51 minut**. Moderátory pořadu byli v daném období **Vladimír Kučera** a **Veronika Paroulková**.

Tab. 54: Struktura hostů pořadu Politické spektrum

datum	host	specifikace hosta	stopáž výpovědí	témata
5. 9.	Jiří Fremr	Mladí konzervativci	0:09:43	politické aspekty migrace (přijímání migrantů, řešení příčin migrace, integrace migrantů, návrhy řešení krize, reflexe politických chování/jednání/postojů)
	Radek Hlaváček	Mladí sociální demokraté	0:07:24	
	Tomáš Krátký	Mladé ANO	0:02:22	
	Vojtěch Marek	Mladí křesťanští demokraté	0:02:11	
12. 9.	Lukáš Černoهورský	Česká pirátská strana	0:09:08	politické aspekty migrace (ekonomická vs. migrační)

²⁴² <http://bit.ly/1NLLSVT>.

	Václav Láska	Strana zelených	0:06:56	krize, řešení příčin migrace, návrhy řešení krize, rozpor v EU)
	Radim Smetka	Strana svobodných občanů	0:06:58	

Jak ukazuje tab. 54, v prvním sledovaném díle byli hosty pořadu mladí politici. Diskuze toho dne byla dlouhá téměř 26 minut. Hlavním tématem bylo řešení migrační krize. Mladí politici na jedné straně reflektovali tehdejší situaci a politické návrhy řešení krize, na stranu druhou sdělovali svůj „recept“ na ono řešení. Všichni diskutující se více méně shodli na tom, že primárně je nutné se zaměřit na řešení situace v zemích, odkud migranti přicházejí. V části diskuze bylo hovořeno i o nutnosti klasifikovat migranty na ty, kteří opravdu potřebují pomoc (uprchlíci), a ty, kteří přicházejí pouze z ekonomických důvodů. Dále se hovořilo o integraci migrantů do společnosti. V této otázce se střetly dva protichůdné názory. Vojtěch Marek představitel Mladých křesťanských demokratů poukazoval na nemožnost integrace migrantů z Blízkého východu vzhledem k jejich kulturní odlišnosti, jako příklad uváděl ghetta ve Francii. Radek Hlaváček zástupce Mladých sociálních demokratů naopak upozorňoval na to, že problém s ghettu nestojí v kulturní odlišnosti migrantů, ale v nezvládnuté sociální politice.

Analyzovaný díl byl vyhodnocen v mezích požadavků, které zákon o vysílání klade na publicistické pořady. Přesto je nutné poznamenat, že role moderátora v tomto pořadu leckdy sklouzávala do komentátorské role, resp. moderátor nezastával čistě neutrální (či neutralistický) postoj, ale dával najevo i své osobní postoje a názory. Na druhou stranu bylo zcela zřejmé, že se jedná čistě o moderátorův osobní názor, tedy nedošlo k zaměňování názorů za fakta.

„politici neustále používají silná slova, když se neustále mluví, jak se použije armáda... když se dokonce volá, promiňte, předseda ANO, když říká, proč nezasáhne NATO, což mi připadlo jako poněkud mimo mísu...“²⁴³

V druhém analyzovaném díle byli jeho hosty Lukáš Černožský (Česká pirátská strana), Václav Láska (Strana zelených) a Radim Smetka (Strana svobodných občanů). Hlavními tématy diskuze byly ekonomická vs. migrační krize v Evropě, řešení příčin migrace, návrhy řešení krize i rozpory v rámci Evropské unie. Obsah vydání byl z hlediska zákona o vysílání v pořádku.

²⁴³ Politické spektrum, 5. 9.

HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ ANALÝZY

Primárním cílem analýzy bylo odpovědět na otázku, jakým způsobem Česká televize pracuje s tématem migrační krize, a zda v určitých ohledech neselhává, respektive zda vybrané pořady České televize respektovaly ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, týkající se povinnosti vysílat zpravodajské a politicko-publicistické pořady objektivně a vyváženě, jakožto i ustanovení § 32 odst. 1 písm. c) i) b) f).

Na základě monitoringu a analýzy lze konstatovat, že v analyzovaném materiálu nedošlo k porušení zákona o vysílání.

Sekundárním cílem analýzy bylo odhalit, zda Česká televize k tématu přistupuje koncepčně se snahou poskytovat komplexní informační a analytický servis, či zda je její přístup při informování spíše nahodilý, neuvědomělý, reflektující jen momentální závažnost, či mediální atraktivitu aktuálních událostí. Analytické výstupy měly rovněž zhodnotit, zda při informování o migrační krizi nelze vysledovat určité manipulativní aspekty či rysy předpojatosti.

Dle zadání tak měla analýza poskytnout odpovědi na následující okruhy otázek:

a) Jaký prostor v rámci zpravodajství a publicistiky věnovala Česká televize ve svém vysílání v období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015 otázkám migrační krize?

Z analýzy vyplynulo, že Česká televize věnovala migrační tematice ve sledovaném období tři týdnů prostřednictvím zpravodajství a publicistiky výrazné množství prostoru. Předmětem analýzy bylo celkem dvanáct pořadů České televize, z toho jeden čistě zpravodajský pořad (Události), sedm zpravodajsko-publicistických či publicistických relací (168 hodin, Události, komentáře, Studio ČT24, Horizont ČT24, Newsroom ČT24, Ekonomika ČT24, Týden v politice ČT24), a čtyři diskuzní pořady (Interview ČT24, Hyde park ČT24, Otázky Václava Moravce, Politické spektrum). Vyjma dvou pořadů, specificky zaměřené relace Ekonomika ČT24 a diskuzního pořadu Otázky Václava Moravce, ve kterých bylo téma migrační krize spíše tématem okrajovým, dominovala migrační tematika v obsahu většiny analyzovaných pořadů. Migrační krize tak byla ve většině sledovaných pořadů jednoznačně tématem číslo jedna daného období.

b) Nakolik proaktivní byl přístup média pro získávání materiálu a pro zajištění pestrosti a relevance zdrojů?

Přístup České televize k získávání vlastního materiálu lze označit za jednoznačně proaktivní. Škála redaktorů, zpravodajů a moderátorů, kteří se podíleli na informování o migrační krizi, byla velmi pestrá. Zpravodajská redakce měla zastoupení svých zpravodajů ve všech evropských i mimoevropských zemích, ve kterých byla aktuální migrační situace nejpálčivější (Maďarsko, Německo, Belgie, Rakousko, Itálie, Jordánsko, Rusko, Itálie, Řecko, Srbsko, Makedonie, Slovensko). To zajistilo aktuálnost, bezprostřednost i ucelenost poskytovaných informací.

Stejně tak výběr zdrojů či mluvčích, kteří ve sledovaných pořadech České televize dostali prostor vyjádřit se k tématu migrační krize, byl poměrně rozmanitý. Ve většině pořadů dominovali agendě oslovených mluvčích zástupci české či zahraniční politiky. Příčina preference těchto zdrojů souvisela s dominantní tematickou agendou analyzovaných pořadů reflektující politické aspekty migrace. Škála oslovovaných politiků však byla poměrně různorodá. Z českých politických představitelů nejčastěji hovořil premiér Bohuslav Sobotka, na dalších místech pak především zástupci vlády, jakožto ti, mající největší kompetence vyjadřovat se k politickým aspektům migrační krize. Opomíjeni ale nebyli ani zástupci českých politických opozičních stran, přestože ve srovnání se zástupci stran vládních dostávali podstatně

méně prostoru. Prostřednictvím pořadu Politické spektrum dostali prostor vyjádřit se k otázkám migrace i představitelé neparlamentních politických subjektů. V rámci zahraniční politické reprezentace převažovaly citace politiků německých, maďarských, rakouských, francouzských a slovenských, zcela okrajově byl poskytován prostor mimoevropským politikům.

Frekventovanými zdroji, či mluvčími analyzovaných pořadů, byli v celku všech pořadů i experti z různých oborů (sociologové, politologové, experti na problematiku zemí, odkud migranti přicházejí, experti na náboženskou problematiku, demografové apod.). Nutno ovšem konstatovat, že jejich výraznější zastoupení bylo přítomné především ve zpravodajsko-publicistických, publicistických a diskuzních pořadech. V hlavní zpravodajské relaci v daném období de facto chyběly hlasy jakýchkoli odborníků. V této relaci však patřilo významné místo v kategorii zdrojů a mluvčích samotným migrantům, kteří naopak absentovali v publicistických a diskuzních pořadech.

Poměrně velký prostor patřil v dotyčných pořadech ve sledovaném období i zástupcům neziskových lidskoprávních organizací zainteresovaných v pomoci migrantům, dále pak dobrovolníkům, představitelům veřejnosti, církve, české i zahraniční policii.

Vysledovaná pak byla tendence média zvat „jedny a ty samé“ zástupce expertů, i např. neziskových organizací napříč vícero různými pořady (např. Dušan Drbohlav, Jiří Šedivý, Petr Robejšek, Martin Rozumek, Vladimír Baar, Břetislav Tureček). Příčina tohoto patrně tkvěla ve snaze média o co nejjednodušší získávání zdrojů a hostů do pořadů, než v záměru mediálně zvýhodňovat opakovaně zvané osoby.

Souhrnně lze ale konstatovat, že sledované pořady České televize poskytovaly vyjádření široké škále relevantních názorů na různé problematiky, které s migrační krizí souvisejí. Stejně tak práce se zdroji byla ve většině případů transparentní, redakce adekvátně ověřovala a zdrojovala sdělované informace.

c) Jaká témata byla nastolována v jednotlivých sledovaných pořadech?

Většina dotyčných pořadů České televize se při pokrývání problematiky migrační krize soustředila největší měrou na politické aspekty migrační krize. Téma reflektující politické postoje, jednání či návrhy řešení krize, bylo dominantním tématem v devíti z dvanácti analyzovaných pořadů. Výrazným subtématem napříč těmito pořady bylo téma povinných kvót na rozdělování migrantů. Toto téma mělo tendence zastiňovat jiná politická témata, která ve veřejném prostoru v daném období rezonovala stejně tak. Téma kvót pak bylo napříč pořady, především však v hlavní zpravodajské relaci Události, prezentováno jako předmět sporu dvou stran (České republiky, potažmo zemí Visegrádské čtyřky a Německa, resp. „starých“ zemí).

Vyjma politických aspektů migrace se Česká televize soustředila na mapování aktuální situace v tranzitních a cílových evropských zemích a tamní organizaci migrace. Významný prostor byl věnován situaci v Maďarsku, která byla nejčastěji prezentována jako nevládnutá či nevladatelná. Spolu s vývojem situace, resp. přesunem migrantů z balkánských zemí do zemí západních, bylo hovořeno také o situaci v Rakousku a Německu. Přecházeny ale nebyly ani informace z jiných evropských i mimoevropských zemí.

Obecným tématem objevujícím se i jako subtéma v rámci jiných témat, bylo téma, které jsme nazvali „popis počtu/cesty/strategie migrantů“. Primárním motivem tohoto tématu byla kvantita migrantů a jejich pohyb po Evropě. Dané téma bylo velmi výrazné v hlavní zpravodajské relaci. V rámci tohoto tématu byli migranti prezentováni jako nediferencovaná masa „zahlcující“ Evropu. V publicistických a diskuzních pořadech byla kvantita migrantů rovněž zmiňována, avšak na úrovni dotazů moderátorů, které jsme v této části analýzy sledovali, byl povětšinou kladen důraz na jiné aspekty migrační krize.

Významným tématem v rámci všech sledovaných pořadů, bylo téma pomoci migrantům, a také téma reflektující postoje české a zahraniční veřejnosti. Daná témata však byla častěji vedlejšími tématy analyzovaných pořadů. Nutno podotknout, že v nastolování těchto témat byl znatelný vývoj v průběhu oněch sledovaných tří týdnů, směrem k větší medializaci daných témat.

Pomoc migrantům ať už ze strany veřejnosti, dobrovolníků, neziskových lidskoprávních organizací či církve byla povětšinou prezentována moderátory a redaktory České televize čistě neutrálně, tedy jako faktická informace, kterou redaktoři a moderátoři nikterak nehodnotili. Vyskytly se však případy, a to zejména v souvislosti s informacemi o pomoci ze strany dobrovolníků a veřejnosti, ve kterých byla ona pomoc rámována do mantinelů solidarity a porozumění s migranty. Pomoc migrantům byla v těchto případech prezentována jako něco naprosto přirozeného či legitimního. V případě hlavní zpravodajské relace pak analýza konstatovala, že v celku všech analyzovaných příspěvků se jednoznačně s větší četností hovořilo o tom, že česká veřejnost je s migranty solidární, tzn., nabízí pomoc, než naopak.

Poměrně významný tematický rámec „pomoci migrantům“ mohl být v daném období zapříčiněn stupňujícími se nenávisťnými postoji v části české společnosti, o kterých sledované pořady rovněž hovořily. Postoje české i zahraniční veřejnosti byly opakovaně diskutovány s různými hosty publicistických a diskuzních pořadů, přičemž v těchto byly analyzovány i příčiny jednotlivých postojů k migrantům převažujících v České republice i jiných evropských zemích.

Okrajovým tématem většiny pořadů, ve srovnání s výše popsanými, bylo v daném období téma příčin migrace. Nelze však říci, že by se tomuto tématu nedostávalo žádné publicity. Příčinám migrace byl věnován jednoznačně větší prostor v publicistických a diskuzních pořadech. Nejvýraznější pak v pořadu Horizont ČT24, který je zaměřen na zahraniční dění. V ostatních pořadech byly příčiny migrace zastíňovány aktuálními informacemi, na které se tyto pořady primárně zaměřovaly.

Z pohledu celku analyzovaného materiálu je však možné konstatovat, že migrační tematika byla ve sledovaných pořadech rozebírána z různých úhlů pohledů a témat. Diváci dostávali prostřednictvím daných pořadů informace jak o aktuálních událostech, stejně jako o příčinách a souvislostech týkajících se migrační agendy. Migrační krize tedy byla nahlížena jak optikou aktuálních událostí, tak z hlediska budoucího vývoje a jeho důsledků politických, ekonomických, demografických, sociálních i kulturních. V celku vysílání nebylo zaznamenáno, že by bylo nějaké téma vyloženě přehlíženo. Primární zájem o politická a organizačně-administrativní témata spočíval zřejmě ve snaze přinášet divákům zejména aktuální a čerstvé informace.

d) Věnují média pozornost i konkrétním lidským příběhům migrantů jako kontrast k masovému charakteru migrace? Nemají tendenci přenášet informování od věcné roviny do emocionální?

Zpravodajství České televize pracovalo s několika odlišnými až protikladnými perspektivami a rámci. Na jedné straně zde byly zaznamenány jednoznačné tendence k vyobrazování migrantů jako nediferencované masy „zahlcující“ Evropu, jako zátěž pro společnost, evropské politiky, Evropu samu, či jako bezpečnostní riziko. Na straně druhé byly tyto rámce jakoby vyvažovány příspěvky popisujícími migranty jako lidi s osobním příběhem, osudem stíženého nešťastníky, oběti války, migrace, převaděčů, tedy lidí, kterým je třeba pomáhat. Analýza tak ukázala, že v mediální reprezentaci migrantů se napříč analyzovanými příspěvky zpravodajské relace objevila jakási dvojkolejnost, kterou je ovšem možné interpretovat jako snahu o vyváženost, resp. informování o tématu z různých úhlů pohledů.

Jak ve zpravodajských, tak publicistických pořadech se provozovatel snažil postihnout různé aspekty migrační tematiky prostřednictvím tematické pestrosti vysílaného obsahu. V jednotlivých zpravodajských a publicistických příspěvcích redakce většinou zachycovala více perspektiv („masa“, „zátěž“, „oběti války“, „oběti migrace“...), čímž obraz migranta vyvažovala. Zpravodajství i publicistika

tak poskytovaly komplexní náhled na problematiku v celé její šíři. Z analyzovaného materiálu nadto vyplynula zřejmá snaha provozovatele o věcný, střízlivý a korektní postup při zpracovávání témat. Zpravodajské příspěvky neměly tendenci sklouzávat do emocionální či moralizující roviny. Redaktoři a moderátoři České televize informující o migrační krizi se rovněž vyhýbali explicitním hodnotícím komentářům.

Ve vysílání programů ČT1 a ČT24 tak nebyl identifikován žádný moment, který by bylo možné vyhodnotit jako porušení zásad objektivitu a vyváženosti. Analýza nezaznamenala ani tendence redaktorů a moderátorů daných programů podílet se na utvrzování stereotypních předsudků či podněcování nenávisti z důvodu etnicity či náboženství. Stejně tak nebyly zaznamenány případy, ve kterých by docházelo k propagaci nebo zlehčování válečných konfliktů, zachycování umírajících osob, či osob vystaveným těžkému utrpení.

Celkově lze tedy shrnout, že provozovatel ve vysílání věnovaném migrační krizi ve sledovaném období dostal požadavkům, jež na něj klade zákon o vysílání.

Návrh usnesení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou informování o migrační krizi ve zpravodajských a publicistických pořadech na programech ČT1 a ČT24 provozovatele ČESKÁ TELEVIZE v období od 24. srpna 2015 do 13. září 2015.

PŘÍLOHA

Příloha č. 1: Přehled analyzovaných příspěvků zpravodajské relace Události

datum vysílání	Název zpravodajského příspěvků	začátek vysílání	konec vysílání
24. 8.	Vlna uprchlíků dorazila do Srbska	0:00:42	0:03:02
	Postřehy zpravodaje Davida Miřejovského	0:03:02	0:03:50
	Potyčky v německém uprchlickém	0:03:02	0:04:22
	Merkelová a Hollande k uprchlické krizi	0:04:22	0:06:01
	Diplomaté k imigrační krizi	0:06:01	0:07:59
	Detenční tábor ve Vyšních Lhotách se plní	0:07:59	0:09:01
	Upoutávka – Události, komentáře	0:09:01	0:09:15
	Syrská Palmýra zničená Islamisty	0:22:09	0:24:16
	Vyznamenání za odvrácení útoku ve vlaku	0:45:19	0:47:26
25. 8.	Útok ve vlaku prý Maročan plánoval	0:15:37	0:15:57
	Fotky z ničení Baal-šaminova chrámu	0:17:34	0:17:55
	Uprchlický rekord v Maďarsku	0:17:55	0:20:08
	Kvóty pro uprchlíky	0:20:08	0:21:02
	Kvóty pro uprchlíky	0:21:04	0:21:17
26. 8.	Koaliční spory o uprchlíky	0:32:54	0:33:44
	Protesty proti uprchlíkům	0:33:44	0:36:07
	Uprchlíci v Evropě	0:36:07	0:41:29
27. 8.	Nález mrtvých uprchlíků v nákladním autě	0:05:48	0:08:15
	Desítky mrtvých v odstaveném kamionu	0:08:15	0:11:26
	Upoutávka - Události komentáře	0:11:26	0:11:43
28. 8.	V kamionu se udusilo 71 lidí	0:05:47	0:08:12
	Problémy s pašováním uprchlíků	0:08:12	0:11:09
	Odpor proti přistěhovalcům v Německu	0:11:09	0:12:49
	Mimořádná opatření kvůli uprchlíkům nebudou	0:12:49	0:15:05
	Přesné a včasné informace o pohybu uprchlíků	0:15:05	0:15:47
	Upoutávka - Události komentáře	0:15:47	0:16:04
	Eskalace uprchlické krize	0:22:38	0:22:59
29. 8.	Kauza mrtvých uprchlíků	0:09:13	0:12:06
30. 8.	Vyšetřování úmrtí běženců	0:05:43	0:08:26
	Počty uprchlíků	0:08:26	0:09:28
	Tranzit uprchlíků přes Česko	0:09:28	0:11:32
	Prezident o uprchlících	0:11:32	0:12:12
31. 8.	Mimořádný summit kvůli uprchlíkům	0:05:42	0:07:59
	Jednání na Hradě o uprchlících	0:07:59	0:09:23
	Uprchlická krize v Maďarsku	0:09:23	0:12:03
	Evropští politici k uprchlické krizi	0:18:37	0:21:28
	Tresty za výroky na internetu	0:27:45	0:29:49
	Lidovci se distancovali od výroků Daniela Kalendy	0:29:49	0:30:29
1. 9.	Pohyb migrantů v Evropě zesílil	0:05:50	0:07:43
	Převoz uprchlíků do Brna	0:07:43	0:08:30

	Běženci v ČR	0:08:30	0:09:00
	Drama na Budapeštské nádraží	0:09:00	0:11:02
	Srbský postoj k uprchlíkům	0:11:02	0:13:30
	Česko zadrželo rekordní počet uprchlíků	0:34:33	0:35:34
	Cesta uprchlíků ze Sýrie	0:35:34	0:36:14
	Aktuální situace v Budapešti	0:36:14	0:37:43
	Cesta uprchlíků přes Evropu	0:37:43	0:39:33
	Stanový tábor pro běžence v Poštorné	0:39:33	0:40:49
	Uprchlíci ve Vyšních Lhotách	0:41:38	0:43:12
	Téma uprchlíci na ČT24	0:43:12	0:43:28
	Islámský stát zničil chrám	0:45:27	0:47:26
	Vyloučení D. Kalendy z KDU-ČSL	0:47:26	0:47:47
2. 9.	Vývoj kolem migrační krize	0:05:55	0:09:00
	Situace u budapeštského nádraží	0:09:00	0:10:44
	Zablokovaný eurotunel	0:10:44	0:11:06
	Zadržení lidé v Česku	0:11:06	0:11:43
	Nové zařízení pro uprchlíky v Poštorné	0:11:43	0:13:59
	Žádost o změnu imigračních pravidel	0:13:59	0:15:18
	Rozhovor s ministrem vnitra Milanem Chovancem	0:15:18	0:17:21
	Uprchlíká krize v Budapešti	0:36:38	0:38:53
	Train of hope	0:38:53	0:39:45
	Sbírky a pomoc pro uprchlíky	0:39:45	0:41:58
	Pomoc Prahy uprchlíkům	0:41:58	0:42:23
	Jak vypadá pomoc uprchlíkům	0:42:23	0:43:39
	Situace ve Vyšních Lhotách	0:43:39	0:44:40
3. 9.	Uprchlíká krize - hlavní momenty	0:01:45	0:04:55
	Situace v Maďarsku	0:04:55	0:06:49
	Uprchlíci v Evropě	0:06:49	0:07:31
	Snímek jako symbol uprchlické krize	0:07:31	0:09:37
	Propouštění syrských utečenců	0:09:37	0:11:59
	Situace na břeclovském nádraží	0:11:59	0:13:11
	Přijímání utečenců v Německu	0:13:11	0:14:19
	Mimořádný summit V4 v Praze	0:14:19	0:14:56
	Schůzka Zemana s Putinem	0:35:12	0:37:17
4. 9.	Summit V4	0:05:43	0:09:16
	Rozhovor s premiérem Bohuslavem Sobotkou	0:09:16	0:11:19
	Uprchlíkové kvóty rozdělují EU	0:11:19	0:12:55
	Rozhovor s premiérem Bohuslavem Sobotkou	0:12:55	0:15:14
	Uprchlíká krize v Maďarsku	0:15:14	0:17:14
	Uprchlíká krize v Maďarsku	0:17:14	0:20:35
	Cesta propuštěných syrských uprchlíků	0:20:35	0:22:52
	Pomoc uprchlíkům	0:22:52	0:24:44
	S uprchlíky na cestě Českem	0:24:44	0:27:20
	Upoutávka - Události komentáře	0:27:27	0:27:43
	Útok na mírové síly na Sínaji	0:38:45	0:41:07

	Rusko proti islamistům	0:41:07	0:41:29
5. 9.	Přívál uprchlíků v Rakousku	0:05:43	0:08:46
	Přívál uprchlíků v Rakousku	0:08:46	0:13:14
	Jednání ministrů zahraničí o uprchlících	0:13:14	0:14:18
	Propouštění uprchlíků	0:14:18	0:16:47
	Češi a uprchlíci	0:16:47	0:17:33
	Lékařská péče o migranty	0:17:33	0:19:47
6. 9.	Uprchlíká krize	0:05:41	0:08:43
	Uprchlíci v ČR	0:08:43	0:09:21
	Plán na kontrolu hranic	0:09:21	0:11:09
	Cesta uprchlíků z Maďarska do Německa	0:11:09	0:13:51
	Situace v Evropě	0:13:51	0:15:18
	Do pomoci běžencům by se ještě výrazněji měla zapojit katolická církev	0:15:18	0:15:37
	Írán se otevírá světu	0:17:12	0:19:33
7. 9.	Běženci v Evropě	0:05:42	0:08:48
	Migrační vlna v Evropě	0:08:48	0:13:54
	Církevní pomoc při integraci běženců	0:13:54	0:16:22
	Zadržení uprchlíci	0:16:22	0:17:05
	Vlna solidarity v Německu	0:17:05	0:19:04
	Jednání českého ministra zahraničí s prezidentem Íránu	0:19:04	0:19:27
8. 9.	Migrační vlna v Evropě	0:11:22	0:13:08
	Napětí na řeckém Lesbu	0:13:08	0:15:33
	Češi pomáhají uprchlíkům	0:15:33	0:17:46
	Debata o stanovém táboře v Poštorné	0:17:46	0:18:48
	Upoutávka - Fokus VM	0:20:59	0:21:13
	Zásah proti britským džihadistům	0:21:16	0:23:11
9. 9.	Rozdělování uprchlíků	0:05:45	0:06:51
	Šéf Evropské komise k uprchlické krizi	0:06:51	0:11:12
	České reakce na kvóty	0:11:12	0:13:53
	Přijímání uprchlíků v ČR	0:13:53	0:16:17
	Bída v jordánském táboře pro běžence	0:16:17	0:18:48
	Jednání generálního tajemníka NATO a premiéra Sobotky	0:24:47	0:28:26
10. 9.	Uprchlíká krize v Maďarsku	0:12:37	0:15:12
	Volná místa pro uprchlíky	0:15:12	0:15:51
	Nato a uprchlíci	0:15:51	0:16:35
	Pomoc církve	0:16:35	0:18:11
	Upoutávka - Události komentáře	0:18:11	0:18:28
	Islámský stát chce výkupné za rukojmí	0:24:06	0:24:21
	Nebezpečí Islámského státu	0:39:32	0:39:51
11. 9.	Uprchlíká krize	0:05:42	0:09:11
	Rozhovor s ministrem Zaorálkem	0:09:11	0:11:12
	Problémy kvůli jazykové bariéře	0:11:12	0:13:23
	Uprchlíci v ČR	0:13:23	0:14:29
	Situace v Rösszke na srbsko-maďarské hranici	0:14:29	0:14:49
	Uprchlícké tábory v Jordánsku	0:14:49	0:17:06

	Upoutávka - Události komentáře	0:17:06	0:17:23
	Chemické zbraně v Sýrii	0:21:20	0:23:14
	Integrace cizinců v Česku	0:35:40	0:38:23
	Počet pracujících cizinců v ČR	0:38:23	0:39:00
	Cizinci jako podnikatelé	0:39:00	0:41:27
	Němečtí vojáci v pohotovosti kvůli uprchlické krizi	0:45:35	0:45:46
12. 9.	Uprchlická krize v Evropě	0:11:26	0:13:30
	Český přístup k uprchlíkům	0:13:30	0:14:34
	Jazyková bariéra mezi policíí a uprchlíky	0:14:34	0:16:20
	Demonstrace odpůrců migrace i zastánců solidarity s uprchlíky	0:16:20	0:17:25
	V Londýně demonstrovaly tisíce lidí na podporu migrantů	0:17:25	0:17:41
	Upoutávka - Otázky Václava Moravce	0:17:41	0:18:11
13. 9.	Kontroly na hraničních přechodech	0:00:33	0:03:37
	Rozhovor s ministrem vnitra Milanem Chovancem	0:03:37	0:05:13
	České ne kvótám	0:05:13	0:08:18
	Uprchlíci v Evropě	0:08:18	0:09:28
	Uprchlíci v italských táborech	0:09:28	0:11:39
	Uprchlická krize	0:11:39	0:12:07
	Al-Káida o terorismu	0:19:11	0:19:27
	Cvičení NATO	0:37:42	0:38:50
	Cvičení aliančních vojsk	0:38:50	0:41:00
	Německé obnovení kontrol na hranicích s Rakouskem	0:00:00	0:00:52

Příloha č. 2: Přehled analyzovaných příspěvků pořadu Studio ČT24

24. 8. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Francouzský ministr zahraničí v Praze, Vystoupení francouzského ministra zahraničních věcí Laurenta Fabiuse v rámci pravidelné porady vedoucích zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí.	Laurent Fabius, ministr zahraničí Francie
	Projev ministra zahraničí na poradě velvyslanců, Vystoupení ministra zahraničních věcí Lubomíra Zaorálka v rámci pravidelné porady vedoucích zastupitelských úřadů České republiky v zahraničí	Lubomír Zaorálek, ministr zahraničí /ČSSD/
12:48 – 13:00	Radikálové z Islámského státu ničí památky v Palmýře	Jana Mynářová, egyptoložka, Český egyptologický ústav FF UK
13:30 – 14:00	Rok od podepsání příměří v Gaze	Jakub Szántó, blízkovýchodní zpravodaj ČT
14:30 – 15:00	Uprchlická krize v Makedonii	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Makedonie
	Radikálové z Islámského státu ničí památky v Palmýře	Jana Mynářová, egyptoložka, Český egyptologický ústav FF UK
16:30 – 17:00	Výroky německých politiků o možném obnovení hraničních kontrol	Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu
17:30 – 18:00	Migrace	Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/, Lubomír Zaorálek, ministr zahraničí /ČSSD/, Laurent Fabius, francouzský ministr zahraničí, Jan Schroth, konzultant, Mezinárodní organizace pro migraci Praha

25. 8. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté

13:00 – 13:30	Maďarsko vyslalo posily k srbské hranici	David Miřejovský, zpravodaj ČT, srbsko-maďarská hranice
	Rakouský kancléř kritizuje Česko za postoj ke kvótám	Warner Faymann, rakouský kancléř, Valentová Irena, tiskový odbor ministerstva zahraničí
15:00 – 15:30	Uprchlická krize v Evropě	Vladimír Baar, politický a kulturní geograf, Ostravská univerzita v Ostravě
	Úsvit – Národní koalice k nelegální imigraci (sestřih brífinku)	Miroslav Lidinský /Úsvit/, předseda strany, Karel Fiedler /Úsvit/, poslanec, Vladimír Baar, politický a kulturní geograf, Ostravská univerzita v Ostravě
15:30 – 16:00	Výrok Andreje Babiše	Andrej Babiš, ministr financí, /ANO/
	Prezident Zeman se setká s velvyslanci	Miloš Zeman, prezident

26. 8. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Egypt očima diplomata	Veronika Kuchyňová-Šmigolová, velvyslankyně ČR v Káhiře
	Angela Merkelová navštíví saské Heidenau Příliv uprchlíků do Maďarska	David Miřejovský, zpravodaj ČT
13:50 – 14:00	Vývoj uprchlické krize v Evropě, (brífink kancléřky Angely Merkelové)	Angela Merkelová, německá kancléřka
15:30 – 16:00	Trajekt dál sváží uprchlíky z řeckých ostrovů	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Kateřina Kňapová, publicistka

27. 8. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Příliv uprchlíků do Maďarska	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Petr Hladík, velvyslanec v Ammánu
	Dron zabil hlavního hackera IS	Pavel Novotný, redaktor ČT
13:00 – 13:30	Premiér o opatření kvůli uprchlíkům	Michal Čagala, redaktor ČT, Bohuslav Sobotka premiér /ČSSD/
	Přistěhovalci v Británii	Jan Jůn, publicista, Londýn, Velká Británie
14:00 – 14:30	Rakousko: Desítky mrtvých v kamionu	David Miřejovský, zpravodaj ČT
	Premiér s Vojáky kvůli běžencům nepočítá	Bohuslav Sobotka premiér /ČSSD/
14:30 – 15:00	Srbský premiér odmítá uzavřít hranice před uprchlíky	Alexandar Ilič, bývalý velvyslanec Srbska a Černé Hory v ČR, Bělehrad,
	Brífink po jednání německé kancléřky Angely Merkelové a rakouského kancléře Waltera Faymanna a vysoké představitelky EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Federicy Mogheriniové	Warner Faymann, rakouský kancléř, Angela Merkel, německá kancléřka, Federica Mogheriniová, vysoká představitelka EU pro zahraniční věci
15:30 – 16:00	Slovensko: opatření kvůli nelegálním uprchlíkům	Warner Faymann, rakouský kancléř, plk. Ľubomír Ábel, viceprezident Policie SR
17:30 – 18:00	Uprchlická krize v Evropě	plk. Ľubomír Ábel, viceprezident, Policejní prezidium SR, Werner Faymann, rakouský kancléř, Šárka Antošová, specialistka na migraci, Amnesty International

28. 8. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Schůzka kvůli migraci	Jirkovská Kateřina, redaktor ČT
	Uprchlíci v Německu	Dimitrov Michal, expert
	U Libyjských břehů se potopila další loď	Szántó Jakub, redaktor ČT
	Rakouská policie k vyšetřování smrti uprchlíků	Hans Peter Doskozil, policejní ředitel Burgenlandska, Johanna Leitnerová Miklová, rakouská politička
12:30 – 13:00	Ministr vnitra k jednání o uprchlících (brífink)	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Martin Vondrášek, náměstek policejního prezidenta

13:00 – 13:30	Přiliv uprchlíků do Maďarska	David Miřejovský, zpravodaj ČT,
	Rakousko: V kamionu bylo 71 těl migrantů	Magdalena Sodomková, novinářka
	Uprchlíká krize v Evropě	Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/
14:00 – 14:30	Rakousko_ v odstaveném autě bylo 71 těl	Hans Peter Doskozil, policejní ředitel Burgenlandska, Johanna Leitnerová Miklová, rakouská politička
	Situace na srbsko-maďarské hranici	Magdalena Sodomková, novinářka
	Češi se bojí přílivu uprchlíků	Džamila Stehlíková, bývalá ministryně pro lidská práva a menšiny
14:30 – 15:00	Policie je na migranty připravená	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Martin Vondrášek, náměstek policejního prezidenta, Bohuslav Sobotka /ČSSD/
	U Libyjských břehů se potopila další loď	Szántó Jakub, redaktor ČT
15:00 – 15:30	Rakousko_ v odstaveném autě bylo 71 těl	Hans Peter Doskozil, policejní ředitel Burgendlandska, Johanna Leitnerová Miklová, rakouská politička
	Situace na srbsko-maďarské hranici	Magdalena Sodomková, novinářka
	Heidenau: demonstrace proti uprchlíkům	Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu
	Polský prezident na návštěvě Německa (nejen o uprchlících)	Luboš Palata, komentátor, MF DNES
15:30 – 16:00	Policie je na migranty připravená	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/
	Sýrii opouštějí další uprchlíci	Lenka Klicperová, šéfredaktorka, Lidé a země, Sýrie
16:00 – 16:30	Soud zrušil zákaz demonstrací v Heidenau	Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu
	Soud zrušil zákaz demonstrací v Heidenau	-
17:00 – 18:00	Uprchlíká krize v Evropě	Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu (živý vstup), Martin Rozumek, ředitel, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Jakub Szántó, zpravodaj ČT, Emanuela Macková, koordinátorka, Člověk v tísni, Josef Kašpar, redaktor, RAI, Itálie
	Uprchlíká krize na sociálních sítích	Aleš Měřička, editor webu ČT24

31. 8. 2015		
čas vyslání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
12:30 – 13:30	Prezident Miloš Zeman k aktuálním tématům, Brífink prezidenta Miloše Zemana k aktuálním tématům	Patrik Eichler, komentátor, Deník Referendum, Masarykova demokratická akademie
	Brífink francouzského premiéra Manuela Valls a prvního místopředsedy Evropské komise Franse Timmermanse po návštěvě Calais	Manuel Valls, francouzský premiér
13:30 – 14:10	Brífink po jednání vlády ČR (živě)	Sobotka Bohuslav, Babiš Andrej, Bělobrádek Pavel, Valachová Kateřina, Stropnický Martin
14:30 – 15:00	Islámský stát likviduje památky v Palmýře	Jakub Szántó, blízkovýchodní zpravodaj ČT
15:00 – 15:30	Vicepremiér k uprchlické krizi	Pavel Bělorádek, /KDU-ČSL/
	Uprchlíci na maďarsko-srbské hranici	Magdalena Sodomková, novinářka, maďarsko-srbská hranice
17:00 – 18:00	Sýrii opouštějí další uprchlíci	Lenka Klicperová, šéfredaktorka, Lidé a země, Sýrie
	Prezident jednal s premiérem o uprchlické krizi	Magda Faltová, ředitelka, Sdružení pro integraci a migraci, Miloš Zeman, Bohuslav Sobotka /ČSSD/, premiér
	Premiér jednal s prezidentem o migraci	Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/

1. 9. 2015		
čas vyslání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Přiliv běženců neustává	Jakub Vácha, redaktor ČT
	Rekordní záchyt uprchlíků v Břeclavi	Rendlová Kateřina, policie
	Demonstrace na podporu uprchlíků	

	Příliv uprchlíků do Maďarska	Lenka Klicperová, šéfredaktorka, Lidé a země
12:30 – 13:00	Boj proti převaděčům	-
	Rekordní záchyt uprchlíků v Břeclavi	Lenka Klicperová, šéfredaktorka, Lidé a země
	Uprchlíká krize v Evropě	Martin Kupka /ODS/, místopředseda strany
14:00 – 14:30	Příliv běženců neustává	Jakub Vácha, redaktor ČT
	Maďarsko čelí přílivu uprchlíků	David Miřejovský, zpravodaj ČT
15:00 – 15:30	Rekordní záchyt uprchlíků v Břeclavi	Jakub Vácha, redaktor ČT, Měchurová Barbora, Pospíšil Petr, starosta Zastávka, Michal Hašek, hejtman jihomoravského kraje, Michal Cagala, redaktor ČT
17:30 – 18:00	V Břeclavi bylo zadrženo ve vlacích 214 běženců	Měchurová Barbora, redaktorka ČT, Petr Pospíšil /ČSSD/, starosta, Zastávka,
	Uprchlíci v Maďarsku	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Budapešť

2. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Rakousko: Uprchlíci v ohrožení života	Barbora Žitková, redakce ČT
	Soudci řeší nápor žádostí o azyl	prezidentka, Soudcovská unie ČR
	Uprchlíká krize v Evropě	Jukl Marek, prezident Červeného kříže
12:30 – 13:00	Brífink: Opatření kvůli uprchlíkům v Břeclavi	Michal Hašek, hejtman jihomoravského kraje, Pavel Dominik, starosta Břeclavi
	Situace v Maďarsku	David Miřejovský, zpravodaj ČT
14:00 – 14:30	Břeclav řeší opatření kvůli uprchlíkům	Michal Hašek, hejtman jihomoravského kraje, Pavel Dominik, starosta Břeclavi, Jukl Marek, prezident Červeného kříže
	Uprchlíká krize	Michaela Šojdrová/KDU-ČSL/, europoslankyně, Frank Engel/CSV/, lucemburský europoslanec, Pavel Telička /nestr. za ANO/, europoslanec), Jan Zahradil /ODS/, europoslanec, Miroslav Poche /ČSSD/, europoslanec, Eugen Freund /SPÖ/, rakouský europoslanec, Jiří Pospíšil /nestr. za TOP09/, europoslanec, Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu (telefonicky)
14:30 – 15:00	Uprchlíká krize v Evropě	Hana Daňková, mediální koordinátorka programu Migrace, Člověk v tísni
15:30 – 16:00	Uprchlíká krize v Evropě	Lukáš Curylo, ředitel Charita ČR
16:30 – 17:00	Uprchlíká krize v Evropě	Radomír Špinka, ředitel, ADRA
17:30 – 18:00	Uprchlíká krize v Evropě	Eva Dohnalová, Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR

3. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Integrace uprchlíků do společnosti	Vladislav Günter, ředitel, Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.
	Uprchlíci v Maďarsku	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Maďarsko
	Provoz mezistátních vlaků z a do Budapešti	Petr Štáhlavský, mluvčí, České dráhy
12:30 – 13:00	Brífink ODS k migrační krizi za účasti předsedy ODS Petra Fialy	-
13:00 – 13:30	Uprchlíci v Maďarsku	Barbora Černušáková, výzkumnice, Amnesty International
13:30 – 14:00	Vývoj uprchlické krize	Milan Chovanec /ČSSD/, ministr vnitra
16:30 – 17:00	Uprchlíká krize v Evropě	Yaser Daniel Reizk, novinář
17:30 – 18:00	Uprchlíká krize v Evropě	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Maďarsko

4. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Sociální dimenze evropské integrace Projev předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky v rámci mezinárodní konference k sociální dimenzi evropské integrace Prague Social Europe Conference	Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/
	Uprchlíká krize v Maďarsku	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Maďarsko
	Polsko, Maďarsko: pohled na uprchlíky	Lucie Orbók, ředitelka, České centrum v Budapešti, Maciej Ruczaj, Polský institut
	Lékaři bez hranic na pomoc uprchlíkům	Pavel Gruber, ředitel, Lékaři bez hranic
	Británie zvažuje přijetí několika tisíc dalších syrských uprchlíků	Jan Jůn, publicista, Londýn, Velká Británie
12:30 – 13:00	Premiéři V4 budou jednat o uprchlické krizi	Jan Schroth, projektový manažer, IOM Mezinárodní organizace pro migraci (telefonicky), Tomáš Prouza, státní tajemník pro evropské záležitosti
13:00 – 13:30	Rakouské úřady k vyšetřování smrti uprchlíků	Doskozil Peter Hans, rakouský ministr vnitra
13:30 – 14:00	Sýrii opouštějí další uprchlíci	Pavel Novotný, redaktor ČT
14:00 – 14:30	Ministr vnitra jedná se slovenským protějškem Brífink ministra vnitra Milana Chovance se slovenským protějškem kvůli migraci	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Robert Kaliňák, slovenský ministr vnitra
15:00 – 15:30	Situace v Maďarsku	David Miřejovský, zpravodaj ČT, Maďarsko
	Pražský summit V4 o migraci	Jan Bezděk, redaktor ČT
	Postoj Slovenska k uprchlické krizi	Grigorij Mesežnikov, politolog, Institut pro veřejné otázky, Bratislava, Slovensko
15:30 – 16:00	Řecká policie rozháněla na ostrově Lesbos uprchlíky	Kateřina Kňapová, publicistka
16:30 – 17:00	Uprchlíká krize v Evropě	Jarmila Rážová, zástupkyně hlavního hygienika ČR, ředitelka odboru ochrany veřejného zdraví, Ministerstvo zdravotnictví
	Brífink po jednání předsedů vlád V4 o uprchlické krizi	Sobotka Bohuslav, premiér, Kopaczová Ewa, polská premiérka, Orbán Viktor, maďarský premiér, Fico Robert, slovenský premiér
17:30 – 18:00	Jednání předsedů vlád V4 o uprchlické krizi, Brífink předsedů vlád zemí V4	Jaroslav Šonka, publicista, odborník na Německo a EU

7. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Brífink francouzského prezidenta Hollanda k uprchlické krizi	François Hollande, francouzský prezident
	Uprchlíká krize	Martin Jonáš, zpravodaj ČT
	Situace v Sýrii	Lenka Klicperová, novinář
	Výzva papeže Františka	Tomáš Holub, generální sekretář, Česká biskupská konference
	Americké F16 ve službách Iráku	-
12:30 – 13:00	Výzva papeže Františka	Tomáš Holub, generální sekretář, Česká biskupská konference
	Jednání o migrační krizi v Bratislavě	Petra Achbergerová, ředitelka odboru migrace a integrace, Migrační úrad MV SR
13:00 – 13:30	Vývoj uprchlické krize	-
	Hollande: Francie přijme 24 000 běženců	François Hollande, francouzský prezident
	Nový tábor pro běžence na jihu Maďarska	Dana Zlatohlávková, zpravodaj ČT
14:00 – 14:30	Uprchlíci v Jordánsku	Jakub Szántó, blízkovýchodní zpravodaj ČT, Jordánsko
	Výzva papeže Františka	Tomáš Holub, generální sekretář, Česká biskupská konference
14:30 – 15:00	Web Ministerstva vnitra o migraci	Petra Kučerová, mluvčí, Ministerstvo vnitra
15:00 – 15:30	Uprchlíká krize v Evropě	Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu
	Premiéři ČR, Slovenska a Rakouska jednájí o uprchlické krizi	Luboš Palata, komentátor, MF DNES
16:30 – 17:00	Britský premiér David Cameron k uprchlické krizi	David Cameron, britský premiér
	Jednání o migrační krizi v Bratislavě	Jan Bezděk, zpravodaj ČT

17:30 – 19:00	Jednání o migrační krizi v Bratislavě, Brífink Roberta Fica /SMER-SD/	Robert Fico /SMER-SD/
	Uprchlíká krize v Evropě	Martin Rozumek, ředitel, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Petr Robejšek, politolog, expert na mezinárodní vztahy (telefonicky), Andrej Kiska, slovenský prezident

8. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Uprchlíká krize v Evropě	Jan Schroth, Mezinárodní organizace pro migraci v Praze
	Švédsko uprchlíky neodmítá	Tomáš Sniegoň, novinář
	Charita pomáhá běžencům v Zastávce	Oldřich Haičman, neziskové organizace
	Uprchlíká krize v Evropě	Martin Jonáš, zpravodaj ČT v Německu
	Situace na Lesbu	Karakeva Sophia, novinář
12:30 – 13:00	BBC: Proč Syrčané nepřichájí do zemí Perského zálivu	Břetislav Tureček, analytik
14:00 – 14:30	Uprchlíká krize v Evropě	Bohuslav Sobotka /ČSSD/, premiér, Jan Zahradil /ODS/, 1. místopředseda strany, europoslanec
15:00 – 15:30	Co čekají europoslanci od Junckerova projevu	Pavel Telička /nestr. za ANO/, europoslanec, Jiří Pospíšil /nestr. za TOP09/, europoslanec, Jan Zahradil /ODS/, europoslanec, Miroslav Poche /ČSSD/, europoslanec, Michaela Šojdrová /KDU-ČSL/, europoslankyně
	Běženci většinou přes Česko nejedí	-
16:30 – 17:00	Příchuprchlíků do Německa nepřestává	-
	Uprchlíká krize v Evropě	Barbora Černušáková, výzkumnice, Amnesty International
17:30 – 18:00	Syrští uprchlíci v Jordánsku	Jakub Szántó, blízkovýchodní zpravodaj ČT, Jordánsko
	Uprchlíci na ostrově Lesbos	Gruber Pavel, ředitel Lékaři bez hranic
	Premiér k uprchlické krizi	Bohuslav Sobotka /ČSSD

9. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Junckerova zpráva o stavu EU	Jan Vitásek, vydavatel, EurActiv.cz, Vladimír Bartovic, ředitel, Institut pro evropskou politiku EUROPEUM
	Mandát vlády pro jednání o migraci	Tomáš Drahoňovský, redaktor ČT
	Druhá tvář migrační krize v ČR, Brífink prezidenta Hospodářské komory ČR Vladimíra Dlouhého. Je strach z uprchlíků v ČR opodstatněný? Jsou pro nás uprchlíci ekonomickou hrozbou? Jak mohou uprchlíci pomoci české ekonomice?	Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR, Janeček Miloslav, ředitel střední školy
	Ekonomičtí migranti v Německu nezůstanou	Martin Jonáš, redaktor ČT
12:30 – 13:00	Junckerův projev o stavu unie	Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise, Tomáš Prouza, státní tajemník pro evropské záležitosti, Miroslav Poche /ČSSD/, europoslanec, Jan Zahradil /ODS/, 1. místopředseda strany, europoslanec (telefonicky), Milan Chovanec /ČSSD/, ministr vnitra
13:00 – 13:30	Univerzita Palackého v Olomouci k systému humanitární pomoci uprchlíkům, Brífink Univerzity Palackého v Olomouci k systému humanitární pomoci, který univerzita zavedla v souvislosti s aktuální uprchlickou krizí	Petr Bilík, Univerzita Palackého, Petr Macek, zástupce ředitelky Charity Olomouc, Jan Gregar, student UP
	Juncker: Uprchlíků se nemusíme bát	Tomáš Prouza, státní tajemník pro evropské záležitosti

	Ekonomické přínosy migrace	Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR
	situace v Maďarsku	Dana Zlatohlávková, zpravodaj ČT
14:00 – 14:30	Junckerova zpráva o stavu EU	Jean-Claude Juncker, předseda Evropské komise, Zdeněk Velíšek, redaktor ČT, Luděk Niedermayer /nestr. za TOP 09/, europoslanec
	Ekonomičtí migranti podle Merkelové nebudou moci v Německu zůstat	Jaroslav Šonka, publicista, odborník na Německo a EU
14:30 – 15:00	Junckerova zpráva o stavu EU	Petr Ježek, europoslanec /nestr. ANO/, Petr Mach, europoslanec /Svobodní/
15:00 – 15:30	Junckerova zpráva o stavu EU	Jan Bezděk, novinář, Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/, Jan Zahradil, europoslanec /ODS/, Karel Schwarzenberg (TOP 09/
	Ekonomická hlediska migrační krize	Vladimír Dlouhý, prezident Hospodářské komory ČR
	Ekonomičtí migranti podle Merkelové nebudou moci v Německu zůstat	Jaroslav Šonka, publicista, odborník na Německo a EU
16:30 – 17:00	Junckerova zpráva o stavu EU	Kateřina Konečná, europoslankyně /KSČM/
	Junckerova zpráva o stavu EU	Pavel Svoboda, europoslanec /KDU-ČSL/, Věra Jourová, evropská komisařka
	Situace uprchlíků v Maďarsku	Fatima Rahimi, redaktorka, Deník Referendum
17:30 – 18:00	Jens Stoltenberg na návštěvě Česka	Jiří Šedivý, bývalý náčelník generálního štábu

10. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	Bezpečnostní rada státu bude jednat o migraci	Jan Schneider, bezpečnostní analytik, spolupracovník, Lidové noviny
	Jednání Bezpečnostní rady státu, Brífink po jednání předsednictva Bezpečnostní rady státu	Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/, Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/
	Jens Stoltenberg končí návštěvu Prahy Islamisté požadují výkupné	Jaroslav Štefec, vojenský analytik -
12:30 – 13:00	Chovanec: máme asi 300 míst pro běžence	Jan Schneider, bezpečnostní analytik, spolupracovník, Lidové noviny
	Běženci míří z Maďarska do Rakouska	Juraj Altaj, Dana Zlatohlávková
	Chovanec: máme asi 300 míst pro běžence	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/
	Situace v Maďarsku	-
	Ekonomický přínos uprchlíků	Radek Špicar, viceprezident, Svaz průmyslu a dopravy ČR
13:30 – 14:00	Údajné ruské vojenské aktivity v Sýrii	Miroslav Karas, zpravodaj ČT, Moskva
13:30 – 14:00	Polsko: uprchlíky přijmeme	Juraj Antal, analytik, Slovensko
14:00 – 14:30	Chovanec: máme asi 300 míst pro běžence	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Bohuslav Sobotka, premiér /ČSSD/
	Katolická církev jedná o pomoci migrantům	Milan Badal, ředitel odboru vnějších vztahů, Arcibiskupství pražské
	Evropský parlament podpořil kvóty	Bohumil Vostal, zpravodaj ČT
	Ekonomický přínos uprchlíků	Radek Špicar, viceprezident, Svaz průmyslu a dopravy ČR
15:00 – 15:30	Evropský parlament podpořil kvóty	Bohumil Vostal, zpravodaj ČT
	Mezi uprchlíky nejdou Islamisti	Milan Chovanec, ministr vnitra /ČSSD/, Miloš Zeman, prezident, Jens Stoltenberg, NATO
	Bojovníci IS se údajně připravují na útoky v Evropě Babiš kritizoval postoj NATO k migrantům	Jan Gazdík, redaktor Aktuálně.cz Petr Pelikán, arabista, islamolog
15:30 – 16:00	Polsko: uprchlíky přijmeme	Juraj Antal, analytik, Slovensko
	Katolická církev jedná o pomoci migrantům	Milan Badal, ředitel odboru vnějších vztahů, Arcibiskupství pražské, Ondřej Topinka, redaktor ČT

	Ekonomický přínos uprchlíků	Radek Špicar, viceprezident, Svaz průmyslu a dopravy ČR
	Jazyková výuka uprchlíků	Ivan Malý, prorektor, Masarykova univerzita
	Rusko poskytne materiál Sýrii	Miroslav Karas, zpravodaj ČT, Moskva
16:30 – 17:00	Polsko: uprchlíky přijmeme	Juraj Antal, analytik, Slovensko
	Postoje Čechů k imigrantům	Martin Vávra, sociolog
	Europoslanci k návrhu povinných kvót	Jiří Pospíšil /nestr. za TOP09/, europoslanec, Michaela Šojdrová /KDU-ČSL/, europoslankyně
17:30 – 18:00	Katolická církev a její pomoc migrantům	Dominik Duka, kardinál, arcibiskup pražský, metropolita a primas český (živý vstup), Bohuslav Sobotka /ČSSD/, premiér, Milan Chovanec /ČSSD/, ministr vnitra, Jan Schneider, bezpečnostní analytik, spolupracovník, Lidové noviny

11. 9. 2015		
čas vysílání	téma/příspěvek	mluvčí/hosté
10:30 – 12:00	V čem je slabina Frontexu?	Martin Hrabálek, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, Mendelova univerzita v Brně
	Rozkol kvůli kvótám	Cyril Svoboda, bývalý ministr zahraničí
12:18 – 13:30	Jednání o kvótách na rozdělování migrantů, Brífink po jednání ministrů zahraničí visegrádské skupiny o migrační krizi, kterého se zúčastní také ministři z Lucemburska a Německa.	Zaorálek Lubomír, ministr zahraničí /ČSSD/, Asselborn Jean, lucemburský ministr zahraničí, Steinmeier Frank-Walter, německý ministr zahraničí, Szijjártó Péter, maďarský ministr zahraničí, Lajčák Miroslav, slovenský ministr zahraničí, Bořivoj Hnízdo, politolog, Metropolitní univerzita Praha
	Řecko-makedonská hranice: 7600 běženců	
	IS zřejmě vyrábí chemické zbraně	Robert Mikoláš, zahraniční zpravodaj ČRo
14:00 – 14:30	Steinmeier apeloval na solidaritu	Asselborn Jean, lucemburský ministr zahraničí, Steinmeier Frank-Walter, německý ministr zahraničí, Zaorálek Lubomír, ministr zahraničí /ČSSD/, Schetyna Grzegorz, polský ministr zahraničí
	Řecko-makedonská hranice: 7600 běženců	Tomáš Sniegoň, spolupracovník ČT ve Skandinávii
	IS zřejmě vyrábí chemické zbraně	Robert Mikoláš, zahraniční zpravodaj ČRo
14:30 – 15:00	ČSÚ zveřejnil informace o pohybu obyvatelstva – demografický vývoj ČR	Tomáš Fiala, katedra demografie, FIS VŠE v Praze
15:00 – 15:30	Steinmeier apeloval na solidaritu	Jean Asselborn, lucemburský ministr zahraničí, Frank-Walter Steinmeier, německý ministr zahraničí, Lubomír Zaorálek, ministr zahraničí /ČSSD/, Grzegorz Schetyna, polský ministr zahraničí, Szijjártó Péter, maďarský ministr zahraničí
	Řecko-makedonská hranice: 7600 běženců	Tomáš Sniegoň, spolupracovník ČT ve Skandinávii
	Vnímání uprchlické krize ve společnosti	Martin Hollý, ředitel, Psychiatrická nemocnice Bohnice
17:30 – 18:00	Uprchlická krize v Evropě	Lubomír Zaorálek, ministr zahraničí /ČSSD/, Szijjártó Péter, maďarský ministr zahraničí, Karel Kovanda, bývalý velvyslanec ČR při NATO
	Islámský stát má chemické zbraně	Pavel Novotný, redaktor ČT